

WILBUR SMITH ALTIN MADENİ

KELEBEK
Baskınlar

WILBUR SMITH
ALTIN MADENİ
KELEBEK Bestseller

Her şey, dünyanın ilk oluşum dönemlerinde başladı. İnsanlardan önce, ilk yaşam belirtileri henüz görülmemişken.

Dünyanın kabuğu hâlâ ince yumuşaktı. Bu kabuk korkunç iç basınçlar yüzünden çarpılmış ve yer yer yarılmıştı.

Şimdi Afrika kıtası diye bilinen yassı ve sıkışmış dengeli ve değişmeyen topraklarda bir dizi yüksek dağ vardı. Ta derinlerdeki magmanın hareketi yüzünden yükselen, sonra da devrilen sıra sıra dağlardı hepsi de. İnsanların hiç görmediği kadar yüksek, Himayaları bile cüceleştirecek kadar görkemliydi. Dağlardaki açık birer yaraya benzeyen yarık ve çatlaklardan erimiş magma sızıyordu.

Magma, yeryüzünün merkezinden yükseliyor, çatlaklardan ve kabuğun zayıf yerlerinden süzülüyor, soğuyarak yüzeye yaklaşıyordu. Bu yüzden daha çok buhar haline gelebilen madenler derinlerde kalıyor ama kaynama noktası düşük olanlar yüzeye taşınıyordu.

O ölçülemeyecek zaman akımı sırasında adsız sıra dağlardan birinde yine bir dizi yarık açıldı. Ama bunlardan erimiş altından ırmaklar aktı. Altının yüzeye yaptığı yolculuk sırasında ısısındaki doğal farklılaşma ve kimyasal değişme, kaba ama etkili bir arınma sağlamıştı. Altın, diplerde çok yoğundu ve yüzeyde soğuyarak katılaştı.

O çağdaki insanın düş gücünü zorlayacak, ona meydan okuyacak gibiydi. Bunların etrafında kopan fırtınalar ve yağın yağmurlar da öyle.

Altın alanının olduğu yer, cehennemden bir köşeydi sanki. Zalim görünüşlü dağlar bulutlara erişiyordu. Çıplak ve dimdik. Dünyanın püskürttüğü kükürtlü gazlarla kapkara kesilen bulutlar o kadar kalındı ki güneşin ışıkları hiçbir zaman delip geçemiyordu.

Atmosfer, sonradan denizleri yaratacak olan su buharıyla iyice doluydu. Buhar öylesine yoğundu ki durmadan şiddetli fırtınalarla birlikte yağmur yağıyordu. Sonra nem yeniden yoğunlaşıp yağmak için buhar halinde yükseliyordu.

Milyonlarca yıl geçip giderken rüzgâr ve yağmur da üzeri altın cevheriyle kaplı, adı sanı belirsiz sıra dağları aşındırıyordu. Cevheri ufalayıp koparıyor, bunları akarsular ve nehirlerin çamurlu, taşlı sellerinin içerisinde sıra dağların aralarındaki vadilere sürüklüyordu.

Sonra kayalar soğurken sular da buharlaşmadan önce toprakların üzerinde daha uzun bir süre kalmaya başladı. Ve sonunda bu vadide toplanarak bir iç deniz kadar büyük bir göl oluşturdu.

Bu göle altın dağlardan fırtınayla gelen sular dökülüyordu artık. Sarı madenden küçük zerrelere taşıyan sular. Bu zerrecikler diğer kum ve kuvars çakıllarla birlikte gölün dibine çöküyor ve sıkışarak düz bir tabaka oluşturuyordu.

Zamanla dağlardaki bütün altınlar süprülüp götürüldü. Aşağıya taşınarak gölün dibine yayıldı.

Sonra hemen hemen on milyon yılda bir olduğu gibi dünya yoğun bir deprem dönemine girdi. Arka arkaya korkunç sarsıntılarla yeryüzü sarsılırken topraklar titredi, kabardı.

Korkunç bir sarsıntı gölün dibinin boydan boya yanlmasma ve suların boşalmasına neden oldu. Dipteki tortu tabakalarını çatlatarak, parçalarını sağa sola gelişigüzel savurdu. Kilometrelerce uzunluğundaki kaya tabakaları çarpılıp dikildi.

Depremler tekrar tekrar dünyayı yakalayıp safsh. Dağlar yalpalayıp çöktü. Gölün olduğu vadiyi doldurdu. Bol altınlı kaya tabakalarının bazılarını gömdü; bazılarını da toz haline getirdi.

Deprem dönemi sona ermişti. Yüzyıllar geçiyordu. Seller ve korkunç kuraklıklar birbirini izledi. O mucize oldu: hayat kıvılcımı çaktı ve parlak bir ışıkla yanmaya başladı. Dev sürüngenlerin çağında da, evrimin sayısız iniş ve çıkışları sırasında da bu ışık sönmedi. Sonra Pleistosen döneminin ortalarına doğru bir maymun - insan, yani Avustralopitekus, bir kayanın çıkıntısının yanından yaban sığırının kalça kemiğini aldı. Bunu bir silah, bir gereç olarak kullanacaktı.

Avustralopitekus, güneşin kavurduğu, dümdüz bir yaylanın ortasında duruyordu. Bu yayla denize doğru yedi yüz elli kilometre uzanıyordu. Dağlar ve gölün dibi çoktan yassılmış ve gömülmüştü.

Sekiz yüz bin yıl sonra Avustralopitekus'un soyundan gelme biri aynı yerde elinde bir aletle duruyordu: Harrison. Aleti ise atasminkinden çok daha ileriydi. Tahta ve madenden yapılmış bir kazma. Bir maden arayıcısının kazması.

Harrison eğilerek kayanın, Afrika'nın kuru, kahverengi toprağından çıkan ucuna vurdu. Bir parça kopararak doğruldu.

Kaya parçasını güneşe doğru tutarak öfkeyle homurdandı. Hiç de ügi çekmeyecek bir taşı elindeki. Kurşuni ve siyah harelî bir küme. Harrison taşı umutsuzca ağzına götürerek yaladı. Taşın yüzeyini iyice ıslatarak yine güneşe tuttu.

Cevherdeki madeni belirgin bir hale getirmek için eski maden arayıcılarının başvurdukları bir yöntemdi.

Kayadaki küçücük altın zerrecikleri ısıldadığı zaman Harrison da gözlerini kıstı. Şaşırtmıştı.

Tarih yalnızca Harrison'un adını anımsıyor. Yaşını, geçmişini, gözlerinin rengini ya da nasıl öldüğünü bilmiyor. Çünkü Harrison bu olaydan sonra bir ay içersinde hakkım 10 Sterline sattı, ortadan kayboldu. Belki de adam gerçekten büyük bir damarın peşindeydi. Bu olaydan sonra geçen seksen yılda Transvaal ve Orange madenlerinden yaklaşık on beş milyon kilo saf altın çıkarıldı.

Pek az bir bölümüydü. Geri kalan altın da yine zamanla topraktan çıkarılacak. Çünkü Güney Afrika'nın altın bölgelerinde çalışan adamlar, Romalıların ateş tanrısı Vulcan'm torunları arasında en sabırlı, ısrarcı, inatçı ve en yaratıcı olanları.

Bu değerli maden kümesi, on sekiz milyon insandan oluşan çalışkan ve genç bir ulusun zenginliğinin temeli.

Ama dünya hazinesini istemeye istemeye veriyor. İnsan bunu ondan ancak yalvararak, zorlayarak alabilecek.

Elektrikli vantilatör köşede fırtınalar yaratmasına rağmen Rod Ironsides'ın bürosu sıcaktı. Hem de boğucu.

Yazı masasının kenarında duran buzlu su dolu gümüş termosu uzandı. Termos daha dokunmadan sarsılmaya başlayınca hareketsiz kaldı. Madeni şişe, cilalı tahta yüzeyde duruyordu. Masa sarsılırken üzerindeki kâğıtlar hışırdadı.

Odanın duvarları sallandı. Pencere çerçevelerinde zangırdadı. Sarsıntı dört saniye sürdü, sonra durdu.

Rod, «Tanrım!» diyerek masasındaki üç telefonda birini telaşla açtı. «Ben Yeraltı Çalışmaları Müdürü. Bana Kaya Mekanik Laboratuvarı'nı bul, yavrum. Ve lütfen çabuk ol.»

Beklerken parmaklarını sabırsızca masaya vurmaya başladı. Büronun iç kapısı açıldı ve Dimitri başını içeri uzattı.

«Farkettinmi, Rod? Kötü bir sarsıntıydı bu.»

«Farketmez olur muyum?»

Telefon bağlanmıştı. Bir ses, «Ben Dr. Wessels,» dedi.

«Peter, ben Rod. Sarsıntıyı ölçtün mü?»

«Daha ölçmedim. Bir dakika bekleyebilir misin?»

«Beklerim.» Yıllar kadar uzundu saniyeler. Kaya Mekanik Laboratuvarı'nın kontrol odasını dolduran karmaşık elektronik aygıt yığınının yalnızca Peter Wessels'in bir anlam çıkarabilirdi. Laboratuvar dört büyük altın arama şirketinin birlikte geliştirdikleri bir araştırma projesiydi. Şirketler basınç altında kaya ve deprem faaliyetlerinin bilimsel incelemesi için iki yüz elli bin Rand(*) koymuşlardı. Laboratuvar için Sonder Ditch Altın Madeni İşletme Şirketlerinin kiraladığı alan seçilmişti. Şimdi Peter Wessels'in mikrofonları yeraltında binlerce metre derinliğe kadar uzanıyor, teypleri ve iğneli kayıt makinesi yeraltındaki her sarsıntıyı geçmeye hazır durumda bekliyordu.

(*) Rand: Yarım Sterlin karşılığı bir para birimi..

Bir dakika geçti. Rod, koltuğunda dönerek büyük camdan 1 numaralı maden kuyusunun ağzındaki dev makinelere baktı. On katlı bir bina yüksekliğindeydi hepsi.

Kendi kendine. «Haydi, Peter, haydi, oğlum,» diye mırıldandı. «Çocuklarımdan bin iki yüzü aşağıda.»

Telefon hâlâ kulağında, kol saatine bir göz attı. «İki buçuk,» diye homurdandı. «En kötü zaman. Herhalde çocuklar hâlâ kazıda.»

Diğer uçta alıcının kaldırıldığını duydu. Peter Wessels adeta özür diler gibi konuşmaya başladı. «Rod?» «Efendim?»

«Çok üzgünüm Rod, ama Sugar-yedi Charlie-iki bölümünde iki bin sekiz yüz elli metrede yedi gücünde bir patlama oldu.»

«Tanrım!» Rod, alıcıyı çarparçasına yerine bıraktı. Masasından fırladı. Yüz hatları öfkeyle gerilmişti.

Hâlâ kapıda duran yardımcısına, «Dimitri!» diye bağırdı. «Onların bizi çağırmalarını beklemeyeceğiz. Bu çok önemli ve acil bir durum. Yedi gücünde bir sarsıntıydı. Merkezi tam bizim doğu duvarı. İki - sekiz derinlikte.»

«Tanrım!» Dimitri kendi odasına daldı. Parlak, siyah bukleli başını telefona doğru eğdi. Rod onun acil durumlarda yapıldığı gibi gerekli yerlere telefon etmeye başladığını duydu.

«Maden hastanesi... Acil tim... Havalandırma şefi... Genel müdürün bürosu.»

Bürosunun dış kapısı açılırken Rod da döndü. Elektrik Mühendisi Jimmy Paterson içeri girdi.

«Sarsıntıyı hissettim Rod. Durum nasıl?»

Rod, «Kötü,» dedi.

Öteki bölüm müdürleri odasına doluşmuştu. Alçak sesle konuşuyor, sigara yakıyor, öksürüyor ve ayaklarını yerde sürüyorlardı. Ama hepsinin de gözü Rod'un masasındaki telefondaydı. Dakikalar sakatlanmış böcekler gibi ağır ağır, sürüne sürüne geçtiler.

Rod, gerginliğe son vermek için, «Dimitri!» diye seslendi. «Kuyunun başında asansör var mı?»

«Marry Anne'i bizim için bekletiyorlar.»

Jimmy Paterson, «Beş adamım iki derinlikte yüksek gerilim kablolarını elden geçiriyor,» diye açıkladı. Ama ona aldırmadılar. Hepsi de hâlâ beyaz telefona bakıyordu.

Rod tekrar sordu. «Patronu buldun mu, Dimitri?» Masasının önünde bir aşağı, bir yukarı dolaşıyordu. Ancak diğer adamların yakınında durduğu zaman, insan onun ne kadar uzun boylu olduğunu farkediyordu.

«Aşağıda Rod. Yarımda inmiş.»

«Benimle burada temasa geçmesi için her yere haber sal.»

«Saldım bile.»

Beyaz telefon çalmaya başladı.

Yalnızca bir kere. Rod hemen alıcıya yapıştı.

«Ben Yeraltı Çahşmalan Müdürü.» Uzun bir sessizlik. Rod öteki uçta bir adamın soluduğunu duyuyordu. «Konuşsana, be adam. Ne var?»

«O Allanın belası şey çöktü.» Adamın sesi korku ve tozdan kabalaşmış, haşinleşmişti.

Rod, «Sen nereden telefon ediyorsun?» diye sordu.

«Onlar hâlâ içerideler. Haykırıyorlar. Kayaların altında. Haykırıyorlar.»

«Sen hangi merkezdensin?» Rod, şok geçiren adama erişebilmek için soğuk ve sert bir sesle konuşmuştu.

«Bütün kazı üzerlerine çöktü. O iğrenç şey.»

Rod telefona kükredi. «Allah belanı versin! Sersem herif! Bana merkezini söyle!»

Karşıdaki bir an sersemlemiş gibi sustu. Sonra adamın sesi tekrar duyuldu. Şimdi biraz daha

sakindi. «İki-sekiz derinlik ana taşıma merkezi. Bölüm 43. Doğu duvarı.»

«Geliyoruz.» Rod, telefonu kapayarak cam elyaftan yapılmış miğferini ve fenerini aldı.

Dimitri'ye, «43. Bölüm,» dedi. «Duvar çökmüş.»

Ufak tefek adam, «Ölü?» diye sordu.

Rod, miğferini hızla basma geçirdi. «Buradaki işleri sen yönet, Dimitri.»

Rod, kuyunun ağzına eriştiği sırada hâlâ beyaz tulumunun önünü ilikliyordu. Farkına varmadan girişin yukarıdaki levhayı okudu.

«UYANIK OLUN — SAĞ KALIN.»

Bu maden, sizin yardımlarınızla 16 gün hiç kaza olmadan çalıştırıldı.

Rod haşin bir alayla, «Sayıyı yeniden değiştirmemiz gerekecek,» diye düşündü.

Mary Anne bekliyordu. Kafes tel geçirilmiş asanöre ilk yardım timi ve acil durum grubu sıkışmıştı. Mary Anne personeli indirip çıkarmak için kullanılan kafesli, küçük bir asansördü. Yüz yirmi kişiyi bir seferde taşıyabilen iki büyük asansör daha vardı. Mary Anne ise sadece kırk kişi alıyordu. Ama şu anda yeterliydi.

Rod asansöre girerken, «Gidelim,» dedi. Asansörcü yukanda sanlı duran çelik kapılan çekerek kapattı. Zil çaldı. Bir defa daha çaldı. Mary Anne aşağıya inerken sanki zemin Rod'un ayaklarının altından kaydı. Midesi yükselerek kaburgalarına dayandı. Karanlıkta büyük bir hızla aşağıya kaydılar. Asansör sarsılıyor, zangırdıyordu. Havanın kokusu ve tadı da değişiyordu. Artık bu işlem görmüş, kimyasal maddeler kokan bir havaydı. Isı da hızla artıyordu.

Rod, omuzlarını kamburlaştırarak asansörün çelik tel örgüsüne yaslanmıştı. Asansörün yüksekliği sadece yüz seksen yedi buçuk santimdi. Ve Rod'un boyu bundan uzundu. Öfkeyle, «Bugün bir kasap faturası daha gelecek demek,» diye düşünüyordu.

Toprak, parçalanmış et ve kırılmış kemik halindeki ücretini her alışında Rod kızıyordu. İnsan zekâsından ve Witwarstrand'de derinlerde altmış yıl boyunca yapılan çalışmalarda kazanılan deneyimlerden kanla ödenen bedeli alçak tutmaya çalışmak için yararlanılıyordu. Ama iki bin dört yüz metreden daha fazla derinlere inildiği, her ay iki yüz elli bin ton kaya çıkarıldığı, yüzlerce metre genişliğinde pek büyük, alçak tavanlı bir dehliz oluşturan eğri bir tabakanın üzerinde çalışıldığı zaman bunun bedelinin de ödenmesi gerekiyordu. Çünkü basınç odak noktaları değişirken kayanın içinde de gerilim başlıyordu. Sonunda bu doruğa ulaşıyor ve kaya da adeta patlıyordu. İşte o zaman adamlar ölüyordu.

Asansör 1.9 (1970 m.) derinlikteki parlak ışıkların aydınlattığı merkezin önünde fren yapıp yoyo gibi inip çıktıktan sonra dururken, Rod'un dizleri de büküldü.

Burada, yeraltındaki ana kuyuya gitmek için 'aktarma' yapacaklardı. Kapılar, takırdayarak yukarı kalktı. Rod asansörden çıkarak ana taşıma tünelinden hızla aşağıya indi. Bir tren tüneli büyüklüğünde bir yerdi. Betondan yapılmıştı. Beyaz boyalıydı. Tavana dizili ampuller burayı iyice aydınlatıyordu. Tünel, hafif bir dönemeç yapmaktaydı.

Acil durum grubu, Rod'un peşindeydi. Koşmuyor, tehlikeye atılan insanlara özgü, baskı altında tutulan sinirli bir enerjiyle yürüyorlardı. Rod, onları yeraltındaki ana kuyuya doğru götürdü.

Toprağa açılan ve dörtbaşı mamur bir kurtarma sistemiyle donatılacak kuyuların sayısı pek fazla değildir çoğunlukla.

2100 metre olanlar için zorunlu görülür.

O derinlikte işe yeniden başlanması için, kayaya kuyu ağzı makineleri için patlayıcı maddelerle bir odacık açmak gerekir. Bunun altına yeni bir kuyu açılır. İşte yer altı ana kuyusu da budur.

Yeraltı ana kuyusunun Mary Anne'i onları bekliyordu. Rod grubu asansöre bindirdi. Omuz omza durdular ve kapıar takırdayarak kapandı. Yine karanlığa doğru, midesinin kalkmasına neden olan o iniş başladı.

Aşağı, aşağı, aşağı.

Rod, miğferinin fenerini yaktı. Şimdi havada - daha önce sterilize edilmiş olan tertemiz havada - küçücük zerreler uçuşuyordu.

Toz! Madencilerin öldürücü düşmanlarından biriydi bu. Patlamanın neden olduğu tozlar. Havalandırma sistemi henüz tozları temizlemeyi başaramamıştı.

Karanlıkta sanki sonsuzluğa düşüyorlardı. Çok sıcaktı artık. Nem de gitgide artıyordu. Etrafindaki beyaz ve kara suratlar, Rod'un lambasının ışığında terden parlıyordu.

Toz iyice artmıştı. Biri öksürdü. Parlak ışıklı merkezlerin önünden hızla geçiyorlardı. 2.2., 2.3., 2.4. Aşağı, aşağı. Şimdi toz ince bir sis halini almıştı. 2.5, 2.6. Asansöre bineliden beri kimse konuşmamıştı. 2.7, 2.8. Asansör yavaşlayarak durdu.

Kapılar takırdayarak yukarı kalktı. Şimdi yeryüzünden iki bin sekiz yüz elli metre aşağıdaydılar.

Rod, «Haydi,» dedi.

2.8 merkezinin antresine adamlar doiuşmuştı. Yüz elli, belki de iki yüz kişi. Kazı çalışmaları yüzünden üstleri başları kirliydi. Elbiseleri terden ıslanmıştı. Korkunç bir tehlikeden yeni kurtulan insanların pervasızlığıyla gülüyor ve konuşuyorlardı. Kendilerini kapıp koy vermişlerdi.

Girişin ortasındaki açıklıklıkta beş sedye duruyordu. Bunlardan ikisinin parlak kırmızı battaniyeleri sedyede yatanların yüzünü örtecek şekilde yukarı çekilmişti. Diğer üç adamın yüzleri ise una bulanmış gibi duruyordu.

Rod, «Şimdilik...» diye homurdandı. «İki kişi.»

Merkez kargaşa içersindeydi. Adamlar amaçsızca birbirlerine sokuluyor, içeriye sürekli yeni işçiler giriyordu. Bunlar henüz zarara uğramamış olan ama artık durumları kuşkuu görülen kazılardan alınarak taşıma yollarından geri getiriliyordu.

Rod çabucak etrafına bakındı. Maden şeflerinden birini farkederek, «McGee!» diye haykırdı. «İşe sen el koy. Onları çıkış için sıraya diz. Yere otursunlar. Vardiyadakileri hemen taşımaya başlayacağız. Asansör dairesini bul. Onlara önce sedyedekilerin çıkarılmasını istediğimi söyle.»

McGee'nin kontrolü ele almasını seyredecek kadar durakladı. Saatine bir göz attı. Üçe dört vardı. Rod bürosunda basıncın yol açtığı patlamayı duyduğundan beri aradan sadece yirmi altı dakika geçmiş olduğunu farkettil. Şaşırdı.

McGee, merkezi biraz düzene sokmuştu. Şimdi asansör odasının telefonuna bağılıyor, Rod'un verdiği yetkiyi kullanarak 2.8 merkezinin boşaltılması işine öncelik tanınmasını istiyordu.

Rod, «Tamam,» dedi. «Haydi, gelin.» Taşıma dehlizine çıktı.

Toz çok yoğundu. Rod öksürdü. Tavan daha alçaktı. Rod ilerlerken madenci dilinde bir kazının tavanından 'asma duvar' diye söz edildiğini düşünüyordu. Pek uygunsuz bir sözcüktü bu. insanın aklına darağaçları geliyordu. En azından tepelerinde milyonlarca ton ağırlığında kayaların bulunduğuu gerçeğini bağıırıyordu.

Dehliz ikiye ayrıldı, Rod hiç duraklamadan sağdakine saptı. Sonder Ditch'i oluşturan toplam iki yüz altmış dört kilometre uzunluğundaki tünel sisteminin üç boyutlu, doğru bir planı belleğine kazınmıştı. T biçimi bir kavşağa geldi.

Kollar daha dar ve tavanları da alçaktı. Toz bulutlan uçuşuyor ve belli belirsizce yere doğru iniyordu.

Rod omzunun üzerinden, «Havalandırma burada zarar görmüş!» diye seslendi. «Van den Bergh!»

«Buyrun, efendim.» Acil durum grubunun şefi arkadan yaklaştı.

«Bu dehlizin havalandırılmasını istiyorum. Bunu sağla, gerekiyorsa branda bezi boru kullan.»

«Peki»

«Sonra bu tozun bastırılması için su hortumlarına basınç verilsin.»

«Olur.»

Rod, dehlize girdi. Zemin kabaydı. Artık daha yavaş ilerliyordu. Yolun ortasında terkedilmiş küçük yük vagonları duruyordu. Altın cevheri doluydu hepsi.

Rod, «Şu Allanın belalarını yolun ortasından çekin,» diye emrederek yoluna devam etti.

Elli adım kadar attı, birdenbire durdu. Tüylerinin diken diken olduğunu hissetti. Bu sesi ne kadar sık duyarsa duysun yine de alışamayacaktı.

Madencilere özgü o acımasızca deyimle bu insanlar «ciyaklayanlar» diye tanımlanırdı. Yüzlerce ton ağırlığında kayanın altında bacakları ezilmiş, belki de belkemiği kırılmış, tozdan boğulan, kısıldığı bu kapanın öldürücü dehşeti yüzünden çıldıran insanın sesi. Yardım istiyor. Tanrısına, karısına, çocuklarına veya annesine sesleniyordu.

Rod tekrar ilerledi. Ses gitgide yükseliyordu. İnsan sesine pek benzemeyen dehşet verici bir şeydi bu. Adam mırıldanıp hıçkırarak susuyor, sonra tekrar kara donduran çığlıklar atmaya başlıyordu.

Birdenbire tünelde, Rod'un ilerisinde birtakım adamlar belirdi. Tozdan oluşan siste kapkara hayaletlere benziyorlardı.

Miğferlerindeki fenerlerden acayip, çarpık, sarı ışınlar yayılıyordu.

Rod, «Kim var orada?» diye bağırdı: Sesini tanıdılar.

«Çok şükür! Allahtan geldiniz,Mr. ironsides.»

«Kimsin sen?»

«Bernard.» 43. bölümün vardiyabaşıydı.

«Ne zarar var?»

«Kazı sırasında bütün tavan çöktü.»

«Kazıda kaç kişi çalışıyordu?»

«Kırk iki.»

«İçeride kaç kişi var daha?»

«Bu ana kadar iki ölü, üç sedyelik, on iki hafif yaralı, on altı sağlam işçi çıkardık.»

«Ciyaklayan» yine haykırmaya başladı, ama sesi daha hafifti artık.

Rod sordu. «Ya o?»

«Kalçasının üzerinde yirmi ton kaya var. Ona iki defa morfin iğnesi yaptım, ama çaresiz.»

«Kazı yerine girilebiliyor mu?»

«Evet. Sürünerek girmek için bir delik var.» Barnard fe-neriyle tüneli çökmüş bir bahçe duvarı gibi kapatmış olan yığını aydınlattı. Kırık mavi kuvarsit parçalarından oluşmuştu. Birköpeğin geçebileceğibüyüktebirdelikvardı. Deliktenışı süzülüyor, gevşek taşların üzerinde dolaşanların ayak sesleri ve boğuk mırıltılar geliyordu.

«İçeride kaç kişi çalışıyor, Barnard?»

«Şey...» Barnard durakladı. «On, on iki sanıyorum.»

Rob, adamın tulumunun önünü yakalayarak onu çekti. Barnard'ın ayakları neredeyse yerden kesiliyordu.

«Sanıyorsun ha?» Miğfer lambasının ışığında Rod'un suratının öfkeden bembeyaz kesildiği görülüyordu. «İçeriye adamları saymadan gönderdin, öyle mi? Çocuklarımdan on ikisini, dokuz kişiyi kurtarmaları için o tavanın altına soktun ha?» Rod, vardiyabaşını havaya kaldırarak döndürdü. Onu yan duvara dayadı. «Köpek! O dokuzun çoğunun çoktan parça parça olduğunu biliyorsun! O kazının bir mezbahaya benzediğinin farkındasın. Ve sen daha on iki kişiyi ölmeleri için içeriye yolluyor ve saymıyorsun. Tavan yeniden çökerse kimleri aramamız gerektiğini nereden bileceğiz?»

Vardiyabaşını bırakarak geriledi. «Onları dışarı çıkar. Kazı yerini boşalt.»

«Ama Mr. Ironsides, Genel Müdür içeride. Mr. Lemmer orada. Kazıyı denetliyordu.»

Rod bir an şaşaladı. Sonra da ters ters, «İsterse içeride devlet başkanı olsun, bu bana vız gelir,» dedi. «Kazı yerini boşalt. Tekrar başlayacağız ve bu sefer uygun olanı yapacağız.»

Birkaç dakika içerisinde kurtarıcılar geri çağrıldı. Adamlar delikten kıvrılıp bükülerek çıktılar. Beyaz tozlara bulandıkları için bozulmuş bir peynirden çıkan kurtlara benziyorlardı.

Rod, «Tamam,» dedi. «Bir seferde sadece dört kişiyi tehlikeye atacağım.»

Beyaza bulanmış adamların arasından çabucak dördünü seçti. Bunların içinde sağ omzunda usta olduğunu belirten pirinç bir işaret olan pek iri yan biri de vardı.

«Büyük Kral, sen de mi buradasın?» Rod, madenlere özgü 'fonikola' dilinde konuşmuştu. Bu dil sayesinde on iki etnik gruptan insan birbirleriyle anlaşabiliyordu.

Büyük Kral, «Ben de buradayım,» diye karşılık verdi.

«Başka ödüller de mi almak istiyorsun?» Bir ay önce Büyük Kral'ı, beyaz bir madencinin cesedini çıkarması için iple dik bir cevher geçidine, altmış metre aşağıya sarkıtmışlardı. Şirket de onun bu cesaretine karşılık olarak kendisine yüz Rand vermişti.

Büyük Kral usulca Rod'u azarladı. «Toprak insanların etini yediği zaman ödüllerden kim söz eder? Ama bugünkü sadece çocuk oyunu. Nkosi kazı yerine girecek mi?» Bu bir meydan okumaydı.

Rod'un yeri kazı değildi. O, organizasyoncu ve koordinatördü. Ama bu meydan okumayı kulakardı da edemezdi. Yoksa hiçbir Bantu ona inanmazdı. Rod'un korktuğu için geride kaldığını ve başkalarını ölüme gönderdiğini düşünürlerdi.

Rod, «Evet,» dedi. «Kazı yerine gideceğim.»

Grubun başında ilerledi. Delik, ancak Rod'un geçebileceği kadardı. Kendisini normal bir oda genişliğinde bir yerde buldu. Ama tavan ancak yüz beş santim yükseklikteydi. Rod, lambanın ışığını çabucak tavanda dolaştırdı. Görünüş

kötüydü. Kayalar korkunç bir şekilde çatlamıştı. Madenciler bunu, «Üzüm salkımı,» diye tanımlardı.

Rod, «Çok güzel,» diye mırıldanarak ışığı aşağıya tuttu.

«Ciyaklayan», Rod'un hemen ilerisindeydi. Gövdesinin üst kısmı, Cadillac büyüklüğündeki bir kayanın altından uzanmıştı. Biri vücudunun üst tarafına kırmızı bir battaniye sarmıştı. Adam sessizleşmişti artık, hareketsiz yatıyordu.

Ama Rod'un fenerinin ışığı üzerine gelirken adam da başım kaldırdı. Deli bakışlı gözleri hiçbir şeyi görmüyordu artık.

Yüzünden çılgınlık ve dehşetin neden olduğu terler akıyordu. Ağzım hızla açtı. Ağzı, kara yüzünde koskocaman ve pembe duruyordu. Tekrar bağırmaya başladı. Ama sonra gırtlğından yükselerek ağzından fişkıran kırmızı-siyah kan, sesini boğdu.

Rod dehşetle bakarken Bantu öyle kaldı. Başını arkaya atmıştı. Gotik mimaride su oluklarını süsleyen çirkin insan heykellerinden biri gibi ağzını iyice açmıştı. Hayatı demek olan kanı ağzından fişkırp duruyordu. Sonra başı ağır ağır sarktı ve sonunda öne düştü. Rod, sürünerek ona doğru gitti. Adamın başını kaldırarak kırmızı battaniyeye dayadı.

Ellerine kan bulaşmıştı. Tulumunun önüne sildi. «Şu ana kadar... üç ölü.» Göçüğe doğru sürüne sürüne ilerledi. Büyük Kral da elinde iki maden çubukla onun yanında sürünüyordu. 'Çubuklardan birini Rod'a uzattı.

Bir saat sonra her şey iki adam arasında bir yarış, bir güç denemesi halini almıştı. Onların arkasında üç işçi, RodTa Büyük Kral'ın kayanın yüzünden gevşettikleri taşları destekliyor ve geriye veriyordu. Rod çocuk" gibi davrandığının farkındaydı. Ana taşıma yoluna dönmüş olması gerekirdi. Hem kurtarma çalışmalarını yönetmeli, hem şu anda gereken bütün kararları vermeli ve diğer hazırlıkların yapılmasını sağlamalıydı. Şirket ona kaşları değil, kafası ve deneyimi için para veriyor.

«Boş ver,» diye düşündü. «Bu akşamki patlatmalar gecikse bile ben yine de burada kalacağım.» Büyük Kral'a bir göz attı, sonra da sıkışmış olan daha büyük bir kaya parçasını kavramak için ellerini uzattı. Önce sadece kollarını kullanarak kaslarını gerdi. Sonra bu işe bütün gücünü verdi. Kaya kımıldamıyordu. Büyük Kral koskocaman kara elleriyle kayayı tuttu. Birlikte çektiler. Küçük taşlar yuvarlanırken kaya da yerinden çıkı. Rod'la Bantu birbirlerine gülerek kayayı aralarından arkaya ittiler.

Rod'la Büyük Kral, saat yedide dinlenmek, sandviç yemek ve termosta getirilmiş kahveden içmek için kazı yerinden çıktı. Rod, yüzeye çekilmiş olan telefonla Dimitri'yle konuştuk «İki kuyudaki vardiyayı da çektik. Çalışma yeri patlatmalar için hazır. Senin grup dışında, 43 numaralı bölümde elli sekiz adam var.» Dimitri'nin sesi sahra telefonundan tiz geliyordu.

«Bir dakika.» Rod durumu kafasından geçirdi. Bu incelemeyi her zamankinden daha ağır ağır yaptı. Yorgundu. Hem madden hem de manen tükenmiş gibiydi. 43. bölümde daha fazla göçme olabileceği korkusuyla iki kuyuda da patlamaları durdursa, şirkete bir günlük çalışmaya mal olacaktı. Yani on bin ton altın cevherine. Her ton on altı Rand ediyordu. Duruma neresinden bakılırsa bakılsın bu 160 bin Rand, 80 bin Sterlin veya 200 bin Dolar gibi korkunç bir toplamdı.

Kazıdaki işçilerin tümünün de ölme olasılığı güçlüydü. İlk basınç patlaması 2.8 seviyesinin yukarısında ve etrafında kayadaki gerginliği yok etmişti. Onun için başka çökmeler olması tehlikesi de oldukça çoktu.

Ama içeride yaşayan biri olabilirdi. Kazı yerinin rahme benzeyen sıcak karanlığında kayaların altına sıkışmış, savunmasız vücudunun üzerine gevşek 'bir salkım üzüm' sarkan biri. Sonder Ditch Madeni'nde patlatma düğmelerine basıldığı zaman on sekiz ton jelatin - dinamit ateşlenmiş oluyordu. Patlatma gücü şiddetliydi. Bu, o 'üzümlerin' aşağı yuvarlanmasına neden olurdu.

Rod kararını verdi. «Dimitri, tam yedi buçukta iki numaralı kuyudaki bütün yan duvarları yık.» İki numaralı kuyu dört buçuk kilometre ötedeydi. Böylece şirket de 80 bin Rand zarardan kurtulacaktı. «Sonra tam tamına beş dakikalık aralarla bir numaralı kuyudaki güney, kuzey ve batı duvarlarını yıktır.» Patlatma alanı yayılırsa zarar azalacak ve böylece hisse sahiplerinin cebine bir 60 bin Rand daha girecekti. O zaman felaketin yol açtığı zarar da sadece 20 bin Rand olacaktı. Rod alayla, «Hiç de fena değil doğrusu,» diye düşündü. «Kan ucuz, merkez Kan Verme Servisi'nden yarım litre kan üç Randa satın alınabiliyor.»

«Pekâlâ.» Rod ayağa kalkarak sızlayan omuz kaslarını gerdi. «Patlatma olurken herkesi güvene alacağım. Onları kuyu sütununun yanma götüreceğiz.»

Patlamanın yol açtığı sık sarsıntılardan sonra Rod, onları yeniden kazı yerine götürdü. Saat dokuzda iki makinistin cesetlerini buldular. Kendi kaya matkaplarının madeni gövdelerinin üzerine yapışıp ezilmişlerdi. Üç metre ötede ise beyaz bir işçi vardı. Vücudu sapasağlamdı ama başı ezilmişti.

Saat on birde iki makinist daha bulundu. Cesetlerini küçük delikten çıkardıkları sırada Rod taşıma dehlizindeydi. İki cesedin de insana benzer bir yanları yoktu artık. Daha çok toza bulanmış çığ et yığınlarını andırıyorlardı.

Geceyarısından sonra Rod'la Büyük Kral, nöbeti kayanın yüzünde çalışan gruptan almak için tekrar kazı yerine girdiler. Yirmi dakika sonra da gevşek kayalardan oluşan duvara, bir mucize sonucu çökmemiş bir bölmeye geçmek için'bir delik açtılar. .

Burada hava sıcaktan boğucu ve nemli bir hal almıştı. Pis ve ıslak hava yüzüne çarpınca Rod farkına varmadan irkildi.

Sonra da kendisini zorlayarak sürüne sürüne ilerleyip içeri baktı.

Sonder Ditch Madeni'nin Genel Müdürü Frank Lemmer, üç metre kadar ötede yatıyordu. Sırtüstü devrilmiş, miğferi başından fırlamıştı. Gözünün üzerinde derin bir yara vardı. Fıskıran kanlar gümüş saçlarının arasına akmış ve pıhtılaşarak kararmıştı. Adam, Rod'un lambasının ışığında gözlerini açtı. Işık gözlerini kamaştırdığı için kirpiklerini kırıştırdı. Rod çabucak feneri başka tarafa tuttu.

«Mr. Lemmer,» dedi.

Frank Lemmer, «Allah kahretsin,» diye homurdandı. «Kurtarma timinde ne işin var? Bu senin görevin değil ki? Yirmi yıl madencilik yaptın, hâlâ bir tek şey büe öğrenemedin mi?»

«Nasılsınız, efendim?»

Frank Lemmer, «Buraya bir doktor getir,» diye tersledi. «Beni kurtarmak için kesmeniz gerekecek.»

Rod sürünerek adama yaklaştı. Frank Lemmer'in ne demek istediğini o zaman anladı: Genel Müdürün dirseğini üst kısmı düz bir kaya parçasının altında kalmıştı. Rod, eliyle kayayı yokladı. Bunu ancak bir patlayıcı yerinden oynatabüirdi. Frank Lemmer, her zamanki gibi haklıydı.

Rod, kıvrılıp bükülerek delikten çıktı. Omzunun üzerinden, «Telefonu buraya getirin,» diye seslendi.

Birkaç dakikalık bir gecikmeden sonra telefonda 2.8'deki merkezle konuşuyordu. Merkez ilk yardım ve kurtarıcılar için de dinlenme yeri olarak hazırlanmıştı.

«Ben Ironsides. Bana Doktor Stander'i verin.»

«Bir dakika.»

Bir dakika sonra Doktor, «Merhaba Rod,» dedi.

«Ben Dan.»

«Dan, ihtiyarı bulduk.»

«Nasıl o? Kendinde mi?»

«Evet, kendinde ama kayaya sıkışmıştı. Kesmek zorunda kalacaksınız.»

Dan Stander, «Emin misin?» diye sordu.

Rod, «Allah kahretsin,» diye homurdandı. «Tabii eminim.»

Dan, «Yavaş oğlum,» diye uyardı.

«Bağışla.»

«Pekâlâ ne tarafı sıkışmış?»

«Kolu. Dirseğin üstünden kesmeniz gerekecek.»

Dan, «Pek hoş.» dedi.

«Burada seni bekleyeceğiz.»

«Pekâlâ. Beş dakika sonra oradayım.»

«Çok garip, zaman zaman kol ve bacakların kesildiğini görüyordun ama böyle bir şeyin hiçbir zaman senin başına gelmeyeceğine de inanıyorsun.» Frank Lemmer'in sesi sakın ve normaldi.

Kazı yerinde onun yanına uzanmış olan Rod, «Herhalde kolu uyuştı,» diye düşündü.

Frank Lemmer başını Rod'a doğru çevirdi. «Neden çiftçiliğe başlamıyorsun, oğlum?»

Rod, «Nedenini biliyorsunuz,» dedi.

«Evet.» Lemmer dudaklarını hafifçe oynatarak gülümsedi. Serbest eliyle ağzını sildi. «Biliyor musun, emekli olmama yalnızca üç ayım kaldı. Bu işi bir belaya çatmadan d<1 başaracaktım. Sonun böyle olacak, oğlum. Sonunda kemiklerin ezilmiş bir halde, tozların arasında yatacaksın.»

Rod mırıldandı. «Bu son değil ki!»

«Değil mi?» Frank Lemmer bu sefer hafif bir kahkaha attı. «Değil mi?»

Dan Stander delikten küçük odaya başını uzattı. «Şu fikrayı bana da anlatın.»

Frank Lemmer, «Tanrım,» diye homurdandı. «Arrîma da geciktin.»

«Bana yardım et, Rod.» Dan, çantasını verdi. Sonra ileri doğru sürünürken Frank Lemmer'e, «Birleşik Çelik hisseleri bu gece borsa kapanırken doksan sekiz sentti. Size onlardan almanızı söylemiştim.»

Frank Lemmer burun kıvırdı. «Fazla sermaye, yüksek fiyat.» Dan yerde yan yatarak aletlerini çıkardı. Bir yandan da Genel Müdürle senetler ve tahviller konusundaki tartışmasını sürdürüyordu. Dan enjektöre pantatol doldurduktan sonra Frank Lemmer'in sıksa, yaşlı kolunu silerken, adam başım tekrar Rod'a doğru döndürdü. «Burada iy i çalıştık, Rodney. Sen ve ben. Yönetimi artık sana vermelerini isterdim. Ama vermezler. Çünkü hâlâ çok gençsin. Ama yerime kimi getirirlerse ona göz kulak ol. Madeni tanıyorsun. Onun işleri altüst etmesine izin verme.»

İğne koluna girdi.

Dan, Frank Lemmer'in kolunu dört buçuk dakikada kesti. Ve adam yirmi yedi dakika sonra Mary Anne'la yüzeye çıkarken öldü. Saatlerce kapalı kalmaya ve geçirdiği şoka dayanamamıştı.

Rod, eski karısı Patti'nin nafakasını verdikten sonra geriye aylığından geriye abur cubura harcamak için pek bir şey kalmıyordu. Ama yine de elindekini avcundakini krem rengi büyük bir Maserati'ye yatırmıştı. Araba 1967 modeldi ve Rod aldığı sırada da hemen hemen kırk beş bin kilometredeydi. Taksitleri aylığın önemli bir bölümünü de götürüyordu.

Rod böyle sabahlarda bu masrafa değdiğini düşünüyordu. Genç adam, Kraalkop sırtından virajlar yaparak indi. Johannesburg'a giden yolun son kısmı dümdüz bir hal alınca da gaza bastı. Maserati koşan bir aslanı taklit edercesine yola yapışıp yayılmış gibiydi. Ekzosun sesi hafifçe değişti. Şimdi daha kaim ve heyecanlıydı sanki.

Sonder Ditch Madeni'yle Johannesburg kentinin arası bir saatti ama Rod bu zamanı yirmi dakika azaltabiliyordu.

Rod, karısından boşanalı beri iki değişik hayat sürüyordu adeta. Haftada beş gün şirketin üst kademedeki yöneticilerindendi. Ama haftanın son iki günü Johannesburg'e bagajda golf sopaları, cebinde de Hilbrowdaki lüks apartmanın anahtarıyla gülerek gidiyordu.

Bugün heyecanı eskisinden daha da fazlaydı. Çünkü kendisini eğlendirmeye hazır yirmi iki yaşındaki sarışın modelden başka, Dr. Manfred Steynerin esrarlı çağrısı geceyi renklendirecekti.

Bu haberi ona kendisini 'Dr. Steyner'in sekreteri' diye tanıtan isimsiz bir kadın vermişti. Frank Lemmer'in cenaze töreninden bir gün sonraydı. Randevu cumartesi günü saat on birdeydi.

Rod, Manfred Steyner'la hiç karşılaşmamış ama ondan sözedildiğini duymuştu tabii. 'Merkez Rand Birleşik Grubu' nu oluşturan elli ya da altmış şirkette çalışan herkes Manfred Stey-rier adını işitmişti. Sonder Ditch Altın Şirketi debu gruptandı.

Manfred Steyner, Berlin Üniversitesi'nin ekonomi bölümünü bitirmiş, Amerika'da Cornell Üniversitesi'nde yöneticilik eğitimi görmüş ve doktora da yapmıştı. M.R.B. Grubu'na on iki yıl önce otuz yaşındayken katılmıştı. Şimdi grubun en önemli kişilerindendi. M.R.B. Grubu'nun Yönetim Kurulu Başkam 'Acelecı' Hirschfeld sanki sonsuza kadar yaşayacakmış gibi davranıyordu; ama tabii bu olanaksızdı. O cehennemin yönetimini ele almak için bir öneri yapmaya gittiği zaman yerine Manfred Steyner'm geçeceği söyleniyordu.

M.R.B. Yönetim Kurulu Başkanlığı özlem duyulacak bir makamdı. Buna erişen insan otomatik olarak Afrika'nın en kudretli beş erkekinden biri halini alıyordu. Devlet bakanları da dahil.

Yönetim kurulu başkanlığına Dr. Steyner'm geçeceğinin tahmin edilmesinin birkaç sağlam nedeni vardı. Birincisi müthiş kafalıydı. «Elektronik Beyin» denmesi boşuna değildi. Ayrıca şimdiye kadar hiç kimse bir zaafını görmemişti. En önemlisi Dr. Steyner, on yıl önce 'Acelecı' Hurry Hirschfeld'in tek torununu, kız Kap Üniversitesi'nden mezun olduğu sırada ele geçirme çabasını göstermiş ve onunla da evlenmişti.

Dr. Steyner'ın durumu sağlamdı. Onunla konuşma fikri de Rod'un ilgisini uyandırıyor.

Maserati'yi saatte yüz seksen kilometre hızla sürerek Kloof Altın Şirketi'nin topraklarındaki üst

geçidin altından ilerledi.

Yüksek sesle, «Johannesburg, işte geliyorum!» diyerek güldü.

Rod, Johannesburg'un banliyösü olan lüks Sandown'ın sakin bir sokağında, üzerinde 'Dr. M.K. Steyner' yazılı pirinç levhayı bulduğu sırada saat on bire on vardı. Ev, sokaktan gözüküyordu. Rod, Maserati'yi Kap-Hollanda stili sivri tepesi olan yüksek beyaz bahçe kapısından içeriye ağır ağır soktu.

Rod, kapının bir zevksizlik örneği olduğuna karar vermişti. Ama ya bahçe? O bir çenetti adeta. Rod, kayaları iyi tanırdı, ama çiçekler konusunda pek bilgisi yoktu. Yemyeşil çam alanı süsleyen sarı ve kırmızı çiçeklerin kana olduğunu biliyordu. Ancak etrafındaki parlak renkleriyle göz alan güzel çiçeklerin adlarını bilmesi olanaksızdı.

Adam, sertçe «Vay vay vay,» diye mırıldandı. «Biri burada çok çalışmış.»

Yolun bir dönemecinde evi gördü. Kap-Hollanda tarzında yapılmıştı. Rod, o bahçe kapıları yüzünden Dr. Steyner'ı bağışladı

Tekrar, «Vay vay vay,» diyerek farkına varmadan frene bastı ve Maserati'yi durdurdu.

Kap-Hollanda stili, taklit edilmesi güç olan bir tarzdır. Yüz çizgiden biri uygun olmadı mı, etki de bozulur. Ama bu örnek gerçekten kusursuzdu. İnsanda yüzyıllarca dayanacakmış ve çok sağlammış gibi bir izlenim bırakıyordu. Buna zarafet ve biçim inceliği de usulca karışmıştı. Rod, panjurların ve kirişlerin gerçek san tahtadan olduğunu düşündü.

Pencerelerdeki camların kurşun çerçeveleri de elle yapılmış olmalıydı.

Rod eve baktı. Kıskançlık damarları kabarmıştı. O, Maserati'si gibi güzel şeylerden hoşlanırdı. Ama-bu ev, maddi şeyler konusunda bambaşka bir kavramdı. Evin sahibi olan adamı kıskandı. Bir yıllık maaşının sadece arsayı almak için kaporo bile sayılmayacağını biliyordu.

Üzüntüyle, «Eh, benim de katım var,» diye gülümsedi. Garajlara doğru inerek arabasını park etti.

Ne taraftan girmesinin uygun olacağını bilmiyordu. Hepsi de evin bulunduğu tarafa doğru giden taş döşeli yollardan birini seçti.

Bu yoldaki bir dönemeci aşınca başka bir sahneyle karşılaştı. Bu daha küçüktü ama Rod'u sarsmaya yetti. Bu da ev kadar zarif ve güzel bir kadın kalçasıydı. Büyük ve ülkede pek görülmeyen bir fidanın yanından çıkmıştı. Kadının arkasında esnek bir ski pantolonu olduğu anlaşılıyordu.

Rod büyülenmişti sanki. Fidan sarsılıp, yapraklan hışırdarken o da durarak seyretti. Kalçalar kımıldadı.

Birdenbire fidanın yanından kibar bir hanımefendinin sesi yükseldi. Kadın hiç de kibar bir hanımefendiye yakışmayacak bir şekilde küfrediyordu. Kalçalar hızla geriledi. Ve kadın doğruldu. İşaret parmağını ağzına sokmuş, gürültüyle emiyordu.

Parmağını ağzından çıkarmadan, «Beni ısırıldı,» diye mırıldandı. «Allahın belası pis kokulu böcek beni ısırıldı.»

Kadın hızla ona doğru döndü. Rod'un ilk farkettiği, kadının yüzüne oranla pek iri gözleriydi.

Kadın, «Ama ben...» diye başladı, sonra da sustu. Parmağını ağzından çekti. Farkına varmadan bir eli saçlarına gitti.

Diğer eliyle bluzunu düzelterek, üzerine yapışmış olan yaprak parçalarını süpürdü.

İri gözleriyle genç adamı inceleyerek, «Siz de kimsiniz?» diye sordu. On altısından altmışına kadar

her kadın, Rodney Ironsides'ı ilk defa gördüğü zaman hemen hemen hep bu tepkiyi gösterirdi. Rodney de bu tavn nezaketle karşılardı.

«Adım Rodney Ironsides. Dr. Steyner'la randevum var.» «Ya...» Kadın gömleğinin eteklerini telaşla pantolonunun içine sokuyordu. «Kocam herhalde çalışma odasında.»

Rod, genç kadının kim olduğunu anlamıştı. Onun resmini belki elli defa Grup gazetesinde görmüştü. Ama Mrs. Steyner bu fotoğraflarda genellikle tuvaletli ve pırlantalar içinde oluyordu. Sırtında bir kolu yırtılmış bir bluz olmuyor, saçlarını da örmüyordu. Bu örgülerden biri açılmaya da başlamıştı. Resimlerde makyajı kusursuzdu. Şimdi ise hiç boyanmamıştı.

Yüzü kızarmış, ter tanecikleriyle de beneklenmişti.

Theresa Steyner hiç gerek olmamasına rağmen, «Berbat haldeyim sanırım,» dedi. «Bahçeyle uğraşıyordum.»

«Bu bahçeyi siz tek başınıza mı yarattınız?»

«Ellerimle fazla çalışmadım. Ama burayı ben planladım.» Theresa Steyner, Rodney Ironsides'ın iri yan ve çirkin olduğuna karar verdi. Hayır, hayır, genç adam aslında çirkin değildi. Sadece dövüşüp yaralanmış gibi bir hali vardı.

Rod, «Bahçe çok güzel,» dedi.

«Teşekkür ederim.» Theresa Steyner yine fikrini değiştirerek, 'Hayır,' diye düşündü. 'Hırpalanmış gibi bir hali yok. Çok haşın bir tavrı var!' Genç adamın açık yakalı gömleğinin önünden kıvrıcık göğüs tüyleri gözüküyordu.

Rod, genç kadının biraz önce yanından çıktığı fidanı işaret etti. «Bu protea, değil mi?» Bu sadece bir tahmindir.

Theresa Steyner, «Hayır, Nutans,» diye cevap verdi. Sonra kendi kendine, 'Yaşı kırka yakın olmalı,' dedi. 'Şakakları ağarmaya başlamış. Sesi de görünüşüne hiç uymuyor. Bir boksöre benziyor, ama bir avukat gibi konuşuyor. Belki de avukat. Manfred'e zaten çoğu zaman avukatlar ya da danışmanlar gelir.'

«Öyle mi? Ama pek güzel.» Rod, çiçeklerden birine dokundu.

«Gerçekten de öyle. Burada elli cins bitki yetişiyor. Hatta daha fazla.»

Birdenbire birbirlerine gülümsediler.

Theresa Steyner, «Sizi eve götüreyim,» dedi.

«Mr. Ironsides geldi, Manfred.»

«Teşekkür ederim.» Adam cila kokan odasında yazı masasının başında oturuyordu. Kalkmaya da yeltenmedi.

Theresa ona kapıdan, «Kahve ister misin?» diye sordu. «Ya da çay?»

Manfred Steyner, karısının yanında duran Rod'a fikrini sormadan, «Hayır, teşekkür ederim, Theresa,» dedi.

Genç kadın mırıldandı. «O halde sizi yalnız bırakayım.»

«Teşekkür ederim, Theresa.»

Kadın dönerek uzaklaştı. Rod ise yerinden kımıldamadı. Hakkında çok şey duyduğu adamı inceliyordu.

Manfred Steyner kırk ikisinden daha genç duruyordu. Saçları açık kumral, hatta sarımsıydı. Saçlarını dümdüz geriye doğru fırçalamıştı. Kaim, siyah çerçeveli bir gözlük takmıştı.

Yüzü düzgün, cildi ipek gibiydi. Çenesinde sakalın o hafif gölgesi yoktu. Cilalı masaya dayadığı elleri de düzgün ve tüysüzdü. Rod, adamın kılları dökmek için bir ilaç kullanıp kul lanmadığını düşündü.

Manfred Steyner, «İçeri girin,» dedi.

Rod, masaya yaklaştı. Steyner, kat yerleri hâlâ belli olan beyaz ipek bir gömlek giyinişti. Gömlek tiril tiril, kar gibiydi.

Boynuna Johannesburg Kraliyet Golf Kulübü'nün kravatını, gömleğinin manşetlerine de damarlı akikten kol düğmeleri takmıştı. Rod birdenbire Steyner'in gömleği de, kravatı da o zamana kadar hiç kullanmamış olduğunu anladı. Demek ki duyduklarının hiç olmazsa bu kadarı doğrudu. Steyner, genellikle on iki düzine gömlek diktiriyor ve her birini de sadece bir def giyiyordu.

«Oturun Ironsides.» Steyner, sesli harfleri hafif yayıyordu. Alman aksanının bir iziydi bu.

Rod usulca. «Dr. Steyner,» dedi. «Size seçme hakkı ve riyorum. Beni ya Rodney, ya da Mr. Ironsides diye çağırabilirsiniz.»

Steyner'in ne sesinin tonu değişti, ne de yüzünün ifadesi «Sizinle görüşmemize bir başlangıç olarak hayatınızı gözden geçirmek istiyorum, Mr. Ironsides. Buna bir itirazınız yok ya?»

«Hayır, Dr. Steyner.»

«16 Ekim 1931'de Transkei'de Buttervorth'de doğdunuz Yani şimdi otuz sekiz yaşındasınız. Babanız Güney Afrikalı bir tüccar. Anneniz 1939'da ocak ayında öldü. Savaşta babanız Durban Piyade Alayı'nda yüzbaşı olarak hizmet yaptı. Ve 1944 yılının kışında İtalya'da Po Nehri'nde aldığı yaralar yüzünde öldü. Sizi Londra'nın doğu tarafında oturan dayınız büyüttü 1947'de Grahamstown Queen's Koleji'ni bitirdiniz. Maden mühendisi olmak için Witwaterstrand Üniversitesi bursunu

kazanmak istediniz, ama bunu başaramadınız. Onun üzerine Devlet Madencilik Yetiştirme Okulu'na girdiniz ve 1949'da diplomanızı aldınız. Ve stajyer olarak Bly vooruitzciht Altın Madeni Limited Şirketi'ne alındınız.»

Dr. Steyner masasından kalktı. Tahta kaplama duvara giderek gizli bir düğmeye bastı. Kaplamanın bir kısmı geriye doğru kayarak ortaya bir lavaboyla bir havluluk çıktı. Adam konuşmasını sürdürürken bir yandan da ellerini büyük bir titizlikle sa-bunluyordu. «Aynı yıl, madencilğe terfi ettirildiniz. 1952'de var-diyabaşı, 1954'de de grup şefi oldunuz. 1959'da Maden Yöneticiliği sınavını başarıyla verdiniz ve 1962'de Bölüm Müdürü Yardımcısı olarak bize geldiniz. 1963'de Bölüm Müdürü, 1965'de Yeraltı Çalışmalar Müdür Yardımcısı oldunuz. 1968'de de bugünkü yerinize. Yani Yeraltı Çalışmaları Müdürlüğü.»

Dr. Steyner ellerini kar gibi bembeyaz bir havluyla kurulamaya koyuldu.

Rod, «Şirketteki dosyamı iyi ezberlemiştiniz,» diye itiraf etti.

Dr. Steyner, havluyu buruşturarak, lavabonun altındaki bir tenekeye attı. Düğmeye bastı ve kaplama kayarak kapandı.

Sonra adam sert adımlarla cilalı parlak zeminde yürüyerek masasına döndü. Rod o zaman adamın ufak tefek olduğunu farketti. Boyu karısı kadardı. Yani, bir altmış beş kadar.

Steyner, «Bu bir başarı sayılır,» diye sözlerini sürdürdü. «Bütün Grupta sizden sonraki en genç Yeraltı Çalışmaları Müdürü kırk altı yaşında. Oysa siz daha otuz dokuzunda bile değilsiniz.»

Rod, bu iltifata teşekkür ettiğini belirtmek için başını hafifçe eğdi.

Dr. Steyner tekrar yerine oturarak yeni yıkadığı ellerini masanın üzerine dayadı. «Şimdi... özel hayatınızdan kısaca sözetmek istiyorum. Buna bir itirazınız var mı?»

Rod yine başını eğdi.

«Bursu kazanamamanızın nedeni okul müdürünüzün sınav komisyonuna sizin kavgacı ve dengesiz olduğunuzu bildirmesiydi. Yoksa okulu 'pekiyi'yle bitirmiştiniz.»

Rod bağırdı. «Bunu nasıl öğrendiniz?»

«Sınav komisyonunun kayıtlarını incelemem kolay. Anlaşıldığına göre okuldan mezun olur olmaz müdüre saldırmışsınız.»

Rod, mutlulukla. «Adi herifi iyice patakladım,» diye açıkladı.

«Bu pahalı bir eğlenceymiş, Mr. Ironsides. Size üniversite öğreniminize mal olmuş.»

Ve Rod sesini çıkaramadı.

«Devam edelim. 1959'da Patricia Anne Harveyle evlendiniz. Bu birleşmeden aynı yıl bir kız çocuğu dünyaya geldi. Daha kesin söylemek gerekirse düğünden tam yedi buçuk ay sonra.»

Rod, iskemlesinde hafifçe kımlıladı.

Dr. Steyner konuşmasını sakın sakın sürdürdü: «Bu evlilik 1964'te boşanmayla sonuçlandı. Karınız aleyhinize zina davası açtı ve kızınız da kendisine verildi. Şimdi ona her ay çocuğunuzun bakımı için ve nafaka olarak 450 Rand ödüyorsunuz.»

Rod, «Bütün bunlar ne anlama geliyor?» diye sordu.

«Şimdiki durumunuzun doğru bir tablosunu çizmeye çalışıyorum. Emin olun, bu gerekli.» Dr. Steyner gözlüğünü çıkararak, camlan temiz, beyaz bir mendille silmeye başladı. Gözlükleri burnunda yer yapmıştı.

«O halde devam edin.» Rod istememesine rağmen ilgilenmişti Steyner'in ne kadar bilgisi olduğunu öğrenmek istiyordu.

«1968'de Miss Diana Johnston adında bir kız aleyhinize babalık davası açtı. Sizden ayda 150 Rand istiyordu.»

Rod, gözlerini kırptırdı ve bir şey söyleyemedi.

«Yine saldırıdan dolayı aleyhinizde iki ayrı dava daha açıldı. Ama mahkeme sizi haklı buldu veya kendinizi savunduğunuza karar verdi.»

Rod alayla sordu. «Hepsi bu kadar mı?»

Dr. Steyner, «Hemen hemen,» diye yanıtladı. «Sadece her ay Avrupa yapısı bir spor araba için 150 Rand ve Hillbrovv'da Glen Alpine Heights, Corner Lane 596 numaradaki kat için de 100 Rand kira ödediğinize değinmemiz gerekiyor.»

Rod, fena halde öfkeleni. M.R.B.'de hiç kimsenin apartmandan haberi olmadığını sanıyordu. «Allah kahretsin! Özel hayatıma burnunuzu sokmuşsunuz!»

Dr. Steyner, sakin sakin, «Evet suçluyum,» dedi. «Ama iyi bir amaç uğruna. Biraz sabrederseniz nedenini de anlayacaksınız.»

Dr. Steyner birdenbire masadan kalktı. Odada ilerleyerek gizli musluğa gitti ve tekrar ellerini yıkamaya başladı. Ellerini kurularken yeniden konuşmaya başladı. «Her ay çeşitli yerlere 850 Rand vermek zorundasınız. Ayhğmız, vergiler çıktıktan sonra 1000 Rand'dan daha aza geliyor. Maden Mühendisi değilsiniz. Bunun için de Genel Müdürlüğe getirilmeniz olasılığı pek az. Sizin için mümkün olan en yüksek mevkiye gelmişsiniz, Mr. ironsides. Yeteneğinizle daha fazla yükselemezsiniz. Otuz yıl sonra M.R.B. grubu'ndaki en genç değil, en yaşlı Yeraltı Çalışmaları Müdürü olacaksınız.» Bir an durdu. «Tabii oldukça pahalı zevklerinüz yüzünden borçlanıp hapisaneyi boylamazsınız. Ve çabuk öfkelenip kızmanız ve cinsel organlarınızın aynı derecedeki hız ve ateşi başınızı ciddi bir şekilde belaya sokmazsa.»

Steyner, havluyu tenekeye atarak yerine döndü. İki adam bir dakika kadar sessizce oturdular. Birbirlerini süzüyorlardı.

Rod, «Beni buralara sırf bunları söylemek için mi çağırdınız?» diye sordu. Sesi hafifçe boğuklaşmış, bütün vücudu gerilmişti. Ufak bir tahrik, masanın üzerinden atılarak Steyner'in gırtlığına sarılmasına yetecekti.

Steyner başını salladı. «Hayır. Sizi buraya Sonder Ditch Altın Madeni Şirketi'nin Genel Müdürlüğüne getirmeleri... hemen getirmeleri için bütün nüfuzumu kullanacağımı .söylemek için çağırdım. 'Nüfuzumun bir hayli olduğunu düşünerek kendi kendime de iltifat ediyorum.»

Rod, sanki adam yüzüne tükürmüş gibi geriledi iskemlesinde. Steyner'a hayretle bakakalmıştı. Sonunda, «Neden?»

diye sordu. «Buna karşılık ne istiyorsunuz?»

Dr. Steyner, «Ne dostluğunuzu, ne de minnetinizi,» diye açıkladı, '«istediğim talimatıma hiç soru sormadan uymanız. Benim adamım olacaksınız... tamamiyle.»

Rod hâlâ hayretle adama bakarken bir yandan da kafası hızla çalışıyordu. Steyner'm desteği olmadan o yere getirilmek için en aşağı on yıl beklemesi gerekecekti. Tabii onu Genel Müdürlüğe getirmeyi düşünürlerse. O mevkiyi istiyordu.

Tanrım! Hem de nasıl istiyordu! Başarı, gelirindeki araş ve işin sağladığı kudret. Kendi madeni

olacaktı orası! Otuz sekiz yaşında kendi madeni olacaktı. Ve her yıl ek olarak on bin Rand alacaktı.

Ama Rod, Steyner'm istediği bedelin pek ucuz olduğunu sanacak kadar da saf değüdi. Hiç soru sormadan itaat edeceği talimat geldiği zaman bunun on günlük bir ceset gibi pis kokacağım biliyordu. Ama işin başına getirildikten sonra emirlere uymayı reddedebilirdi. 'Önce o mevkiye geleyim,' diye düşündü. Talimatı aldıktan sonra buna uyup uymayacağıma karar veririm/

«Kabul ediyorum,» dedi.

Manfred Steyner ayağa kalktı. «Benden haber bekleyin. Artık gidebilirsiniz.»

Rod, iri taş döşeli geniş verandada ilerledi. Çim alandan geçerek arabasına doğru gitti. Ne etrafındakileri farkediyor, ne de sesleri duyuyordu. Kafası biraz önceki konuşmayı, leş bulmuş bir vahşi köpek sürüsü gibi didikliyordu. Theresa Steyner'ı farketmediği için neredeyse genç kadına çarpacaktı. Aynı anda Genel Müdürlük meselesini de unuttu.

Theresa kılığını değiştirmiş, yüzünü, gözünü boyamıştı. Örgülü saçlarını şimdi uçuk yeşil ipek bir eşarp örtüyordu.

Bütün bu değişiklikler ilk karşılaşmalarından sonraki yarım saat içerisinde olmuştu. Kolunda bir çiçek sepetiyle bir tarhın üzerine eğilmişti. Bir sinek kuşu kadar hoş ve ügi çekiciydi.

Bu durum Rod'u hem eğlendirdi, hem de gururunu okşadı. Genç kadının onun şerefine böyle değiştiğini anlayacak kadar kendisini beğenirdi. Kadın konusunda da değişikliği takdir edecek kadar ustaydı.

«Merhaba.» Theresa başını kaldırdı ve hem şaşırmış, hem de hiçbir şeyden haberi yokmuş gibi bir tavır takınmayı başardı. Gözleri gerçekten pek iriydi. Makyajı da bunları daha büyük gösterecek şekilde yapılmıştı.

«Bir an kadar çalışkansınız.» Rod, bilgiç bir tavırla genç kadının çiçekli pantolon takımını süzdü. Bu bakışlar karşısında Theresa'run yanaklarının kızardığını da farkettti.

«Görüşmeniz başarılı geçti mi?» «Çok.»

«Siz avukat mısınız?» «Hayır. Büyükbabanız için çalışıyorum.» «Ne yapıyoruz?» «Altınlarını çıkarıyorum.» «Hangi madendesiniz?» «Sonder Ditch.» «Göreviniz nedir?»

«Kocanız verdiği sözü tutarsa Genel Müdür olacağım.» Kadın, «Çok gençsiniz,» dedi. «Ben de öyle düşünüyorum.»

«Pops da bu konuda fikrini açıklayacak.» Rod, «Pops da kim?» diye sordu. «Büyükbabam.»

Rod bir kahkaha attı, sonra kendisini topladı. «Komik olan nedir?»

«M.RB. Grubu'nun Yönetim Kurulu Başkanı'ndan Pops' diye sözedilmesi.»

«Sadece ben onu böyle çağırırım.»

«Bundan eminim.» Rod tekrar güldü. «Başkalarının cesaret edemeyecekleri çok şeyi başardığınızdan eminim.»

Birdenbire ikisi de bu sözlerdeki seksle ilgili gizli anlamı farkettiler. Ve sustular. Theresa başını eğerek, bir çiçeğin sapını dikkatle kesti.

Rod, «Öyle demek istemedim.» diye özür diledi.

«Ne demek istemediniz, M. İrosides?» Theresa başın kaldırarak muzipçe bir saflıkla sormuştu. Birlikte güldüler, gerginlik de kayboldu.

Theresa Steyner, RodTa birlikte arabaya gitti. Sanki bu dünyanın en olağan şeyiymiş gibi davranıyordu.

Rod, direksiyona geçerken kadın. «Gelecek hafta Manfred'le birlikte Sonder Ditch'e geleceğiz,» diye açıkladı.

«Manfred sizin adamlarınızdan bazılarına uzun hizmet ve cesaret ödülleri verecek.» Aslında kocasıyla birlikte gitmeyi reddetmişti. Şimdi Manfred'in kendisini tekrar davet etmesini sağlaması gerekiyor. «Herhalde o zaman görüşürüz.»

Rod, «Bunu sabırsızlıkla bekleyeceğim,» diyerek motoru çalıştırdı. İlerlerken aynaya baktı. Theresa çok çekici ve ilgi uyandıran bir kadındı. İhtiyatsız bir erkek, o iri gözlere boğulabilirdi.

'Dr. Manfred Steyner'in başı dertte,' diye düşündü Rod. Herhalde bizim Manfred organım sabunlayıp, fırçalamaya öyle daldı ki, onu kullanacak zaman bulamıyor.'

10

Dr. Steyner, kurşun çerçeveli camlardan Maserati'nin bahçe yolunun dönemecinde gözden kayboluşunu seyretti.

Motorun homurtusu uzaklaşıp duyulmaz oluncaya kadar etrafı dinledi.

Telefonun alıcısını kaldırarak kulağına götürmeden önce beyaz mendiliyle iyice sildi. Numarayı çevirdi. Karşıda telefon çalarken diğer elinin tırnaklarını büyük bir dikkatle inceledi.

Vericiye, «Ben Steyner,» dedi. «Evet... evet.» Dinledi. «Evet... Biraz önce buradan ayrıldı... Evet, kararlaştırıldı... Hayır, o bakımdan bir güçlük çıkmayacağından eminim.» Konuşurken avcuna bakıyordu. Cildinin üzerinde küçük ter ta-neciklerininbelirdiğini farkedince dudakları tiksintiyle gerildi.

«Sonuçları çok iyi biliyorum. Söyledim ya, her şeyin farkındayım.»

Vericiden tavuk gıdıklamasına benzer sesler yükselirken, gözlerim kapayarak, bir dakika hiç kımıldamadan dinledi.

Sonra gözlerini açtı. «Zamanı gelince bu da olacak. İyi günler.» Telefonu kapayarak ellerini yıkamaya gitti. Sabunu köpürtürken, 'Şimdi' diye düşündü. 'İhtiyarı kandırmak gerekiyor.'

Aceleci Hirschfeld yaşlıydı artık. Uzun ve haşın yetmiş sekiz yıl geçirmişti. Saçları ve kaşları bembeyazdı. Derisi kırışıp buruşmuş, çillenip lekelenmişti. Gözlerinin altında cepler vardı, gerdanı sarkmıştı.

Bu yüzden bu zayıf ve kamburu çıkmış adam, şiddetli rüzgârların etkisiyle eğilmiş bir ağaca benziyordu. Ama duruşunda hâlâ bir telaş ve heyecan gizliydi. Altıncı yıl önce altın alanlarına ilk defa koşarcasına girdiği zaman kendisine 'Aceleci' Hirschfeld adının takılmasına neden olan o heyecan.

Bu pazartesi sabahı yaşlı adam binanın tepesindeki bürosunun yerden tavana kadar yükselen pencerelerinden aşağıya, Johannesburg kentine bakıyordu. Reef House, Schlesinger İş Hanı'yla yanyanıydı. Binalar kentin yukarıdaki Braamfontein sırtına yapılmıştı. Bu yükseklikten sanki kent Aceleci Hirschfeld'in ayaklarına kapanmış gibi bir izlenim uyandırıyor. Bunu yapması da gerekirdi.

Yaşlı adam, otuzlardaki büyük ekonomik bunalımdan bile önce servetini parayla ölçmekten vazgeçmişti. M.R.B. Grubu'nun hisse senetlerinin dörtte birinden biraz fazlası onundu. Şu ara tek hissenin borsa değeri 120 Rand'dı.

Bütün pay hesaplandığı zaman ortaya insanın aklını başından alan bir toplam çıkıyordu. Bundan başka Aceleci: tröstler, vekiller ve birbirine bağlı müdürlüklerden oluşan karmaşık bir sistemle de şirketin oy verme hakkını sağlayan hisse senetlerinin yüzde yirmi sini ele geçirmişti.

Tavandaki düafon bu açık renkler ve yumuşak kumaşlarla döşeli odada usulca çaldı. Aceleci hafifçe irkildi.

Pencereden dönmeden, «Evet?» dedi.

Sekreteri, «Dr. Steyner geldi, Mr. Hirschfeld,» diye fısıldadı. Bu güzel odada sanki bir hayalet konuşmuştu.

Aceleci, «Buraya yolla,» diye homurdandı. Şu Allanın belası düafon tüylerini diken diken ediyordu her zaman. Zaten bütün şu Allanın belası oda bütünüyle tüylerini ürpertiyordu. Aceleci'nin sık sık ve yüksek sesle söylediği gibi burası eşcinseller için hazırlanmış bir randevuevine benziyordu.

Tam elli beş yıl duvarlarına birkaç sararmış insan ve makine resmi asılı, halisiz, kasvetli bir odada çalışmıştı!. Sonra onu buraya taşımışlardı. Yaşlı adam odada etrafına geçen beş yılın yumuşatamadığı' bir hoşnutsuzlukla baktı. Kendisini ne sanıyorlardı?

Duvar kaplamalarının arasındaki kapı, sessizce yana doğru kaydı ve Dr. Manfred Steyner çevik adımlarla odaya girdi.

«Günaydın, Büyükbaba,» dedi. On yıldan beri, yani Terry, Manfred Steynerla evlenmek budalalığını yaptığından beri adam Aceleci Hirschfeld'i böyle çağırıyordu. House'in yapılışı ve dekorasyonundan da Manfred Steyner'm sorumlu olduğunu anımsamıştı. Yani deminki öfkesinin kaymağı da yine oydu.

Aceleci, «İstedğin neyse,» dedi. «Cevabım hayır!» Sonra havalandırma aygıtının düğmelerine doğru gitti. Termostat 'yüksek'e ayarlanmıştı. Aceleci bunu 'çok yüksek'e getirdi. Birkaç dakika sonra oda orkide yetiştirmeye uygun bir sera kadar sıcak olacaktı.

Manfred Steyner sanki Aceleci'nin sözlerini duymamıştı. Masaya giderek, elindeki kâğıttan oraya bırakırken yüzü ifadesiz ve normaldi. «Bu sabah nasılsınız, büyükbaba?»

Aceleci, «Berbat,» diye homurdandı. Bir yandan da, 'Bu küçük ukalayı şaşırtmak olanaksız,' diye düşünüyordu. Ha ona haykırarak hareket etmişsin, ha güzelce çalışan bir makineye.'

«Buna üzıldüm.» Manfred mendilini çıkararak çenesine ve alnına hafifçe sürdü. «Haftalık raporları getirdim.»

Aceleci, Manfred'in damanna basmaktan vazgeçerek mas'asma gitti. İş işti. Koltuğuna oturarak raporları çabucak okudu. Sorular sordu. Soruları ani ve haşindi. Damadı hemen cevap veriyordu. Ama Manfred artık mendiliyle çabalayıp duruyor, bunu yüzüne bastırıp terlerini siliyordu. Gözlüğünü iki defa çıkararak buğulanan camlarını sildi.

«Sıcaklığı biraz azaltabilir miyim, büyükbaba?»

Aceleci başını kaldırmadan, «Ona dokunursan, arkana tekmeyi yersin,» dedi.

Beş dakika daha geçti. Manfred Steyner birdenbire ayağa kalktı. «İzninizle, büyükbaba!» Adam, büroda hızla ilerleyerek kendisini yandaki banyo dairesine attı. Aceleci dinlenmek için başını yana eğdi. Su şırıltısını duyunca da memnun memnun güldü. Manfred Steyner'i sarsmanın tek yolunun, havalandırma aygıtı olduğunu bulmuştu. On yıldan beri çeşitli tekniklerle deneyler yapıyordu.

Keyifle, «Bütün sabunu kullanma!» diye seslendi. «Bir de büro masraflarından sözediyorsun!»

Afrika'nın en zengin ve en nüfuzlu adamlarından birinin şahsi yardımcısının damarına basmak için bu kadar zaman ve güç harcaması Aceleci'ye hiç de gülünç gözüküyordu.

Saat on birde Manfred Steyner kâğıtlarını topladı. Bunları üzerinde markası olan domuz derisi çantasma dikkatle yerleştirmeye başladı.

«Şu Mr. Lemmer'ın yerine Sonder Ditch'e yeni bir genel müdür atanması meselesi. Bu kilit mevkiye daha genç bir adamın getirilmesiyle ilgili notumu anımsayacaksınız.»

Aceleci Hirschfeld hemen yalan söyledi. «O Allanın belası şeyi okumadım.» Ama ikisi de okuduğunu ve yazılı olanları anımsadığını da biliyorlardı.

«Eh...» Manfred bir dakika kadar tezinin ayrıntıları üzerinde durdu. Sonra da sözlerini, «Bu nedenle,» diye tamamladı.

«Ben ve başı olduğum bölüm bu yere şimdiki Yeraltı Çalışmaları Müdürü Rodney Barry Ironsides'in getirilmesini hareketle tavsiye ediyoruz. Bu öneriyi imzalayacağınız, önerinin cuma günkü toplantıda kabulünü sağlayacağınızı umuyordum.»

Manfred, çabucak, ustalıkla san not kağıdını Aceleci Hirschfeld'in önüne kaydırды. Dolmakaleminin kapağını açarak yaşlı adama uzattı. Aceleci, notu sanki birinin kirli mendiliymiş gibi baş ve işaretparmaklarıyla aldı, kâğıt sepetine attı.

Sonra da, «Senin ve planlama bölümünün ne yapabileceğini sana bütün ayrıntılarıyla anlatmamı ister misin?» dedi.

Manfred, usulca uyardı; «Büyükbaba, şirketi o eski haydutların yaptıkları gibi yönetemezsiniz. Danışmanlarınız olan çok iyi eğitilmiş yardımcılarınıza aldırmazlık edemezsiniz.»

«Ben burayı elli yıldan beri böyle yönetiyorum. Bunu kim değiştirebilirmiş, görelim bakalım.» Aceleci büyük bir keyifle koltuğunda arkasına yaslandı. İç cebinden kocaman bir puro çıkardı.

«Büyükbaba, o sigara! Doktorun dedikleri...»

«Ben, Sonder Ditch Genel Müdürlüğü'ne Fred Plummer'ın getirilmesini istediğimi söyledim.»

Manfred Steyner, «Ama o gelecek yıl emekli olacak,» diye karşı çıktı.

Aceleci, «Evet,» diye başını salladı. «Bu neyi değiştirir?»

Manfred yeniden çabaladı. «O bunağın biri.» Sesinde gizli bir umutsuzluk vardı. Yaşlı adamın bir kaprisi yüzünden planlarının altüst olabileceği aklına gelmemiştir.

Aceleci tehlikeli bir tavırla, «Fred Plummer benden on iki yaş küçük,» diye homurdandı. «Nasıl bunak oluyor?»

Hafta sonu geçmişti. Rod bu yüzden apartmanı sıkıcı buluyor ve çıkıp gitmek istiyordu.

Aynanın önünde çırılçıplak tıraş oldu. Burnuna salondaki dolu tablaların ve yarı boşalmış kadehlerin pis kokusu geldi.

Gündelikçi kadın daha sonra geldiği zaman pazartesi sabahlarına özgü bu sahneyle karşılaşacaktı yine. Loyis Botha Caddesi'nde trafik uğultusu artmaya başlıyordu. Rod kol saatine bir göz attı. Sabahın altısıydı. Bunun insanın ruhunu incelemesi için uygun bir saat olduğuna karar verdi. Eğilerek aynadaki hayalinin gözlerinin içine baktı.

Kendi kendisine ciddi ciddi, «Böyle bir hayat süremeyecek kadar yaşlısın artık,» dedi. «Dört yıldan beri böyle yaşıyorsun. Boşanalı dört yıl oldu ve bu kadan da yeter. Artık yatağını aynı kadınla arka arkaya iki gece paylaşmak hoş olacak.»

Jiletini duruladı. Duş yerindeki muslukları açtı.

«Bizim Manfred dediğini yaparsa, bunu sağlayabilecek parayı da bulabilirim.» Rod, Manfred Steyner'ın vaadine tamamiyle inanmamak için kendisini zorlamıştı. Ama bu son iki gün boyunca kuşkunun altında müthiş bir heyecanın gizli olduğunun da farkındaydı.

Rod duşa girip sabunlandı. Sonra da soğuk su musluğunu iyice açtı. Duşu soluk soluğa kapayarak havlusuna uzandı.

Kurulanıp banyodan çıktı. Yatağının ayakucunda durdu. Havlusuyla kurulanırken dağınık çarşafların arasında yatan kızı süzdü.

Kız iyice yanmış, ciddi koyu karamela rengini almıştı. Vücudunun güneş görmemiş kısımları yüzünden sanki beyaz sutyen ve külot giymiş gibi duruyordu. Altın saçları yastığa yayılmış ve yüzüne düşmüştü. Yumuşak, pembe dudaklarını sanki hafifçe somurtuyormuş gibi büzmüştü. Uyurken insanı sarsacak kadar genç duruyordu. Rod, kızın adını anımsamak için zorladı kendini. Hafta sonu eğlencesine onunla başlamamıştı.

Kızın yanına oturarak, «Lucille,» dedi. «Uyan. Kalkma zamanı geldi.»

Kız gözlerini açtı.

Rod, «Günaydın,» diyerek Lucille'i usulca öptü.

«Hımm...» Kız gölerini kırpıştırdı. «Saat kaç? İşten kovulmayı istemem.»

Rod, «Altı,» diye açıkladı.

«Ah, iyi. Daha bol zamanım var.» Kız dönerek çarşafların arasına gömüldü.

«Yağma yok.» Rod, Lucille'in kaba etine hafifçe vurdu. «Haydi, kalk kızım. Yemek yapmasını bilir misin?»

«Hayır...» Lucille başını kaldırdı. «Sahi, adın neydi senin?»

«Rod.»

«Doğru ya. Ateşli Rod.» Kız, kıkır kıkır güldü. «İnsan böyle olmalı. Buharla çalışmadığından emin misin?»

Rod, «Kaç yaşındasın?» diye sordu.

«On dokuz. Ya sen?»

«Otuz sekiz.»

Kız, heyecanla, «Babacığım,» diye bağırdı. «Eski şarap gibisin.»

«Evet, ben de bazen kendimi öyle hissediyorum.» Rod kalktı. «Gitmemiz gerekiyor.»

«Sen git. Ben çıkarken kapıyı kilitlerim.»

Rod, «Olmaz,» dedi. Son defa evde bıraktığı kız ne var ne yok götürmüştü. Yiyecekler, içkiler, havlular ve hatta kül tablaları. «Sana giyinmen için beş dakika veriyorum.»

Neyse ki kız, Rod'un yolunun üstünde bir yerde oturuyordu. Booyens'de, madenlerden arta kalan yığınların aşağısındaki eski ve harap apartmanlarla dolu bir sokağa girdiler.

Rod, Maserati'yi durdururken kız, «Üç kardeşimi okutuyorum,» dedi. «Üçü de kör. Yardım etmek ister misin?»

«Tabii.» Rod, cüzdanından bir beş Rand'lık banknot çıkararak Lucille'e verdi.

«Çok teşekkür ederim.» Kız, kırmızı deri kanapeden kayarak arabadan indi. Kapıyı kapatıp uzaklaştı. Apartmana girerken dönüp arkasına da bakmadı. Rod birdenbire açıklayamayacağı bir şekilde yapayalnız hissetti kendini. Bu duygu o kadar şiddetliydi ki bir an hareketsiz oturdu. Sonra bu duygusunu yenerek, hızla oradan uzaklaştı.

«Benim küçük, beş Rand'lık arkadaşım,» diye homurdandı. «Benimle ilgileniyor.»

Arabayı hızla sürüyordu. Bu yüzden Kraalkop sırtını aşarken gölgeler hâlâ uzundu ve otların üzerinde çiy taneleri gümüş gibi parlıyordu. Maserati'yi yan yola sokarak, arabadan indi. Kaportaya yaslanıp bir sigara yaktı. Sigaranın tadı yüzünden suratını buruşturarak aşağıya, vadiye baktı.

Toprağın yüzünden, derinlerde müthiş bir hazinenin yattığını anlamak olanaksızdı. Burası da Transvaal'daki diğer sayısız yeşil ovaya benziyordu. Vadinin ortasında Kitchenerville kenti vardı. Kent elli yıldan beri Lord Kitchener'in Kurnaz Boerleri kovalarken bir gece orada kalmış olduğunu anımsayarak seviniyordu. Üç düzine ev bir mucize sonucu üç bin bina halini almıştı. Ortada şahane bir belediye ve çarşı vardı. Yeşil parklar ve bahçeler, parlak renklere boyanmış yeni evler göze çarpıyordu. Bütün bunların parasını birleşen maden şirketleri vermişti.

Kenti saran kasvetli kırlarda kuyuların başlarındaki makineler insanların alfan hırsının dev anıtları gibi yükseliyordu. Bu makinelerin etrafını atölyeler ve fabrikalar sarmıştı.

Vadide on dört kuyu ağzı bulunuyordu. Kırlar, eski çiftlik sınırlarına uygun bir şekilde beş alana ayrılmıştı. Bunları ayrı beş şirket kiralamıştı. Thornfontein Altın İşletme, Blaaberg Altın İşletme, Batı Tweefontein Madencilik, Derin Altın Tabakaları ve Sonder Ditch Alfan Madeni İşletme Şirketi.

Tabii Rod dikkatini bu sonuncusuna verdi.

Usulca, «Güzelim,» diye fısıldadı. Çünkü ona göre kuyuların yanındaki mavi taşlardan oluşmuş dağ gibi yığınlar gerçekten güzeldi. Çalışma yerlerinin karmaşık, ama dikkatle düşünülmüş olan planlan, hatta kükürt şansı çamur bendinin bile pratik bir güzelliği vardı.

Rod yüksek sesle, «O işi bana sağla, Manfred,» dedi. «Bunu istiyorum. Çok istiyorum.»

Kırk iki kilometre karelik Sonder Ditch arazisinde on dört bin insan yaşıyordu. Bunların on iki bini

Bantu'ydu. Güney Afrika'nın her köşesinden toplanmıştı. Bantular kuyu ağzının yakınındaki birkaç katlı yatakanelerde kalıyor ve her gün yerdeki iki ufak delikten inanılmayacak derinliklere iniyorlar, yine o iki delikten dışarı çıkıyorlardı. On iki bin kişi aşağıya iniyor, on iki bin kişi yukarıya çıkıyordu. Hepsi bu kadar değildi. Yine o iki delikten her gün on bin ton kaya çıkarılıyor, aşağıya kırışler, aletler, borular ve patlayıcılar... tonlarca ağırlıkta malzeme ve araç gönderiliyordu. Bu, işi başaran insanlarda gurur uyandırması gereken bir şeydi.

Rod saatine baktı. 7.35. On iki bin işçi aşağıya inmişti bile. O gece sabaha karşı üç buçukta madene inmeye başlamışlardı ve şimdi tamamlanmıştı. Vardiya çalışıyordu. Sonder Ditch'de kayalar parçalanıyor ve dışarı taşınıyordu.

Rod mutlulukla gülümsedi. Bir saat önceki o yalnızlık duygusu ve sıkıntısı geçmiş; bunu, duyduğu müthiş ilgi yutmuştu.

Adam, kuyu ağızlarındaki dev tekerleklerin döndüğünü, kısaca durakladığını gördü. Sonra tekerlekler dönmeye devam etti.

O kuyulardan her biri elli milyon Rand'a mal olmuştu. Yüzeydeki fabrika ve atölyeler de yine bir elli milyona. Sonder Ditch'e yüz elli milyon Rand veya iki yüz yirmi milyon Dolar yatırılmıştı. Büyük bir yerdı burası. Ve Rod'un olacaktı.

Rod, izmariti attı. Arabayla sırttan inerken bakışları doğuya, vadiye doğru kaydı. Bütün madencilik çalışmaları kuzeyden güneye doğru uzanan hayli uzak bir sınırdan birdenbire sona eriyordu. Sanki otlu kırların ortasında gelişigüzel çizilmişti. Yüzeyde bunun neden böyle olması gerektiğini gösteren bir işaret yoktu. Ama asıl neden, toprağın derinliklerindeydi.

O çizginin üzerinde bir jeoloji 'garibesi' uzanıyordu. Sert, taş kayadan yılan gibi kıvrımlı bir duvar, doğal bir set. 'Büyük Kepçe' adı takılmıştı. Alanı bir balta darbesi gibi yarıyordu. Bunun ötesinde ise kötü topraklar uzanıyordu. Orada da alan kayalan vardı. Bunu biliyorlardı. Ama beş şirketten hiçbiri de bunu çıkarmaya kalkışmamıştı. Biraz araştırma yapmış, sonra da kaçmışlardı. Çünkü araştırma yapmak için açtıkları kuyuların nitelik bakımından birbirlerine hiç uymamaları korkutucuydu.

Sonder Ditch'in kiraladığı alanın önemli bir bölümü, Kepçe'nin diğer uçundaydı. Şimdi orada sondajcılar çalışıyordu, Beş kuyu açılmıştı bile.

Rod sonuçları gayet iyi ve doğru anımsıyordu.

Deney kuyusu S.D No. 1— 1 200 metre derinlikte su yüzünden terkedildi.

S.D. No. 2— 1 575 metrede kuru olarak terkedildi.

S.D. No. 3 — 1 980 metrede karbonlu kaya kesiyor.

Deney valfi — 27,323 dwt. (1 dwt = 1,56 gr.)

Birinci 'sapma' — 6,212 dwt.

İkinci 'sapma' — 2,114 dwt.

S.D. No. 4— 1 05 metrede artezyen dolayısıyla terkedildi.

S.D. No. 5— 2 434 metrede karbonlu kaya kesiyor.

Deney valfi — 562 dwt.

Ve şimdi buradaki 'sapma'ların üzerini deliyorlardı.

Sorun, böyle spnuçlardan bir tablo oluşturmaktı. İlk bakışta burası çatlaklarla dolu, su basmış bir alan gibi gözüküyordu. Altın kayaları parçalanmıştı; yoğunluklar farklıydı. Bir noktada altın oram son

derece yüksekken, on beş metre ötede bu değerli maden bulunamıyordu.

Rod, 'İleride bir gün orada da çalışmaya başlayabilirler,' diye düşündü. 'Ama o sırada emekliye ayrılmış olacağımı umarım.'

Uzaklarda, çamur bendinin ötesinde uzanmış otların arasından çıkan sondaj donanımının oluşturduğu incecik kenarlı üçgeni fark etti.

«Çalışın çocuklar,» diye mırıldandı. «Orada ne bulursanız bulun, bu benim için önemli değil.»

Maden alanının girişindeki görkemli kapılardan geçti ve arabayı demiryolu geçidinde dikkatle durdurdu. Burada bir 'dur' işareti vardı. Kapıların gerisinde pusuda bekleyen polise elinin iki parmağını açarak zafer işareti yaptı.

Trafik polisi gülerek elini salladı. Bir hafta önce Rod'u yakalamıştı. Onun için üstünlük hâlâ ondaydı.

Rod arabayla bürosuna doğru gitti.

O pazartesi Ailen 'Patlak Göz' Worth, beş numaralı deney kuyusundaki ilk sapmayı delmeye hazırlanıyordu. Ailen, Teksaslı'ydı. Ama onun tipik bir Teksaslı olduğu da söylenemezdi. Bir altmış boyundaydı. Ancak kullandığı çelik matkap kadar da sağlam ve sertti. Otuz yıl önce Teksas'da Odessa'daki petrol alanlarında mesleğini öğrenmeye başlamıştı. Ve şimdi işini çok iyi biliyordu.

Şimdi yüzeyden başlayarak yeryüzünün kabuğunda üç bin dokuz yüz metre derinliğinde bir kuyu açabilirdi. Hem de yan duvarları dümdüz inen bir kuyu. O boyda contalı bir çubuğun dönme gücü ve sarsması gözönüne alındığı zaman bu işin hemen hemen olanaksız olduğu düşünülebilirdi.

Arada sırada olduğu gibi çelik binlerce metre aşağıda çatlayıp kırıldığı vakit, Ailen, makinenin ucuna bir alet takarak kopan parçayı sabırla arıyordu. Onu bularak yakalıyor ve delikten çekip çıkarıyordu. Aşağıdaki kayaya eriştiği zaman mat-kabıyla arka arkaya deneme delikleri açıyordu. Bu delikler yüzlerce metre genişliğinde bir kısma yapılıyordu.

Madencilerin 'sapma' sözünden amaçladıkları da buydu.

Ailen en iyi ustalardan biriydi. İsteddiği ücreti alır ve kapris de yapabilirdi. Ama patronları yine de ona adeta yaltaklanırlardı. Çünkü adam, elmas matkap kovaniyla adeta mucizeler yaratırdı.

Ailen şimdi ilk sapma'ın açısını hesaplıyordu. Bir gün önce deney kuyusunun dibine pirinçten yapılmış uzun bir şişe indirmişti. Şişe bütün gece orada kalmıştı. Yarisına kadar yoğun sülfik asitle doluydu. Ve asit, pirinci yemişti. Ailen, asidin oyduğu bölümün açısını ölçmüş ve böylece matkabın ilk kuyudan ne kadar bir sapma yaptığını anlamıştı.

Ailen, sondaj donanımının yanındaki tahta ve demirden yapılmış küçük barakada hesaplarını tamamladı. Ve memnun memnun mırıldanarak masadan uzaklaştı.

Arka cebinden mısır koçanından oyulmuş piposuyla tütün kesesini çıkardı. Pipoya tütün doldurarak yaktı. O zaman kendisine neden 'Patlak Göz' adının takıldığı da ortaya çıktı. O ünlü çizgi film kahramanına benziyordu. Aynı sert ifadeli çene, küçük gözler. Eski gemici şapkası.

Ailen, piposunu keyifle tütürerek barakanın tek penceresinden adamlarının matkabı kuyuya indirmelerini seyretti.

Sıkıcı bir işti bu. Teksaslı piposunu ağzından çekerek, pencereden ustaca dışarı tükürdü. Piposunu dişlerinin arasına sıkıştırıp hesaplarını yeniden inceden inceye gözden geçirmek için masaya eğildi.

Sondaj grubunun ustabaşısı kapıdan seslenerek bu işi yarıda kesti. «Patron, alet dipte ve dönmeye hazır.»

«Ha?» Patlak Göz, saatine baktı. «İki saat kırk dakikada dibe eriştiniz. Kendini fazla yormak istemiyorsun, değil mi?»

Ustabaşı itiraz etti. «Bu fena sayılmaz ki!»

«Ama iyi de sayılmaz. Pekâlâ pekâlâ, gevezeliği bırak da makineyi çalışır.» Ailen binadan fırlayarak makineye doğru gitti. Boncuk gibi gözleriyle çabucak etrafına bakmıyordu. Donanım on beş

metre yüksekliğinde, çelik putrellerden yapılmış bir kuleydi. Matkap çubuk bunun ortasından sarkıyor, sonra toprağa girerek gözden kayboluyordu. İki yüz beygirlik çift dizel motor sanki umutla homurdanıyor ve güç sağlamak için bekliyordu. Ekzoş dumanı sabah güneşinin ışıklarında masmaviydi. Makinenin yanında matkap kovanlarından oluşan bir tepe vardı. Bunun gerisinde ise kuyuya su sağlayacak on bin galonluk tank. Kayayı delen aleti soğutmak ve yağlamak için kuyuya devamlı olarak pompayla su veriliyordu.

Ailen adamlarına, «Hazır olun,» diye seslendi. Hepsi yerlerini aldı. Mavi tulumlar, renkli cam elyaf kasklar ve deri eldivenler giymişlerdi. Kaslarını germiş hazır bekliyorlardı. Bütün grup için kaygılı bir andı. Gücün iki yüz yirmi beş metre uzunluğundaki sondaj çubuğuna usul usul verilmesi gerekiyordu. Yoksa çubukbükülüp kırılabilirdi.

Patlak Göz, çevik bir harekede makinedeki yerine çıktı. Her şeyin hazır olup olmadığını iyice anlamak için etrafına bir göz gezdirdi. Sondaj ustabaşısı kontrollerin yanındaydı. Ellerini levyelere dayamış, bütün dikkatini Allen'a vermişti.

Patlak Göz, «Güç ver,» diye bağırarak sağ eliyle havada daireler çizdi. Dizeller kükremeye benzeyen, kulak tırmalayıcı sesler çıkardı. Patlak Göz uzanarak sol elini sondaj çubuğuna koydu. Güç verilirken durumu böyle kontrol ederdi.

Çubuğu çıplak eliyle yoklar, gerilimi gözü, kulağı ve dokunma duygusuyla anlardı.

Ailen, sağ eliyle işaret yaptı. Ustabaşı vites değiştirdi. Çubuk, Ailen'in elinin altında oynadı. Adam yeniden işaret etti.

Çubuk ağır ağır döndü. Patlak Göz, çubuğun kırılma noktasına yaklaştığını farketmişti. Hemen gücü kestirdi. Sonra yeniden verdirdi. Sağ eli, bir orkestra şefinki gibi anlamlı bir şekilde hareket ediyordu. Ustabaşı da bu hareketleri dikkatle izledi. Çok usta bir grubun oldukça önemsiz bir üyesiydi o.

Çubuk düzgünce dönerken gruptakilerin gergin sinirleri de gevşedi. Sonunda Patlak Göz yumruğunu sıkarak, «Tamam!» işaretini verdi. Sonra yere atladı. Diğerleri kayıtsızca diğer görevlerinin başına gittiler. Patlak Göz'le ustabaşı ise barakaya doğru yürüdü. Çubuk dakikada dört yüz defa dönerek derindeki kayayı deliyordu.

Barakaya girerlerken ustabaşı, «Sana bir şey getirdim,» dedi.

Patlak Göz, «Ne?» diye sordu.

«Playboy dergisinin son sayısını.»

Patlak Göz sevinçle, «Şaka ediyorsun!» diye bağırdı. Ama ustabaşı rulo haline getirilmiş olan dergiyi kutu biçimindeki sefertasından çıkardı.

« Vay vay vay!» Ailen, Playboy'u adamın elinden kaparak hemen ortadaki renkli, büyük resmi açtı. «Nefis, değil mi?»

Bir ıslık çaldı. «Bu bebek öküz ahırında çalışabilir. Öküzleri göğüsleriyle vurarak onları öldürür.»

Ustabaşı da genç kadının vücudunun ayrıntılarının incelenmesine katıldı. Ve bu yüzden ikisi de sondaj çubuğunun sesindeki değişikliği farketmedi. Ancak iki dakika sonra Ailen durumu bir şehvet sisi arasında farkettti. Dergiyi atarak barakadan fırladı. Yüzü bembeyaz kesilmişti.

Barakayla sondaj makinesinin arası kırk beş metre kadardı.

Ama Patlak Göz, o uzaklıktan delme çubuğunun titreyişini görüyordu. Artan yükü taşıyan dizel motorlarının boğuk gürültüsünü de duymaktaydı. Adam, felaket olmadan makineye erişerek motorları

durdurmak için bir tazi gibi koştı.

Ailen ne olduğunu anlamıştı. Sondaj çubuğu bir çatlağa gelmişti. Bu alanda çatlaklardan örülmüş bir ağ vardı sanki.

Deneme kuyusundaki su, çatlaktan akıp gitmiş ve matkap kovani kayayı kuru kuru delmeye başlamıştı. Sürtünme, delme yenhîn ısınmasına yol açmıştı. Çıkan tozlan sürükleyip götürecektir su da yoktu. Bu yüzden çubuk takılıp kalmıştı.

Çubuğun ucu çatlağa sıkışmıştı, kımıldamıyordu. Buna karşılık diğer uçta iki büyük dizel bunu döndürmeye çalışıyordu.

Çubuk birkaç saniye sonra bükülüp kopacaktı.

Böyle bir acil durumu karşılamak için kontrollerin başında birinin bulunması gerekirdi. Ama adam otuz metre kadar ötedeydi. Su tankının gerisindeki tahta ve demirden yapılmış tuvaletten çıkıyordu. Adam çaresizce hem pantolonunu çekerek kemerinin tokasını bağlamaya ve hem de aynı zamanda koşmaya çalışıyordu.

Patlak Göz koşarken, «Seni gidi köpek!» diye bağırdı. «Kaytarırsın ha!»

Boğulurcasına sustu. Çünkü donanımın makine kısmının kapısına eriştiği sırada çubuk, top patlamasını andıran bir ses çıkararak kırıldı. Aynı anda yükten kurtulan dizeller feryada benzeyen bir sesle daha hızlı dönüş yapmaya başladılar.

Ailen, manyetolardaki düğmelere bastı ve motorlar durdu. Ama çok geç kalmıştı.

Derin sessizlikte Patlak Göz yorgunluk, düş kırıklığı ve öfkeyle hıçkırmaya başladı. «Çubuk kırıldı! Hem de iyice derinlerde! Ah, olamaz! Tanım, olamaz!» Kırık ucu çıkarmak, çatlağı kapamak için aşağıya tulumbayla çimento vermek ve yeniden başlamak iki hafta sürebilirdi.

Başından şapkasını çıkararak olanca gücüyle yere fırlattı. Sonra da üzerinde tepinmeye başladı. Her zaman böyle yapardı. Patlak Göz haftada en aşağı bir defa böyle şapkasının üzerinde tepinirdi. Ustabaşı adamın bunu yaptıktan sonra yakınında gördüğü herkese saldıracağını da biliyordu.

Ustabaşı usulca Ford kamyonun direksiyonuna geçti. Diğerleri de çabucak araca atladı. Bozuk toprak yolda sarsılarak uzaklaştılar. Ana yolda böyle zamanlarda gidip kahve içtikleri bir yer vardı. Ailen'in kafasındaki gazabın neden olduğu sisler dağılırken öfkesini çıkaracak birini aradı. Etrafına bakındığı zaman sondaj alanının acayip bir şekilde sessiz ve bomboş olduğunu gördü.

Uzaklaşan kamyonun arkasından, «Korkaklar!» diye böğürdü. «Ahmak köpekler!» Hıncını almak için barakaya girerek telefonla Müdürünü aradı.

Johannesburg'da Rissik Sokağı'nın çok yukanlardaki Hart Sondaj ve Betonlama Şirketi'nin havalandırma cihazlı bürolarından birinde oturan müdür, Patlak Göz Worth'den Sonder Ditch'deki beş numaralı kuyuda pahalı bir elmas matkap ucunun kırılmasından sorumlu olduğunu öğrendiği zaman biraz şaşırdı.

Patlak Göz telefonda, «Beyin diye tanımladığın o püre yığını biraz kullansaydın,» diye bağırdı. «Bu Allanın belası yerde deneme kuyuları açmadan önce biraz düşünürdün! Bu toprakta sondaj yapmaktansa babamı kıyma makinesine vermeyi tercih ederim, Berbat bu! Aşağısı gerçekten korkunç. Bu madende çalışacak zavallı köpeğin Tanrı yardımcısı olsun!» Telefonu kapayarak titreyen elleriyle piposuna tütün doldurdu. Soluk alıştan on dakika sonra normalleşmiş, ellerinin titremesi de geçmişti. Tekrar telefona uzanarak yolun kenarındaki kahveye telefon etti. Telefona kahvenin sahibi çıktı.

Patlak Göz, «Jose,» dedi. «Çocuklara her şeyin yolunda olduğunu söyle. Arak yuvalarına

dönebilirler.»

Rod ironsides, bürosuna gittiği zaman masasında bir sürü kâğıt onu bekliyordu. Bunların açıkladığı problemleri kavramak ve çözümlemek adama her zamankinden daha büyük bir zevk ve heyecan verdi. Çalışırken sık sık Manfred Steyner'in söylediği şeyi başarabileceğini düşünüyordu. Evet, o bunu başarabilirdi.

Belki de Sonder Ditch pek yalanda onun olacaktı. Rodson meseleyi de yoluna koyduktan sonra döner koltuğunda ya-tarcasına arkasına yaslandı. Zevkin neden olduğu o örümcek ağlarının sonuncuları da kafasından süprülüp atılmıştı.

Her zamanki gibi kendisini iyice temizlenmiş, arınmış hissediyordu.

Rod adeta açgözlülükle, 'Burayı elde edersem' diye düşündü. 'Onu bütün alanların yıldızı haline getireceğim. Amerika ve Fransa borsalarından Sonder Ditch'den ve madeni yöneten adamdan söz edecekler. Bunu nasıl başaracağımı da biliyorum. Masrafları iyice kısacağım. İşî sıkı tutacağım. Frank Lemmer iyi bir adamdı. Altım yerden çıkarmayı başarıyordu. Ama masrafların usul usul artmasına da göz yumdu. Madenin işlenmesi ton başına hemen hemen dokuz Rand'e geliyor.

Eh, ben de Lemmer gibi altım başarıyla topraktan çıkaracağım. Ve bunu daha ucuza mal edeceğim. Bir operasyonun niteliği bunu yöneten adana bağlıdır. Frank Lemmer zaman zaman masraftan söz ederdi ama bu sözlerinde ciddi değildi. Hepimiz de onun masrafa önem vermediğini biliyorduk. Zengin bir damarda çalıştığımız için ziyanı aldırmadık, iyice israfa başladık. Ben de masraflardan söz edeceğim. Ama şaka ettiğimi sanan herkesin derisini de yüzeceğim.

Geçen yıl Western Holding'den Hamilton çalışma masraflarını ton başına hemen hemen altı Rand'e düşürdü. Ben de burada aynı şeyi yapabilirim! Bir yılda kazancımızı çabucak on iki milyon Rand'e çıkarabilirim. Şu işî bana bir versinler, Sonder Ditch adını bütün dünya piyasalarına duyururum.

Rond'un düşündüğü problem, altın madenciliğinin karabasanıydı.

Altın fiyatı 1930'danberi sabit tutuluyordu. Bu bir ons (31 gr.) başına 35 Sterlin'di. O zamandan beri her yıl altın çıkarma masrafları usul usul devamlı olarak yükselmişti. O günlerde bir ton cevherdeki 4 dwt alanın kazanç sağlayabileceği düşünülmüştü. Şimdi asgari değer 8 dwt.di.

O arada değerleri dört ile sekiz dwt arasında oynayan milyonlarca ton cevhere el sürülmemişti. Durum ancak altın fiyatı yükseltirilse değişecekti.

Zengin altın damarları olan birçok maden vardı. Külçe altın hesabıyla bunlar milyonlar da ederlerdi. Ama ne yazık ki cevherdeki altın değeri o büyüklü sekiz sayısının alandaydı. O madenler terkedilmiş, bomboş duruyordu. Kuyuların ağızındaki makineler pas içindeydi. Binaların oluklu demir damlan yorgun yorgun çöküyordu. Yükselen masraflar bu madenleri mahvetmişti. Onlar iki kelimeyle mahkûm edilmişti: «Kazanç sağlamıyor.»

Sonder Ditch altın değeri her tonda yirmi-yirmi beş dwt olan cevher çıkarıyordu. Zengindi. Ama Rod daha da zengin olabileceğine karar verdi.

Kapı çaldı.

Rod, «Giriniz,» diye seslenerek saatine baktı. Dokuz olmuştu bile. Her pazartesi olduğu gibi yine maden şefleriyle toplantı yapma zamanı gelmişti.

On iki şef teker teker ya da ikişer ikişer içeri girdi. Onlar Rod'un ön saftaki adamları, savaşçılanydılar. Hepsi de her gün kendi bölümüne iniyor ve kayaya yapılan saldırıları yönetiyordu.

Toplantının başlamasını bekleyerek gevezelik ederlerken Rod da belli etmeden onları inceledi. Ve o zaman aklına Anglo-Amerikan şirketinden Hermann Koch'un kendisine vaktiyle söylediği bir söz geldi:

«Madencilik sert bir oyundur. Ve bu sert ve haşin adamları çeker.»

Bu adamlar da hem maddi ve hem de manevi bakımdan sert insanlardı. Rod hayretle kendisinin de onlardan biri olduğunu anladı. Hayır, yalnız bu kadar da değildi. O, bu adamların lideriydi de. Rod müthiş bir sevgi ve gururla toplantıyı açtı.

«Haydi bakalım, şikâyetlerinizi dinleyelim. Kalbimi ilk kıracak olan kim?»

Bazı insanlarda kontrol etme ve başkalarını en yararlı şekilde çalıştırma yeteneği olur. Rod da onlardandı. Bunun nedeni sadece iri yan olması, etkileyici sesi ve neşeli kahkahası da değildi. Ayrıca onda özel bir çekicilik, bir sevimlilik vardı. Bundan başka zamanlama konusunda hiç yanılmazdı. Onun yönetiminde toplantı adeta bir yanardağın patlaması gibi başlar, adamlar homurdanıp haykırır ve sonra Rod konuşurken bütün bunların yerini gülüşmeler ve baş sallamalar alırdı.

Adamlar, Rod'un da kendileri kadar sert ve pervasız olduğunu biliyor, buna saygı duyuyorlardı. Rod'un konuştuğu zaman mantıklı sözler söylediğini öğrenmişlerdi. Bu yüzden onu dinliyorlardı. Genç adamın verdiği sözü tuttuğunu bildikleri için kolaylıkla yatışıyorlardı. Ve Rod'un bir karar verdiği ya da yargıda bulunduğu zaman buna göre davrandığının da farkındaydılar. Onun için her adam ne durumda olduğunu biliyordu.

Bu maden şeflerinden hangisine sorulsa; adam istemeye istemeye «ironsides sağlam adamdır,» diye itiraf ederdi. Bu devlet başkanının kutlama mesajına eşitti.

Rod, «Pekâlâ,» diyerek toplantıyı bitirdi. «Gevezelik ederek şirketin iki saatini boşa harcadınız. Şimdi lütfen bira kımıldanır ve aşağıya iner misiniz? Cevheri hemen göndermeye başlayın.»

Bu adamlar haftalık çalışmayı planlarken, işçileri de ayaklarının altındaki toprakların derinliklerinde çalışıyorlardı.

2.6 derinlikte Kowalski, loş dehlizde iri bir ayı gibi ilerliyordu. Miğferindeki feneri söndürmüştü. Bütün iri yanlığına rağmen, çevikçe, hiç gürültü etmeden yürüyordu. Loş tünelde ileriden gelen sesleri duyunca durakladı. Dikkatle dinlemeye başladı. Gevşek taşların arasına sokulan küreklerin o hışırtısı işitilmiyordu. Kowalski'nin bir mağara adamını andıran yüzünde korkunç, öfkeli bir ifade belirdi.

Usulca, «Köpekler,» diye homurdandı. «Benim kazı yerinde olduğumu sanıyorlar, öyle mi? Şişman, kara kabaetlerinin üzerine yayılıp oturabileceklerini, o Allanın belası taşları temizlemelerine gerek olmadığını düşünüyorlar ha?»

Yine yürümeye başladı. Bir kedi yumuşaklığıyla ilerleyen bir ayıya benziyordu.

Tüneldeki dönemeci aşarken feneri de yaktı. Kowalski üç adama duvarın dibindeki gevşek taşları küreklerle alarak vagonlara doldurma görevini vermişti. Şimdi zencilerden ikisi vagonlara yaslanmış oturuyor, üçüncüsü ise, onlara geçen Noel'de gittiği bira partisini anlatıyordu. Küreklerini ve balyozlarını tünelin duvarına dayamışlardı.

Kowalski'nin fenerinin ışığı üzerlerinde dolaşırken üçü de donmuş gibi bakakaldı.

Kowalski, «Ya?» diye gürledi. Dev gibi eliyle yedi kiloluk bir balyozu kaptı. Çevirip sapını duvara vurdu. Balyozun çelik başı düştü. Şimdi Kowalski'nin elinde seçme cevizden kesilmiş yüz yirmi santim boyunda bir sopa vardı.

Adam, «Ustabaşı!» diye kükredi. Diğer elini uzatarak en yakındaki Bantu'nun gırtlığına yapıştı. Onu bir çekişte yerinden kaldırdı. Bantu şimdi dizlerinin üstündeydi. Kowalski onu tünelde yukarıya doğru sürüklemeye başladı.

Öfkesinden çıldırmış gibi olmasına rağmen tanık olmamasına yine de dikkat ediyordu. Diğer iki adam, oldukları yerde kalakalmıştı. Duydukları dehşet yüzünden kımıldayacak halde değillerdi.

Arkadaşlarının feryatları ve iniltileri karanlıkta uzaklaştı.

Sonra ilk darbenin sesi dar dehlizde yankılandı. Bunu hemen ıstırap dolu bir çığlık izledi. Yine bir vuruş ve bir çığlık.

Sesler birbirini tekrar tekrar izliyorlardı. Ama çığlıklar hafifleyerek inilti ve sızıldanmalar halini aldı. Sonra derin bir sessizlik oldu.

Kowalski dehlizden yalnız başına indi. Fenerin ışığında ter içinde olduğu görülüyordu. Elindeki balyozun sapı kanla kararmıştı, parlıyordu.

Sopayı diğer iki zencinin ayaklarının dibine attı.

«Çalışın,» diye homurdandı. Sonra ayıya benzeyen iri yan adam uzaklaşarak gölgelerin arasında kayboldu.

3.0 derinlikte Joseph M'Kati, dev taşıma kayışının alanı hortumla ıslatarak süpürüyordu. Beş yıldan beri bu işteydi Joseph. Mutlu ve memnundu.

Joseph bir Shanga'ydı. Altmışına geliyordu ve saçlarında ilk aklar belirmişti. Gözlerinin etrafında ve dudaldanm kenarında, hep gülmenin neden olduğu çizgiler vardı. Miğferini başmda geriye doğru itmişti. Tulumuna kırmızı ve mavi aplikeler yapılmış, bazı kısımları da elde işlenmişti. Gösterişli bir tavırla, kabara kabara yürüyordu.

Taşıma kayışı yüzlerce metre uzunluğundaydı. Yukarıdaki bütün tabakalarda kırılmış kayalar kazılardan alınıyor, küçük vagonlara doldurularak taşıma yollarından götürülüyordu. Sonra da cevher dehlizlerine dökülüyordu. Bunlar üç bin metre aşağıya kadar uzanan dik kuyulardı. Yaşayan kayayı delip geçiyor ve cevheri taşıma kayışının üzerine kusuyorlardı. Kayaların taşıma kayışına akışını çelik kapılardan oluşan bir sistem ayarlıyordu. Kayış bunları kuyunun dibine taşıyor, büyük sandıklara boşaltıyordu. Cevher bunlardan otomatik olarak on beş tonluk bölümler halinde yük asansörüne dolduruluyor ve dört dakikalık aralarla yüzeye taşınıyordu.

Joseph, iniltiye benzeyen bir ses çıkaran taşıma kayışının alanda mutlulukla çalışıyordu. Kayışta dökülen taş parçalarını süpürüyordu. Bunlar küçüktü, ama yine de önemliydiler. Altın garip bir şekilde hareket eder ve daima aşağıya gider.

Yüksek özgül ağırlığı yüzünden hemen hemen başka her maddenin dibine doğru iner. Tabanda bir çatlak veya yarık buldu mu buradan sızar. Uzun bir süre bırakılırsa toprağın içinde de kaybolabilir.

Joseph M'Kati'nin mutluluğunun bir nedeni de altının bu özelliği idi. Adam, yıkayarak, süpürerek kayışın ucuna kadar gitmişti. Doğruldu. Ağaç kabuğundan yapılmış olan süpürgesini bir yana bırakarak iki eliyle belini ovuşturdu. Taşıma kayışı tüneline başka kimsenin olup olmadığını anlamak için etrafına bakmıyordu. Kayışın yükünü boşalttığı büyük sandığın yanında duruyordu. Sandık binlerce ton kaya parçası alacak büyüklükteydi.

Yalnız olduğunu anlayan Joseph, dizlerinin ve ellerinin üstüne çöktü. Emekleyerek sandığın altına girdi. Kaya parçalarının gürültüyle sandığa dolmasına aldırmıyordu. Ağır ağır ilerleyerek sonunda deliklere erişti.

Joseph, sandığın dibini yana tutturan perçin çivilerinden dördünün başım keskiyle kopartmak için aylarca uğraşmıştı.

Ama bunu yaptıktan sonra basit fakat işe yarar bir ağır malzeme ayırıcısı hazırlamayı başarmıştı.

Sandığı dökülen cevherdeki serbest altın hızla kaya tabakalarının arasından aşağıya iniyordu. Bu yolculuğu kayışın titreşimleri ve sandığın kayalar dökülürken sarsılması daha da hızlandırıyordu. Altın, sandığın dibine eriştiği zaman, aşağıya doğru yaptığı yolculuğu sürdürmek için bir yol arıyordu. Ve şimdi Joseph'in dört perçin deliğini buluyordu. Adam, bu deliklerin altına dörtköşe bir naylon sermişti.

Altın bakımından zengin tozlar naylon tabakasının üzerinde koni biçimi dört yığın oluşturmuştu.

Bunlar ise benziyordu.

Sandığın altına çömelen Joseph, siyah tozları dikkatle tütün kesesine doldurdu. Naylonu diğer tozların dökülmesi için tekrar yaydı. Keseyi arka cebine sokarak, sandığın altından çıkardı. Kabilesine özgü bir tohum ekme şarkısını ıslıkla çalarak, süpürgesini aldı. O sonsuz yıkama ve süpürme işine devam etti.

Johnny Delange, patlayıcı maddeleri yerleştireceği deliklerin yerini işaret ediyordu. 0.80 bölümünde, alçak tavanlı kazıda yan yatmış, bakışlarıyla duvardaki hafif bir çıkıntıyı düzeltmek için gereken açı ve derinliği hesaplıyordu.

Sonder Ditch de tek patlama yöntemiyle çalışıyordu. Her gün merkezde bir patlama yapılıyordu. Johnny'ye de kazısından çıkarılan kırılmış kayaların hacmine göre ücret veriliyordu. Bu yüzden adam, yüzeyden mümkün olduğu kadar fazla kaya kopması için deliklerin yerini iyice hesaplamak zorundaydı.

«Şöyle,» diye mırıldanarak delik yerini kırmızı boyayla işaretledi. «Ve şöyle.» Boya fırçasının cüretli bir tek vuruşuyla makinistin deleceği açığı belirtti.

Johnny yanında duran zencinin omzuna vurdu. «Shaya, mododa! Başla bakalım.»

Makinistler sağlam ve dayanıklı adamların arasından seçilirdi. Bu zenci de parlak abanozdan yapılmış bir heykele benziyordu.

«Nkosi!» Makinist anladığını belirtmek için gülümsedi. Sonra yardımcısıyla kaya matkabını yerleştirdi. Bu matkap ağır makineli tüfeğin dev bir kopyasına benziyordu.

İri yarı Bantu matkabı çalıştırdığı zaman bu alçak tavanlı, dar kazı yerinde müthiş bir gürültü oldu. Basıncı hava gürleyerek matkaba giriyor, kulakları adeta sağır ediyordu. Johnny, beğendiğini belirtmek için yumruğunu salladı.

Birlikte çalışmanın verdiği dostlukla birbirlerine gülümsediler bir an. Sonra Johnny öteki deliği işaretlemek için sürünerek yukarı tırmandı.

Johnny Delange, yirmi yedi yaşındaydı ve Sonder Ditch'in en usta kaya kırıcısıydı. Kırk sekiz kişilik bir timi vardı.

Birbirleriyle kaynaşmış uzmanlardan oluşan bir gruptu bu. Çok kimse 0.810'da yer kapabilmek için birbirleriyle dövüşüyordu. Çünkü para oradaydı. Johnny istediği adamı alabiliyordu. Bu yüzden de her ay kontrolörler gelip kayaları ölçtükleri zaman Johnny'nin herkesten çok ileride olduğu görülüyordu.

Durum gerçekten ilgi çekecek gibiydi. Çünkü aşağı mevkilerdeki adamlar, yükseklerden daha fazla para kazanıyordu. Johnny Delange, Sonder Ditch'in Genel Müdüründen daha çokpara alıyordu. Geçen yıl yirmibin Rand kazandığı için bir hayli Vergi ödemişti. Adamlarını zorbaca ezen ve şiddete başvuran ve bu yüzden de yanında sadece madenin döküntüleri kalan Kowalski bile, yılda sekiz-dokuz bin Rand kazanabiliyordu. Rod Ironsides durumundaki bir yöneticinin aylığı da o kadardı.

Johnny, duvarın yukarısına erişerek son delikleri de işaretledi. Eğimli duvarın aşağısında bütün matkapları çalışıyordu.

Makinistler bunların arkasına çökmüş, ya da yatmıştı. Johnny dirseğinin üzerinde doğrularak miğferini çıkardı. Yüzünü silerek bir an dinlendi.

Johnny, hemen dikkati üzerine çeken bir gençti. Simsiyah, uzun saçlarını geriye doğru tarayarak, ensesinde ince deri bir şeritle bağlamıştı. Yüz hatları Amerikalı bir kızılderilinininkine benziyordu. Suratı kemikli ve zayıftı. Tulumunun kollarını kesmişti. Çıplak kollan kaslı ve biçimliydi. Son derecede güçlü, ama inceydi. Boğa yılanlarına benzeyen bu kollara genç adam dövmeleler yaptırtmıştı. Ama dirseklerinden yukarıda dövme yoktu. Johnny'nin vücudu da kolları gibiydi İnce, uzun ve güçlü.

Sağ eline sekiz yüzük takmıştı. Dört parmağa ikişer tane. Yüzüklerin biçiminden bunların sadece birer süs olmadığı da anlaşılıyordu. Bu kaim altın yüzüklerin üstlerinde kurukafalar ve çapraz konulmuş kemikler, kurt kafaları gibi acayip şekiller vardı. Bütün bu yüzükler bir arada muştasıydı sanki onun. Rod Ironsides bir keresinde kurukafalardan birinin gözleri için, «Bunlar sahici yakut mu, Johnny?» diye sormuştu.

Genç adam da ciddi ciddi: «Eğer sahici değillerse o zaman üç yüz elli Rand dolandırıldım demektir, Mr. Ironsides,» diye cevap vermişti.

Johnny Delange, sekiz ay öncesine kadar daima çılgınca davranmıştı. Ama sonra Hettie'yle tanışmış ve onunla evlenmişti. Sevişmeleri, evlenmeleri bir hafta içinde olup bitmişti. Artık genç adam evlilik hayatına uyum sağlamaya başlıyordu. O günden beri kimseyle dövüşmüyordu.

Kazı yerinde uzanmış yatan Johnny, beş dakika Hettie'yi düşündü. Karısının boyu hemen hemen onunki kadar uzundu.

Şahane bir vücudu, kızılımsı kestane rengi saçları vardı. Johnny karısına tapıyordu. Sevgisini açıklama konusunda Johnny'nin Kitchenerville'in en iyi konuşan erkeği olduğu iddia edilemezdi. Bu yüzden genç adam da karısına armağanlar verip duruyordu.

Hettie'ye elbiseler ve mücevherler, büyük bir buzdolabı ve derin dondurucu, koltukları pars derisi kaplı bir Amerikan otomobili ve bir mutfak sobası almıştı. Hatta Delange'ların evine girildiği zaman insan hiç olmazsa Johnny'nin Hettie'ye verdiği armağanlardan birine takılıyordu. Bu kalabalık, Johnny'nin kardeşi Davy'nin de onlarla birlikte oturması yüzünden daha belirli bir hal alıyordu.

«Vay vay vay!» Johnny mutlu mutlu başını salladı. «Hettie hiç de fena sayılmaz!»

Cumartesi günü Kitchenerville'deki mobilyacıda göz hizasında bir yere koyulan bir fırın görmüştü. «Hettie onu beğenecek,» diye mırıldandı. «Fırın sadece dört yüz Rand aylığımı aldığım gün onu Hettie'ye armağan edeceğim.»

Bu kararı verdikten sonra kaskını başına geçirdi ve sürünerek eğimli duvardan indi. Artık merkeze giderek o gün kullanılacak patlayıcıları almanın zamanı gelmişti.

Ustabaşının onu tünelde beklemesi gerekiyordu. Johnny, onu ve zenci yardımcısını göremeyince fena halde öfkeleni.

Fenerinin ışığını tünelde sağa sola dolaştırarak, «Hayvan,» diye homurdandı. «Son zamanlarda iyice sapıttı.»

Ustabaşı çiçek bozuğu bir Svrazi'ydi. İri yan değildi, ama boyuna göre çok kuvvetli ve pek de zekiydi. Aynca haşin ve hain bir adamdı. Johnny, onun bir kere olsun güldüğünü görmemişti. Johnny gibi dost canlısı bir genç için de suratsız ve sessiz biriyle çalışmak sinir bozucuydu. Svrazi'ye çalışkan ve güvenilir bir insan olduğu için dayanıyordu. Ama grubunda nefret ettiği tek insan da oydu.

«Hayvan!» Tünel boştu. Kaya matkaplarının homurtusu da kesilmişti.

Johnny sabırsızca kaşlarını çatı. «O Allahın belası nerede acaba? Onu bulduğum zaman derisini yüzeceğim.»

Sonra tuvaleti hatırladı. «Herhalde orada!» Johnny tünelde ilerledi.

Tuvalet, dehlizin yan duvanna, kayaya oyulmuştu. Kapı yerine branda bezinden bir perde asılmıştı. Geride sağlık kurallarına uygun kovalar ve diğer gerekli şeyler vardı.

Johnny, branda bezi perdeyi yana çekerek, küçük hücreye girdi. Ustabaşı ve yardımcısı oradaldı. Johnny hayretle onlara bakakaldı. Bir an ne olduğunu da anlayamadı. Adamlar ise o kadar dalmıştı ki, Johnny'i farketmemişti bile.

Genç adam birdenbire durumu anladı. Yüz hatları tiksinti ve nefetle gerildi. «Seni iğrenç...» diye homurdanarak ustabaşığı omuzlarından yakaladı ve geriye çekti. Onu duvara dayayarak, kaim yüzüldü elini havaya kaldırdı. Yumruğunu ustabaşının yüzüne indirmek üzereydi.

Ustabaşı usulca, «Bana vurursan olacakları biliyorsun,» dedi. Bakışlarını Johnny'den kaçırmıyordu. Yüzü ifadesizdi.

Johnny durakladı. Şirket kurallarını biliyordu. Hükümetin çalışma dairesindeki memurların tavırlarını da. Polisin neler yapacağını kestiriyordu. Ustabaşıya vurursa onu mahvedeceklerdi.

Johnny ıslık çalar gibi, «Sen bir köpeksin,» dedi.

Ustabaşı, «Senin karın var,» diye cevap verdi. «Benim karım Swaziland'da. Onu iki yıldan beri görmedim.»

Johnny yumruğunu aşağıya indirdi. On iki bin erkek. Burada hiç kadın yoktu. Bu bir gerçektir. Olay midesini bulandırıyor ama neden böyle bir şeyin olduğunu da anlıyordu:

«Giyinin.» Ustabaşığı bırakarak geriledi, «İkiniz de giyinin. Sonra merkeze gelin. Sizi orada bekleyeceğim.»

Büyük Kral bir haftadır, yani 1.2'deki göçükten beri kazılarda çalışmıyordu.

Bunu Rod emretmişti. Artık Büyük Kral başka bir bölüme verilinceye kadar beklemeliydi. Ama aslında Rod, zencinin dinlenmesini istiyordu. Büyük Kral'ın kurtarma sırasında hem fiziksel, hem ruhsal hırpalandığını farketmişti. Beyaz madencinin, Büyük Kral'ın birlikte çalıştığı, konuşup güleştüğü adamın ölüsünü buldukları zaman zenci, cesedi kaldırarak göğsüne bastırmıştı. Rod, gözyaşlarının Büyük Kral'ın yanaklarından aktığını da görmüştü.

Büyük Kral, «Hamba gahle, madoda,» diye mırıldanmıştı. «Huzur içinde git, adam.»

Büyük Kral, Sonder Ditch'de efsaneleşmişti. Ondan söz edip övüyorlardı. Bantu bir oturuşta ne kadar bira içiyordu, bir varyıda ne kadar kaya taşıyordu, nasıl yorulmadan saatlerce dans ediyordu. Kahramanlığı yüzünden ona şimdiye kadar bin Rand'den daha fazla para verilmişti. Büyük Kral, rekoru kırıyor, diğerleri de bunu geçmeye çalışıyordu.

Rod, zenciyi taşıma timinin başına geçirmişti. Büyük Kral gücünü göstermek ve istedikleriyle arkadaşlık etmek fırsatını bulduğu için ilk birkaç gün memnun memnun çalıştı. Taşıma grubu madende dolaşırken, böylece Büyük Kral da bir vardiya sırasında dostlarından çoğunu görebiliyordu. Ama artık Büyük Kral sıkılmaya başlamıştı. Yine kazılara gitmeyi istiyordu.

Taşıma grubunu hor görerek, «Bu yaşlı adamlara ve genç kadınlara göre bir iş,» diyordu. Sonra kırk dört galonluk dizel yakıtı kaldırdığı gibi lokomotifin arkasındaki düz yere koyuveriyordu.

İçinde dizel yakıtı olan kırk dört galonluk bir bidonun ağırlığı üç yüz altmış kilodan fazladır.

«Bunun yüzünden bu kadar iş.» Davy Delange deliklere jelatin - dinamit doldururken durakladı. Öne doğru eğilerek kayayı inceledi. Kazılan yerde mavi kuvars, kayanın üzerine çekilmiş siyah bir çizgiye benziyordu.

Bundan «Karbonlu kaya» diye sözediyorlardı. İnce bir kömür tabakasıydı. Kalınlığı hiçbir zaman beş-altı santimi geçmiyordu. Çoğu yerde ancak iki santimdi. Kara bir isti, işte o kadar. Davy düşünceli bir tavırla başını salladı. İçindeki altın bile gözükmiyordu.

Davy, Johnny'nin ağabeysiydi. Ondan iki yaş büyüktü. İki kardeş arasında ne fiziksel, ne de ruhsal bir benzerlik vardı.

Davy'nin açık kumral saçları yanlarda ve arkada kısa'kesilmişti. Mücevherleri yoktu. Sakin ve içine kapanık bir insandı.

Johnny, uzun boylu ve inceydi. Davy ise kaslı ve tıknaz. Johnny eli açıktı, hem de fazlasıyla; Davy ise cimrinin cimrisi.

Tek ortak yanları ikisinin de usta madenciler olmasıydı. Johnny, Davy'den daha fazla kaya kırıyorsa, bunun nedeni de Davy'nin kardeşinden daha tedbirli olmasıydı. Johnny gibi kendisini tehlikeye atmıyor, kardeşinin aldırmadığı güvenlik önlemlerinin hepsine de uyuyordu.

Davy, Johnny den az para kazanıyordu. Ama mümkün olan her peni'yi biriktirmekteydi. Bu çiftlik içindi. Davy, ileride bir gün bir çiftlik alacaktı. Daha şimdiden bunun için 49 bin Rand'den biraz daha fazla para biriktirmişti. Beş yıl sonra yeteri kadar parası olacaktı. O zaman çiftliği alacak ve karısının kendisine yardım etmesi için de birisiyle evlenecekti.

Buna karşılık Johnny kazandığı her peni'yi harcıyor, genellikle her ay sonunda Davy'den de borç alıyordu.

«Aylık gününe kadar bir yüzlük veriver, Davy.» Ağabeyi bu işi hiç beğenmediğini belirten bir tavırla parayı veriyordu.

Davy, kardeşinin görünüşünü ve hareketlerim de beğenmiyordu.

Davy, karbon kayasını inceden inceye kontrolden vazgeçerek patlayıcıyı deliklere yerleştirmeye devam etti. Bu son derece tehlikeli işte dikkatle ve ustalıkla çalışıyordu. Lokumların fitilleri vardı, yakılmaya hazır. Yasalara göre bu işi, grubun başı olan madenciden başkası yapamazdı. Davy, Johnny'nin son suçunu düşünürken patlayıcıyı da deliklere makineleşmiş gibi dolduruyordu. Kardeşi, Davy'nin kirasını arttırmıştı.

Davy yüksek sesle, «Ayda yüz Rand», diye itiraz etti. «Onların yarımından çıkıp kendime bir yer bulsam daha iyi olacak.»

Ama böyle bir şey yapmayacağını da biliyordu. Hettie'nin yemekleri harika, kendisi de pek güzel ve alımlıydı. Davy, genç çiftle birlikte oturmaya devam edecekti.

«Rod.» Doktor Dan Sanders'ın sesi hafif ve ciddi idi. «Sana kötü bir haber.»

«Aman teşekkür ederim.» Rod, telefonda kasten yorgun ve bıkkın bir sesle konuşmuştu. «Ben de aşağıya kontrole iniyordum. Bekleyemez mi bu?»

Dan, «Hayır,» dedi. Sesi kesindi. «Zaten kasedtiğim yolunun üzerinde. Ben kuyunun ağzındaki ilk yardım merkezinden telefon ediyorum. Buraya geliver.»

«Ne oldu?»

«Saldırı. Beyaz bir adam, bir Bantu'yu dövmüş.»

«Tanrım!» Rod, koltuğunda dikleşti. «Kötümü?»

«İğrenç. Zenciye yedi kiloluk balyozun sapıyla iyice dövmüş. Kırk yedi dikiş yaptım. Ama zencinin kafasındaki çatlak beni kaygılandırıyor.»

«Kim yapmış bunu?»

«Kowalski adında bir madenci.»

«Ya?» Rod, kesik kesik nefes alıyordu. «Pekâlâ, Dan. Bantu konuşacak durumda mı?»

«Hayır. Ancak bir-iki gün sonra.»

«Birkaç dakika sonra oradayım.»

Rod telefonu kapayarak ara kapıya gitti. «Dimitri?»

«Efendim?»

«Kowalski'yi kazılardan çek. Onu en kısa zamanda büroma getirmelerini istiyorum. Yerine başka biri vardiyayı tamamlasın.»

«Peki, Rod. Ama ne oldu?»

«Çocuklardan birini dövmüş.»

Dimitri hafifçe ıslık çaldı.

Rod, «Personle telefon et,» diye sözlerini sürdürdü. «Polis çağırırsınlar.»

«Olur, Rod.»

«Ben kontrolden döndüğüm zaman Kowalski burada olmalı.»

Dan, ilk yardım merkezinde bekliyordu-. «Bir bak.» Sedyedeki adamı işaret etti.

Rod, sedyenin yanında diz çökerken dudakları gerilerek uçuk renkli birer çizgi halini aldı.

Bantu'nun vücudundaki şiş yaraların özenle dikilmiş olduğu görülüyordu. Adamın kulağı kopmuş ve Dan bunu tekrar yerine dikmişti. Şiş, mor dudakların arasından dökülmüş ve kırılmış olan dişlerin boş yerleri gözüküyordu.

Rod, şefkatle, «Artık iyileşeceksin,» dedi. Bantu gözlerini ona doğru çevirince sürdürdü sözlerini:

«Bunu yapan cezalandırılacak.»

Rod ayağa kalktı. «Onun yaralarıyla ilgili bir rapor hazırla. Dan. Yazılı bir rapor.»

«Olur. Daha sonra klüpte birer içki içer miyiz?»

Rod, «Tabii,» diye cevap verdi. Ama içi öfkeyle sarsılıyordu. Yeraltında yaptığı inceleme sırasında da öfkesi geçmedi.

Rod doğruca 3.0 merkezine indi. İlk görevi altını dışarı çıkarmaktı. Cevherin depo edildiği sandıklarda ne kadar kaya olduğuna bakmak istiyordu. Cevher dehlizlerinin altındaki parlak ışıkların aydınlattığı uzun tünele girdi ve durakladı.

Cevher dolu taşıma kayışı devamlı olarak iniltiye benzer bir ses çıkarıyor ve kırılmış kayaları sandıklara doğru götürüyordu.

Tünelde, dipteki 'süpürücü'den başka hiç kimse yoktu, iyi yönetilen bir altın madeninin özelliği idi bu. Madende dolaşırken insan pek az kimseyle karşılaşırdu. Kilometrelerce uzunluktaki taşıma dehlizi sessiz ve bomboşturdu. Oysa burada on iki bin insan çalışıyordu.

Rod, tünelin dibindeki sandıklara doğru yürüdü.

Yaşlı süpürücüyu gülümseyerek, «Joseph,» diye seslendi.

Joseph, mahcup bir sevinçle başını eğerek selam verdi. «Nkosi.»

Rod, «Her şey yolunda mı?» diye sordu. Sevdığı işçilerden biriydi Joseph. Adam daima neşeliydi. Hiç yakınmazdı. Saf ve dürüst olduğu da o kadar belliydi ki. Rod her zaman biraz durarak onunla konuşurdu. Bunu alışkanlık haline getirmişti.

«Ben iyiyim, Nkosi. Ya sen?»

Rod'un tebessümü birdenbire söndü. Joseph'in üst dudağındaki ince, beyaz tozları farketmişti. «Seni ihtiyar keçi!» diye azarladı. «Sana süpürmeye başlamadan önce yerleri ıslatmanı kaç defa söyleyeceğim? Su! Her zaman su kullanmalısın!»

Bu, madencilerin tozu azaltmak için yaptıkları devamlı savaşın bir parçasıydı.

«Toz, ciğerlerini kemirir.»

Pititis! Verem! Madencinin işi yüzünden tutulduğu o korkunç hastalık. Buna akciğerlere çekilen ve orada birleşen silis zerrelere neden oluyordu.

Joseph, utançla güldü. Bir sağ ayağının üzerinde duruyordu, bir sol ayağının. Rod'un toz konusundaki bu çocukça sabit fikri onu her zaman utandırıyordu. Joseph'e göre Rod İronsides'in karakterinin kusurlu yanlarından biri de buydu.

Tozun insana zarar vereceği konusundaki bu garip hayali dışında o iyi bir patrondurdu.

Sonra sabırla, «Islak tozu süpürmek, kuru tozu süpürmekten çok daha zor,» diye açıkladı. Nedense Rod bu belli olan gerçeği bir türlü anlayamıyordu. Joseph, onunla bu konuyu tartıştıkları zaman her seferinde de bu noktayı vurguluyordu.

«Beni dinle, ihtiyar, su olmazsa tozlar vücuduna girer.» Rod sinirlenmişti. «Toz seni öldürür.»

Joseph, başını eğdi. Rod'u yatıştırmak için ona gülümsedi. «Pekâlâ. Bol su kullanacağım.» Bunu kanıtlamak için hortumu aldı ve yeri hevesle ıslatmaya başladı.

Rod onu teşvik etti. «Aferin. Bol su kullan.» Sonra ilerleyerek sandıklara doğru gitti.

Rod gözden kaybolunca Joseph suyu kapatarak, süpürgesine dayandı. Genç adamın taklidini yaparak, «Toz seni öldürecek!» diye mırıldandı. Sonra da neşeyle güldü. Rod'un bu çocukça düşüncesi yüzünden hayretle başını salladı.

«Toz seni öldürecek,» diye yineleyerek, bir kahkaha attı ve elini kalçasına vurdu. Ayaklarını sürüyerek biraz dansetti.

Bu gerçekten gülünçtü!

Dans ederken adımlarını biraz biçimsiz atıyordu. Çünkü pantolonunun alana, baldırına ağır naylon torbalar bağlamıştı.

Bunlar, sandıkların altından topladığı altın tozuyla doluydular.

Rod, 2.5 merkezinde indi. Durarak Büyük Kral'ın ağır bir keresteyi bir vagona yüklemesini seyretti. Diğer taşıma işçileri saygıyla geri çekilmiş, Bantu'ya bakıyordu. İşini bitiren Büyük Kral, dönerken Rod'un sahanlıkta durduğunu farkettiler.

Hızla ona doğru gitti.

Rod'u, «Seni görüyorum...» diye selamladı. Büyük Kral acele karar vermezdi. Ancak 1.2'deki kurtarma çalışmalarından sonra Rod'un gerçek bir erkek olduğuna karar vermişti. Şimdi onu kendi eşiti gibi kabule de hazırdı.

Rod da selama karşılık verdi. «Ben de seni görüyorum, Kral Nkulu.»

«Bana gerçek erkeklerle iş bul. Bundan bıktım.»

Rod, «Hafta sonu ermeden kazılara gideceksin,» diye söz verdi.

Büyük Kral teşekkür etti. «Sen benim babamsın.» Sonra taşımacıların yanına döndü.

Johnny Delange, Yeraltı Çalışmaları Müdürü'nün taşıma tüneline geldiğini gördü. O uzunboyu, geniş omuzları, rahat ve çevik yürüyüşü nerede olsa tanırdı.

Johnny sevinçle bir ıslık çaldı. «Oh...» Neyseki önsezileri onu uyarmış, genç adam da yirmi beş kiloluk patlayıcı madde kutularını vagona, güvenlik kurallarına meydan okurcasına gelişigüzel atmamıştı.

Bunları vagondaki patlayıcı maddeler için hazırlanmış olan dolaba yerleştirmişti.

Johnny vagonu iten ustabaşıyla yardımcısına, «Durun!» diye emretti. Vagon zangırdarak Rodun yanında durdu.

«Günaydın, Johnny.»

«Merhaba, Mr. Ironsides.»

«Ne var, ne yok?»

Johnny cevap vermeden önce kararsızca durakladı. Rod hemen üç adamın arasındaki gergin havayı farkettiler. İki Swazi'ye bir göz attı. Adamlar hem somurtmuşlardı, hem de kaygılıydılar.

Rod, 'Bir mesele çıkmış' diye düşündü. 'Johnny hiç böyle yapmazdı. O, gerginliğin, çıkardığı kayanın hacmini azaltmasına izin vermeyecek kadar zekidir.'

«Şey...» Johnny tekrar durakladı. «Mr. Ironsides," lütfen şu köpeği başımdan alın.» Başparmağıyla ustabaşığı gösterdi.

«Bana başka birini verin.»

«Ne oldu?»

«Bir şey olmadı. Ama onunla çalışamıyorum.»

Rod, inanmadığını gösteren bir tavırla kaşlarını kaldırdı, ama sonra ustabaşıya döndü. «Bu bölümden memnun musun, yoksa başka yere naklini ister misin?»

Ustabaşı homurdandı. «Naklimi istiyorum.»

«Pekâlâ.» Rod rahatlamıştı. Çünkü bazen böyle durumlarda Swazi nakline itiraz ederdi. «Yani sana çalışacağın yeni bölüm bildirilecek.»

«Nkosi!» Ustabaşı yan gözle yardımcısına baktı. «Arkadaşım da benimle birlikte nakledilmeyi istiyor.»

Rod, 'Demek mesele bu diye düşündü. 'Çaresini bulamadığımız için bilmezlikten geldiğimiz bu iğrenç problem.

Herhalde Johnny onları yakaladı.'

Rod başını salladı. «Arkadaşın da seninle gelecek.» Bir yandan da kendi kendine, 'Bu, göz yummak değil diyordu.

'Sadece pratik bir siyaset.'. Onlan ayırırsa tekliflerini hoş karşılamayacak başka birine yaklaşabilirlerdi. O zaman durum daha da ciddileşirdi. Bıçaklamalar, gruplar arasında dövüşmeler.

Johnny'ye, «Sana onun yerine birini bulacağım,» dedi. Sonra da aklına bir şey geldi. Ah, tabii ya! Birlikte ne şahane çalışacaklardı! «Johnny, Büyük Kral'a ne dersin?»

«Büyük Kral!» Johnnynin kemikli yüzü sevinçli bir gülümseyişle aydınlandı. «İşte şimdi oldu, patron!»

Rod, saat üçte incelemeyi bitirmiş, asansörle yüzeye çıkıyordu. Asansör çok kalabalıktı. Adamlar omuz omuza duruyordu. Ter kokusu insanı bayıltacak gibiydi. Vardiya yukarı çıkıyordu, gündüz çalışması sona ermişti. Kazılar temizlenip ıslatılmış, delikler açılıp patlayıcılarla doldurulmuştu. Fünyeler elektrik sistemine bağlanmıştı.

Adamlar kazılardan ayrılmıştı artık. Düzgün sıralar halinde taşıma yollarından merkezlere doğru gidiyorlardı. Orada sabırla sıralarının gelmesini bekleyecek ve asansöre binerek hızla yüzeye çıkacaklardı.

Rod, o gün karşılaştığı çeşitli sorunları ve bulduğu çözüm yollarını kafasından geçiriyordu. Not defterinin son sayfalarını yeni bir konuya ayırmıştı: Bu bölümün başında sadece 'Masraflar' yazılıydı.

Bunun altına iki şey not etmişti bile. Rod heyecanla, 'İşi bana versinler,' diye düşündü. İşi bana bir versinler, bir ayda bütün dünyayı yerinden oynatırım!

«Mr. ironsides.» Genç adamın yanında duran biri konuşmuştu. Rod, başını eğerek baktı ve madenciye tanıdı.

«Merhaba, Davy.» İki kardeşin birbirlerine hiç benzememeleri şaşılacak bir şeydi.

«Mr. ironsides, benim ustabaşının zamanı doldu. Bu ayın sonunda ülkesine dönecek. Onun yerine bana iyi bir adam bulabilir misiniz?»

«Kardeşinin ustabaşısı nakledilmeyi istedi. Onu ister misin?»

Davy Delange başını salladı. «Onu tanıyorum. İyi bir çocuk O.»

Rod, 'Böylece bir ayrıntı daha çözümlenmiş oldu' diye düşünerek asansörden güneşe çıktı. Taze havayı memnunlukla içine çekti. 'Artık günlük işleri tamamlamak için birkaç basit ayrıntı kaldı. Ondan sonra gidip Dan'ın teklif ettiği içkiyi içerim.'

Dimitri onu büronun önündeki koridorda karşıladı. «Kowalski odamda.»

Rod öfkeyle, «İyi,» dedi. Kendi bürosuna girerek masasının kenarına oturdu.

Dimitri'ye, «Onu yolla,» diye seslendi.

Kowalski kapıdan girerek durdu. Hiç kımıldamıyordu. Uzun kollarını iki yanına sarkıtmıştı. Kemerinin üzerinden şiş göbeği çıkmıştı. Boğuk bir sesle, «Beni çağırtmışsınız,» diye mırıldandı. İngilizcesi pek kötüydü, kolay anlaşılmıyordu.

Gözleri bulanık, yüz hatları son derecede kabaydı. Suratı ifadesizdi. Traş olmamıştı. Kazıdan kalkan tozlar, siyah sakallarına yapışmıştı.

Rod usulca, «Bugün bir adamı mı dövdün?» diye sordu.

Kowalski başını salladı. «Çalışmıyordu. Onu dövdüm. Belki bir daha sefere kardeşleri çalışırlar. Öyle saçmalıklara göz yummam.»

Rod, «Seni kovuyorum,» dedi. «Gidip paranı al ve buradan defol.»

Kowalski hayretle gözlerini kırıştırdı. «Beni kovuyor musunuz?»

Rod sözlerini sürdürdü. «Şirket, aleyhinde şikâyetle bulunacak. Ama o arada madenden çıkıp gitmeni istiyorum.»

Kowalski, «Polis mi gelecek?» diye homurdandı. Yüzünde ifade vardı şimdi.

Rod, «Evet,» dedi. «Polis gelecek.»

Kowalski kürek kadar ellerini ağır ağır sıkarak yumruk yaptı. Dev yumruklar. «Onları mı çağırttınız?» Masaya doğru bir adım attı. İri yarı adamın tehdit dolu bir hali vardı.

Rod, sert bir sesle, «Dimitri,» diye bağırdı. «Kapıyı kapat.» Dimitri konuşmayı dikkatle dinliyordu. Masasından fırlayarak ara kapıyı kapattı. Sonra kulağını tahtaya dayayarak bekledi. Otuz saniye kadar bir süre içeriden homurtular ve mırıltılar geldi. Sonra bir gürültü, bir bağırma. Yine bir gürültü ve müthiş bir şangırtı.

Dimitri melodrama kaçan bir tavırla yüzünü buruşturdu.

«Dimitri!» Rod'un sesiydi bu. Yardıma kapıyı itti.

Rod, masasının kenarında oturuyor ve kayıtsızca tek ayağını sallıyordu. Sağ elinin mafsallarını emiyordu. «Dimitri, onlara yerleri o kadar fazla cilalamamalarını söyle. Dostumuzun ayağı kaydı ve çenesini masaya vurdu.»

Dimitri yere serilmiş olan iri yarı Polonyalının başına dikilerek merhametle gıdaklarmış gibi bir ses çıkardı. Kowalski ağzından soluk alıyor ve horluyormuş gibi bir ses çıkarıyordu.

Dimitri, «Evet, çenesini fena vurmuş,» dedi. «Vah vah vah.»

Dr. Steyner, pazartesi sabahı sakın sakın çalıştı. Teybi kullanmayı yeğliyordu. Böylece kendisinde daha sonra anlaşılmaz bir şekilde tiksinti uyandıran insanca temastan da kurtulmuş oluyordu. Karşısında oturarak, eteklerini kalçalarına kadar açan, durmadan kımıldanarak saçlarına dokunan bir kadına düşüncelerini açıklamak hoşuna gitmiyordu. Ama aslında en dayanamadığı şey kokuydu. Manfred kokulara karşı çok duyarlıydı. Hatta kendi terinin kokusu bile midesini bulandırırды. Kadınların acayip, iç bayıltıcı bir kokuları olduğunu öğrenmişti. Bunu boya ve parfüme rağmen farkedebiliyordu. Bu koku adamda tiksinti uyandırıyordu. Bu yüzden Theresa'yla ayrı ayrı yatak odaları olması konusunda ısrar etmişti. Tabii karısına gerçek nedeni açıklamamıştı. Onun yerine uykusunun çok hafif olduğunu ve bu yüzden başka bir kimseyle odasını paylaşamayacağını söylemişti.

Öğleye doğru masasındaki numarası rehberde yazılı olmayan direkt telefon çaldı. Manfred'in eli hareketsiz kaldı.

Sadece bir tek kişi ona burada erişebilirdi. Sadece bir tek kişide bu telefonun numarası vardı. Manfred birkaç saniye hiç kımıldamadan oturdu. Böylece konuşmasını geciktirmiş oluyordu. Sonra ağır ağır teypi kapatarak telefona uzandı.

«Dr. Manfred Steyner,» diye kendini tanıttı.

Bir ses, «Bizim adamı oraya yerleştirdin mi?» diye sordu,

«Henüz yerleştirmedim, Andrew.»

Uzun bir sessizlik oldu. Tehlikeli, gerginbirsessizlik.

Manfred, «Ama endişelenecek bir şey yok ki!» dedi. «Bu önemli sayılmaz. Bir başarısızlık değil, sadece bir gecikme.»

«Bu ne kadar sürer?»

«iki gün. En geç hafta sonuna kadar çözümlenir.»

«Gelecek hafta Paris'te olacaksın, değil mi?»

«Evet.» Manfred, Fransızlarla altın fiyatları konusunda görüşmeler yapacak olan hükümet komitesinin danışmanıydı.

«O, seninle orada buluşacak. O zamana kadar üzerine düşeni yapmalısın. Bu senin için daha iyi olur. Anlıyor musun?»

«Anlıyorum, Andrew.»

Konuşma sona ermişti ama Manfred karşımdakinin telefonu kapamaması için hemen, «Andrew,» diye ekledi.

«Evet?»

«Ona sorar mısın?...» Manfred'in sesi hemen hemen belli belirsizce değişmişti. Şimdi bunda gizli bir yaltaklanma da vardı. «Ona bu gece oyun oynayıp oynayamayacağımı sorar mısın, Andrew?»

Lütfen.»

«Bekle.»

Dakikalar geçti. Sonra o ses tekrar duyuldu.

«Evet, oynayabileceksin. Simon sana limiti bildirecek.»

«Teşekkür ederim. Ona teşekkür ettiğimi söyle.»

Manfred telefonu kapatırken rahatladığını gizlemek için bir çaba harcamadı. Bürosunun ta dipteki duvarına kaplanmış olan buz mavisi kâğıda gözlerini dikerek gülümsedi. Sanki gözlüğünün camları bile ısıldıyordu.

Lüks eşyalarla döşeli odada beş kişi vardı. Bunlardan birinin diğerlerinin emrinde olduğu belliydi. Hepsinden de gençti.

Onların ruh hallerini ve isteklerini dikkatle izliyordu. Adamın bir hizmetkâr olduğu belliydi. Geri kalan dört kişiden birinin ev sahibi olduğu da anlaşılıyordu. Diğerleri bütün dikkatlerini ona vermişti. Adam şişmandı, ama fazla değil.

Oburluğun değil, iyi yaşamının sonucu. Adam, üç konuğuna bir şeyler anlatıyordu.

«Bu işte kullanmayı düşündüğüm aletin güvenilecek bir şey olmadığından kuşkulandığınızı açıkladınız. Bir deney hazırladım. Bu şekilde kaygılarınızın yersiz olduğuna sizi ikna edebileceğimi umuyorum. Andrewnun bugün öğleden sonra size ilettiği çağrımın nedeni bu.»

Ev sahibi daha genç olan adama döndü. «Andrew, yana geçip, Dr. Steyner'ın gelmesini bekler misin? O gelir gelmez, Simon kendisini oturtsun. Sen de lütfen o arada buraya geçerek bize haber ver.» Emirlerini vakar ve nezaketle veriyordu. Emretmeye alışmış bir insan olduğu belliydi.

«Şimdi, beyler, beklerken size içki ikram edebilir miyim?»

İçkilerini yudumlarken bir yandan da konuşuyorlardı. Sözlerinden çok tecrübeli ve büyük bilgi sahibi insanlar oldukları anlaşılıyordu. Bir tek konu ilgilendiriyordu onları: Zenginlik. Madenin sağladığı zenginlik. Endüstriden elde edilen zenginlik. Denizin ve karanın, ürünleri. Petrol, çelik, kömür, balık, buğday ve... altın.

Bu adamların mevkileri elbiselerinin kumaşından, parmaklarından birinde ışıldayan bir taştan, bir sesteki otoriteden, önemli birinden kayıtsızca sözedilmesinden sezilebilirdi.

Kapıda beliren Andrew, onların konuşmalarını yarıda kesti. «Geldi, efendim.»

«Ya? Teşekkür ederim, oğlum.» Ev sahibi ayağa kalktı. «Lütfen şöyle gelir misiniz, beyler?»

Odada ilerleyerek vişne rengi sırmalı perdeleri açtı. Arkada bir pencere vardı.

Dört adam pencerenin önünde toplanarak gerideki salona baktı. Pahalı bir kumarhanenin salonu. Erkekler ve kadınlar bir bakara masasının etrafında oturuyordu. Hiçbiri de başını kaldırıp yukarıdaki pencereye bakmıyordu.

Ev sahibi, «Bu tek taraflı cam, beyler,» diye açıkladı. «Onun için bir batakhane de görülmekten korkusuz olmasın.»

Diğerleri nezaketle güldüler.

İçlerinden biri, «Burası ne kadar kazanç getiriyor?» diye sordu.

«Robert, dostum!» Ev sahibi sanki çok sarsılmış gibi bir tavır takındı. «Yasalara aykırı bir işle ilgim olabileceğini sanmıyorsunuz ya?»

Bu sefer diğerleri gerçek bir neşeyle güldü.

Ev sahibi, «Hah,» diye bağırdı. «İşte geldi.»

Dr. Manfred Steyner'ı uzun boylu, san yüzü bir genç, masalardan birindeki bir iskemleye oturtuyordu. Simon, arkasındaki frak yüzünden daha çok bir ölü kaldırıcısına benziyordu.

«Simon'dan onu uygun bir yere oturtmasını istedim. Böylece kumar oynarken yüzünü görebileceğiz.»

Diğerleri dikkat kesilmişti. Hafifçe öne doğru eğilmiş, Simon'un dirseğinin dibine yığıldığı fişleri dizen Manfred'i süzüyorlardı.

Dr. Manfred Steyner oynamaya başladı. Yüzü tamamiyle ifadesizdi. Ama renginin uçukluğu da hayret uyandıracak gibiydi. Birkaç saniyede bir dilinin pembe ucu, dudaklarının arasında beliriyor, sonra kayboluyordu. Her oyundan sonra sürüngenleri çağrıştıran bir hareketsizlikle bekliyordu. Bir kertenkele ya da iguananın hareketsizliği idi bu. Sadece boynunda bir damar hızla atıyor ve gözlüğünün camları bir yılanın gözleri gibi parlıyordu.

Ev sahibi, «Bu oyun sırasında dikkatinizi onun sağ eline çekebilir miyim?» diye mırıldandı. Hepsinin bakışları daha aşağıya kaydı.

Manfred sağ elini fiş yığınının yanına koymuştu. Parmakları açıktı. Ama önüne kâğıt konulurken, parmakları da kapandı.

«Kart» Bu sözü sessizce söylemişti. Şimdi eli bir yumruk halini almış, eklemlerin üzeri bembeyaz kesilmişti. Sinirleri öylesine gerilmişti ki yumruğu titriyordu. Ama yüzü hâlâ ifadesizdi.

Bankocu, adamın kartını açtı.

Krupiye. «Yedi,» diye açıkladı. Manfred'in kâğıdına baktı ve sonra adamın sürdüğü fişleri süpürüp aldı. Manfred'in parmakları açıldı. Şimdi bu yumuşak ve tüysüz el, yeşil çuhanın üzerinde ölü bir balık gibi yatıyordu.

Ev sahibi, «Artık onu eğlencesine bırakalım,» diye önererek penceredeki perdeleri kapattı.»

Koltuklarına döndüler. Hepsi de acayip bir şekilde sessizleşmişti.

Konuklardan biri, «Tanrım!» diye mırıldandı. «Pek çirkindi bu. Kendimi bir 'röntgenciye' benzettim. Sanki birinin mastürbasyon yapmasını seyrediyormuş gibi.»

Ev sahibi çabucak ona baktı. Adamın durumu kavramış olması onu şaşırtmıştı. «Aslında seyrettiğiniz de gerçekten de buydu,» diye açıkladı. «Bir konferansçı rolü oynayacağım için kusuruma bakmayın. Ama o adam konusunda biraz bilgim var. Ünlü psikiyatri uzmanlarımızdan birinin Manfred Steyner hakkındaki, tahlil raporu bana hemen hemen dört yüz Rand'e maloldu.»

Ev sahibi bir an durdu. Böylece onların bütün dikkatlerini iyice üzerine çekmiş oldu.

«Nedenler pek belli değil. Herhalde bunlar yetim olan Dr. Steyner'ın savaşın mahvettiği Avrupa'nın dumanı tüten harabeleri arasında dolaştığı yıllardaki bir ya da bir dizi olayla ilgili.» Ev sahibi bir söylevci gibi konuştuğu için bu çabaları küçümsüyormuş gibi hafifçe öksürdü. «Ne olursa olsun, sonuç ortada. Bunu herkes görebilir. Dr. Manfred Kurt Steyner'ın zekâ oranı çok yüksek: 158. Yani o bir deha. Ne içki içiyor, ne de sigara. Ne bir hobisi var, ne de spora meraklı. Karısından başka bir tek kadına uygunsuz bir tek söz bile söylememiş. Karısıyla sık sık ilgilenmek lütfunda bulunduğu da kuşku götürür.» Diğerlerinin bu sözlerle çok ilgilendiklerini sezen ev sahibi içkisinden bir yudum aldı.

«Fiziksel olarak, —tabii bu terim yerindeyse,— ne iktidarsız ne de bir eksikliği veya kusuru var. Ama vücutların birbirlerine temasından tiksiniyor. Heyecanlanmak için bakaradan medet umuyor. Belki rahatlamak için karşı cinsten biriyle kısa bir ilişkisi oluyor. Ama o daha çok... ah, demin

kullandığınız deyim neydi, Robert?»

Diğerleri bütün bu sözleri sessizce dinliyordu.

«Yani, kısacası Steyner bir kumarbaz. Bir duygu onu kumar oynamaya zorluyor. Yitirmeye de.»

Diğerleri buna inanamıyormuş gibi yerlerinden kımıldadılar.

Robert hayretle, «Yani o, para kaybetmeye mi çalışıyor?» diye sordu.

Ev sahibi başını salladı. «Hayır. Bunu bilinçli bir şekilde yapmıyor. Hatta kazanmaya çalıştığına da inanıyor. Ama olmayacak yerlerde para sürüyor. Oysa o şahane beyniyle bunun bir intihar olacağını anlaması gerekir. Bilinçaltı yitirmesini, zelil bir duruma düşmesini istiyor. Bir tür mazoşizm bu.»

Ev sahibi siyah deri kaplı bir defteri açarak içindekileri kontrol etti.

«Dr. Steyner, 1958 - 1963 arasındaki sürede bu masada toplam 227 bin Rand yitirdi. 1964'te borcunu ve toplanan faizi ödemek için tek alacaklısıyla bir anlaşmaya varabildi.»

Adamlar, tarihlere ve kişilere uyacak olayları anımsamak için belleklerini yoklarken yüzlerindeki ifadeler de değişti. İlk doğru sonuca Robert erişti. 1964'te ev sahibi, Kuzey Maun Bakır Şirketi'nin yüzde elliden fazla hissesini M.R.B. Grubu'na çok kazançlı sayılabilecek bir fiyatla satmıştı. Bu olaydan hemen önce de Dr. Steyner, M.R.B.'nin maliye ve planlama bölümünün başına getirilmişti.

Robert hayranlıkla, «Kuzey Maun Şirketi,» dedi. Bu kurnaz ihtiyar tilki işi böyle çözümlemişti. Steyner'ı hisse senetlerini piyasa değerinden çöküşün bir fiyatla almaya zorlamıştı.

Ev sahibi usulca, saygıyla gülümsedi. İddiayı ne reddetti, ne de onayladı.

«1946'dan günümüze kadar Dr. Steyner bu müesseseye gelmeye devam etti. Bu süredeki kumar kayıpları...» Ev sahibi tekrar defterine bakarak, sanki toplama çok şaşmış gibi bir tavır takındı. «...300 bin Rand'i biraz geçiyor.»

Konuklar derin derin soluk alarak kuruldandılar. Onlar için bile bu, büyük bir paraydı.

«Ona güvenebileceğimizi sanıyorum.» Ev sahibi kesin bir hareketle defteri kapatarak, ötekilere gülümsedi.

Theresa karanlıkta yatıyordu» Gece sıcaktı. Sessizliği sadece içinde balıkların yüzdüğü küçük havuzun yanında vıraklayan bir kurbağa bozuyordu. Ayışığı pencereden içeriye süzülüyor, 'Hindistan'ın Gururu' ağacının dalları arasından gölge oyunları yapıyordu.

Theresa, üzerindeki çarşafı atarak, ayaklarını yere sallandırdı. Uyuyamıyordu. Hava çok sıcaktı, geceliği koltuk altlarını sıkıyordu. Ayağa kalktı, içinden gelen ani hisse uyarak, geceliği çıkardı ve giyinme odasının açık kapısından içeri fırlattı. Sonra geniş verandaya çıktı. Çırılçıplak.

Ayışığında verandanın taşları serindi. Sıcak gece havası vücudunu bir perinin elleri gibi okşuyordu.

Genç kadın birdenbire kendisini çok cüretli ve pervasız hissetti. Çim alanlarda koşmayı ve böyle yaparken de birine yakalanmayı istiyordu. Ruh halini pek anlayamadığı için kıkır kıkır güldü. Bu Manfred'in iyi bir Alman ev kadını kavramından pek farklı olurdu.

Theresa şeytanca bir neşeyle, «Fena halde kızar,» diye fısıldadı. Sonra da bir arabanın homurtusunu duydu.

Dehşetle dondu kaldı. Araba, bahçe yolundan çıkarken farlar ağaçların arasından bir gözüküyor, bir kayboluyordu.

Genç kadın telaşla odasına girdi. Korkuyla diz çökerek geceliğini aradı. Giyinirken karyolasına koştu.

Karanlıkta yatarak arabanın kapısının hızla kapatılmasını dinledi. Sonra derin bir sessizlik oldu. Nihayet oda kapısının önünden geçen adamın ayak sesleri duyuldu. Manfred'in topukları, sarı tahta döşemede gıcırdıyordu. Adam koşuyordu adeta. Theresa bu duyguyu çok iyi biliyordu. Geç vakit dönüşü, baskı altında tuttuğu sabırsızlığı. Kaskatı kesilerek beklemeye başladı.

Dakikalar ağır ağır geçti. Sonra Manfred'in dairesiyle kendisinininkinin arasındaki kapı sessizce açıldı.

«Manfred, sen misin?» Theresa doğrulup oturdu. Başucundaki lambanın düğmesine uzandı.

«Işığı yakma.» Adam soluk soluğaydı. Sanki içki içmiş gibi peltek peltek konuşuyordu.

Ama Theresa'nın üzerine eğilerek onu öperken; kadın, içki kokusu hissetmedi. Adamın dudakları oldukça kuruydu.

Ağzını sımsıkı kapatmıştı. Robdöşambrını çıkardı.

Manfred bir süre sonra yataktan kalktı. Arkasını Theresa'ya dönerek çabucak ipek robdöşambrını giydi.

«Bana bir dakika izin ver, Theresa.» Artık soluk soluğa değildi. Kendi dairesine geçti. Kadın birkaç saniye sonra duşun hışırtısını ve su şırıltısını duydu.

Therasa sırtüstü yatıyordu. Tırnaklarını avcuna batırmıştı. Vücudu tiksinti ile titriyordu; bu öyle

geçici bir birleşme olmuştu ki. Theresa'nın duyguları uyanmıştı, ama bu herşeyin böyle birden olup bitmesiyle kendisini kullanılmış ve kirletilmiş hissediyordu. Gecenin artık inanılmayacak kadar ağır geçeceğini biliyordu. Sinirleri gerilecek, pişmanlık duyacak ve kendi kendisine acıyacaktı. Bazen bunların yerini delice bir sevinç ve yan çılgınca düşler alacaktı.

Theresa için için, 'Allah onun belasını versin!' diye haykırdı. 'Allah belasını versin! Belasını versin!'

Duşun gürültüsü kesildi. Manfred tekrar Theresa'nın odasına döndü. Bol bol limon kolonyası sürmüştü. Yatağın ayakucuna dikkatle ilişti. «Artık ışığı yakabilirsin, Theresa.»

Kadın kendini zorlayarak yumruklarını açtı ve lambanın düğmesine bastı. Bu ışık seli karşısında Manfred gözlüğünün arkasından gözlerini kırıştırdı. Islak saçlarını yeni taramıştı. Yanakları olgun elmalar gibi parlıyordu.

«İyi bir gün geçirdiğini umarım,» dedi. Sonra da karısının cevabını ciddi ciddi dinledi. Theresa, sinirlerinin gerginliğine, rağmen kocasının adeta hipnoza benzeyen etkisinin altına girdi. Adamın sesi kesin, hemen hemen tekdüzeydi. Gözlük camları parlıyordu. Vücudu ve yüz hatları hiç oynamıyordu. Bir sürüngen kadar hareketsizdi.

Theresa, daha önce de birçok kere yaptığı gibi kendisini bir kobranın karşısında büyülenmiş gibi oturan sıcak, yumuşak tüylü bir tavşana benzetti.

Sonunda Manfred, «Geç oldu,» diyerek ayağa kalktı.

Beyaz, ipek çarşafa sarınmış yatan karısına bakarak sakın sakın, «Theresa, büyükbabanın haberi olmadan üç yüz bin Rand bulabilir misin?» diye sordu. Sanki karısından tuzluğu vermesini istiyordu.

Theresa hayretle doğrulup oturdu. «Üç yüz bin!»

«Evet. Bunu yapabilir misin?»

«Tanrım! Manfred, bu küçük bir servet demek!» Kadın, seçtiği kelimelerde bir tuhafılık görmüyordu. «Paranın hepsinin bağlı olduğunu biliyorsun. Daha doğrusu önemli bir bölümünün. Tabii çiftlik var. Birde... Hayır, o paranın yarısını bile Pops'un haberi olmadan bulamam.»

Manfred, «Yazık,» diye mmlıdı. «Manfred... başın dertte mi?»

«Hayır! Ne ilgisi var! Bu isteğimi unut. İyi geceler, Theresa. Güzel güzel uyuyacağını umarım.»

Theresa farkına varmadan ellerini, kocasını davet ediyormuş gibi kaldırdı. «İyi geceler Manfred.»

Adam dönerek, odadan çıktı. Kadının elleri iki yanına düştü. Theresa Steyner için bir uzun gece daha başlıyordu.

«Sayın Bayanlar ve Baylar, Özel Hizmet Ödüllerini verecek olan tanınmış konuğumuzu genel müdürün sunması adettendir. Geçen hafta Genel Müdürümüz Mr. Frank Lemmer, şirketin hizmetinde üzücü koşullar altında öldü. Bu kayıp hepimizi üzüyor. Hepinizin de benimle birlikte Mrs. Lemmer'e içtenlikle başsağlığı dilediğinizden eminim.» Rod, dinleyicilerin de aynı fikirde olduklarını açıklayan mırıltılarını dinledi. İki yüz kişi madenin kulüp binasına dolmuştu.

«Bu yüzden Genel Müdürlük görevlerini geçici olarak yürüttüğüm için Dr. Manfred Steyner'i sunmak da bana düşüyor.

Kendisi ana şirketimiz Merkez Rand Birleşik Grubu'nun kademli yöneticilerinden. Ayrıca Maliye ve Planlama Bölümü'nün de başkanı.»

Kocasının yanında oturan Theresa Steyner, Manfred'in Rod'un Frank Lemmer'den söz etmesine sinirlendiğini sezdi.

Şirketteki çalışmalar sırasında personelin yaralanmalarının ya da kaza sonucu ölmelerinin üzerinde durulmaz, kamunun dikkatleri bu olaya çekilmezdi. Şirket siyasetiydi bu. Theresa, Frank Lemmer'i böyle andığı için Rod'dan daha da hoşlandı.

Genç kadın gözleri şiş ve kırmızı olduğu için güneş gözlüğü takmıştı. Uykusuz geçen bir geceden sonra şafak zamanı acı acı ağlamaya başlamıştı. Bu gözyaşlarının bir nedeni yoktu. Ama bu yüzden kendisini acayip bir şekilde çakırkeyif gibi hissediyordu. Sanki neşelenmişti de. Ama ağladıktan sonra o iri gözleri daima pek kötü dururdu.

Genç kadın, ciddi bir tavırla ayak ayak üstüne atmıştı. Krem rengi ipek şantungdan bir tayyör vardı üzerinde. Başına bağladığı siyah, ipek eşarbin altından saçları parlak kahverengi bir çağlayan gibi omuzlarına dökülüyordu. Theresa, dirseğini dizine dayayarak, öne doğru eğilmişti. Böylece dikkatini nezaketle konuşmacıya vermiş oluyordu. Çenesini avcuna, ince, uzun parmağını da yanağına dayamıştı. Parmaklarında pırlantalar ve boynun da da inciler ışıldayan bir hanımefendiydi o. Rod'un 'Yönetim Kurulu Başkanımızın güzel torunu' sözlerini gülümseyerek karşıladı.

Kılığına biraz uymayan güneş gözlüğü dışında tam bir evli genç kadındı o. Kendinden emin, cilalı, şımartılmış, görevlerini bilen ve faziletine dil uzatılamayacak bir kadın.

Ama Theresa Steyner'in kafasından geçen düşünceler, onu rahatsız eden heyecanlar ve duygular bilinseydi herhalde toplantı altüst olurdu. Bir gece önceki biçimlenmemiş düşler ve duygu karmaşası şimdi bir tek hedefe yönelmişti: Rodney Ironsides'a.

Genç kadın kendi kendine, Terry Steyner dedi. 'Kendine gel.' Rod'un konuşmasının bittiğini farkederek rahatladı.

Manfred ona karşılık vermek için ayağa kalkıyordu. Tehlikeli düşleri kafasından kovmak için o da alkışlara katıldı.

Manfred, kısaca ön sırada oturan altı adamdan söz etti. Onların cesaretlerini ve görevlerine olan bağlılıklarını ödüllendirmek için orada toplanmışlardı. Sonra adam, altın fiyatının yükselmesi

ihhtimalini anlattı. Dikkatle seçilmiş, sözcüklerle böyle bir şeyin endüstriye, ülkeye ve hatta dünyaya sağlayacağı yararları açıkladı. Bilgili ve inandırıcı bir konuşmaydı. Orada bu sözleri yazacak bir sürü gazeteci de vardı. M.R.B. Grubu'nun halkla ilişkiler bölümü basma Dr. Steyner'm yapacağı konuşmanın metnini vermişti.

Toplantıda bütün Önemli günlük, haftalık ve mali gazetelerin, dergilerin temsilcileri hazır bulunuyordu.

Zaman zaman bir fotoğrafçı sahnenin önünde eğilerek' Dr. Steyner'ın yüzüne doğru patlatıyordu flaşı. Fransa'yla yapılacak altın görüşmelerinin arifesinde iyi bir haber sayılırdı bu. Steyner de Güney Afrika Komisyonu'ndaki tek dahiydi.

Altı kahraman en iyi elbiseleriyle sıkıntılı sıkıntılı oturuyordu. Ödöl törenine katılan okul çocukları gibi iyice yıkanıp temizlenmişlerdi. Başlarını kaldırmış konuşmacıya bakıyorlardı. Ama bu yabana dilin tek kelimesini bile anladıkları yoktu. Fakat yüzlerinde ciddi ve vakarlı bir ifade vardı.

Rod bir ara Büyük Kral'la gözgöze geldi. Ona göz kırptı. Büyük Kral da yüzünde ciddi bir ifadeyle ona karşılık verdi. Rod, yüksek sesle gülmemek için hemen bakışlarını kaçırdı.

Theresa Steyner'ın yüzüne baktı. Genç kadın gafil avlanmıştı. Koyu renk camlı gözlük bile Theresa'nın düşüncelerini gizleyemiyordu. Her şey sanki kadın yüksek sesle konuşmuşçasına ortadaydı. Theresa başını önüne eğerek eteğinin ucunu incelemeye başlamadan önce Rod'un vücudu heyecanla sarsıldı. İsterse neler olabileceğini anlamıştı.

Rod, yeni bir ilgiyle genç Kadını göz ucuyla inceledi. Theresa'ya ilk defa elde edilebilecek, çok istenilecek bir kadın gözüyle bakıyordu. Ama o, yine de 'Acelecı' Hirschfeld'in torunu ve Manfred Steyner'm de karısıydı. Bu, kadını on gücünde bir basınç patlaması kadar tehlikeli bir hale sokuyordu. Rod bunun farkındaydı. Duyduğu isteğı inkâr edemezdi. Belki de tehlike bunu söndüreceğı yerde daha da artmıştı.

Rod, Theresa'nın kızardığını farkettil. Kadın, sinirli sinirli eteğinin ucunu çekiliştiyordu. Rod'un kendisine baktığını farkındaydı. Bir okul öğrencisi gibi heyecanlanmıştı. Beş dakika öncesine kadar yapacağı konuşmadan başka bir şeyi düşünmeyen Rod Ironsides, şimdi yepyeni ve heyecan verici bir alana girmişti.

Ödüller verildikten, çay içilip bisküviler yenildikten sonra kalabalık dağıldı. Rod, Steyner'ları Kikuyu çimleriyle örtölü yemyeşil alandan Daimler arabayla şoförün beklediğı yere götürdü.

Theresa Terry' Steyner, iki erkeğın arasında yürüyordu. «O Shanga'nın ne harikulade bir fiziğı var. Adı neydi? Kral mı?»

«Kral Nkulu. Biz onu 'Büyük Kral' diye çağırıyoruz.» Rod düzgünce konuşamadığının, hafifçe kekelediğinin farkındaydı.

İkisinin arasındaki şey birdenbire sarsıa bir hal almıştı. Bir tribün gibi uğulduyor, aralarında iletişimi ateşliyordu.

Manfred Steyner'in durumu farketmemesi için sağır olması gerekirdi.

«Şahane bir adam o. Yapamayacağı hiçbir şey yok. Ve her şeyi kendisine en yakın olan rakibinden çok daha iyi bir şekilde başarıyor. Tanrım! Onun dansını görmelisiniz.»

Terry ilgiyle sordu. «Dansını mı?»

«Kabile dansı.»

«Tabii.» Terry sesinden rahatladığının anlaşılmayacağını umuyordu. Çünkü genç kadın birkaç

dakikadan beri Sonder Ditch'e tekrar gitmek veya Rod Ironsides'ın Johanneburg'a gelmesini sağlamak için bir bahane arayıp duruyordu. «Bir arkadaşım var. Bu danslara pek meraklı. Kendisini her görüşümde beni sıkıştırıp duruyor.» Arkadaşlarının arasından çabucak birini seçti. Manfred sorarsa ona bir isim vermesi gerekecekti.

Rod, pası ustalıkla aldı. «Her cumartesi öğleden sonra dan-sediyorlar. Arkadaşınızı istediğiniz zaman getirebilirsiniz.»

«Bu cumartesi olur mu?» Terry kocasına döndü. «Bu uygun mu?»

Manfred dalgın dalgın kadına baktı. «Efendim?» Adam konuşmayı dinlememişti bile. Bir hayli kaygılıydı. İki gün içerisinde Sonder Ditch'in yönetimini ele geçirmesi gerektiğini düşünüyordu.

Terry isteğini yineledi: «Kabile danslarını görmek için cu martesi günü öğleden sonra buraya gelebilir miyiz?»

«Cumartesi sabahı Paris'e uçacağımı unuttun mu, Theresa?»

«Ah,'sahi.» Terry dudağını ısırırdı. «Unutmuşum. Ne yazık! O danslar hoşuma giderdi.»

Manfred sinirlenmişti. Kaşlarını hafifçe çattı. «Sevgili Theresa, Sonder Ditch'e bensiz gelmemen için bir neden yok ki! Mr: Ironsides'ın yanında yeteri kadar güvende olacağından eminim.»

Kocasının seçtiği sözler, Terrynin yeniden kızarmasına yol açtı.

Ödül töreninden sonra Büyük Kral önce bir numaralı kuyunun yanındaki yatakaneye doğru gitti. «İşçi Bulma Kurumu» bunun girişindeydi. Önüne bir sürü işçi toplanmıştı. Büyük Kral'ın geçmesi için yana çekildiler. O da bu nezakete hepsinin sırtına vurarak, onları, «Kanjane, madoda. Nasıl gidiyor?» diye selamlayarak karşılık verdi.

İçerdeki memur ona hizmet etmek için telaşla koştu. Maden Kulübü'nde Büyük Kral biraz yabancılık çekebilirdi. Ama burada kendisine tam bir kralmış gibi davranırlardı.

Büyük Kral, ikiye böldüğü ödül parasını düzgün desteler halinde memurun önüne sürdü. «Yirmi beş Rand'i en büyük karıma gönder,» diye talimat verdi. «Yirmi beş Rand'i de defterime geçir.»

Büyük Kral son derece adil davranırdı. Kazancının yarısını dört karısından en büyüğüne gönderir, diğer yarısı ise bankadaki hesabına yatırırdı. Bu hesap bir hayli kabarıktı.

Kurum, Witwaterstrand ve Orange'ın doymak bilmeyen altın madenlerine işçi buluyordu. Temsilcileri kıtanın güney yarısında çalışmaktaydı. Büyük Zambezi'nin kıyılarındaki bataklıklardan ve sıtmalılı koylardan, Hint Okyanusu'nu çerçeveleyen hurmalıklardan, Busmanların, «büyük kuru» diye tanımladıkları güneşten kavrulmuş ovalardan, Basutoland'den, Swaziland ve Zululand'ın çayırlıklarından Bantuları topluyorlardı. Adamlar yolun seksen-doksan kilometrelik ilk bölümünü yürüyerek aşıyorlardı. Yalnız adamlar patikada karşılaşp yolculuğa birlikte devam ediyor, ıssız çalılık topraklardaki küçük bir dükkâna eriştikleri zaman orada da üç-dört kişinin beklediğini görüyorlardı. Sonra kamyon, içinde yine altı kadar adam ve onların eşyalarıyla geliyordu. Çalılıkların arasından sarsılarak, sallanarak yapılan uzun bir yolculuk. Her durakta yine birkaç kişi kamyonu biniyor, ıssız yerdeki istasyonda da araçtan elli-altmış zenci iniyordu.

Orada bu kalabalık, bir çaya kanlıyordu. İlk önemli merkezde aktarma yapıyor ve altın alanlarına doğru akan selin bir parçası halini alıyorlardı.

Johannesburg'a eriştikleri zaman altmış büyük altın madeninden birinde bir işe giriyorlardı. Ama kurumun işçilere karşı olan sorumlulukları sona ermiş değildi daha. Hem maden şirketi hem de kurum, her adama bir iş bulmak, onu yetiştirmek, kendisine fikir vermek, rahatını ve ailesiyle iletişim kurabilmesini sağlamak zorundaydı. Çünkü pek azı okuma yazma biliyordu. Keçilerinin hasta olduğunu veya karısının kendisini aldattığını düşünerek endişelendiği zaman adamı teselli etmek de yine onların göreviydi. Ayrıca banka servisi sağlamaları da gerekiyordu. Bu kişisel servis hiçbir ticari bankada görülmemişti: Kısaca maden ve kurum, binlerce yıl boyunca değişmemiş olan bir çevreden alman ve çok gelişmiş, teknolojiye ileri bir topluma taşman bir kimsenin sağlığını, mutluluğunu ve aklını korumasını sağlamak zorundaydı. Böylece adam sözleşmesi bittiği zaman, geldiği yere dönmeli ve oradakilere her şeyden önemlisi altın madenlerinin harikulade olduğunu anlatmalıydı, işçi hemcinslerine sert kaskını, el bisellerle dolu yeni bavulunu, transistorlu radyosunu ve içinde sayıların yazdığı küçük mavi defteri gösterir, onların aynı yolculuğa heveslenmelerine neden olurdu.

Böylece o insan seli altın alanlarına doğru akıp giderdi.

Büyük Kral işlerini tamamlayarak, yatakhanein bahçe kapısından girecekti. O gün çalışmamış olmasmdan yararlanacaktı. Böylece duşlarda ve yemekhanede kendisine rahatça yer bulabilirdi.

Adam, çim alandan kaldığı bölüğe doğru gitti. Altı bin kişinin kaldığı bu bina pek büyüktü. Ama şirket buna rağmen burayı mümkün olduğu kadar sevimli bir hale sokmaya da çalışmıştı. Bu yüzden de ortaya olağanüstü bir biçim çıkmıştı. Yatakhane bir motelle, modern bir hapisane arası bir şeydi.

Büyük Kral, kıdemli ustabaşı olduğu için ayrı odası vardı. Vasıfsız işçiler ise, beşer kişilik odalarda kalıyordu. Büyük Kral, elbisesini dikkatle silkeleyerek dolaba astı. Parlak cilalı ayakkabılarını silip kalıba geçirdi. Sonra beline bir havlu sararak duşa gitti. Buraya alıştırma merkezinden bir sürü yeni işçi adayı dolmuştu. Büyük Kral sinirlendi.

Bantu, çıplak işçileri bakışlarıyla tarttı. Ve bu grubun sekiz günlük alıştırma kursunun sonuna gelmek üzere olduğunu anladı. Kasları, parlak ciltlerinin altından belli oluyordu.

Belki de iyi beslenmediği için bazı dertleri olan bir adamı alıp; delmek ve kazmak, taşımak ve desteklemek için hemen altın madenine indiremezsiniz. Maden dehlizlerinin ısısı 32 dereceydi. Nem ise %84. Bu durumda sıcak ya da yorgunluktan ölüm oranı fazla olurdu.

Tıp bakımından yeraltında çalışabileceğine karar verilen bir aday, alıştırma kursuna gidiyordu. Sekiz gün, beline bir kumaş sarılı, pek büyük, ambara benzer bir yerde çalışıyordu. Her gün tam sekiz saat sahne gibi bir yere çıkıp iniyordu.

Bu sahnenin yüksekliği adamın boyuna ve kilosuna göre dikkatle ayarlanıyordu. Işıklı bir pano, adayın hareketlerini kontrol ediyordu. Isısı ve nem oranı madeninkinden farksız bir yerdi. Adama her on dakikada bir su veriyorlardı. Vücut ısını da kursu yöneten, tıp eğitimi görmüş asistanlar not ediyordu.

Aday, sekiz günün sonunda olimpiyata katılacak bir atlet gibi kurstan ayrılıyordu. Artık yüksek ısı ve nemli havanın rahatsızlığından, yaşam tehlikesinden uzak, rahatça ağır iş yapabilecek durumdaydılar.

Büyük Kral, «Gwedeni!» diye homurdandı. En yakınındaki yeni işçi, hâlâ sabun köpüğü içinde olmasına rağmen telaşla duş yerinden fırladı. Büyük Kral'in görevi ve itibarına olan saygısını belirtmek için de hürmetle, «Keshle,» dedi.

Büyük Kral, havluyu çıkararak duşa girdi. Her zaman olduğu gibi cildine çarpan sıcak su pek hoşuna gitti. Şimdi kollarının ve göğsünün iri kaslarını şişirip duruyordu.

Haberci, Bantu'yu orada buldu.

«Kral Nkulu, sana haberim var.» Adam o bozulmuş Fanikalo'yu kullanmıyor, Shanga dilinde konuşuyordu.

Büyük Kral karnını ve kabaetlerini sabunluyordu. «Konuş.»

«İndona akşam yemeğini yedikten sonra onun evine uğramanı istiyor.»

Büyük Kral, «Ona bu isteğini yerine getireceğimi söyle,» diyerek yüzünü hızla akan sıcak suya tuttu.

Daha sonra yakası açık beyaz bir gömlek ve mavi pantolon giyerek ağır ağır mutfaklara doğru gitti. Adaylar yine ondan önce davranmıştı. Ellerinde kaselerle servis pencerelerinin önünde bir kuyruk halindeydiler. Büyük Kral, onların yanından geçerek üzerinde 'Girilemez. Sadece mutfak personeli kullanabilir' yazılı kapıdaniçeri daldı.

Beyaz fayans döşeli mutfaklar pek büyüktü. Bir günde bin sekiz yüz kap sıcak yemek verilebilen bu

yerde elik sobalar ve kazanlar parıldyordu.

Büyük Kral böyle geniş bir yere girdiği zaman bile yine de dikkati ekerci. Aşçı yamaklarından biri hemen bir bebek banyosu büyüklüğünde bir çanak kaptı. Ve en yakındaki paslanmaz elik kazana koştı. Kapağını açarak bir soru sorarmış gibi Bantu'ya baktı. Büyük Kral, başını sallayınca da kaba kepçeyle iki litre kadar koydu, dumanları tüten fasulyeden.

Sonraki kazana giderek yine Bantu'nun onayını bekledi. Orada kaseye aynı miktarda karışık sebze doldurdu. Kazanın kapağını hızla kapayarak, koştı. Başka bir aşçı yamağının'elinde bir kürekle beklediği üçüncü bir kazana gitti.

Bu kürek, madenin derinliklerinde altınlı kaya parçalarını çıkarmak için kullanılanların eşiydi. Ama iyice-temizlenip pırıl pırıl "bir hale sokulmuştu. İkinci aşçı kazandan bir kürek dolusu mısır lapası aldı. İyice pişirildiği için sertleşmişti. Taze ekmek kokusu gibi insanın ağzını sulandırıyordu. Bantlıların temel besini bu lapaydı.

Büyük Kral ilk defa o zaman konuştu: «Acıktım.» İkinci yamak kazandan bir kürek dolusu lapa daha aldı ve bunu da anağa koydu. Mutfağın dibine doğru gittiler. Onlar yaklaşırken başka bir aşçı, çamaşır makinesi büyüklüğünde bir düdüklü tencerenin kapağını açtı.

Aşçı özür diler gibi elini uzattı. Büyük Kral, et karnesini çıkardı. Karneye bağı olan tek yiyecek etti. Her işçiye günde yarım kilo et veriliyordu. Şirket, uzun zaman önce ve ağır masraflardan sonra büyük bir hayretle bol, taze et bulan bir Bantu'nun bundan her ay kendi ağırlığı kadar yiyebileceğini öğrenmişti.

Aşçı, Büyük Kral'ın karnesine baktıktan sonra kazandan en aşağı iki buçuk kilo ağırlığında et alarak, kaba koydu.

Büyük Kral ona, «Sen benim kardeşimsin,» diyerek teşekkür etti. Küçük grup bu sefer başka bir çırağın bin ga-lonluk bir tankın musluklarının birinden, dört litrelik bir testiye sulu lapaya benzeyen yoğun, hafifçe alkollü Bantu birası doldurduğu yana doğru seyirtti.

Çanak ve testi, Büyük Kral'a saygıyla verildi. Adam, üzeri kapalı verandalardan birine gitti. Güzel havalarda yemek yenilmesi için masa ve iskemleler konulmuştu.

Büyük Kral yemeğini yerken veranda da dolmaya başladı, Bantu'nun masasının önünden geçen her işçi onu selamladı.

Ayrıcalığı bulunan birkaç adam, onun masasına oturmak cesaretini gösterebildi. Bunlardan biri de 3.0 tabakasında çalışan yaşlı süpürücü Joseph M'Kati'ydi.

«İyi bir hafta geçirdik. Kral Nkulu.»

Büyük Kral kendi fikrini açıklamadı. «Sen öyle söylüyorsun. Biraz sonra ihtiyara gideceğim. Bakalım, o zaman göreceğiz.»

İhtiyar, yani Shanga İnduna, şirkete ait bir evde oturuyordu. Bu küçük yerde yemek odası ve salon, banyo ve mutfak vardı. Şirket ona yüksek bir aylık veriyor, hizmetçiler tutuyor, eşya, yiyecek ve mevkisine uygun her şeyi sağlıyordu.

İnduna, Sonder Ditch'deki Shanga kolonisinin lideriydi. Gerçek bir reis, kabile danışma kurulunun üyesiydi. Benzer evlerde, aynı hak ve ayrıcalıklara sahip olan, diğerkabilelerin İndunaları oturuyordu. Hepsi de, Sonder Ditch'de çalışan işçilerin ait oldukları kabilelerin temsilcisiydi. Birer baba sembolü, kabile yargıılarıydılar adeta. Yasalar ve geleneklere göre kararlar veriyorlardı. Şirket bu adamlann yardımını olmadan düzen ve uyum sağlayamazdı.

Büyük Kral, İnduna'yı evin kapısından selamladı. «Baba!» Hem adama, hem de onun temsilcisi olduğu şeylere duyduğu saygıyı göstermek için elini ahuna götürdü.

İnduna gülümsedi. «Oğlum. Gel, yanıma otur.» Hizmetkârlarına odadan çıkmalarını işaret etti.

Büyük Kral ilerleyerek yaşlı adamın ayağının dibinde yere çömeldi. İnduna, «Artık 'deli'yle çalışacağın doğru mu?»

Johnny Delange'e bu adı takmışlardı.

Konuşmaya başladılar. İnduna, Büyük Kral'a kabilesinden olan işçileri etkileyen elli konuda sorular sordu. Bu konuşma Büyük Kral'ı rahatlatan ve onun özlem duymasına yolaçan bir olaydı. Çünkü İnduna'yı babasının yerine geçirmişti.

İstedikleri öğrenen yaşlı adam sonunda başka bir konuya geçti. «Bu gece paket hazır. Çarpık Bacak seni bekliyor.»

«Oraya gideceğim.»

«Huzur içinde git, oğlum.»

Büyük Kral, yatakhanelerin bahçe kapısından çıkacağı sırada durarak nöbetçilerle konuştu. Bu adamların yatakhanelere giren ya da çıkan herkesi aramaya yetkileri vardı.

Nöbetçiler özellikle içeriye erkek kılığında kadın sokulmasını engellemeye çalışıyordu. Tabii içki de. Çünkü bunlar yatakhanelerin altüst olmasına yolaçıyordu. Nöbetçilere çalınmış malların içeri girip çıkmasını önlemeleri emredilmişti.

Ama daha sonra. Büyük Kral, onların hiçbir zaman üzerini aramaya kalkışmamaları için önceden önlemini de almıştı.

Bantu, bahçe kapısında dururken güneşin son ışıkları da kayboldu. Vadide lambalar yanmaya başladı. Kuyu başlarındaki makinelerin kırmızı uyarı lambaları takılı antenleri, otellerin sarı karelere benzeyen pencereleri, boncuk dizisini andıran sokak fenerleri, sırttaki evlerden bazılarında tek tek ışıklar.

Hava iyice kararınca Büyük Kral, nöbetçilerin yanından ayrılarak ana yoldan ağır ağır indi. Bir dönemeci aştı. Artık nöbetçilerin onu görmeleri olanaksızdı. Büyük Kral, yoldan ayrılarak yamacı tırmandı. Geceleri ava çıkan bir hayvan gibi hızla hareket ediyor, patikada güvenle ilerliyordu.

Yönetim bölümündeki müdürlerin, bir buçuk katlı çiftlik tipi evlerinin önünden geçti. Bunların yeşil çim alanları ve yüzme havuzları vardı. Bantu, sadece bir kez, o da yalanda bir yerlerden köpek sesi geldiğinde durdu. Sonra yoluna devam ederek çürümüş otlar ve kırık kayalarla dolu tepeye erişti.

Diğer yamaçtan inmeye başladı. Ayışığında otlarla kaplı bir tümseği geçtiği zaman yavaşladı. İhtiyatla süzülerek girişin ağzındaki paslanmış dikenli teli buldu. Üzerinden kolaylıkla atlayarak tünelin kara ağzından içeri girdi.

Elli yıl önce, artık çoktan kapanmış olan bir maden şirketi, bu bölgede altın bulunduğundan kuşkullanmış ve sırtın bir yanına deneme kuyuları açtırmıştı. O arada da sermayesi tükenmiş ve şirket tünellerden oluşan bu ağı umutsuzlukla terketmişti.

Büyük Kral, bir an duraklayarak cebinden el fenerini çıkardı. Işıyla ileriye aydınlattı. Kısa bir süre sonra hava yarasa kokmaya başladı. Artık yarasalar kanat çırparak Bantu'nun başının etrafına uçuşuyordu. Büyük Kral aldırmadı, tepenin içerilerine doğru yoluna devam etti. Bir dönemeci duraklamadan aştı. Bir kavşakta da güvenle bir yola saptı. Nihayet ileride sarı bir ışık gözükte. Bantu da fenerini söndürdü.

«Çarpık Bacak!» diye seslendi. Gür sesi tünelde yankılandı. Yanıt yoktu.

Adam tekrar haykırdı: «Benim, ben! Büyük Kral!»

Aynı anda bir gölge yarı duvarın önünden ayrılarak topallaya topallaya ona doğru geldi. Korkunç görünüşlü bir bıçağı kımına sokuyordu.

Ufak tefek sakat Bantu'yu selamladı. «Her şey hazır. Gel. Şurada.»

Çarpık Bacak, on iki yıl kadar önce kayaların yuvarlaması sonunda sakat kalmış, sonra da kendisine bu ad takılmıştı.

Şimdi şirket sınırları içerisinde bir fotoğraf stüdyosu vardı. Bir hayli de para kazanıyordu. Çünkü Bantular fotoğraflardaki görüntülerine bayılıyordu. Ama sırtın gerisindeki terkedilmiş madende yaptığı çalışmalar ona daha fazla para getiriyordu.

Çarpık Bacak, Büyük Kral'ı kayaya oyulmuş, küçük bir odaya götürdü. Tavana asılmış bir gemici feneri aydınlatıyordu ortalığı. Yarasa kokusuna yoğun sülfirik asitinki de karışmıştı.

Tahta bir masa odayı hemen hemen kaplıyordu. Üzerinde toprak çömlekler, kaim camdan kaseler, naylon torbalar ve eskiciden alındığı anlaşılan ucuz laboratuvar aletleri duruyordu. Bu karmakarışık eşyanın ortasındaki açıklık yere kapaklı büyük bir şişe konulmuştu. Kirli sarı renkte bir tozla dolu.

Sevincini, Büyük Kral, «Ha!» diye bağırarak açıkladı. «Çok iyi!»

Çarpık Bacak başını salladı. «Evet, iyi bir haftaydı bu.»

Büyük Kral, şişeyi aldığı anda her zamanki gibi bunun çok ağır olduğunu düşündü. Şaşkınlıkla. Şişedeki saf altın değildi.

Çünkü Çarpık Bacak'ın asitle yaptığı işlem yeterli olmuyordu ama altın yine de on altı ayardı.

Bu şişede.Jospeh M'Kati gibi korunmasız yerlerde çalışan on iki kadar adamın bir haftada topladıkları tozlar ve yoğun parçalar vardı. Bazen bu parçaları tepeden tırnağa silahlı nöbetçilerin gözlerinin önünde tasfiye bölümünden çıkarıyorlardı.

Şirketin altınlarını böyle usulca çalan adamların hepsi de Shanga'ydı. Altının yolaıldığı açgözlülük ve düşmanlığın bütün çalışmayı mahvetmesini, yeteri kadar yetki ve prestiji olan bir tek adam engelliyordu: Shanga İnduna. Altının satılmasını sağlayacak kadar Portekizce bilen, güçlü kuvvetli tek adam da Büyük Kral'dı.

Bantu, şişeyi cebine koydu. Ağırlığıyla gömleği sarkıverdi. «Bir ceylan gibi koşmanı dilerim, Çarpık Bacak.» Bantu tekrar karanlık tünele çıktı.

Ufak tefek sakat, «Bir pars gibi avlanmanı dilerim, Kral Nkulu,» diye gülerek titrek gölgelerin arasında kayboldu.

Büyük Kral, «Bir paket Boxer tütünü,» dedi.

Kahve, meyhane ve madendeki bakkal dükkânının sahibi olan Jose Almeida'nın gözleri hafifçe kısıldı. Adam raftan iki kiloluk tütün paketini aldı. Tezgâhın üzerinden Bantu'ya uzattı. Büyük Kral borcunu ödedi. Portekizli paranın üstünü Bantu'nun avcuna saydı.

Dev Bantu'nun eşya dolu rafların arasından ilerlemesini seyretti. Büyük Kral, dükkânın ön kapısından karanlık geceye çıktı.

Jose, ufak tefek, tombul bir kadın olan karısına Portekizce, «İşe sen bak,» diye mırıldandı. Parlak, siyah bıyıkları çıkmış kadın 'evet' anlamında başını salladı. Kasanın önünde Jose'nin yerini aldı. Jose, dükkânın arkasındaki depodan ve karısıyla oturduğu bölümden çıktı.

Büyük Kral gölgelerin arasında onu bekliyordu. Arka kapı açılınca usulca içeri süzüldü. Jose kapıyı çabucak kapattı.

Sonra da zenciye bir hücre büyüklüğündeki çalışma odasına götürdü. Bir dolaptan bir kuyumcu tartısı çıkardı. Büyük Kral'ın dikkatli bakışları altında tartmaya başladı altını.

Jose Almeida, Kitchenerville kırlarındaki beş büyük madenin her birinden, el altından altın satın alıyordu. Bir 'ons'a beş Rand veriyor ve sonra, bunu on Rand'dan satıyordu. Bu fazla kâr payı farkedilmesin diye de Güney Afrika'da çalınmış malı satın almanın suç olduğunu ve insana beş yıla kadar hapis cezası verildiğini anımsatıp duruyordu.

Almeida, otuz dört-otuz beş yaşlarında bir adamdı. Alnına düşen siyah, cansız saçlarını durmadan geri iten biriydi.

Parlak kahverengi gözleri merak dolu, tırnakları da kir içindeydi. Kirli ve eski elbiselerine, bakımsız saçlarına rağmen aslında paralı bir adamdı.

Maden alanında dükkân açma tekelini alabilmek için şirketin istediği kırk bin Rand'ı peşin ödemeyi başarmıştı. Bu yüzden iyi aylık alan bin iki yüz Bantu sadece ondan alışveriş ediyordu. Adam, daha ilk yıl verdiği kırk bini çıkarmıştı.

Aslında yasaya karşı gelerek gizlice altın almaya ve kendisini tehlikeye atmaya hiç gerek yoktu. Ama altın acayip bir madendi. Kendisine dokunan insanların çoğuna pervasızca bir açgözlülük aşıliyordu.

Jose, «İki yüz on altı ons,» diye açıkladı. Aslında teraziye yüzde yirmi hata yapacak şekilde ayarlamıştı. Kazançlı çıkan kendisiydi tabii.

Büyük Kral başını sallayarak Portekizce, «Bin seksen Rand,» dedi.

Jose, köşedeki büyük, yeşil kasaya gitti.

Terry Steyner, President Oteli'nin «Üzüm ve Asma» banna girdi. Saat tamı tamına biri on dört geçiyordu. Aceleci Hirschfeld onu karşılamak için ayağa kalkarken, «Güzel bir kadın için on dört dakikalık bir gecikme önemli sayılmaz,» diye düşündü. «Terry'nin büyükannesi on dört dakika geç kalsaydı, kendisini pek erken gelmiş-sayardı.»

Sonra, «Geç kaldın,» diye homurdandı. Torununun bu işten kolaylıkla sıyrılmasına izin verecek değildi.

Terry, «Sen iri yarı, aksi, sevimli ve sevgili yaşlı bir ayısın,» dedi. Ve büyükbabası çekilemeden onun burnunun ucundan öptü. Aceleci çabucak yerine oturdu. Mutluluğundan kaşlarını iyice çatmıştı. Barda biraz aşağıda oturan Marais'yle Hardynin onları dinlemelerine ve bıyık altından gülmelerine de aldırmayacaktı. Rand Klübü'nün bütün üyelerine anlatmaları da vız gelirdi.

Kırmızı ceketli barmen, Terry'ye gülümsedi. «Hoşgeldiniz, Mrs: Steyner. Size bir Manhattan hazırlayayım mı?»

«Beni baştan çıkarma, Thomas. Rejimdeyim. Bir bardak soda içeceğim.»

Aceleci, burun kıvırdı. «Rejim. Zaten sıskasın. Ona bir Manhattan ver, Thomas. İçine de vişne. Hirschfeld ailesinden hiçbir kadın, bir erkek çocuğa benzemezdi. Sende benzemeyeceksin.» Sonra aklına geldiği için ekledi. «Öğle yemeği de söyledim. Yanımda aç kalmayacaksın.»

Terry sevgiyle, «İnsanı çok sarsıyorsun, Pops,» dedi.

«E, küçükhanım, anlat bakalım. Seni son gördüğümünden beri ne işler karıştırdın?»

İki arkadaş, birbirlerini çok seven ve güven duyan iki dost gibi konuştu. Sevgilerinin tek nedeni aralarındaki kan bağı değildi. Ayrıca ruh dünyaları da benzeşiyordu. Başbaşa vermiş, birbirlerinin yüzüne bakarak konuşuyor, bu ahbablıktan zevk de alıyorlardı. Mırıltılarını zaman zaman billur gibi bir kahkaha ya da boğuk bir gülme kesiyordu.

O kadar dalmışlardı ki, Şef Garson Peter onları bulmak için Transvall salonundan geldi.

«Mr. Hirschfeld, aşçı ağlamaya başladı.»

«Tanrım!» Aceleci, barın yukarısındaki antika saate baktı, «ikiye geliyor. Niye kimse haber vermedi?»

İstiridyeler o sabah uçakla Mossel Körfezi'nden getirtilmişti. Terry, yediği her istiridyeden sonra zevkle içini çekti.

«Çarşamba günü Manfred'le birlikte Sonder Ditch'e gittim.»

«Evet, gazetede resmini gördüm.» On ikinci ve sonuncu istiridyesini yiyordu.

«Doğrusu yeni genel müdürünüz hoşuma gitti.»

Çatalını tabağına bıraktı ve buruşuk yanakları öfkesinden hafifçe kızardı. «Fred Plummer'ı mı kasedediyorsun?»

«Saçmalama, Pops. Kasettiğim Rodney İronsides'dı.»

Yaşlı adam öfkeyle sordu. «Senin o ölü balık, sana neler söyleyeceğini mi öğretti yoksa?»

«Manfred mi?» Bu soru genç kadını gerçekten şaşırtmıştı. Aceleci de farkındaydı bunun. Terry ekledi. «Kocamın bu işle ne ilgisi var?»

«Neyse, bırak bunu şimdi.» Aceleci başını sallayarak Manfred konusunu kapattı. «İronsides'dan neden hoşlandın?»

«Onun konuşmasını hiç dinledin mi?»

«Hayır.»

«Çok güzel konuşuyor. Birinci sınıf bir madenci olduğundan da eminim.»

Aceleci, «Orası öyle,» diye başını salladı. Torununu dikkatle süzüyor ve kesin bir şey de söylemek istemiyordu.

Peter, Terry'nin tabağını çabucak aldı. Böylece genç kadının kendisini toplaması için birkaç dakikası olacaktı. Terry şu birkaç saniye içerisinde Rodney İronsides'm tayininin sandığı gibi kesin olmadığını anlamıştı. Hatta, Pops o kuru erik suratlı Plummer'ı seçmişti. Genç kadın bir dakika sonra Rod'u çiğneyip geçmemeleri için savaşımaya karar verdi. Hatta gerekirse kalleşçe savaşıacaktı.

Peter, büyükbabayla torununun önlerine soğuk kaya İstakozu dolu tabakları bıraktı. O çekildikten sonra Terry başını kaldırarak Aceleci'ye baktı. Genç kadın, koskocaman gözlerini daha da irileştirmesini öğrenmişti. Gözlerini böyle açtığı zaman onların yaşarmasını da sağlayabiliyordu. Bu tavrının etkisi müthiş oldu.

«Pops, biliyor musun, Ironsides bana babamın resimlerini anımsatıyor.»

Terry'nin babası Albay Bernard Hirschfeld, Sidi Rezeg'de tankının içinde yanmıştı. Aceleci Hirschfeld'in yüzünde ıstırap dolu bir ifade belirdi. Terry suç duygusuyla sarsıldı. İstedikini elde etmek için böyle zalimce bir silah kullanmasına gerek var mıydı?

Aceleci çatalıyla İstakozu itip duruyordu. Başını eğdiği için Terry onun yüzünü göremiyordu. Uzanarak, yaşlı adamın eline dokundu. «Pops...» diye fısıldadı.

Adam başını kaldırdı. Heyecanlandığı, ama bunu baskı altında tutmaya çalıştığı anlaşılıyordu. «Biliyor musun, çok haklısın! İronsides gerçekten Bernard'a biraz benziyor. Sana anlattım mıydı, bilmem? Bir keresinde baban ve ben...»

Terry o kadar rahatladı ki, adeta başı dönmeye başladı. Kendi kendine, 'Onu yaralamadım' dedi. 'Bu fikir hoşuna gitti.

Gerçekten gitti.' Bir kadının içgüdüleriyle Aceleci Hirschfeld'in kararını değiştirmesini sağlayacak tek silahı seçmişti.

Manfred Steyner kemeri bağlayarak Boeing 707'nin koltuğunda arkasına yaslandı. Rahatladığı için midesi hafifçe bulanıyordu.

Ironsides Genel Müdürlüğe getirilecekti. Ve kendisi de kurtulmuştu. Aceleci Hirschfeld, iki saat önce onu şans ve hayırlı yolculuklar dilemek için bürosuna çağırtmıştı. Manfred, yaşlı adamın karşısında ayakta durmuştu. Konuyu tabii bu tavırla açma çareleri arıyor, kıvranıyordu. Ama Aceleci onu bu dertten kurtarmıştı.

«Ha, aklıma gelmişken. Sonder Ditch'i, Ironsides'a vereceğim. Üst kademede genç kana ihtiyacımız var sanırım.»

Her şey o kadar kolay girmişti ki yoluna, Manfred, son dört gece uykusunu kaçırarak tehditlerin artık önemli olmadığını kendisine bir türlü inandıramamıştı. Ironsides, Genel Müdürlüğe getirilecekti. Artık Paris'e giderek onlara bu haberi verebilirdi. «Ironsides, Genel Müdür olacak. İşe başlayabiliriz.»

Jetlerin homurtusu değişti ve Boeing üerlemeye başladı. Manfred, başını çevirerek plastik camdan dışarı baktı. Jan Smuts Havaalanı'nın geniş balkonundaki kalabalığın arasında Terry'y i seçemedi. Bir Boeing'in yanından geçtiler. Bu, balkonu görmesini engelledi. Onun üzerine Manfred de başını çevirerek gözlerini ileride bir noktaya dikti. Aynı anda burun kanatları kabardı.

Yanında oturan yolcu ceketini çıkarmıştı. İri yarı, şişman bir adam. Deodorant da kullanmadığı anlaşılıyordu. Manfred çaresizce etrafına bakındı. Uçak doluydu. Yer değiştirmesine pek olanak yoktu. Yanındaki iri yan adam, cebinden bir sigara paketi çıkardı.

Manfred, «Sigara içemezsiniz!» diye bağırdı. «Işık hâlâ yanıyor!» Adamın vücudunun kokusu sigara dumanına karışacak ve dayanılamayacak bir hal alacaktı.

Yolcu, «Sigara içmiyorum,» dedi. «Henüz içmiyorum.» Dudakları arasına bir sigara ilişti. Elinde çakmakla hazır bekliyordu.

Midesi kalkmaya başlayan Manfred, 'Nairobi'ye daha dünyanın yolu var. Nerdeyse üç bin kilometre,' diye düşündü.

«Terry, hayatım, neden bir sürü vahşinin hoplayıp zıplamasını seyretmek için ta Kitchenerville'e gideyim?»

Terry telefonda yalvardı. «Bana iyilik etmek için.»

«Ama bu yüzden bütün hafta sonum altüst olacak. Çocukları büyükannelerine gönderdim. 'Almanya'da Küçük bir Kasaba' kitabını buldum. Onu okuyup zevkli saatler geçirecek ve...»

«Joy, lütfen, son umudum sensin.»

«Eve kaçta döneriz?» Joy yumuşamaya başlıyordu.

Terry bunu farkederek arkadaşım amansızca zorladı. «Madende şahane bir erkekle tanışabilirsin. O, başını döndürür ve...»

«Aman, teşekkür ederim.» Joy, bir yıldan biraz daha uzun bir süre önce boşanmıştı. Bazı insanlar böyle darbelerden sonra kendilerini daha geç toplayabiliyordu. «Şahane erkeklerden bıktım!»

«Ah, Joy, üzüntüyle yıllarca eve kapanamazsın ki! Haydi, beni dinle. Seni yarım saat sonra gelip alacağım.»

Joy, bıkkın bıkkın içini çekti. «Allah layığını versin, Terry Steyner.»

Terry, «Yarım saat sonra,» dedi ve Joy fikrini değiştiremeden telefonu kapattı.

Doktor Daniel Stander inatla, «Ben golf oynayacağım,» dedi. «Bugün cumartesi ve ben golf oynayacağım.»

Rod, «Arabayla ta Bloemfontein'e gittiğim günü anımsıyor musun?...» diye başladı.

Dan çabucak onun sözünü kesti. «Pekâlâ, pekâlâ, bunu anımsıyorum. O konuyu tekrar açmak zorunda değilsin.»

Rod: «Bana minnet borcun var, Dan. Buna karşılık senden sadece o berbat cumartesi günlerinden birinin öğleden sonraki saatlerini istiyorum.»

Dan kurtulmaya çalışıyordu. «Çocukları ortada bırakamam. Her şeyi uzun süre önce kararlaştırmıştık.»

«Ben'e telefon ettim bile. Senin yerini memnurlukla alacak.»

Uzun, sıkıntılı bir sessizlik oldu. Sonra Dan, «O kadın nasıl bir şey?» diye sordu.

«Güzel ve zengin. Erkek delisi. Bira fabrikası var.»

Dan alayla, «Ah, tabii, tabii,» dedi. «Pekâlâ, istediğini yapacağım. Ama artık sana olan bütün minnet borçlarımdan ödendiğini de ilan ediyorum.»

Rod başını salladı. «Sana bir makbuz veririm.»

Daimler yoldan çıkarak Mâden Kulübü'nün önünde durduğu sırada Dan hala somurtuyordu. Doktor ve Ro, Hanımlar Ban'nda ayakta duruyor, konuklarının gelmesini bekliyordu.

Dan üçüncü birasını söylemişti.

Rod, «İşte geliyorlar,» dedi.

«Onlar mı?» Dan, renkli camlardan bakarken sıkıntısı da geçiverdi. Büyülü bir şekilde. Şoför iki kadının Daimler'den inmesine yardım ediyordu. İkisi de çiçekli kumaştan pantolon takımları giymiş ve güneş gözlükleri takmıştı.

«Evet, onlar.»

«Tanrım!» Herkesi kolay beğenmeyen Dan'in sesi hayranlık doluydu. «Hangisi benim?»

«Sarışın.»

«Hah!» Dan. Rod'la buluşmasından beri ilk defa gülümsedi. «Neden burada bekliyoruz?»

Rod, «Doğru ya,» diye mırıldandı. Midesine kramp -girmişti sanki. Ön basamaklardan inerek Terry'ye doğru giderken bu daha da arttı.

«Mrs. Steyner. Gelebildiğiniz için çok seviniyorum.» Rod, müthiş bir sevinçle yanılmamış olduğunu farketti. Genç kadının gözlerinde ve gülümseyişinde hâlâ o ifade vardı.

«Teşekkür ederim, Mr. Ironsides.» Terry yine bir okul öğrencisine dönmüştü. Şaşırmıştı, kendisine güvenemiyordu.

«Mrs. Albright'la tartışmalısınız. Joy, bu Rodney Ironsides.»

«Merhaba.» Rod, genç kadının elini sıkarken gülümsedi. «Cin içme zamanı geldi sanırım.»

Dan onları barda bekliyordu. Rod, doktorla-geç kadını tanıştırdı.

Amerikan barın önündeki yüksek, iskemlelere otururlarken Terry, «Joy dansları seyredeceği için çok heyecanlı,» diye açıkladı. «Bunu günlerden beri sabırsızlıkla bekliyor.» Bir an Joy'un yüzünde şaşkın bir ifade belirdi.

Dan, Joy'un yanına geçti. «Dansları beğeneceksiniz. Doğrusu ben onları kaçırmamak için çok şeyden vazgeçebilirim.»

Joy, uzun boylu, ince bir kadındı. Altın sarısı uzun ve düz saçları omuzlarına iniyordu. Yeşil gözlerinde soğukça bir ifade vardı, ama gülümsediği zaman dudaklarında bir yumuşaklık beliriyor, sıcaklık yayılıyordu. Şimdi Dan'in gözlerinin içine bakarak gülümsemekteydi.

«Ben de öyle,» dedi.

Rod rahatladı. Artık sadece Terry Steyner'la ilgilenebileceğini anlamıştı. Dan, Joy Albrightla yeterinden fazla meşgul olacaktı. İçki söyledi. Ve dördü de kabile danslarını unuttular.

Rod bir ara Terry Steyner'a, «Bu akşam Johannesburg'a gideceğim,» dedi. «Sizin zavallı şoförün saatlerce beklemesine gerek yok. Onu gönderin. Ben sizi evinize götürürüm.»

Terry hemen kabul etti. «İyi. Bunu ona söyler misiniz, lütfen?»

Rod daha sonra saatine baktığı zaman üç buçuğa geliyordu. «Tanrım!» diye bağırdı. «Acele etmezsek danslar sona erecek.»

Birbirlerine iyici sokulmuş olan Dan'le Joy istemeye istemeye uzaklaştı.

Henüz tribünlere girememiş olan kalabalık etraflarını sardı.

Bu neşeli insanlar itişip kakışıyordu. Dansın ilkel heyecanı yüzünden bütün çekingenliklerini unutmuşlardı. Bir arenadaki boğa güreşi meraklılarına benziyorlardı.

Rod'la Dan, kadınlar için ana kapıya doğru bir yol açtılar. Ve onları ön sıradaki ayrılmış olan

yerlerine görürdüler.

Dördü de kahkahalarla gülüyordu. Yerlerine oturdukları sırada yüzleri iyice kızarmıştı. Etraflarındaki o heyecan geçiciydi. İçki de duyarlılıklarını arttırmıştı.

Seyirciler aralarında heyecanla mırıldanıyordu:

«Shangalar!»

Seyirciler başlarını uzatarak giriş yerine baktılar. Buradan on iki davulcu kabara kabara çıktı. Uzun tahta davullarını ham deriden kesilmiş şeritlerle boyunlarına asmışlardı Toprak alanının etrafına dizildiler.

Tak, tak... Davulculardan biri davuluna vuruyordu. Tak, tak. Bütün tribünlere derin bir sessizlik çöktü.

Tak, tak. Tak, tak. Ayaklarında kısa birer «etek» olan çıplak davulcular dizlerinin arasına sıkıştırdıkları davulların üzerine eğilerek dansın ritmini belirtmeye başladılar. Kesik kesik, insanı etkileyen bir tempo. Kopmuş bir sinir gibi sarsılıp titreyen bir ritm. İnsanı zorlayan, ondan bir şeyler isteyen bir ses. Bir kıtanın ve insanların nabızı.

Sonrax dansçılar ayaklarını sürüyerek alana çıktılar. Kafalarını eğerken başlıkları hışırdıyor, hayvan kuyruklarından yapılmış kısa etekleri dalgalanıyordu. Kara kasları heyecanın neden olduğu terle pırıl pınlı. Sanki davullar onlara hayat veriyormuş gibi ağır ağır, sıra sıra, görkemle ilerliyorlardı.

Duiker borusunun tiz sesi etrafta yankılanırken, sıralar rüzgâra kapılmış yapraklar gibi döndü ve yeni bir şekil çizdi.

Aralarındaki açıklıktan bir dev ortaya çıktı.

«Büyük Kral!» Bu ad seyircilerin arasında bir iç çekişi gibi dolaştı.

Davulların temposu hemen değişti. Daha hızlı, daha otoriterdi bu. Dansçıların gırtlaklarından hışırtılı bir ses yükseldi.

Fırtınanın kayalık bir kıyıya çarptığı dalgaların gürültüsünü andırıyordu.

Büyük Kral, siyah mermer sütunlara benzeyen bacaklarını gererek durdu. Kollarını açtı, başını arkaya attı. Bir tek kelimeyle şarkı söyler gibi bir emir verdi. Sesi tizdi, .Buna yanıt olarak bütün zenciler sağ dizlerini göğüslerinin hizasına kaldırdılar. Yarım saniye durdular. Sonra iki yüz nasırlı çıplak ayak, aynı anda yere vurarak tribünleri temelinden sarstı.

Shan-galar dansa başladı. Ve gerçek, ilerleyen, saldıran, dönen ve gerileyen sıraların arasında kayboldu.

Rod bir ara gözlerini gösteriden ayırabildi. Terry Steyner, bankta öne doğru eğilmişti. Dudakları hafifçe aralanmıştı.

Gözleri pırıl pırıl. Kendisini dansın erotik karışıklığı ve barbarca görkemine kaptırmıştı.

Joy'la Dan birbirlerinin elini sıkıca tutuyordu. Omuzlarını ve bacaklarını birbirlerine dayamışlardı. Rod gizliden gizliye kıskandı.

Daha sonra kulübün Hanımlar Ban'nda pek az konuştular. Hepsinin de sinirleri gerilmiş, huzurian kaçmıştı. İlkel istekler ve toplum kısıtlamalarının neden olduğu acayip gizli akıntılara kapılmışlardı.

Nihayet Rod, «Eh,» dedi. «Siz hanımlar Johannesburg'a uygun bir saatte götürmem gerektiğine göre...»

Dan'le Joy aynı anda konuştuılar.

«Merak et, Rod, ben...»

«Dan beni...»

Sonra susarak birbirlerine gülümsediler. Utangaç utangaç.

«Anladığım kadarıyla Dan birdenbire bu akşam Johannesburg'a gitmesi gerektiğini anımsadı. Ve sizi bırakacağını söyledi.» Rod'un sesi alaylıydı. Dan'le Joy onaylarcasına güldüler.

Rod, Terry'ye döndü. «Yalnız kalacağımız anlaşılıyor, Mrs. Steyner.»

Terry, «Size güveniyorum.»

Dan, «Bunu yaparsanız,» diye atıldı. «Delilik etmiş olursunuz.»

Mesareti ilerlerken hava da hızla karanyordu. Ufuk, kara gökyüzüne karışıyor, etraftaki kırlarda tek tek ışıklar onlara göz kırpıyordu.

Rod, farları yaktı. Kontrollerin hafif ışığı arabanın içini sıcak, gizli bir köşe haline sokuyor, onların dış dünyayla olan ilişkilerini kesiyordu. Rüzgâr fısıldıyor, tekerleklerle motor tatlı, gizilbir şarkı mırıldanıyordu.

Terry Steyner, vişne rengi, yumuşak, deri kaplı koltukta ayaklarını altına almış oturuyordu. İleriye, farların çizdiği ışıklı yola bakıyordu. Hem içine kapanmış, hem de Rod'a çok yalanmış gibi bir hali vardı. Rod, birkaç dakikada bir gözlerini yoldan ayırarak genç kadının profiline çabucak bakıyordu. Şimdi de aynı şeyi yapıyordu. Ama Terry bu sefer adamın bakışlarına açık açık karşılık verdi.

«Ne olduğunun farkında mısınız?» Rod da açıkça, «Evet,» diye karşılık verdi. «Bunun sizin için ne kadar tehlikeli olabileceğini biliyor musunuz?»

«Sizin için de.»

«Hayır, benim için değil. Ben savunmasız durumda değilim. Bir Hirschfeld'im ben. Ama siz... bu olay sizi mahvedebilir.»

Rod, omzunu silkti «Her hareketten önce sonuçları düşünseydik hiç bir şey yapamazdık.»

«Kendisine eğlence arayan şımartılmış küçük bir zengin kız olabilirim. Bunu hiç düşündünüz mü? Belki her zaman böyle davranıyorum.»

Rod «Olabilir,» diye başını salladı.

Derin bir sessizlik oldu. Uzunca bir süre.

Terry tekrar konuşmaya başladı: «Rod?» İlk defa genç adamın küçük adım kullanıyordu.

«Efendim?»

«Öyle davranmıyorum. Gerçekten.»

«Bunu tahmin etmiştim.»

«Teşekkür ederim.» Terry çantasını açtı. «Bir sigaraya ihtiyacım var. Bana bir uçurumun kenarında duruyormuşum gibi geliyor. Ve kendimi o uçuruma bırakmak için müthiş bir istek de duyuyorum.»

«Bana da bir sigara yak, Terry.»

«Senin de mi sigaraya ihtiyacın var?»

«Hem de nasıl!»

Sigaralarını sessiz sedasız içtiler. İkisi de ileriye bakıyordu. Sonra Terry pencereyi açarak izmariti

dışarı attı.

«İş sana verildi.» Terry, bütün gün bunu açıklamayı istemişti. Bu müjde içinde kabanp taşmıştı adeta. Dikkatle Rod'un yüzüne bakıyordu. Adamın gözleri kısıldı, dudakları gerildi.

Sonunda Terry, «Söylediklerimi duydun mu?» diye sordu.

Rod, frene bastı. Maserati'yi yolun kenarına doğru sürerek, el frenini çekti.

«Ne dedin, Terry?»

«İş sana verildi.»

Rod, haşın bir sesle, «Hangi iş?» diye sordu.

«Pops bu sabah gereken kâğıdı imzaladı. Pazartesi günü alacaksın. Artık Sonder Ditch'in yeni Genel Müdürü sensin.»

Terry sözlerini sürdürmek ve, 'Bunu ben sağladım,' demek istedi. 'Pops'u Genel Müdürlüğe seni getirmesi için zorladım.'

Kendi kendisine söz vermişti. 'Bunu hiç bir zaman açıklamayacağım. Rod'un zevkini kaçırmayacağım. O, Genel Müdürlüğü hakkıyla elde ettiğini düşünmeli. Bunun, benim bir armağanım olduğunu anlamamalı.'

Cumartesi gecesi idi. 'Mezbele Kent'in en önemli gecesi.

Blaauberg Madeni, Kitchenerville alanındaki üreticilerin en eskisiydi. Şirketin kiraladığı bölümün bazı yerlerindeki bütün altın çıkarılmıştı. Dışarıya atılmış olan toprak ve kaya parçaları terkedilmiş, üzerine otlar bürümüşü. Bu insanlar tarafından yapılmış tepelerin arasındaki çalılar ve adam boyundaki otlarla dolu vadilerde bir gecekondu bölgesi oluşmuştu. Burada oturanlar bu yere Mezbele Kent adını vermişti. Evler atılmış galvanize demir levhalardan ve yassılanmış benzin bidonlarından yapılmıştı. Ne akarsuyu, ne altyapısı vardı.

Bu yer, ana yollardan, komşu madenlerin yerleşim bölgelerinden, Kitchenerville'den uzaktaydı. Mezbeleler arasında kaybolmuş gibi. Buraya bir insan ancak yürüyerek erişebilirdi. Güney Afrika güvenlik kuvvetlerinden hiç kimse kente uğramazdı. Bu yüzden Mezbele Kent, üç yüzü bulan devamlı sakinlerinin amaçlarına uygundu. Zaten orayı da bu yüzden seçmişlerdi.

Her kulübe su katılmamış içkinin yüksek fiyatla satıldığı bir 'Sihibin'di. Buralarda 'dagga' diye tanımlanan marijuana kolaylıkla bulunabiliyordu. Etraftaki madenlerde çalışanlar eğlenmek için Mezbele Kent'e gelirdi.

Bunun nedeni içki değildi. Bütün maden yatakhanelerinde bir bar da bulunuyordu. Burada her cins içki kulüp fiyatlanna göre de satılıyordu. Adamlardan pek azı dagga için Mezbele Kent'e uğruyordu. İyi beslenen, sıkı çalışan mutlu adamların böyle alışkanlıktan pek yoktu. İşçiler Mezbele Kent'e kadın için gidiyordu.

Bölgede beş maden vardı. Ve her birinde de bin-bin iki yüz adam. Mezbele Kent'te ise iki yüz kadın vardı. Otuz kilometrelik bir alan içinde bulunabilecek tek kadın grubu, Mezbele Kent'in genç hanımlarının müşteri aramalarına gerek yoktu. Şişmanlar, yaşlılar, dişsizler bile birer kraliçe muamelesi görmekteydi.

Büyük Kral, mezbele yığınının dibinden geçen yoldan indi.

Yanında kendi kabilesinden yirmi dört yerli vardı. Bu iri yarı Shangalar gösterişli kılıkları içindeydi hâlâ. Elllerinde de savaş sopaları. Dans yüzünden bütün sinirleri gergindi. Başlarında Büyük Kral, ağır ağır koşuyorlardı. Şarkı söyleyerek.

Ama söyledikleri ne hasad ya da aşk şarkısıydı, ne de iş veya karşılama türküsü.

Savaş şarkıları, evet savaş... Atalarının ellerinde mızraklarla sürü ve esir ararken söyledikleri şarkılar. O heyecan verici, tahrik edici ritm ve vatansever sözler fazla duygulu, sıradan Shangaları öyle etkiliyordu ki, sonunda şirket, bu şarkıların söylenmesini yasaklamak zorunda kalmıştı.

Shanga bu savaş şarkılarını söylemeye başladığı zaman, gayda sesi duymuş bir İskoçyalı gibi, hemen şiddete başvurmaya kalkıştı.

Büyük Kral, adamlarını en yakındaki kulübeye götürürken şarkı da sona erdi. Bantu, kapı yerine geçen çuvalı yana çekti. Başını eğerek içeri girdi. Diğerleri de onun peşinden geldiler.

Büyük odaya gergin, elektrikli bir sessizlik çöktü. Tavana asılı gemici fenerlerinin ışığı çok sönüktü. Yoğun bir sigara dumanı. Bu yüzden dipteki duvar bile seçilemiyordu. Salonda kırk veya elli adam vardı. Kötü içki ve insan kokusu çok keskindi. Bu erkek sürüsünün arasında parlak renkli elbiseler giymiş altı kız görölüyordu. Ama şarkı meraklarını uyandırdığı için gerideki kapılardan da odaya birtakım kızlar girmeye başlamıştı. Bazılarının yanında erkekler vardı ve pantolonlarını giymeye çalışıyorlardı. Büyük Kralla cengaverlerini savaş kılıklarıyla görünce sustular. Şimdi dikkatle süzüyorlardı grubu.

Büyük Kral'ın yanında duran bir Shanga usulca, «Basutolar,» diye fısıldadı. «Bunların hepsi de Basuto.»

Haklıydı. Büyük Kral, odadakilerin hepsinin o küçük, dağlık, bağımsız devletin vatandaşları olduklarını far-ketmişti.

Büyük Kral, cakayla pars kuyruklarından yapılmış kısa eteğini dalgalandırıp oynatarak ilerledi. Kafasındaki balıkçıl tüylerinden yapılmış başlığı hışırdatıyordu. Bara erişti.

Evin sahibi olan ihtiyar cadıya, «Uçan Kuş,» dedi. Kadın, tezgâha bir şişe Kartal konyağı koydu.

Büyük Kral, bir bardağa yarısına kadar konyak doldurdu. Bütün gözlerin kendisine dikili olduğunun farkındaydı. İçkiyi tepesine dikti.

Sonra ağır ağır dönerek odadakileri süzdü. Her köşeden duyulacak bir sesle, «.Bir dağın tepesinde oturan ve pire ısırıklannı kaşıyan nedir?» diye sordu. «Bir şebek mi, yoksa bir Basuto mu?»

Shangalar neşeyle gürültülü kahkahalar attılar. Diğerleri ise homurdanmaya başladı.

Bir Basuto ayağa fırlayarak, «Başında tüylerle bir gübre yığınının üzerine tüneyen ve horoz gibi öten nedir?» diye haykırdı. «Bir horoz mu, yoksa bir Shanga mı?»

Büyük Kral'ın hareket ettiğini kimse görmedi. Adam, konyak şişesini kaptığı gibi fırlattı. Şişe Basuto'nun alnına hızla çarptı. Adam geriye doğru devrilirken iki arkadaşını da birlikte sürükledi.

Odada kıyamet koparken ihtiyar cardı, kasasını kaptığı gibi koştu.

Büyük Kral, savaş sopalarını kullanacak kadar yer olmadığını farketmişti. Bu yüzden tezgâhın bir yerini kaldıracak bir buldozerin ön parçası gibi tuttu. Odada hızla ilerleyerek önüne çıkan herkesi ve her şeyi yamyassı etti.

Kırılan eşyaların çatırtısı ve yaralanan adamların feryat ve iniltileri Büyük Kral'ın dengesini iyice bozmuştu. Şimdi, atalarına özgü o korkunç öfkeyle çıldırmış gibiydi.

N'guni grubundan olan Basuto da cengaver bir kabiledir. Bu ince, sağlam vücutla dağlılar da Shangalar gibi kavgaya vahşi bir . sevinçle katıldılar. Dövüş, homurtular ve haykırışmalar arasında o bir tek odadan dışarı taşı ve bütün Mezbele Kent'i sardı.

Kızlardan biri tezgâhın geri kalan parçasına tırmanmış, Bantu kadınlarının erkeklerine savaş cinnetim aşüamak için yaptıkları gibi ulumaya benzer, tiz sesler çıkarıyordu. Elbisesi yıtilip üzerinden çıkmıştı. Şimdi üzerinde yalnızca parçalanmış bir külot vardı, iri göğüsleri lambanın ışığında titreşiyordu. Diğer kızların on iki kadarı da çığlıklar atarak, haykırarak ona katıldı. Büyük Kral, bu gürültüden fazla etkilendi.

Tezgâhın parçasını önüne tutarak kulübenin ince duvarını yarıp geçti. Sanki kâğıttan yapılmış gibiydi. Tavan ağır ağır çöktü. Kimsenin engelleyemediği Büyük Kral, dar toprak yolda çılgınca ilerledi. Karşısına çıkan her erkeği deviriyordu.

Bir erkek goril gibi kükreyerek tavukları, köpekleri dağıtıyordu.

Yolun sonunda geri döndü. Sokak bomboş olduğu için bütün cinler tepesine toplanmıştı. Şimdi burada, sadece yerde yatan birkaç kişi vardı. Büyük Kral, duvardaki delikten tekrar Shibin'e girdi. Ama orada da kavga sona ermişti. Birkaç kişi şişe kırıklarından oluşan halının üzerinde yatmış inliyor ya da sürünerek ilerlemeye çalışıyordu.

Büyük Kral, öfkesini çıkaracak birini arayarak ateş saçan gözlerle etrafına bakındı.

«Kral Nkulul!» Kız hâlâ tezgâhın üstündeydi. Heyecandan gözleri parlıyor, bacakları titriyordu.

Büyük Kral, bir kere daha gürledi ve sonra tahta parçasını attı. Bu dipteki duvara gürültüyle çarptı. Büyük Kral, kıza doğru gitti.

Kız ona cesaret vermek ister gibi tiz bir sesle, «Sen bir aslansın!» diye bağırdı. «Ye beni.»

Büyük Kral, onu tezgâhın üzerinden kaparcasma aldı. Havaya kaldırarak koşa koşa karanlık geceye çıktı. Mezbele yığınlarının aşağısındaki otluk yere doğru gitti. Kızı bir eliyle rahatça tutarken, diğer eliyle de pars kuyruklarından yapılmış eteğini çıkarıp attı. Hâlâ koşuyordu.

Paris'te de cumartesi gecesi idi. Ama bazı kimseler hâli çalışıyordu. Örneğin Royale Sokağı'ndaki büyükelçiliklerden birinin üst katındaki odalarda ışık yanıyordu.

Johannesburg'daki kumarhanede ev sahipliği yapan şişman adam, şimdi bir konuktu. Deri kaplı bir koltukta rahatça oturuyordu. Şişmanlığı ve kır saçları ona vakarlı bir hal veriyordu. Tombul yüzü bronzlaşmıştı. Zeki olduğu tavırlarından belliydi. Gözleri ise, parmağındaki pırlanta kadar parlak ve sertti.

Kendi yaşıdakibir adamın anlattıklarını dinliyordu. Adam, odanın bir duvarını kaplayan perdeye yansımış olan bir planın önünde duruyordu. Duruşu ve tavırları bir öğretmen gibiydi. Koltukta oturan adama fikrini açıklıyor, elindeki sopayla arkadaki perdeyi gösteriyordu.

«İşte bu Kitchenerville bölgesindeki beş altın madeninin yaptıkları çalışmaları birbirleriyle orantılı bir şekilde gösteren bir plan.» Küçük sopayla perdeye dokundu. «Thornfontein, Blaauberg, Tvveefontein, Derin Altın Tabakaları ve Sonder Ditch.»

Koltuktaki şişman adam başını salladı. «Bu planı daha önce gördüm ve inceledim.»

«İyi. Öyleyse Sonder Ditch'in bölgenin tam ortasında olduğunu da biliyorsunuz. Şirketin öteki dört madenle sınırlan var. Ve şuradaki de...» «Yine perdeye vurdu. «...'Büyük Kepçe' adını taktıkları dev taş damar.»

Şişman adam tekrar başını salladı.

«İşte bu yüzden başlama noktası olarak Sonder Ditch'i seçtik.» Konferansçı duvar kaplamasındaki bir düğmeye bastı ve perdedeki görüntü değişti. «İşte, şimdiye kadar görmediğiniz bir şey.»

Koltuktaki adam öne doğru eğildi. «Nedir o?»

«Bir yeraltı haritası. Bu, Büyük Kepçe'nin doğusundaki toprakları inceleyen beş şirketin açtıkları deneme kuyularından elde edilen sonuçlara göre yapıldı. Bu sonuçlar biraraya getirildi ve bunları jeoloji ve hidrofizik alanında çalışan en büyük beyinler inceledi. Burada Büyük Kepçe tabakasının öteki yanında neler olduğu gösteriliyor. Bu dikkatle düşünüldükten sonra hazırlandı.»

Şişman adam, koltuğunda sıkıntılı sıkıntılı kımıldandı: -«Bir ejderha bu!»

«Evet, bir ejderha. Taş tabakanın hemen gerisinde bir yeraltı gölü var. Hayır, bu söz uygun değil. Buna 'yeraltı denizi' adını verelim. Eyrie Gölü büyüklüğünde. Suyu gözenekli do-lomi kayasından oluşan dev bir sünger tutuyor, diyebiliriz.»

«Tanrım...» Şişman adam soğukkanlılığını yitirmiş gibiydi. İlk kez. «Eğer bu doğruysa neden maden şirketleri de aynı sonuca varmıyor ve o yerden uzaklaşmıyorlar?»

Konferansçı düğmeye bastı, görüntü kayboldu. Tavandaki lambalar yandı. «Çünkü birbirleriyle aralarında şiddetli bir rekabet var. Bu yüzden bir şirket öğrendiklerini diğerlerine asla açıklamıyor. Ancak bütün sonuçlar bir arada incelendiği zaman durum açıklık kazanıyor.»

Şişman adam, «Hükümetiniz bütün sonuçları nasıl elde edebildi?» diye sordu.

«Bu önemli değil.» Konferansçı sertçe konuşmuştu. Sözünün kesilmesinden hoşlanmadığı anlaşılıyordu. «Dr. Peter VVessels'in edindiği bilgiler de elimizde. O, Sonder Ditch'de Kaya Mekaniği Araştırma Grubu'nun Başkanı. VVessels'in raporu, şirketin gizli dosyasında. Bunda kaya gerümi ve kırılma biçimlerinden söz ediliyor. Adamın araştırmaları Sonder Ditch Madeni'nin temelini oluşturan Ventersdorp kuvarsitiyle ilgili.»

Konferansçı, masasından bir broşür aldı. «Adamın son derecede teknik bir dille anlattığı buluşlarını okuyarak yorulmanızı istemiyorum. Onun yerine size bunları özetleyeceğim. Dr. VVessels, otuz metre kalınlığındaki Ventersdorp kuvarsitinin her iki buçuk santim karesine yapılacak 182 kiloluk basınç altında parçalanacağı sonucuna varmış.»

Konferansçı, broşürü tekrar masasına attı. «Bildiğiniz gibi, altın çıkaran şirketler yasalara göre sınırlarında sağlam kayadan otuz metre kalınlığında bir tabaka bırakmak zorundalar. Bir madeni diğerinden ayıran da bu. Kayadan oluşan bir duvar sadece. Anlıyor musunuz?»

«Tabii. Bupekbasit.»

«Basit mi? Evet, basit. Denetiminizde oluşan şu Dr. Stey-ner, Sonder Ditch'in yeni Genel Müdürü'ne Büyük Kepçe'ye bir tünel açmasını emredecek. Tabii bu tünel toprak altındaki o büyük su deposunu delecek. Su geriye doğru akacak ve bütün Sonder Ditch madenine dolacak. Tabii alt tabakalarda suyun baskısı, yani her iki buçuk santim kareye yapılan basınç, 182 kiloyu aşacak. Ve bu kaya duvarların parçalanması, Thornfontein, Blaauberg, Derin Altın Tabakaları ve Tvveefontein'in altın madenlerini su basması için yeterli olacak.

Böylece bütün Kitchenerville altın bölgesi etkili bir şekilde saf dışı bırakılacak. Oradan bir daha altın çıkarılamayacak.

Bunun, Güney Afrika Cumhuriyeti'nin ekonomisi üzerindeki etkisi de bir felaket olacak.»

Şişman adamın çok sarsılmış olduğu belliydi. Adeta dehşetle başını sallayarak, «Bunu yapmayı neden istiyorsunuz?» diye sordu.

Konferansçı, bir köşede sessizce oturan bir adamı gösterdi. «İş arkadaşım bunu biraz sonra size anlatacak.»

Şişman adam, «Ama... işçiler!» diye itiraz etti. «Kaya duvarlar parçalandığı sırada madenlerde binlerce kişi olacak.»

Konferansçı, tek kaşını kaldırarak güldü. «Size altı bin kişinin boğulacağını söylersem, hükümetimin önerdiği bir milyon doları almaktan vazgeçer misiniz?»

Şişman adam utanmıştı. Önüne bakarak güç duyulan bir sesle, «Hayır,» diye mırıldandı.

Konferansçı bir kahkaha attı. «İyi! İyi! Ama vicdan azabı çekmemeniz için söyleyeyim: Su baskını sırasında sadece kırk ya da elli kişi kazaya uğrayacak. Tabii kazılarda çalışan adamlar ölecek. Ama müthiş bir basıncı olan su yüzünden fazla acı çekmeyecekler. Diğerlerine gelince... Maden çabucak boşaltılabilir. Böylece onlar da kurtulma fırsatını bulurlar.

Diğer şirketler ise suyun basınca sınır duvarlarını yıkacak dereceye gelinceye kadar madenleri boşaltmak için bol bol zaman bulacaklar.»

Derin bir sessizlik oldu. Bir dakika kadar.

«Soracak başka bir sorunuz var mı?»

Şişman adam, 'Hayır/ der gibi başını salladı.

«Pekâlâ. Brifingi tamamlama işini arkadaşşıma bırakıyorum. Bu operasyonun neden gerekli

olduğunu açıklayacak.

Ödeme koşullarını ve nasıl hareket edeceğinizi anlatacak.» Konferansçı, masasından broşürü ve öteki kâğıtları aldı.

«Bana artık sadece size iyi şanslar dilemek düşüyor.» Yine güldü ve çabucak çıktı odadan.

O zamana kadar hiç sesi çıkmayan ufak tefek adam birdenbire yerinden fırladı. Bütün zemini kaplayan halının üzerinde bir aşağı bir yukarı dolaşmaya başladı. Hızlı hızlı konuşuyor, zaman zaman şişman adama bir göz atıyordu. Kabak kafası floresan ışıkların altında parlıyordu. Sigarasını sinirli sinirli içiyor ve bir tavşan gibi bıyıklarını oynatıyordu.

«Önce nedenler. Bunu kısaca anlatayım, değil mi? Güney Afrikalılarla Fransızlar bir araya geldiler. Şimdi Paris'te işleri karıştırmaya hazırlanıyorlar. Onların ne yapacaklarını biliyoruz. Bizim hükümetin parasına karşı müthiş bir saldırıya geçecekler. Altın fiyatının yükseltilmesini istiyorlar. Bu, bizim için pek karmaşık ve kötü bir durum yaratacak. Öyle değil mi? Bu işi başarabilirler. Güney Afrika, dünyanın en büyük altın üreticisi. Fransızlar yardım ederse bizi altın fiyatını arttırmaya zorlayabilirler.»

Şişman adamın önünde durarak onu suçluyormuş gibi parmağını uzattı. «Elimiz kolumuz bağlı oturacak, istediklerini yapmalarına göz yumacak mıyız? Ne münasebet! Bizim de kozlarımız var. Sendika üç aya kadar saldırıya geçmeye hazır olacak. En uygun anda altın üretimini yarıya düşürerek Güney Afrika'yı sarsacağız. Kitchenerville altın alanına su bastıracağız. Ve bize karşı başlattıkları saldırı da ıslak kibrit gibi sönüp gidecek. Öyle değil mi?»

Şişman adam, «Demek bu kadar basit?» diye sordu.

«Evet, bu kadar basit.» Beriki kabak kafasını hızla salladı.

«Şimdi diğer bir görevim size kararlaştırılan bir milyon dolardan başka bir ödül olmayacağını açıklamak. Ne siz, ne de adamlarınız daha sonra bunun planlamış bir operasyon olduğunu belirtecek herhangi bir mali alışverişe girmeyeceksiniz. Tamam mı?»

Şişman adam, «Tamam,» dedi.

«Bu işle ilgili şirketlerden hiçbirinin hisse senetlerini almayacağınıza ya da satmayacağınıza söz veriyor musunuz?»

«Evet, gerçekten söz veriyorum.» Şişman adam gayet ciddiye. Bir yandan da, 'İnsan ne kadar kolaylıkla ve azap çekmeden söz verebiliyor,' diye düşünüyordu. Bu konuyu ilk düşüncüsü de değildi.

O gece Johannesburg'da Manfred Steyner'ı kumarhanede seyretmiş olan üç zenginin yardımıyla dünya borsalarında saldırıya geçmeye karar vermişti bile.

Büyük Kepçe'yi deldikleri gün o ve ortakları para tarihinde görülmemiş bir vurgun için beş kumpanyanın milyonlarca hisse senedini satacaklardı.

Kabak kafalı adam, «Demek anlaştık,» diye bıyıklarını oynattı. «Dr. Steyner'a gelince. Onu inceledik. Kişiliğini de. Bu yüzden, onu avcunuzun içine iyice almış olmanıza rağmen sonuçları tahmin ederse, Büyük Kepçe'nin delinmesini emretmekten kaçınacağına da inanıyoruz. Bu yüzden ikinci bir jeolojik rapor hazırlattık.» Çantasından kaim bir dosya çıkardı. «Buna onun tarayacağı o rakamları da koyduk. Yani M.R.B.'nin araştırma timlerinin deneylerde elde ettikleri sonuçları. Ama diğer sayılar uydurma. Bu rapor, sözüme o kaya tabakasının gerisinde son derecede zengin bir altın damarının bulunduğunu kanıtlıyor.» Şişman adama yaklaşıp dosyayı ona uzattı. «Alın. Bu, Dr. Steyner'ı yola getirmenize yardımcı olacak. Steyner da yine bunun sayesinde Sonder Ditch Altın Ma-

deni'ninyeni Genel Müdürünü kandıracak.»

Şişman adam, «Hiçbir noktayı unutmamışsınız,» diye mırıldandı.

Kabak kafalı yabana, «Müşterilerimizin gönlünü hoş etmeye çalışıyoruz,» dedi.

Açık poker oynanıyordu. Masada iki kişi çok para kazanmıştı. Manfred Steyner ve bir Cezayirli.

Manfred, Paris'e erişeceği zamanı iyi hesaplamıştı. Diğer delegeler pazartesi sabahı uçakla gelecekti. Böylece Manfred bütün hafta sonunu kimse kendisini engellemeden istediği gibi geçirebilirdi.

Cumartesi günü öğleden sonra George Cinq Oteli'ne inmiş, banyo yaparak üç saat dinlenmişti. Akşam sekizde bir taksiye binerek Kara Kedi kulübüne gitmişti.

Beş saatten beri kumar oynuyordu. Durmadan iyi kâğıt geldiği için de müthiş kazanmıştı. Şimdi bu paralar, önünde bir yığın halinde duruyordu. Çiy renkli Fransız banknotlarından oluşan bir meyve salatası. Cezayirli, masada karşısında oturuyordu. Kahverengi gözlü, siyah, ipek bıyıklı, ince bir Arap. Cildinin esmerliği yüzünden dişleri bembeyaz duruyordu. Pembe ipekten dik yakalı bir gömlek ve uçuk mavi keten ceket giymişti. Uzun, esmer parmaklarıyla önündeki banknotları düzeltiyor ve sıraya diziyordu.

Bir kız, Cezayirlinin koltuğunun dirsek dayanılacak yerine ilişmişti. Arap kızı altın lameden bir pantolon ceket takımı giymişti. Pırıl pırıl siyah saçtan omuzlarına dökülüyordu, insanı sarsacak kadar ciddi bakışlarla Manfred'i süzüyordu.

Manfred, sert sert, «On bin!» diye gürledi. Talim yaptıran bir Alman çavuşunun sesiydi bu. Biraz önce aldığı dördüncü kâğıda bakarak para sürüyordu. O elde geride sadece kendisi ve Cezayirli kalmışta. Ötekiler 'Pas' demişti. Ve şimdi arkalarına yaslanmış, kayıtsızca bir ilgiyle iki oyuncuyu seyrediyorlardı.

Cezayirlinin gözleri hafifçe kısıldı. Kız eğilerek kulağına usulca bir şeyler fısıldadı. Genç adam sinirlenmiş gibiydi, başını sallayarak sigarasından bir nefes aldı. Açıkta iki dam ve bir altılı vardı. Eğilerek Manfred'in kâğıtlarını inceledi.

Krupiye adamı harekete zorladı. «On bin Frank sürüldü. Trefl dörtlüsü, beşlisi ve yedilisi gösterildi. Floş olasılığı var.»

Oyuna katılmamış adamlardan biri, «Ya kabul et, ya çık,» dedi. «Boşuna zaman yitiriyoruz.»

Cezayirli ona kinle bir göz attı. «Kabul» On tane bin Franklık banknotu sürdü.

«Kart.» Krupiye hem onun ve hem de Manfred'in önüne birer kâğıt koydu. Cezayirli çabucak kâğıdının köşesini kaldırıp baktı.

Manfred hiç kımıldamadan oturuyordu. Kâğıt, sağ elinden birkaç santim ötedeydi. Uçuk renkli yüzü sakindi, ama içi gidiyordu. Floş yapması olanaksızdı. Trefl dörtlüsü, beşlisi ve yedilisinden başka elinde kupa sekizlisi vardı. Ancak bir altılı elindeki kâğıtların bir işe yaramasını sağlayabilirdi. Ve bu altılılardan biri Cezayirlinin kâğıttan arasındaydı. Yani kazanma olasılığı pek azdı.

Heyecandan midesine kramp giriyordu Manfred'in. Alev alev yanıyor, göğsü sıkışıyor. Bu heyecan anını uzatıyor, bunun sonsuza kadar sürmesini istiyordu.

Krupiye mırıldandı. «İki dama para sürülmedi.»

«On bin.» Cezayirli paralan ortaya doğru itti.

Manfred, 'Ona bir dam daha geldi,' diye düşündü. 'Ama elimde floş olmasından korkuyor.'

Manfred düzgün beyaz elini beşinci kâğıdının üzerine koydu. Sonra bunu aldı. Sakin sakin, «Rest,» dedi.

Seyredenler hayretle hafifçe bağırarak kımıldandılar. Kız, Cezayirlinin ceketinin kolunu sıkıca tuttu. Şimdi Manfred'e nefretle bakıyordu.

Krupiye, «Bu centilmen rest çekti,» diye açıkladı. «Tabii bu, kulübümüzün kurallarına uygun. Herhangi bir oyuncu masadaki bütün parasıyla rest çekebilir.» Uzanarak Manfred'in önünde banknottan saymaya başladı.

Dakikalar sonra da toplamı söyledi. «İkiyüz on iki bin Frank.» Cezayirliye baktı. «Oyun sırası sizde. Onun elinde floş olabileceğini unutmayın.»

Kız, heyecanla Cezayirlinin kulağına bir şeyler fısıldadı. Ama genç adamın ağzından tek bir sözcük döküldü. Öfkeliydi.

Kız irkildi. Cezayirli sanki çıkar yol arıyormuş gibi odada etrafına bakındı. Sonra elindeki kâğıtları kaldırarak bunları tekrar inceledi.

Birdenbire yüzü sertleşti ve ısrarla Manfred'ı süzmeye başladı. Çabucak, «Kabul!» dedi.

Manfred'in sıkıdığı yumruğu gevşedi, parmakları açıldı.

Cezayirli elini açtı. Üç dam. Odadakilerin hepsi de merakla Manfred'e döndü.

Manfred'in son kâğıdını açtı. Kupa ikilisi. Elinin hiç değeri yoktu.

Cezayirli zaferle kuş cıvıltısını andıran bir ses çıkardı. Masada uzanarak iki eliyle Manfred'in paralarını kendisine doğru çekmeye başladı.

Manfred ayağa kalktı. Arap kızı kinle ona gülümsedi. Arapça alaylı birtakım sözler mırıldandı. Manfred çabucak döndü.

Adeta koşarcasına tuvaletlere giden merdivenden indi.

Yirmi dakika sonra bir Citroen taksinin arka kanepesine süzülüyordu. Bitkin haldeydi, başı hafifçe dönüyordu. Şoföre,

«George Cinq,» dedi.

Otelin lobisine girerken deri koltukların birinden uzun boylu bir adamın kalktığını gördü. Adam, asansörlere doğru giden Manfred'i izledi. Omuz omuza asansöre bindiler.

Kapı kapanır kapanmaz, uzun boylu adam konuşmaya başladı. «Paris'e hoşgeldiniz, Dr. Steyner.»

«Teşekkür ederim, Andrew. Herhalde bana talimat vermeye geldin.»

«Öyle. O, seni yarım saat onda görmek istiyor. Ben gelip seni alacağım.»

Kitchenerville'de cumartesi gecesi idi. Lord Kitchen Oteli'nin erkekler barında, beş madende gündelikle çalışan adamlar kontuarın önünde üç sıra oluşturmuşlardı.

Dans üç saatten beri sürüyordu. Verandadaki masalarda kadınlar ciddi ciddi porto ya da limonatalarını yudumluyordu.

Erkeklerin yanlarında olmamasına aldırıyorlardı. Şaşılmayacak gibi değü! Ama erkekler barının kapısını da amansızca göz hapsine almışlardı. Evli kadınların çoğu işi sağlama almak için arabalarının anahtarlarını çoktan çantalarına atmıştı.

Eşyaları toplanmış ve zeminine de bolca terzi tebeşiri tozu serpilmiş olan yemek salonunda dört kişilik bir orkestra çahyordu. Grubun «Rüzgâr Köpekleri» gibi pek acayip ve olmayacak bir adı vardı. Orkestra «Die Ou Kraal Liedjie» parçasını pek canlı bir şekilde çalmaya başlayınca, erkekler barından sarhoşluğun çeşitli kertelerine varmış olan müşteriler bu 'silah başına' çağrışma cevap verdiler. Sürü halinde salona daldılar.

Çoğu ceketini çıkarmıştı. Kravatlarının düğümleri kaymıştı. Gürültüyle konuşuyorlardı. Kadınları piste çıkarırken pek de kolaylıkla yürüyemiyorlardı. Dansa başlar başlamaz hangi türü yeğledikleri de ortaya çıktı.

Örneğin süvariler, eşlerini bir mızrak gibi kollarının altına sıkıştırarak saldırıya geçiyordu. Öte yandan bazıları ciddi ciddi pistin etrafında dolaşırken ne sağa ne sola bakıyordu. Kimseyle konuşmuyordu. Hatta damlanıyla bile. Dost canlısı olanlar ise, kıpkırmızı kesilmiş suratlarıyla piste yalpalayarak geziniyordu. Hareketleri müziğe uymayan bu adamlar arkadaşlarına sesleniyor, yaklaşan her kadını çimdiklemeye çalışıyorlardı. Onların gelişigüzel dolaşmaları, dans meraklılarının dönüşlerini de engelliyordu.

Bu meraklılar pistin ortasına toplanmış rvyist yapıyordu. Altı yıl kadar önce hvist, Asya gribi gibi tüm dünyayı sarmış, sonra da unutulmuştu. Ama Kitchenerville gibi yerlerde durum başkaydı. Buradaki adeta kök salmış ve toplumun sosyal yaşamında yer almıştı.

Bu twist kalesinde bile bir tek usta vardı. Hepsi de «Johnny Delange mı?» diye mırıldanıyordu. «Tanrım! adam ne twist yapıyor!»

Johnny, dik duran bir kobranın dalgalı ve erotik hareketleriyle kansı Hettie'yle twist yapıyordu. Parlak suni ipek elbisesi ışıktaki pırıltıya, gömleğinin kırmaları dalgalanıyordu. Bir şahini andıran yüzü zevk dolu ateşli bir gülümseyişle aydınlanmıştı. Dansederken sivri burunlu İtalyan ayakkabılarının taşlı tokaları ışıldıyordu.

Kızıl saçlı, beyaz tenli iri yan bir kadın olan Hettie, bir hayli çevikti. Beli ince, zümrüt yeşili eteğin sardığı kalçaları da genişti. Dansederken gülüyordu. Coşkun kahkahası sağlıklı vücuduna uygundu.

Karı-koca birlikte çok danseden çiftlere özgü o ustalıkla hareket ediyordu. Hettie, Johnny'nin yapacaklarını önceden kestiriyor, genç adam da ona beğeniyle gülümsüyordu.

Davy Delange, onlan verandadan seyrediyordu. Madeni bira kupasını sıkıca tutmuş, gölgelerin arasında duruyordu.

Tıknaz genç adam, çok yalnızdı. Danseden başka bir çift, Het-tie'nin kıvrılıp bükülen nefis kalçalarını görmesini engellediği zaman " Davy öfkeyle hafifçe bağırarak huzursuzca kımıldanıyordu.

Müzik sona erdi. Dansedenler gülerek soluk soluğa verandaya çıktı. Terli yüzlerini siliyorlardı. Erkekler kadımları yerlerine götürürken onlar bağmyor, kıkır kıkır gülüyorlardı. Kadınlar oturduktan sonra kavalyeler dönerek yine bara gittiler.

«Sonra görüşürüz.» Johnny, Hettie'nin yanından istemeye istemeye ayrıldı. Karısıyla kalmak hoşuna gidecekti. Ama bütün geceyi Hettie'yle geçirirse arkadaşlarının neler söyleyeceklerini biliyordu.

Erkeklerle kanşarak alaylara ve gürültülü kahkahalara katıldı. Almayı düşündüğü yeni Ford Mustang'ın meziyetlerini tartışmaya iyice daldığı bir sırada ağabeyi Davy onu dürttü.

«Constantine geldi!» diye fısıldadı.

Johnny çabucak başını kaldırdı. Constantine bir göçmendi. Blaaburg Madeni'nde, kazılarda çalışıyorlardı. İri yarı, güçlü kuvvetli, siyah saçlı, burnu kırık bir adamdı. Burnunu on ay kadar önce Johnny kırmıştı. Johnny bekârken Constantine'le ortalama ayda bir defa dövüşürdü. Bunlar önemli değildi. Bir yumruklaşma sayılabilirdi belki. Yarı dostça.

Ama Constantine, Johnny'nin yepyeni karısının onun yumruklaşmasını neden yasakladığını anlayamıyordu. Bu yüzden yanlış bir fikre saplanmış ve Johnny'nin kendisinden korktuğuna karar vermişti.

Şimdi barda ilerliyordu. İri, kıllı sağ eliyle içki bardağını kavramış, küçük parmağını da kibarca havaya kaldırmıştı. Öteki eli de kalçasma dayalı. Yüzü granitten oyulmuş gibiydi. Sakalları yüzünden çenesi mor duruyordu. Aptal aptal sıırıtmaktaydı. Aynanın önünde durarak saçlarını düzeltti, ah-baplanna göz kırptı. Sonra da Johnny'e yaklaştı. Durarak genç adamı uzun uzun süzdü. Gözlerini kırıştırıyor, kalçalarını oynatıyordu. Blaaburg Madeni'nde çalışan ahbaplar gülmekten kınlıyor, birbirlerinin omuzlarına yaslanıyordu. Kahkaha atmaktan takatleri kesilmişti.

Sonra Constantine kahkahaların yemden yükselmesine yolaçan bir tavırla kırıtı ve tuvalete girdi. Birkaç dakika sonra dışarı çıkarak Johnny'ye eliyle bir öpücük gönderdi. Gidip arkadaşlarına katıldı. Dostları adama bu oyunu dolayısıyla bol bol içki sundular. Johnny yeniden Mustang'ın niteliklerini saymaya başlarken biraz zoraki bir tavırla gülümsüyordu.

Yirmi dakika ve altı konyak sonra Constantine tuvalete giderken aynı küçük oyununuyineledi. Repertuvan kısıtlıydı.

Davy, «Sinirlenme, Johnny,» dedi. «Gel gidip verandada oturalım.»

Johnny gülmüyordu artık. «Bu adam kaşınıyor! Sana söylüyorum, kaşınıyor bu adam!»

«Haydi Johnny, oğlum, gel.»

«Hayır. Kaçtığımı sanırlar. Artık gidemem.»

Davy uyardı: «Hettie'nin ne diyeceğini biliyorsun.» yüzükoyun devrilerek bayıldı. Hettie, masaların birinden kaptığı su şişesini başına indirmişti.

Genç kadın etrafındaki adamlara, «Lütfen yardım edin de kocamı arabaya götüreyim,» diye yalvardı. Birdenbire aciz, küçük bir kız tavırları takınmıştı.

Sonra Monaco'da, öne, Davy'nin yanına oturdu. Çok öfkeliydi.

Johnny arka kanapede rahatça yatıyor ve hafif hafif horluyordu.

«Kızma, Hettie.» Davy arabayı ağır ağır sürüyordu.

«Ona belki yüz defa söyledim...» Hettie'nin sesi öfkesinden tizleşmişti. «Ona böyle şeylere katlanamayacağımı anlattım.»

Davy usulca, «Suç Johnny'de değil,» diye açıkladı. «Constantine başladı buna.» Elini kadının bacağına koydu.

«Kardeşin değil mi, tabii onu savunacaksın.»

Davy, onu yatıştırmaya çalıştı. «Öyle söyleme.» Hettie'nin bacağına okşadı. «Sana karşı dilygularımı biliyorsun, Hettie.»

«Sana inanmıyorum.» Davy'nin eli daha yukarıya çıkıyordu. «Siz erkekler yok musunuz? Hepiniz de aynısiniz. Birbirinizi desteklersiniz.»

Öfkesi, Johnny Dalenge'e karşı duyulan şiddetli bir düşmanlık halini alıyordu. Kocasından öç almaya da hazırды.

Davy'nin eliyle artık kendisini avutmaya ve öfkesini geçirmeye çalışmadığının da farkındaydı. Hettie, Johnny Delange'la evlenmeden önce erkekleri iyi tanımak için bol bol fırsat bulmuştu. Bu konuda hevesli ve yetenekli bir öğrenciyi de.

Etle ilgili hareketlere önem vermezdi. Sanki sigara sunuyormuş gibi kayıtsızca davrandı. Eli açıktı.

Şimdi de, neden olmasın?' diye düşünüyordu. 'Mr. Johnny Delange'dan böylece öç almış olurum. Tabii sonuna kadar gitmem. Ama öç alacak kadar uysal davranırım.'

«Hayır, Hettie... Söylediklerim doğru. Bana inan.» Davy'nin sesi boğuklaşmıştı. Elini, Hettie'nin çorabının yukarısındaki ipek kadar yumuşak cildine sürdü.

Monaco artık iyice yavaşlamıştı. Ağır yürüyen bir insanın hızıyla gidiyordu. Kitchenerville'in dış mahallerinden birindeki şirkete ait eve ancak on dakika sonra erişebildiler.

Johnny arka kanapede inledi. Davy hemen elini çekerek direksiyonu tuttu. Hertie de yerinde doğrularak eteklerini düzeltti.

«Yardım et de onu içeri taşıyalım,» dedi. Sesi titriyordu, yanakları kızarmıştı. Ama Hettie artık öfkeli değildi.

İkisi de biraz çakırkeyifti. Rod'un terfi etmesini kutlamak için Sunnyside Otel'i'ne uğramışlardı. Bölmelerden birinde yan yana oturmuş, içkilerini heyecanla, çabucak içmişlerdi. Birlikte gülüyorlardı. Birbirlerine sokulmuşlardı, ama dokunmuyorlardı.

Terry Steyner en son ne zaman böyle davrandığını anımsamıyordu. Herhalde on yıl önce Kap Üniversitesi'nin son sömestrisine giderken. Randall Otel'i'nin 'Domuz ve Düdük' barında bira içer ve pek saçma sapan şeylerden söz ederlerdi. Manfred, Terry'nin daima vakarlı, ağırbaşlı bir ev kadını gibi hareket etmesini ısrarla isterdi. Ama şimdi Terry'nin tavırları değişmişti. Daha çok üniversitenin futbol takımının kaptanıyla gezmeye çıkmış bir ük sömestr öğrencisine benziyordu.

Rod birdenbire, «Haydi buradan gidelim,» dedi.

Terry hiç bir soru sormadan ayağa kalktı. Merdivenden inerlerken adam, genç kadının kolunu tuttu. Parmaklarının çıplak tenine hafifçe dokunması Terry'yi etkiledi.

Tekrar Maserati'ye bindikleri zaman Terry yine bütün gerçeklerden uzaklaşmışlar gibi bir duyguya kapıldı.

Adam, yanındaki koltuğa yerleşirken, «Kızını ne zaman görüyorsun, Rod?» diye sordu.

Rod ona hayretle baktı. «Her pazar.»

«Yarın yani.»

«Evet.»

«Kızın kaç yaşında?»

«Gelecek yıl dokuzuna basacak.»

«Onunla ne yapıyorsun?»

Rod, motoru çalıştırdı. «Ne demek istiyorsun?»

«Kızını nereye götürüyorsun? Onunla neler yapıyorsunuz?»

«Hayvanat bahçesindeki gölde kayıkla dolaşıyoruz. Ya da dondurma yiyoruz. Hava soğuksa ya da yağmur yağıyorsa apartmanda oturuyor ve Çin dominosu oynuyoruz.» Gaza bastı. Uzaklaşırken de, «Hiley yapıyor,» diye ekledi.

«Apartmanda mı?»

«Evet. Kentte gizli bir yerim var.»

«Nerede?»

Rod usulca, «Sana göstereceğim,» dedi.

Terry divana oturmuş ilgiyle etrafına bakıyordu. Rod'un daireyi büyük bir özenle döşemiş olduğu belliydi. Terry böyle bir şeyi beklememişti. Uçuk san, çikolata ve bakır renklerini kullanmıştı adam. Dipteki duvarda şahane, ışıltılı bir sonbahar manzarası, vardı. Terry, bunun Dino Paravano'nun bir

eseri olduğunu anladı.

Rod'un ışıkları odaya romantik bir hava verecek şekilde ayarladığını ve sonra da doğruca içki dolabına gittiğini farkettiler.

Biraz da üzüntüyle.

Terry, «Banyo nerede?» diye sordu.

«Koridorda, soldan ikinci kapı.»

Terry banyoda uzun bir süre kaldı. Ecza dolabını bir hırsız gibi 'açtı. Üç diş fırçası çengellere asılmıştı. Bunların altında, üzerinde 'Bide' yazılı bir sprey vardı. Terry çabucak dolabın kapağını kapattı. Sarsılmıştı. Ama bunun nedeni kıskançlık mıydı, yoksa böyle davrandığı için kapıldığı suçluluk duygusu mu, bilmiyordu.

Yatak odasının kapısı açıktı. Terry bu yüzden salona dönerken büyük, iki kişilik karyolayı da gördü. Salonda gidip tablonun önünde durdu.

«Bu adamın eserlerine bayılıyorum.»

«Fotoğrafa benzemiyor mu biraz?»

«Hayır. Çok beğendim.»

Röd, genç kadına içkisini vererek yanında durdu. Resmi inceliyordu. Terry bardağındaki buzu şıkırdattı. Rod ona doğru döndü. Elindeki bardağı alırken genç kadın yine kendisini hâlâ rüyadaymış gibi hissetti.

Terry, o üşütücü, tam gerçekler dünyasına ne kadar sonra döndüğünü hiçbir zaman bilemedi. Divandaydılar. Terry, Rod'un kollarındaydı. Pantolon takımının cekedinin önü beline kadar açıktı. Rod, başını ona doğru eğmişti. Terry ise elini adamın sık ve gür saçlarının arasına sokmuştu.

Terry, «Ben galiba çıldırdım!» diye inleyerek Rod'un kollarından kurtulmak için şiddetle çırpındı. Korkuyla titriyordu.

Yaptıkları onu dehşete düşürmüştü. O zamana kadar böyle bir şey hiç başına gelmemişti.

«Çılgınlık bu!» Terry'nin gözleri, rengi uçmuş yüzünde koyu renkli, iri gölcüklere benziyordu. Telaşla ceketini düğmelerken elleri telaştan titriyordu. Son düğmeyi de iliklerken korkusunun yerini öfke aldı. «Bu divanda kaç kadını baştan çıkardın, Rodney ironsides?»

Rod ayağa kalktı ve kadını yatıştırmak için elini uzattı. «Bana dokunma!» Terry geriledi. «Eve girmek istiyorum.» «Seni evine götüreceğim, Terry. Biraz sakinleş. Bir şey olmuş değil ki!»

Genç kadın öfkeyle bağırdı:

«Eğer istediğin olsaydı sen...» Birdenbire sustu.

Rod, «Evet, öyle,» diye onayladı. «Ama sen de aynı şeyi istersen!»

Terry, adama hayretle baktı. Sakinleşmeye, kendisini toplamaya başlıyordu. «Buraya «gelmemeliydim. Bunu biliyorum.

Bu, belayı davet etmek demektir. Ama şimdi lütfen beni evime götürür müsün?»

Rod, telefonun sesiyle uyandı. Çırılçıplak ve yan uykulu, salonda ilerlerken, kol saatine baktı. Sekiz olmuştu.

«Ben Ironsides.» Adam telefona esnedi, sonra da genç kadının sesini tanıdı. Ve uykusu hemen açıldı.

«Günaydın, Rodney. Sarhoşluğun ne âlemde?» Rod, genç kadının kendisini bir daha aramayacağını düşünmüştü. «Eh, dayanılacak gibi.»

«Seni eğlenceli ve... öğretici bir akşam için teşekkür etmek niyetiyle aradım.»

«Vay vay vay.» Rod gülerek göğsünü kaşıdı. Bu kız rüzgârla birlikte yön değiştiriyor. «Dün gece iki kaşımın arasına kurşun yiyeceğimi sanıyordum.»

Terry, «Dün gece çok korktum,» diye itiraf etti. «İnsanın birdenbire kolaylıkla bir çılgın gibi davranabileceğini keşfetmesi çok sarsıcı bir şey. Sana ettiğim hakaretlerin hiçbirinde de samimi değildim.»

Rod, «Sarsılmana katkıda bulunduğum için çok üzgünüm,» dedi.

«Hiç üzülme. Çok etkileyiciydin.» Terry sonra çabucak konuyu değiştirdi. «Kızını bugün alacak mısın?»

«Evet.»

«Onunla tanışmayı isterdim.»

«Bu sağlanabilir.» Rod ihtiyatla konuşmuştu.

«Kızın atlardan hoşlanıyor mu?»

«Onlar için çıldırıyor.»

«Onu ve beni Vaal Nehri'nin üzerindeki harama götürür müsün?»

Rod, kararsızca durakladı. «Bu tehlikeli değil mi? Yani bizi birarada görmeleri?»

«Bu benim sorunum. Bunu düşünmek de bana düşer.»

Rod, «Çok güzel,» diye karşılık verdi. «Haram görmek ikimizin de hoşuna gider.»

«Seni evinden alnım. Kaçta geleyim?»

«Dokuz buçukta.»

Patti hâlâ yatak kılığındaydı. Rod'un öpmesi için yanağını kayıtsızca uzattı. Saçlarında rulolar vardı. Rod, eski karısının gözlerinden, onun gece geç yatmış olduğunu anladı.

«Merhaba, zayıflamışsın, Rod. Melly giyiniyordu. Kahve içer misin? Nafaka çekin bu ay da gecikti.» Patti, halının üzerine çöken köpek yavrusuna vurdu. «Allanın cezası hayvan, her yeri pisletiyor!» Sesini yükseltti. «Melanie! Çabuk ol. Baban geldi.»

Melanie, dairenin dip tarafından sevinçle haykırdı. «Merhaba, baba.»

«Merhaba, bebeğim.»

«İçeri giremezsin, baba. Daha giyinmedim.»

«O halde çabuk ol. Seni görmek için milyonlarca ki-lometrelikyoldan geldim.»

«Milyonlarca kilometre değil.» Kimse Melanie Ironsides'ı kandıramazdı.

«Kahve içecek miydin? Zahmet değil, canım, kahve hazır.» Patti, Rod'u oturma odasına görürdü.

«Teşekkür ederim.»

Patti bir fincana kahve koyarak adama uzattı. «İşler nasıl?» «Beni Sonder Ditch'in genel müdürlüğüne getirdiler.» Rod dayanamamıştı. Bu müthiş bir başarıydı. Övünmesi gerekiyordu.

Patti hayretle eski kocasma bakakaldı. «Şaka ediyorsun,» dedi. Suçluyor gibiydi. Kafası ise bir hesap makinesi gibi çalışmaya başlamıştı.

Rod az kalsın kahkahalarla gülecekti. «Hayır. Doğru bu.»

«Tanrım!» Patti adeta bitkince bir koltuğa çöktü. «Böylece aylığının hemen hemen iki katını alacaksın.»

Rod, eski karısına tarafsızca baktı. Ve çoğu zaman yaptığı gibi artık bu kadına prangayla bağlı olmadığını düşünerek rahatladı. Sonra Patti'yi sıkıştırdı. «Böyle durumlarda insanı kutlamak âdettir.»

«Sen buna layık değilsin.» Kadın kızmıştı şimdi. «Sen bencil, fazla çapkın bir köpeksin, Rodney Ironsides. Karşılaştığım bütün bu iyi şeyleri de haketmiyorsun.» Adamın kendisini aldattığını düşünüyordu. O da bugün genel müdürün karısı ola-büirdi. Altın alanının 'birinci kadını.' Ama artık boşanmış bir kadındı ve ayda o azıcık parayı alıyordu. Dört yüz elli Rand'i. O zamana kadar paradan memnundu. Ama şimdi bunu beğenmiyordu.

«Melanie'yle bana daha fazla para verecek kadar vicdanlı olduğumu umarım. Yeni aylığından pay almak bizim de hakkımız.»

Kapı hızla açıldı. Melanie ironsides top gibi içeri daldı. Hızla koşarak Rod'un boynuna atıldı. Uzun, san saçlı, yeşil gözlü bir kızdı. «Yazıdan on üzerinden dokuz aldım.»

«Sen yalnız zeki değilsin, aynı zamanda da bir dahisin. Ayrıca çok da güzel.»

«Beni aşağıya, arabaya kucağında götürür müsün, baba?»

«Ne var? Bacağın alçıda mı?»

«N"olur babacığım, n"olur.»

Patti, baba kızın bu sevgi sahnesini yarıda kesti. «Kazağını aldın mı küçükhanım?» Melanie odadan fırladı. Rod, «Onu yediden önce getiririm,» dedi.

Patti aksileşmişti. «Soruma cevap vermedin. Bize de pay düşecek mi?»

Rod, «Ah, tabii,» diye cevap verdi. «Başlangıçtan beri aldığın o mis gibi dört yüz elli Rand'i sana vermeye devam edeceğim.»

Baba kız, Rod'un apartmanına eriştikten sonra kapı çaldı. Terry gelmişti. Genç kadın blujin ve kareli gömlek giymişti.

Saçları da örülüyordu. Rod'u biraz da utangaç bir tavırla sele miadı. Adam onu, kızıyla tanıştırdı. Terry, Melanie'den pek de büyük durmuyordu.

İkisi birbirlerini bakışlarıyla ciddi ciddi tarttılar. Melanie birdenbire pek kibar ve nazik bir tavır takınmıştı. Rod, Terry'nin çocuğu öpücüklere boğmayacak kadar akıllı olduğunu farkederek rahatladı.

Melanie'nin Terry'yi adeta mikroskop altında incelemesi epey sürdü. Bu ancak Maserati'ye binerek Vaal Nehri üzerindeki Parys köyüne giden yolun yansına eriştikleri sırada sona erdi.

Melanie sonunda genç kadına, «Öne geçip kucağına oturabilir miyim?» diye sordu.

«Evet, tabii.» Terry rahatladığını ve sevindiğini güçlkle saklayabildi. Melanie öne geçerek genç kadının kucağına yerleşti.

Terry'ye vardığı sonucu açıkladı. «Çok güzelsin.»

«Teşekkür ederim. Sen de öyle.»

Melanie, «Sen babamın kız arkadaşı mısın?» diye sordu. Terry, Rod'a bir göz attı, sonra da kahkahayla gülmeye başladı. «Eh, hemen hemen.»

Sonra üçü de kahkahalara boğuldu.

O gün durmadan güldüler. Güneşli ve neşeli bir gündü bu.

Terry'yle Rod, Vaal'ın söğüt ağaçlarının gölgelediği kıyılarında yeşil padoklardan geçerlerken parmakları hemen hemen birbirine dokunuyordu. Melanie önlerinde koşuyor, tayların oyunlarına bakarak neşeyle haykırıyordu.

Sonra ahırlara gittiler. Melanie orada Kap Metropolitan Handikapı'nı kazanan ata şeker yedirdi. Hayvanın kadife gibi burnunu öptü.

Beyaza boyalı zarif çiftlik evinin yanındaki havuzda yüzdüler. Kahkahaları suyun şıkırtılarına karışıyordu. Akşam arabayla Johannesburg'e dönerlerken Melanie, Terry'nin kucağında bitkinlikten uyuyakaldı. Başını genç kadının göğsüne dayamıştı.

Rod uyuyan çocuğu kucağında annesinin dairesine çıkarırken, Terry, Mesareti'de bekledi. Genç adam dönerek, direksiyona geçti.

Kadın, «Arabam senin apartmanının önünde,» diye mırıldandı. «Beni de oraya götürmen gerekiyor.»

Rod'un salonuna çıkıncaya kadar ikisi de konuşmadılar. Sonra adam, «Şahane bir gün için teşekkür ederim,» diyerek genç kadını göğsüne bastırdı ve onu öptü.

Terry karanlıkta, uyuyan Rod'a sokulmuş yatıyordu. Sanki adamı yanından uzaklaştırmalarından korkuyormuş gibi ona sıkı sıkı sarılmıştı. Genç kadının o zamana kadar hiç böylesine derin duyguları olmamıştı. Hayret ve minnet birarada.

Varlığından bile kuşkulamadığı, insan deneyimleriyle ilgili yeni bir yüksekliğe erişmişti.

Terry, Rod'u uyandırmak istemediği için ona usulca dokundu. Parmaklarını adamın göğsündeki sert ve kıvrıcık tüylerde dolaştırdı. Bütün bunlan, daha önce bildiklerinden ayıran o sonsuz sınır hayretle düşünüyordu.

Aklına, Rod'un vücudunu nasıl övdüğünü getirince dayanılmaz bir zevkle titredi. Hayatında ilk defa vücuduyla gurur duymuştu Rod'un müşfik, emin ve sevgi dolu ellerinin dokunuşunu da anımsıyordu.

Kod, utangaçlık, çekingenlik etmemiş, aldığı zevki açıklamıştı. Böylece kısır evlilik yıllarının diktiği o engeller yıkılmıştı.

Ve böylece Terry, Rodney Ironsides'la birlikte fırtınayı aşarak, vücut ve kafanın dinginlikte bulunduğu o sakin yere gidebilmişti.

Terry, yanında Rod'un uyandığını farketti. Parmaklarının ucuyla adamın yüzüne, dudaklarına ve

gözlerine dokundu.

«Teşekkür ederim,» diye fısıldadı.

Rod, onun ne demek istediğini anlamış gibiydi. Genç kadının başını tutarak şefkatle çekti ve omzundaki çukurluğa dayadı.

Usluca, «Uyu artık,» dedi. Terry gözlerini kapayarak onun yanında hiç kımıldamadan, sessizce yattı. Ama uyumadı. Bu olayın hiçbir anını kaçırmak istemiyordu.

Rod, pazartesi sabahı yedi buçukta bürosuna girdiği zaman tayin mektubu masasındaydı.

Oturarak bir sigara yaktı. Sonra da mektubu ağır ağır okumaya başladı. Her kelimenin zevkini çıkarıyordu.

Mektup, «Yönetim kurulunun talimatına göre,» diye başlıyor ve şöyle sona eriyordu: «Geriye yönetim kurulunun tebriklerini sunmak ve yeteneklerinize güvendiğini açıklamak kalıyor.»

Dimitri, dalgın dalgın kendi odasından çıktı. «Hey, Rod! Haftaya ne de güzel başladık! 2.7 tabakasında ana yüksek voltaj kablosunda arıza ve...»

Rod, «Gelip bana ağlama,» diye onun sözünü kesti. «Ben Yeraltı Çalışmaları Müdürü değilim.»

Dimitri, ağzı bir karış açık, şaşkın şaşkın ona baktı. «Ne? Yoksa seni kovdular mı?»

«Eh, hemen hemen ona yakın bir şey oldu.» Rod mektubu masada itti. «Bak, o köpekler bana ne yaptılar.»

Dimitri mektubu okuduktan sonra sevinçle bağırdı. «Tanrım! Rod! Tanrım!» Haberi diğer şube müdürlerine vermek için dışarı fırladı. Onlar da hemen Rod'un bürosuna koşarak adamın elini sıktılar. Rod, çoğunun sevindiğini farkettiler.

Ama birkaçmmki sahteydi. Birinin sesinde gizli bir özlem de vardı. Bir diğeri geçenlerde Ironsides'dan iyice azar işitmişti. Beceriksiz olan bir üçüncüsü ise, artık yerinin tehlikede olduğunu anlamıştı. Telefon çaldı, Rod alıcıyı kaldırdı.

Sonra yüzündeki ifade değişti. Odadakilere emreder gibi el sallayarak onların odadan çıkmalarını sağladı.

«BenHirschfeld.»

«Günaydın, Mr. Hirschfeld.»

«Eh, sana şans veriyoruz, Ironsides.»

«Bunun için minnet duyuyorum.»

«Seni görmek istiyorum. Duruma alışman için bugün serbestsin. Yarın sabah dokuzda, Reef binasındaki büroma gel.»

«Geleceğim.»

«İyi.»

Rod telefonu kapattı. Sonra bütün günü çalışarak, işleri yeniden düzenleyerek geçirdi. Çalışmalar sık sık kendisini kutlamaya gelenler yüzünden kesiliyordu. Genel Müdür olmuştu, ama hâlâ Yeraltı Çalışmalar Müdürü'nün görevlerini de sürütüyordu. Grubun diğer madenlerinin birinden yeni Yeraltı Çalışmalar Müdürü gelinceye kadar bir hayli zaman geçecekti. Rod, sırttaki ana yönetim binasındaki büyük büroya taşınmak için hazırlık yapıyordu. Tam o sırada biri daha geldi: Frank Lemmer'in sekreteri Miss Lily Jordan. Sade, gri flanel bir tayyör giymiş olan sekreter, bir kadınlar hapisanesinin

gardiyanına benziyordu.

«Mr. Ironsides, geçmişte sizinle pek anlaşılamadık.»

Aslında bu söz pek hafif kaçıyor. «Gelecekte anlaşabileceğimizi de sanmıyorum. Bu yüzden istifamı vermeye geldim.

Gerekli hazırlıkları dayaptım.»

Telefon çaldı.

Dan Stander neşe ve kayıtsızlıkla, «Rod,» diye açıkladı. «Ben âşığıml!»

Rod, «Ah, Tanrım, hayır,» diye inledi. «Bu sabah olamaz.»

«Beni onunla tanıştırdığın için sana teşekkür etmeliyim. O, dünyanın en şahane...»

Rod, doktorun sözünü kesti. «Evet, evet! Buraya bak. Dan, işim başımdan aşkın. Başka zaman konuşuruz, olur mu?»

«Ah, evet, unuttum. Bana senin yeni Genel Müdür olduğunu söylediler. Kutlarım. Artık bana kulüpte bir içki ikram edersin. Saat altıda.»

«Tamam. O zamana kadar benim de buna ihtiyacım olacak.» Rod telefonu kapayarak bir cellât tavrıyla oturan Miss Lily Jordan'a döndü. «Geçmişte çıkarlarımız çatışıyordu, Miss Jordan. Gelecekte böyle bir şey olmayacak. Sonder Ditch'in etrafındaki yüz elli kilometrelik alanda sizden daha üstün bir özel sekreter yok. Size ihtiyacım var. Şirketinde öyle.»

Rod, en arsız, en sevimli gülümseyişiyle kadına baktı. «Miss Jordan bana bir fırsat tanıyın, lütfen.»

Miss Jordan'm kadınca yanı bu tebessüme kayıtsız kalamazdı, kalmadı da. «Pekâlâ, Mr. Ironsides. Önce bu ayın sonuna kadar kalacağım. Ondan sonra görüşürüz.» Ayağa kalktı. «Şimdi eşyalarımızı yeni büronuza' taşıtacağım.»

«Teşekkür ederim, Miss Jordan.» Rod ferahlayarak işleri kadına bıraktı. Masasında biriken problemlerle ilgilenmeye başladı. O, bir kişiydi ve iki işi vardı. Telefon çalıyor, adamlar koridorda sıraya diziliyordu. Dimitri bürosundan notlar yollayıp duruyordu. Rod, öğle yemeği yiyecek zaman bulamadı. Terry onu aradığı sırada da bitkin haldeydi.

Genç kadın. «Merhaba,» dedi. «Seni bu gece göreceğim miyim?» Sesi raundlar arasında bir boksörün alnına konulan ıslak kumaş kadar canlandırıcıydı.

Rod cevap olarak sadece kadının adını söyledi: «Terry.»

«Evet mi, hayır mı? Hayırsa, kendimi Reef binasının tepesinden aşağıya atacağım.»

Rod, «Evet, dedi. «Pops beni yarın sabah dokuzda toplantıya çağırıyor. Onun için bu gece apartmanda kalmam gerekiyor. Kente vanr varmaz seni ararım.»

Kadın, «Ah, ne güzel, ne güzel!» diye bağırdı.

Dimitri beş buçukta kapıdan başını uzattı. «Patlamayı kontrol için bir numaralı kuyuya ineceğim, Rod.»

«Tanrım! Saat kaç?» Rod saatine baktı. «Geç olmuş!»

Dimitri başını salladı.

«Bekle!» Rod, yardımcısını durdurdu. «Ben o işe bakarım.»

Dimitri durakladı. «Canım bana zahmet olmaz ki!» Şirket kurallarına göre, günlük patlamaların Yeraltı Çalışmaları Müdürü ya da Yardımcısının kontrolünde yapılması gerekiyordu.

Rod, «Ben o işe bakarım,» diye yineledi.

Dimitri itiraz etmek için ağzını açtı. Sonra Rod'un yüzündeki ifadeyi farkederek bundan hemen vazgeçti. «Pekâlâ öyleyse. Yarın görüşürüz.» Odadan çıktı.

Rod, kendi duygusallığına güldü. Sonder Ditch artık onundu. Ve şimdi madendeki ük patlamayı yönetecekti. Onun kuyunun başındaki patlama kontrol odasının çelik kapısının önünde bekliyorlardı. Bu savaşta kullanılan küçük istihkam yu--valarına benzeyen, betondan yapılmış bir odaydı. Kapının sadece iki anahtarı vardı. Biri Rod'da, biri de Dimitri'deydi.

Nöbetçi maden şefi ve elektrikçiler grubunun ustabaşısı da o günkü yüzlerce kutlamaya katıldı. Rod, kapıyı açtı ve küçük odaya girdiler.

Rod, «Kontrol edin,» diye talimat verdi. Maden şefi hem 1 ve hem de 2 numaralı kuyulardaki müfettişlere telefon etti.

Böylece Sonder Ditch'deki çalışma yerlerinin boşaldığını ve sabah aşağıya inen her insanın akşam yeniden yüzeye çıktığını kesinlikle öğrenecekti.

O arada elektrikçi kontrol panosunun önüne geçmişti. Başını kaldırarak Rod'a baktı «Devreleri kapamaya hazırım, Mr.

Ironsides.»

Rod, «Başla öyleyse,» diye başını salladı.

Adam bir düğmeye dokundu. Panoda bir yeşil ışık yandı «1 numaranın kuzey duvan kapalı ve yeşil.»

Rod emretti. «Kitle.»

Elektrikçi başka bir düğmeye uzandı. «1 numaranın doğu duvarı kapalı ve yeşil.»

«Kitle.»

Yeşil ışık, patlatma devresinin kesilmediğini gösteriyordu. Kırmızı ışık bir arıza olduğuna işaret ederdi. O zaman da bu patlatma mekanizmasına bağlanmazdı.

Devreler arka arkaya kontrolden geçirildi. Sonunda ustabaşı panonunun önünden çekildi.

«Hepsi yeşil ve kitlendi.»

Rod, maden şefine göz attı.

«Bütün tabakalar boş, Mr. Ironsides. Patlamaya hazır.»

Rod, «Çisa,» dedi. Bu, geleneksel emirdi. Bu söz her fitilin elle teker teker tutuşturulduğu günlerden kalmıştı.

Çisa, Bantudilinde, 'Yak,' anlamına geliyordu.

Maden şefi kontrol panosuna giderek, iri, kırmızı bir düğmenin üzerindeki kafesi kaldırdı.

«Çisa,» diye tekrarlayarak elinin ayasıyla düğmeye bastı.

Aynı anda kontrol panosundaki yeşil ışıklar söndü. Bunların yerindi bir dizi kırmızı ışık belirdi. Patlama her devreyi kesmişti.

Yer ayaklarının altında titremeye başladı. Kazı yerlerinde önce en tepedekiler patladı. Sonra sırayla ötekiler. Her patlamayla kayanın yüzünden on tonluk bir parça kopuyordu.

Rod, bütün bunları hayalinde canlandırabiliyordu. Hiçbir insan patlamayı gözleriyle görmemişti, ama adam aşağıda neler olduğunu biliyordu.

Son sarsıntı da hafifledi.

«Teşekkür ederim.» Rod birdenbire kendisini çok yorgun hissetti. O içkiyi gerçekten ihtiyacı vardı. Sabah, Dan'la yaptığı kısa konuşma, arkadaşının kafasını şişereceğini kendisine açıklamıştı. Herhalde Dan yeni bulduğu aşkından sözedecekti durmadan.

Sonra Rod o gece Johannesburg'da kendisini kimin bekleyeceğini düşünerek gülümsedi. Ve birdenbire bütün yorgunluğu kayboldu.

Karşılıklı oturuyorlardı.

Terry, Rod'a, «Sadece üç şey beni endişelendiriyor,» diye açıkladı.

«Neymiş onlar?» Rod, sabun bezini köpürtüyordu.

«Bir kere bacakların bu banyo için çok uzun.»

Rod, bacaklarını yerini değiştirirken Terry bağırarak sudan fırladı. «Rod Ironsides! Ayaklarını nereye koyduğuna dikkat eder misin?»

«Bağışla.» Adam eğilerek kadını öptü. «Söyle, seni kaygılandıran ötekiler nedir?»

«O da hiç kaygılanmamam.»

Rod, «Sen İrlanda'nın hangi bölgesindendin?» diye sordu. «Cork'tan mı?»

«Yani... bu korkunç bir şey, ama hiç vicdan azabı çekmiyorum. Bir zamanlar başıma böyle bir şey gelirse kimsenin yüzüne bakamayacağımı düşünürdüm. Çok utanacağımı sanırdım Sabun bezini Rod'un elinden alarak adamın göğsünü ve omuzlarını silmeye başladı. «Ama hiç utanmadığım gibi trafiğin en yoğun olduğu saatte Eloff sokağının ortasında durmayı ve olanca sesimle, 'Rodney ironsides beni seviyor!' diye bağırmak istiyorum.»

«Buna içelim.» Rod, ellerindeki köpükleri yıkayarak banyonun yanına uzandı. Kadeh tokuşturdular. Kap şarabı yakut renginde ve ıslıl ısıldı.

Terrey kadehini kaldırdı. «Rodney ironsides beni seviyor!» Rod başını salladı. «Rodney ironsides senin âşışın.»

Şaraplarını yudumladılar.

Rod,« Şimdi sıra bende,» dedi. «Neye içiyoruz?» Terry kadehini kaldırıp bekledi. Rod, öne doğru eğilerek, kristal, kadehteki şarabı genç kadının göğüslerinin arasından döktü, içki, Terry nin beyaz cildinin üzerinden kan gibi aktı.

Rod ciddi ciddi. «Bu gemiyi kutsuyorum,» diye mırıldandı. Terry neşeyle kıkır kıkır güldü.

«Kaptanının şerefine de içiyorum. Onu her zaman kesinlikle yönet.»

«Hiçbir zaman karaya oturmasın.»

Rod, «Peki seni kaygılandıran üçüncü neden?» diye sordu. «Manfred cumartesi günü evde olacak.» Şimdi ikisi de gülmüyordu.

Rod, uzanıp şarap şişesini aldı ve kadehlerini tekrar doldurdu. Sonra da, «Daha beş günümüz var,» dedi.

Bu, Dr. Manfred Steyner için kişisel zaferle dolu bir haftaydı. Konferansta yaptığı konuşmalar bütün görüşmelere temel olmuştu. Bütün tartışmalar bununla ilgiliydi. Onu General de Gaulle'ün de katıldığı kapanış şöleninde bir konuşma yapmaya davet etmişlerdi. Daha sonra General, Manfred'den onun ön salonlardan birinde kendisiyle kahve konyak içmesini istemişti. General nazik davranmıştı. Sorular sormuş ve yanıtlan dikkatle dinlemişti. Maliye Bakanı'nın dikkatini Manfred'in yanıtlarına çekmişti. İki kez hem de.

Generalle vedalaşmaları da nazik olmuştu. Ona çalışmalarının karşılığında bir devlet nişanının bile verileceği ima edilmişti. Manfred de Almanların çoğu gibi üniformalara ve madalyalara bayılırdı. Adam, fragının bembeyaz gömleğinin üzerinde bir yıldız ve kurdelenin nasıl duracağını canlandırıyordu kafasında.

Hem Fransız gazeteleri, hem de Güney Afrika'dakiler onun hakkında övgü dolu yazılar yayınlamıştı. Hatta aksi Time dergisi bile dörtte bir sütun ayırmış, bir de fotoğraf koymuştu: De Gaulle, elini ufak tefek Manfred'in omzuna dayamış, ilgiyle ona doğru eğilmişti. Resmin altında, «Avcı ve Şahin» yazılıydı. «Dolar mı avlayacaklar?»

Manfred şimdi Güney Afrika Havayollarının Boeing uçağının kuyruk kısmındaki küçük tuvalette durmuş, hafifçe ılık çalıyordu. Gömleğini ve atletini çıkararak çöp kutusuna attı. Yan beline kadar çıplakta şimdi. Gövdesini ve kollarını ıslak bezle sildi. Sonra kolonya sürdü. Çantasından bir elektrikli traş makinesi çıkardı. Yüzünü traş ederken ağzını çarpıttığı için ılık çalmaktan vazgeçti.

O arada kafasından Andrew'nun o sabah otele getirdiği dosyanın sayfaları geçiyordu teker teker. Manfred, yazılı belgeleri kolaylıkla, olduğu gibi ezberledi. Rapor, yanındaki çantadaydı, ama kelimesi kelimesine, sayısı sayısına aklımdaydı.

Şahane bir çalışmanın sonucuydu bu. Manfred, uzmanların Kitchenervilie alanında çalışan beş ayrı şirketin kuyu açma ve araştırma raporlarının nasıl ele geçirdiklerini tahmin bile edemiyordu. Çünkü altın şirketlerinin güvenlik önlemleri bir ha-beralma servisi kadar sıkıydı. Ama sayılar doğruydı.

Manfred M.R.B.'den alındığı ileri sürülen rakamları iyice incelemişti! Doğruydı. O halde diğer dört şirketten alman sayıların da doğru olması gerekirdi.

Raporu hazırlayan uzmanlar, adları efsaneleşmiş kimselerdi. Bu alanda en büyük uzman onlardı. Vardıkları sonuç da tamamiyle inanılacak gibiydi. Yani:

Sonder Ditch'in 1 numaralı kuyusunun 1.9 seviyesinde Büyük Kepçe'ye bir tünel açılırsa bu, içinde su bulunan kireçtaşı tabakasının altından geçecekti. Ve bu kaya tabakasının hemen arkasında inanılmayacak zenginlikte bir altın damanı vardı.

Manfred'in bunun ne anlama geleceği kavraması için borçlu olduğu şişman adamın nutuk çekmesine de ihtiyacı yoktu.

Büyük Kepçe'ye tünel açılmasını emredecek adam büyük takdir toplayacaktı. Hatta onun Grup Yönetim Kurulu Başkanlığı boşaldığı zaman oraya seçilmesi de mümkün olacaktı.

Bir olasılık daha vardı. Biri, kaya tabakası delinmeden hemen önce Sonder Ditch hisse senetlerinden çokça alır da, daha sonra bunları satarsa çok da zengin olacaktı. Öylesine zengin ki, istediği gibi bir hayat sürebilmek için artık kansırın parasına da ihtiyacı kalmayacaktı. Ayrıca kendi özel zevklerini de yerine getirebilecekti.

Manfred, traş makinesinin üzerindeki tüyleri üfledi. Çantasından temiz bir gömlekle atlet çıkarırken biraz önce mırıldandığı şarkının sözlerini söylemeye başladı:

«Heute ist der schönste Tag in meinem Leben.»

Manfred, Jan Smuts Havalimanı'nda gümrükten geçer geçmez Ironsides'a telefon edecekti, Ironsides, pazar sabahı eve gelecek ve Manfred'den gereken emirleri alacaktı.

Manfred ipek kravatını bağlarken yepyeni bir dünyanın eşiğinde durduğunu düşünüyordu. Bundan sonraki birkaç ayın olayları onu sıradan insanlardan çok yükseklerle çıkaracaktı.

Bu adamın bütün bu yıllar boyunca beklediği ve uğrunda çalıştığı fırsattı.

Rod, bahçe yolundan Hollanda stili, sivri damlı eve doğru çıkarken, «Buraya son gelişimden beri durum iyice değişti,» diye düşünüyordu.

Arabayı park ederek, kontağı kapattı. Bir süre öyle oturdu. Mesleğinde ilerlemesini sağlayan ve buna karşılık kendisinin de bir çift güzel boynuz armağan ettiği adamla karşılaşmayı pek istemiyordu.

«Cesaret, ironsides!» diye mırıldanarak, Maserati'den indi. Çim alanın ortasından geçen yoldan çıktı.

Terry verandadaydı. Parlak renkli, çiçekli bir elbise giymiş, saçlarını omuzlarına bırakmıştı. Şezlongda oturuyordu.

Pazar gazeteleri etrafına saçılmıştı. .

Rod, basamaklardan çıkarken onu, «Günaydın, Mr. Ironsides,» diye selamladı. «Kocam çalışma odasında. Yolu biliyorsunuz, değil mi?»

«Teşekkür ederim, Mrs. Steyner.» Rod, dostça, ama kayıtsız bir tavırla konuşmuştu. Genç kadının yanından geçerken usulca, «Seni tuzsuz bile yiyebilirim,» diye mırıldandı.

On beş dakika sonra Rod, Manfred Steyner'in masasının diğer tarafından taştan oyulmuş gibi oturuyordu. Sanki iç organları buz tutmuştu. Sonunda kendisini zorlayarak konuştuğu zaman gerilen dudaklarının derisi yarılacakmış gibi geldi. «Büyük Kepçe'ye tünel açmamı istiyorsunuz demek?» Sesi boğuklaşmış, çatallaşmıştı.

«Bundan daha da fazlasını istiyorum, Mr. Ironsides. Tüneli üç ay içerisinde tamamlayacaksınız. Kimseler de bilmemeli.» Manfred pek ciddi bir tavırla konuşuyordu. Pazar olmasına rağmen 'resmi' kılıktaydı. Beyaz bir gömlek ve koyu renk elbise eivmişti «Tüneli açmaya 1 numarab kuyunun 1.9 tabakasından başlayacaksınız. Büyük Kepçe'nin yaptığı kıvrımın 75 metre gerisine, 1980 metrede bir deneme tüneli açacaksınız.»

Rod, «Olmaz,» diye başını salladı. «Oradan giremezsiniz. Hiç kimse bu tehlikeyi göze alamaz. Kaya tabakasının öteki tarafında ne olduğunu Allah bilir. Yalnız oradaki toprakların kötü olduğunu biliyoruz. Pek kötü!»

Manfred usulca, «Bunu nereden biliyorsunuz?» diye sordu.

«Kitchener alanında çalışan herkes bunu biliyor.»

«Nasıl?»

«Küçük olaylardan bu sonuç çıkıyor.» Rod, düşüncelerini kelimelerle anlatmakta güçlük çekiyordu, «insan hissediyor bunu. Belirti ortada. Bu işte yeteri kadar çalışırsanız adeta bir altıncı his oluşur ve bu sizi uyarır...»

Manfred sert bir tavırla onun sözünü kesti. «Saçma! Büyü çağı çok gerilerde kaldı.»

Rod öfkeyle homurdandı. «Ben büyüden değil, deneyimden söz ediyorum. Kaya tabakasının

gerisinde açılan deneme kuyularından elde edilen sonuçları gördünüz mu?»

Manfred, «Tabii,» diye başını salladı. «Üç numaralı deneme kuyusunda altın oranı yüksek bir kaya tabakası bulundu.»

«Ama diğer kuyularda altın bulunamadı. Ya da damar başka tarafa doğru dönüyordu. Bir yerinden de işeyen bir at gibi sular fişkırdı.»

Manfred kıpkırmızı kesildi. «Bu evde meyhane ağzıyla konuşmaktan men ederim seni!»

Rod şaşaladı. Daha cevap veremedi Manfred sözlerine devam etti. Üç kişinin adını vererek, «Onların uzun iç çekmelerden sonra açıkladıkları fikirlerine, kendi belirsiz önsezilerinizden daha fazla önem verebilir misiniz?»

Rod, istemeye istemeye. «Bu alanda onlardan daha üstün uzman yok,» diye itiraf etti.

Manfred homurdandı. «Şunu okuyun!» Sarı dosyayı masaya attı. Sonra ayağa kalkarak gizli muslukta ellerini yıkamaya gitti.

Rod, dosyayı alarak açtı. Raporu okumaya daldı. On dakika sonra başını yazılardan kaldırmadan cebine karıştırarak bir paket sigara çıkardı.

Manfred sert bir sesle ona engel oldu. «Lütfen sigara içmeyin!»

Rod, kırk beş dakika sonra dosyayı kapattı. Bu sürede Dr. Steyner, masasının başında bir sürüngen gibi hareketsiz oturmuştu. Sadece gözlerinin pırıltısı adamın canlı olduğunu gösteriyordu.

Rod, hayretle, «Bütün bu rakamları ve raporları nasıl elde ettiniz?» diye sordu.

«Bu sizi ilgilendirmez!» Manfred, dosyayı Rod'dan geri aldı. Kırk beş dakikadan beri ilk defa hareket ediyordu.

Rod, «Demek mesele bu...» diye homurdandı. «Su, yüzeyin yakınında, kireçtaşırun içinde. Ve biz tüneli bunun altına açacağız.» Ayağa kalkarak Steyner'in masasının önünde bir aşağı bir yukarı dolaşmaya başladı.

Manfred sordu. «Artık inandınız mı?»

Rod cevap vermedi.

Manfred usulca, «Daha olgun ve tecrübeli insanları atlayarak sizi terfi ettirdim,» diye anımsattı. «Eğer sizi oradan indirir ve bütün dünyaya bu işi başaracak bir insan olmadığınızı açıklarsam, o zaman mahvolursunuz, Rodney Ironsides. Bir daha hiç Kimse size iş verme tehlikesini göze almaz!»

Budoğruydı. Ve Rod dabunubiliyordu. «Ama talimatımı yerine getirir ve o zengin altın damarına girerseniz, şereften size de biraz pay düşer.»

Bu da doğruydı. Rod dolaşmaktan vazgeçerek kararsızlığın verdiği bir azapla omuzlarını kamburlaşırdı. O güçlü önsezilerine aldırmayarak bu rapora inanabilir miydi? Kaya damarın gerisindeki toprakları düşündüğü zaman tüyleri ürperiyordu. Burnuna pek pis bir koku geliyordu. Yanılıyor da olabilirdi. Ve karşı koymanın bedeli de çok yüksekti.

Rapordaki o tanınmış isimler... Manfred'in yerine getireceğinden hiç kuşkusuz olmadığı tehditler...

Rod, haşın bir sesle, «Bana yazılı talimat verir misiniz?» diye sordu.

Manfred adeta uysalca. «Bunun ne yararı olur?» dedi. «Genel Müdür olarak bazı yerlerin kazılması ya da kazılmaması konusunda teknik olarak karar verme yetkisi sizin. Duvarın gerisinde bir sorunla karşılaşacağımızı sanmıyorum. Ama böyle bir şey olursa benim yazdı emrim de sizi koruyamaz. Sözgelimi... karımı öldürdüğünüzü varsayalım. Bunu size emrettiğimi bildiren yazılı

belgeyi göstererek kendinizi savunamazsınız ki!»

Bu da doğruydu. Rod, kapana kısılmış olduğunu anlıyordu. Emri yerine getirmeyi reddedebilirdi. O zaman da geleceği mahvolurdu. Ya da boyun eğeT ve sonuçlar neyse bunlara katlanırdı.

Manfred, «Hayır,» dedi. «Size yazılı emir vermeyeceğim.» Rod usulca, «Aşağılık köpek,» diye homurdandı.

Manfred de aynı derecede yumuşak bir sesle, «Bana boyun eğmek zorunda kalacağınızı size söylemişim,» diye anımsattı.

Rod'un Terry Steyner'la olan ilişkisi yüzünden çektiği vicdan azabının son izleri de böylece hafifleyerek kayboldu.

«Büyük Kepçe'yi delmem için bana üç ay veriyorsun. Pekâlâ, Steyner. Bu istediğini yapacağım!»

Rod, topuğunun üzerinde dönerek odadan çıktı.

Terry, aşağıdaki çim alanda onu bekliyordu. Rod'un yüzünü görünce rol yapmaktan da vazgeçerek ona doğru gitti.

«Rod, ne oldu?» Elini adamın koluna koyarak yüzüne baktı.

Rod, dikkatli ol diye onu uyardı.

Genç kadm elini çekerek biraz geriledi. «Ne var?»

Rod öfkeyle. «O Allanın belası Gestapo köpeği!» diye homurdandı. Sonra ekledi. «Bağışla, Terry. O, senin kocan...»

«Ne yaptı?»

«Bunu sana burada anlatamam. Seni ne zaman görebilirim?»

«Bugün daha sonra evden ayrılmak için bir bahane uydururum. Beni dairende bekle.»

Daha sonra Paravano'nun tablosunun altında oturarak Rod'un anlattıklarını dinledi. Rod her şeyi açıkladı ona. Raporu, tehditleri ve BüyükKepçe'nin delinmesi emrini.

Terry ne eleştirdi, ne de onayladı.

Manfred pencereden döne/ek masasına gitti. Uzaktan bile karısının hareketinin ne anlama geldiğini sezmişti. Theresa elini uzatmış, başını kaldırmıştı. Dudaklare endişeli bir soruyla aralanmıştı. Sonra suçlu suçlu irkilerek gerilemişti.

Manfred, masasının başına geçeTek ellerini dikkatle önüne koydu. İlk defa Rodney Ironsides'ı bir maşa değil, bir erkek olarak düşünüyordu.

Çok iri yarı. Yalnız uzun boylu değil, omuzları da bir darağacı kadar geniş.» Ironsides'ı cezalandırmak için fiziki yolu seçemezdi. Ayrıca öcünü hemen de alamazdı. Onu, Büyük 'Kepçe'ye tünel açıldıktan sonra cezalandıracaktı.

Manfred, kendi kendine, soğuk soğuk, «Bekleyebilirim,» dedi. «Bu hayatta her şeyin sırası vardır.»

Davy ve Johnny Delange, Rod'un masasının önündeki iki iskemlede oturuyordu. Büyük pencereleri Kitchenerville vadisine bakan bu geniş odada sıkılmış, rahatsız olmuşlardı.

Rod, 'Onları suçlu bulmuyorum diye düşündü. 'Ben bile buraya daha alışamadım. Duvardan duvara halı, havalandırma, tahta kaplama duvarlara asılı değerli tablolar...'

Rod, «İkinizi çağırmanun nedeni şu,» diye başladı. «Sonder Ditch'deki en iyi kınalar sizsiniz.»

Davy, kendi kendine, kuşkuyla, «Teneke kaburga bizden bir şey isteyecek,» dedi.

Johnny bıyık altından güldü. «Programa başlamadan önce birikireklam seyredelim...»

Rod, iki kardeşin yüzlerine baktı. Onların akıllarından geçenleri çok iyi biliyordu. Kendisi de bir zamanlar gündelikte çalışmıştı. Kendi kendine, 'İltifatları kes artık, ironsides diye önerdi. 'Bu iki adam çok uyanık. Sözlerinden etkilendikleri de yok.'

«İkinizi de kazılardan alıyorum. Sizi özel geliştirme kısmında çalıştıracam. Sırayla gece ve gündüz vardiyalarında çalışacaksınız. Doğrudan doğruya bana karşı sorumlu olacaksınız. Çalışmalarınız konusunda sıkı güvenlik Önlemleri de alınacak.»

İki kardeş hiç tepki göstermeden Rod'u dinlediler. Yüzlerinden ihtiyatlı ifadeler vardı.

Sonra kısa sessizliği Johnny bozdu. «Bir uçta, günde bir patlama mı?» Alacağı ücreti düşünüyordu. Kopan kayalara göre hesaplanacak ücreti şimdikinden pek fazla olmayacaktı. Her gün küçük bir alan üzerinde çalışacaklarına göre ücret dolgun olamazdı.

Rod başını salladı. «Hayır. Çok çabuk, çok patlama, kuyu açıcılara verilen ücretin aynı.»

Delange kardeşler iskemlelerinde öne doğru eğildiler.

Davy, «Fazla patlama mı?» dedi. Bu hazır olur olmaz dinamitleri patlatacakları anlamına geliyordu. İyi bir grup bir vardiya sırasında üç, hatta dört patlama sağlayabilirdi.

Johnny bağırdı. «Çok hızlı mı?» İşte onun anladığı dil buydu. Bu terim ancak acil durumlarda kullanılırdı. Örneğin, bir göçükten sonra işçileri kurtarmak için çalışırken. Johnny sevinçle, «Tanrım!» diye düşündü. «Bir vardiya sırasında dört... hatta beş patlama için hazırlık yapabilirim.»

İki kardeş aynı anda, «Kuyu açıcılara verilen ücretin aynısı mı?» dediler. Bu yüzde yirmi bir fazlalık demekti. Bir servet öneriliyordu.

Rod, bu sorulara karşılık, Evet anlamında salladı başını. Sonrada geleceğini çok iyi bildiği tepkiyi bekledi. Hemen oldu bu.

Delange Kardeşler bityeniğini aramaya başladılar. Kımıldamadan oturuyor, öneriyi kafalarından geçiliyorlardı. Çok ucuza satılan domateslerde kusur arayan ihtiyatlı iki ev kadını gibi.

Johnny, «Bu tünel ne uzunlukta olacak?» diye sordu. Tünel kısa olursa bu işle uğraşmaya bile değmezdi. Tam tempoyu hızlandırırken iş sona ererdi.

Rod, «Bin sekiz yüz metreye yalan,» diye giderdi kaygılarını.

İki kardeş de rahatlamıştı.

Davy, bityeniğini bulmuştu. «Bu tünel nereye açılacak?»

«Büyük Kepçe'yi deleceğiz. Bin sekiz yüz metre derinlikte.»

Johnny, «Tanrım!» dedi. «Büyük Kepçe!» Şaşırmış, ama korkmamıştı. Tersine bunu bir meydan okuma sayıyordu.

Tehlike onu, heyecanlandırmıştı. Johnny Delange daha erken doğsaydı, savaşta harika bir pilot olurdu.

Kafası hızla çalışan Davy, «Büyük Kepçe...» diye mırıldandı. Ne bu, ne de öbür dünyada herhangi bir şey David Delange'ı Büyük Kepçe'yi delmeye ikna edebilirdi. Bu kaya engele karşı adeta dindarca bir korku duyuyordu. Bu ad bile gizli

bir tehlike, anlatılamayacak bir dehşet duygusuyla tüylerinin ürpermesine neden olmaktaydı. Su. Gaz. Gevşek toprak.

Çatlaklar, çamurlu seller. Yani bir madencinin karabasanları.

Bu işi yapmasma olanak yoktu. Ama para da küçümsenmeyecek kadar iyiydi. Bu koşullarda on-on bir bin Rand kazanabilirdi.

«Pekâlâ, Mr. ironsides,» dedi. «İlk gece vardiyalarını ben alırım, Johnny gündüz vardiyalarınabaşlayabilir.»

Davy Delange kararını vermişti. Delicileri, yılan gibi kıvnmlı yeşilimsi siyah kaya duvara gelinceye kadar çalışacaktı.

Ondan sonra da tünelden çıkacak ve işi bırakacaktı. Her maden onaişverirdi. Johnny'yi de kendisi gibi yapmaya zorlayacaktı.

Johnny çok sevinmişti. Ağabeyinin öneriyi hemen reddedeceğini sanmıştı. «Yaşa, Davy!»

Artık Mustangı alması kesinleşmişti. Hatta Hettie için bir MGB de seçebilirdi. Noel'i karısıyla Durban'da geçirecekti ve...

Davy'nin hemen kabul etmesi Rod'u şaşırtmıştı. Bir an adamı süzdü. Sonra da, 'Gözleri bir sansarinkine benziyor diye karar verdi. 'Sanki köpeğin biri o. Onu gözaltında tutmalı.

Hazırlıkları tamamlamak için bir vardiy ay etti. Başlama noktasını Rod seçti. 1.9 derilikte ana taşıma yolu bir kıvrım yaparak kuyudan uzaklaşıyordu. Bu tünelde doksan metre ötede kayaya oyulmuş bir oda vardı. Lokomotif onarım yeri olarak hazırlanmıştı, ama artık kullanılmıyordu. Odanın önüne içeride neler olduğunun anlaşılmaması için hava delikli iki kapı takıldı. Yeraltı Çalışmaları Şef Sürveyörü bu kapıların arkasına aletlerini yerleştirdi. Ve kayanın içinden iki kilometre kadar dümdüz uza--arak, Büyük Kepçe'yi delecek olan tünelin ağzını işaretledi.

Ağzındaki odacığın etrafı iplerle ayrıldı, uyan levhaları da kondu.

«Tehlike!»

«Ayrı patlatma çalışmaları.»

Maden şereflerine adamları orada tutmaları emredildi. Bütün trafik de ikinci taşıma yoluna verildi. Odanın kapısına da başka bir levha takılmıştı.

«Tutuşabilir maden çalışmaları kuralları geçerlidir. Bu noktadan sonra çıplak fener kullanılamaz.»

Kayanın üst tabakasında küçük kömür ve öteki organik madde tabakaları olduğu için Sonder Ditch, Tutuşabilir-maden' sınıfına giriyordu. Ve buradaki çalışmalar da Hükümetin bu konuyla ilgili yasalarına göre yapılmaktaydı. Yeni kazılmaya başlanan tünellerde kibrit, çakmak ve diğer kıvılcım çıkaran gereçlerin kullanılması yasaktı. Burada metan gaz olabiliyordu.

Varolduğu sadece emniyet lambasıyla yapılan denemelerle anlaşılan metan gazı renksiz, kokusuz ve tatsızdı. Gerçek ve dehşet verici bir tehlikeydi bu. Havada yüzde dokuz yoğun metan gazının bulunması müthiş bir patlama için yeterliydi.

Kayadaki bir çatlak ya da oyuktan sızan metan gazının kazara patlamaması için her zaman sıkı önlemler alınırdı.

Tünelin ağzındaki hava tankları kuyunun köşelerinden inen basınçlı ana borulara bağlandı. Böylece kaya delicilere her iki buçuk santimetre kare için tozu kilo basınç sağlanmış oluyordu. Sonra deliciler, çubuklar, kürekler ve çekiçler asansörle 1.9 merkezine indirildi. Yeni tünelin ağzına yerleştirildi.

Son olarak da yine başlangıç yerindeki kırmızı maden dolaplara patlayıcılar konuldu.

23 Ekim 1968 gününün akşamı Davy Delange ve grubu, ana patlamadan sonra asansörden inerek o kullanılmayan lokomotif onarım odasına gittiler.

Davy, yanında somurtkan Swazi ustabaşıyla sürveyörün "tünel ağzını işaretlediği kaya duvann önünde durdu. Arkada grubu emir beklemeden çalışmaya başlamıştı. Her adam kendisinden beklenileni biliyordu.

Makinistler ve yardımcıları hantal aletlerini öne doğru çekiyordu.

Davy her birine çalışacakları delikleri gösterdi. «Sen! Sen! Sen! Sen!» Sonra geriledi.

«Saya!» diye emretti. «Vurun.» Çalışma, kulakları sağır eden bir gürültüyle başladı.

Oyma sona erince Davy, deliklere parlatıcıları yerleştirdi. Fünyeler deliklerden beyaz farelerin kuyrukları gibi sarkıyordu. Her biri sırayla patlaması için uygun boyda kesilmişti.

«Burayı boşaltın!» Ustabaşının düdüğünün tiz sesi duyuldu. Bunu, kaim altlı çizmelerin gürültüsü izledi. Ses uzaklaştı, ve kimyasal yöntemlerle temizlenen havayla dolu yere ağır bir sessizlik çöktü.

«Çisa!» Davy ve ustabaşının sağ ellerinde tutuşturucular, çocukların maytapları gibi yanıyordu. İki adam bunları sarkan fitillere dokundurdu. Oda yanan fünyelerin yoğun mavi ışığıyla aydınlandı. İki adamın duvara vuran dev gölgeleri titreşti.

«Hepsi de yanıyor! Gidelim!» İki adam dönerek ana yolda bekleyen gruba katıldı.

Patlama kulaklarındaki havayı emdi sanki. Akciğerlerine hızla daldı. Bunu izleyen sessizlik insanı sersem edecek gibiydi.

Davy, kolundaki saate baktı. Yasalara göre çalışma yerine dönmek için aradan yarım saatin geçmesi gerekiyordu.

Zamanında yanmamış bir fitil birinin kafasını uçurabilirdi. Bu olmasa bile zehirli, azotlu bulutlar insanın burnundaki kıl köklerini mahveder ve böylece onu, ciğerine dolmaya çalışan kaya tozlarına karşı daha da savunmasız hale getirirdi.

Davy yarım saat bekledi. Bu sırada havalandırma sistemi tozları ve dumanları alıp götürdü.

Sonra yalnız başına çalışma yerine gitti. Taşıma yolundan yukarı çıktı. Yanında emniyet lambası vardı. Bunun küçük, mavi alevi sık pirinç kafesin ortasında yanıyordu. Kafes, alevi havada olabilecek metana karşı koruyordu. Erimesi de olanaksızdı.

Davy, kaya duvarda açılmış olan yuvarlak oyuğun önünde durarak metan gazı olup olmadığını anlamaya çalıştı.

Gözlerini mavi aleve dikmişti. Metan varsa bunun üzerinde başlığa benzer bir ışık oluşacaktı. Ama böyle bir şey yoktu.

Davy feneri söndürdü.

«Ustabaşı!» diye haykırdı. Svvasi, kangal halindeki hortumu açarak yaklaştı.

«Sula!»

Davy, kayanın yüzü ve bunun dibindeki parçalar suyla iyice ıslanarak parlamaya başlayıncaya kadar bekledi. Tozlar, işe koyulacak kadar dağılmıştı.

«Çubukçular!» diye seslendi. İşçiler ellerinde üç buçuk metre boyundaki çubuklarla geldiler. Dev kol demirlerine benziyordu.

«Başlayın. Güvene alın.» İşçiler dik kaya duvardaki gevşek parçalara adeta saldırdı. İki kişi bir çubukla çalışıyordu.

Çubuğun çelik ucu kayadan kıvılcımlar çıkmasına neden oluyordu. Yerlerinden çıkan parçalar aşağıya yuvarlandı. Önce pek fazlaydı bunlar. Sonra gitgide azaldı. Sonunda duvar, başlarının yukarısında tertemiz ve sapasağlam yükselmişti.

Davy ancak ondan sonra taş yığınının üzerine tırmanarak yeni deliklerin yerlerini işaretlemeye başladı.

Arkada adamları parçalan küçük vagonlara dolduruyordu. Makinistler ise, delicileri duvara yaklaştırmaktaydı.

Davy ve grubu o akşam üç patlatma yaptı. Davy, asansörden mis kokulu, pembe şafağa çıkarken hayatından memnundu.

'Belki bu gece dört patlatma yapabiliriz diye düşünüyordu.

Şirketin değişme bölüğünde duş yaptı. Kaynar suyu açtığı için cildi kıpkırmızı kesildi. Adam saçlarını, koltukaltlarını ve kasıklarını iyice sabunladı.

Sert tüylü kaim bir havluyla kurulandı ve çabucak giyindi. Park yerindeki eski Ford arabasına doğru giderken mutlu ve yorgundu. Acıkmış, uykusu da gelmişti.

Arabasını fazla hızlı sürmeyerek Kitchenerville'e gitti. O sırada güneş de Kraalkop sırtından yükselmeye başlamıştı. Gökyüzü sisli bir pembeliğe bürünmüş, yere uzun gölgeler düşmüştü. Davy, çiftlikte sabahlan erken kalktığı zaman da her şeyin böyle olacağını düşünüyordu.

Kentin dışında Johnny'nin aksi yöne doğru giden Mo-naco'su homurdanarak yanından geçti. Genç adam, ağabeyine elini sallayarak kornaya bastı. Bağırarak bir şeyler söyledi, ama rüzgârın ve motorun uğultusu sesini boğdu.

Davy, bu durumu hiç beğenmediğini belirten bir tavırla başını salladı. «Günün birinde onu yakalayacaklar. Bu yolda hız yapmak yasak.»

Arabasını garaja sokarak mutfak kapısından eve girdi. Bantu hizmetçi, ocağın önünde çalışıyordu.

Davy ona, «Üç yumurta,» diyerek odasına gitti. Ceketini çıkararak karyolasına attı. Sonra kapıya giderek koridorun aşağısına ve yukarısına çabucak bir göz attı. Koridor boştu. Mutfakta kahvaltı hazırlayan hizmetçinin gürültüsünden başka bir ses duyulmuyordu.

Davy usulca koridorda süzüldü. Johnny'nin yatak odasının kapısı aralıktı. Davy sessizce o tarafa doğru gitti. Yüreği sanki yerinden fırlayacak gibiydi. Heyecan ve suçluluk duygusundan boğulacaktı.

Kapının aralığından bakarak, usulca bağırdı. Bu sabah manzara her zamankinden de şahaneydi.

Hettie'nin uykusu derindi. Johnny her zaman karısını ancak bir patlamayla uyandırabileceğini ileri sürerdi. Hettie hiçbir zaman gecelik giymez, sabahlan on buçuktan önce de kalkmazdı. Yatakta yüzükoyun yatmış, yasağı da göğsüne bastırmıştı. Kırmızı saçları, yeşil çarşafların üzerine karmakarışık yayılmıştı. Hava sıcak olduğu için üzerindeki Örtüyü de atmıştı.

Davy, koridorda duruyordu, gözü seyirmeye başlamıştı. Gömleğinin altında koltuğundan terler aşağıya doğru akıyordu.

Hettie yatakta, uykusu arasında anlaşılmaz bir şeyler mırıldandı. Dizlerini bükerek arkaüstü döndü. Bir kolunu kaldırarak cansızca yüzüne doğru bıraktı. Şimdi dirseği gözlerini örtüyordu.

Hettie derin derin soluk aldı. Koltuğunun altındaki tüyler de kızılması sarıydı. Vücudu uzun, cildi bembeyaz ve ipek gibiydi.

Vücudunu ağır ağır, adeta şehvetle kımıldattı. Uyuyordu. Mışıl mışıl.

Hizmetçi, «Kahvaltı hazır, beyefendi,» diye seslendi. Davy suçlu suçlu irkildi. Sonra da koridorda ilerledi.

Sanki uzun bir süre koşmuş gibi kesik kesik soluk alışı onu şaşırttı.

Johnny Delange, taşıma tünelinin yan duvarına yaslanmış, sert miğferini çapkınca yana eğmişti. Dudaklarının arasından bir sigara sarkıyordu.

Kayanın yüzünde patlamalar başlamıştı. Johnny her patlamayı farkediyordu. Son sarsıntıdan sonra doğruldu.

«Bu iş de oldu!» diye açıkladı. «Haydi, Büyük Kral!»

Yarım saat bekleyerek zamanını boşa geçirmeye niyeti yoktu Johnny'nin. Büyük Kral'la genç adam taşıma yolundan inerlerken burunlarının ve ağızlarının üzerine eşarplarını sanyorlardı. İleride tünele toz ve dumanlardan oluşan mavimsi bir sis dolmuştu. Büyük Kral toz ve dumanı dağıtmak için hortumu açmıştı. Bundan su ince bir sis halinde fışkırıyordu.

Kaya duvara gittiler. Johnny emniyet lambasının üzerine eğilmişti. Onun bile metan gazına karşı büyük bir saygısı vardı.

Büyük Kral'ın sulama işini bitirmesini beklemeyerek kükredi «Çubukçular!» İşçiler siste hayaletler gibi yaklaştı.

Arkalarından da delicilerle makinistler.

Johnny hesaplı bir şekilde bazı tehlikeleri göze alarak dt licileri Davy Delange'nin aynı koşullar altında yapacağından kırk beş dakika önce çalıştırdı.

Patlayıcılarını hazırlayıp, fitilleri de kestikten sonra tekrar çalışma yerine döndüğü zaman işçilerin yüzeyden tek parça halinde kopan koskocaman bir kaya parçasıyla uğraştıklarını gördü. Beş kişi bunu taşınacak parçalar halinde kırmak için yedi kiloluk çekiçlerle vuruyordu. Johnny yanlarına yaklaştığı sırada Büyük Kral, adamları acımasızca azarlıyordu.

«Akdarı döven bakirelere benziyorsunuz!»

Çekiçler şangırdıyor ve kayadan kıvılcımlar fırlıyordu. Çekiççilerin derilerinden süzülen terler, vücutlarını parlatıyordu.

Her vuruşta başlarından terler parlak damlacıklar halinde etrafa sıçırıyordu.

Büyük Kral, onların damarına basıyordu. «Saya! Hepiniz bir arada bir yumurtanın kabuğunu bile kıramazsınız. Vurun be! Vurun!»

Adamlar bitkin halde gerilediler. Teker teker. Göğüsleri körük gibi inip kalkıyor, ağızları bir karış açık soluk almaya çalışıyorlardı. Gözlerine dolan terlerde etraflarını göremiyorlardı.

Johnny işe karıştı. «Tamam, tamam.» Kaya, bütün patlamayı engelliyordu. Bunu kırmak için zorlu bir çareye başvurulması gerekiyordu.

Johnny, «Onu uçuracağım,» dedi. Bu sözleri duyan bir hükümet müfettişi veya maden güvenlik memuru sapsarı kesilirdi. .

Büyük Kral, adamlarına talimat verdi. «İyice uzaklaşın ve başlarınızı da çevirin.» İşçilerden

birinin alnından tel örgülü bir gözlük aldı. Bu, uçan kaya parçacıkları ve zerrelere gözler girmemesi için kullanılıyordu. Zenci, gözlüğü Johnny'ye uzattı. O da bunu taktı.

Genç adam, branda bezi çantasından jelatin - dinamit çıkardı. Sarı, yağlı kâğıda sarılmış bir muma benziyordu.

«Bıçağını ver.» Büyük Kral, iri bir sustalıyı açarak uzattı.

Genç adam, çubuğun bir ucundan bir bozuk paranın iki kah kalınlığında bir parça kesti. Patlayıcıyı çantasına attı. Büyük Kral'a verdi.

«Geri çekil.»

Büyük Kral biraz uzaklaştı.

Johnny düşünceli düşünceli kaya parçasını süzdü. Sonra da jelatin - dinamit parçasını bunun ortasına koydu.

Gözündeki gözlüğü düzelitti ve yedi kiloluk çekiçlerden birini aldı.

«Gözlerinizi koruyun,» diye uyardı. Dikkatle nişan aldı. Sonra çekicinin sapını iki eliyle tutarak havaya kaldırdı. Ve hızla dinamitin üzerine indirdi.

O dar yerde patlama çok sarsıcı oldu. Johnny'nin kulakları uzun bir süre uğulدادı. Ufak bir parçanın yanağına çarptığı yerden kan akmaya başladı. Elindeki çekicinin sarsıntısı yüzünden bilekleri sızlıyordu.

Büyük Kral hayranlıkla, «Gıvenyama,» diye homurdandı. «Bu adam bir aslan.»

Patlama büyük kayayı üçgen biçimi üç parçaya ayırmıştı. Johnny, gözlüğü alına iterek yanağından akan kanı elinin tersiyle sildi.

«Bunu alıp götürün bakalım,» diye gülümsedi. Sonra da Büyük Kral'a döndü. «Gel.» Başıyla tünelin ucunu işaret etti.

«Deliklere patlayıcı yerleştirmeme yardım et.»

İki adam hızla çalışarak jelatin - dinamitleri deliklere yerleştirdi, fûnyelerle de sıkıştırdı.

Lisansız olmayan birinin deliklere patlayıcı koymasının cezası yüz Rand veya iki ay hapisti. Ya da ikisi birden. Büyük Kral'ın da lisansı yoktu. Ama Johnny onun yardımı sayesinde çalışma sırasında on beş dakika kazanıyordu.

Johnny ve grubu o gün, beş defa patlatma yaptı. Ama genç adam asansörle serin geceye çıkarken hiç de memnun değildi.

Büyük Kral'a, «Yann altı patlatma yapacağız,» dedi.

Zenci başını salladı. «Belki de yedi.»

Johnny eve döndüğü zaman Hettie onu oturma odasında bekliyordu. Koşarak kocasının boynuna atıldı.

Ona sarılarak, kulağına, «Bana armağan getirdin mi?» diye sordu.

Johnny neşeyle güldü. Karısına armağan getirmediği gün pek azdı.

Hettie, «Getirdin demek.» diye bağırarak ellerini kocasının ceplerinde dolaştırmaya başladı.

«Buldum!» Kadın elini Johnny'nin iç cebine sokarak küçük, beyaz bir mücevher kutusu çıkardı. «Ah!» Kutuyu açtı.

Sonra da yüzündeki ifade değişti.

Johnny kaygıyla, «Onları beğenmedin mi?» diye sordu.

Kadın, porselen ve lake küpleri inceleyerek, «Bunlara kaç para verdin?» dedi. Küpeler parlak renkli iki papağan biçimdeydi.

Johnny utanmıştı, «Şey, bildiğin gibi ayın sonu, Hettie. Aylık alıncaya kadar fazla param yok. Onun için...»

«Kaç para verdin?»

«Şey, anlayacağın...» Genç adam derin bir soluk aldı. «İki yüz elli Rand.»

Hettie, «Eh,» dedi. «Hiç de fena değil.» Artık küpelere karşı ilgi duymuyordu. Kutuyu kayıtsızca şöminenin kalabalık rafına fırlatarak mutfığa gitti.

Johnny arkasından seslendi. «Hey, Hettie! Fochville'e gitmeye ne dersin? Bu gece orada dans var. Gidip twist yapalım mı?»

Hettie hemen döndü. Yüzünde yemden neşeli bir ifade belirmişti. Heyecanla, «Ah, tabii, tabii,» diye bağırdı. «Öyle yapalım. Hemen gidip giyineyim.»

İşe gitmek üzere olan Davy odasından çıktı.

Johnny onu durdurdu. «Hey, Davy! Yanında para var mı?»

«Yine mi parasızsın?»

«Aylık gününe kadar.»

«Johnny, Allah cezası vermesin. Bu ayın başında tam bin beş yüz Rand'lık bir çek aldın. Paranın hepsini de harcadın mı?»

Johnny, göz kırptı. «Gelecek ayki çekim iki-üç bin Rand'lık olacak. O zaman sen beni seyret! Haydi, Davy. Bana bir ellilik borç ver. Hettie'yi dansa götüreceğim.»

Rod için günler, hızlı bir otomobilden görülen telgraf direkleri gibi çabucak geçiyordu. Adam yetenekleri konusunda kendisine her gün daha fazla güvenmeye başlıyordu. Yeralü çalışmalarını yönetebileceğinden hiçbir zaman kuşkuya düşmemişti. Şimdi yüzeydeki çalışmaları da iyice kavramış olduğunu anlıyordu. Çalıştırma masraflarını azaltmak için giriştiği kampanyanın etkili olmaya başladığının farkındaydı. Ama bunun yarı üç aylık raporları hazırlamaya başlarken iyice ortaya çıkacaktı.

Ama sırttaki Genel Müdürler için yaptırılmış evde geceleri uyuyamıyor ve endişeleniyordu. Bu evde, birkaç parça eşyayla kaybolmuşlar ve yapayalnızmışlar gibi geliyordu ona. Her zaman binlerce küçük, sıkıcı problem çıkıyordu. Ama bunların daha ciddi olanları da vardı.

O sabah Lilly Jordan odasına gelmişti.

«Mr. İnnes saat dokuzda sizi görmeye gelecek.»

«Ne istiyormuş?» Herbert İnnes, Sonder Ditch Temizleme Çalışmaları Müdürüydü.

Lily, «Bunu bana açıklamak istemedi,» diye yanıtladı. Ay sonu gelip gitmişti, ama Lily hâlâ Rod'un yanında çalışıyordu.

Rod kadının ayrılmaya niyeti olmadığına karar vermişti.

İri yarı, kırmızı suratlı bir adam olan Herbest İnne koltuğa oturarak Lily'nin getirdiği çayı içti. Bir yandan dâ Rod'a pazar günü öğleden sonra oynadığı golfu adım adım anlatıyordu. İnnes, üçüncü delikte dokuz numaralı sopayla başarısızlığa uğradığını açıklarken Rod, onun sözünü kesti.

«Pekâlâ, Herby. Problem nedir?»

«Hırsızlık oluyor, Rod.»

«Kötü mü?»

Herby, «Kötü sayılır,» diye homurdandı. Temizleme ve ta fiye sırasında bir ons altın kaybolması bile büyük bir felaketti.

«Ne kadar?»

«Yıkamayla dökme arasında haftada birkaç yüz ons 1 bediyoruz.»

Rod, «Evet,» diye başım salladı. «Bu kötü sayılır.»

Ayda yirmi bin Rand. Yılda yüz yirmi bin.

«Bu konuda bir fikrin var mı?»

«Uzun süredir böyle, Frank Lemmer zamanından beri. Elimiz dengelenherşeyiyaptık.»

Rod'un temizleme bölümünün çalışmaları konusunda belirsiz düşünceleri vardı. Bunu itiraf etmezdi, ama durum böyleydi. Altın cevherinin yüzeye çıkarıldıktan sonra in celendiğini ve tartıldığını biliyordu. Böylece kayadaki altın n tan oldukça doğrubir şekilde tahmin ediliyordu. Sonra bu sonuç elde edilen altın miktanyla kıyaslanıyordu. Aradaki farkın incelenmesi ve durumun

içyüzünün ortaya çıkarılması gerekiyordu.

«Son üç ayda ne kadar elde ettiniz?»

«Doksan altı nokta yetmiş üç.»

Rod, «Fena değil,» diye itiraf etti. Yüzeye getirilen cev herdeki bütün altının çıkarılması olanaksızdı. Ama Herbynin bunun çoğunu elde ettiği anlaşıyordu. Yani altının yüzde 96. kadarını elde ediyordu. Bundan da eksik olan iki yüz gram altının pek azının işlem sırasında kaybolduğu anlaşıyordu.

Rod, kararnı verdi. «Sana ne yapacağımı söyleyeceğim ve bunun iki katı uzunluğunda. Bunların bir ucundan ezicilerin küçülttüğü kaya parçalan veriliyordu. Borular dönüyor ve içlerindeki çelik topar kay alan döverek toz haline getiriyordu.

Gürültü öteki bölümdekinden daha da korkunçtu Rod'la Herby, nispeten daha sessiz olan ağır madde ayırma odasına girinceye kadar konuşmadılar.

Herby, «Şimdi,» diye açıkladı. «Endişelenmeye başlayabiliriz.» Atölyenin duvarından içeriye giren on beş santim kalınlığındaki açık mavi borulan işaret etti.

«Toz haline getirilmiş kaya bunların içinde suyla karışıyor. Ve düzgün bir macun halini alıyor. Altının yüzde kırkı açığa çıkmış durumda.»

Rod, «Kimse o borulan açamaz, değil mi?» diye sordu. «Bir sızma olup olmadığına da baktın sanırım.»

Herby başını salladı. «Evet. Ama şuraya bak.»

Dipteki duvarın önünde bir dizi kafes vardı. Bunlar kaim çelik tellerden yapılmıştı. Deliklerden bir insan parmağının girmesi ise olanaksızdı. Kaim çelik kapaklar kapatılmış ve kit-lenmişti. Her kafes sırasının önünde temiz, beyaz tulum giymiş bir Bantu bekliyordu. Hepsi de dikkatlerini toz altının borulardan akışını ayarladığı anlaşılan valflara vermişti.

Herby kafeslerden birinin önünde durdu.

«Parlak!» diye işaret etti. Sık ızgaranın gerisinde kaya tozundan oluşan kurşuni macun, bir dizi musluktan eğrilemesine duran siyah kauçuk tabakasının üzerine akıyordu. Kauçuk tabakasının yüzünde derin ondüleler vardı. Bunun her çukurunda serbest altın toplanıyor ve kendi ağırlığı yüzünden başka tarafa da gitmiyordu. Kauçuğun kıvrımlarındaki altın, yağlı gibi duruyordu. Kalınbirtabaka da oluşturmuştu.

Rod, çelik ızgarayı tutarak sarstı.

Herby, «Hayır,» diye güldü. «Kimse oradan içeri giremez.»

Rod, «altını o kauçuktan nasıl alıyorsunuz?» diye sordu. «İçeri biri mi giriyor?»

Herby cevap verdi. «Ayırıcı kendi kendisini temizliyor. Bak!»

Rod ilk defa o zaman kauçuk tabakasının hareket ettiğini farkettil. Aslında bu iki rulonun etrafında dönen bir kayıştan farksızdı. Kauçuk dönerken üzerine fişkırır sular altını alttaki toplama tankına akıtiyordu.

Herby, «İçeri bir tek ben girebiliyorum,» diye açıkladı. «Günde bir defa toplama tankını değiştiriyoruz.»

Rod, hırsızlığın olanaksız olduğunu kabul etmek zorunda kaldı.

Sonra dönerek sıra halinde duran dört Bantu'ya baktı. Hepsi de görevlerine dalmıştı. Rod onların

son derecede güvenilir insanlar olduklarını biliyordu. Hepsi de dikkatle seçiliyor, uzun araştırmalardan sonra bu bölüme veriliyordu.

Herby, «Tamam mı?» diye sordu.

Rod, «Tamam,» diye başını salladı. İki adam dipteki kapıdan çıktılar. Ve arkalarından kilitlediler.

Onlar gider gitmez dört Bantu da hemen harekete geçti. Doğruldular. Yüzlerindeki o dikkatli ve ciddi ifadeler kayboldu-

Şimdi hepsi de rahatladıkları için gülüyordu. İçlerinden biri bir şey söyledi. Diğerleri kahkahalar attılar. Gömleklerinin kemerlerini açtılar. Pantolonlarının paçalarından 6 mm. kalınlığında bakır teller çıkardılar. Ve bunları çelik ızgara deliklerinden soktular.

Fotoğrafçı Çarpık Bacak, ancak bir yıla yakın bir zaman uğraştıktan sonra kaim çelik ızgaralı ayırıcılardan altın çalmanın yolunu bulabilmişti. Bulduğu yöntem, bütün pratik çareler gibi, son derecede basitti.

Cıva, altını emer; bir kurutma kâğıdının nemi emmesi gibi. Cıva dokunduğu her altın zerresini alır. Ayrıca bu maddenin başka bir özelliği daha vardır. Bu, bakırın üzerine ekmeğe te-reyağ sürülüyormuş gibi kolaylıkla yayılabilir. Bakırın üzerindeki bu cıva tabakası altını emme özelliğini de yitirmez.

Çarpık Bacak, bakır tellerin üzerini cıvayla kaplama yöntemini bulmuştu. Bu teller, çelik kafesin deliklerinden sokuluyor ve oluklu kauçuk tabakasının üzerine yerleştiriliyordu. Cıva üzerinden akan her altın zerresini kapıyordu. Bir memur gelirken teller hemen pantolonların paçasına kolaylıkla saklanıyordu. Çalman altın, temizleme bölümünden de aynı şekilde çıkarılıyordu.

«Şimdi...» Herby, siyanür bölümünün o pek hoş giden sessizliğinde normal sesle konuşabiliyordu artık. «Serbest altını aldık. Geride sülfid altın kaldı.» Bu bölüm birkaç dönümlük yer kaplıyordu. Buraya çelikten dev tanklar konulmuştu. İki adam bunların arasında ilerlerken Herby, Rod'a sigara verdi. «Bu altını tulumbayla tanklara dolduruyor ve siyanük ekliyoruz. Siyanür, altını ayırıyor. Bunu muslukla çinko tozundan geçiriyoruz. Altın o zaman çinkonun üzerine yayılıyor.

Çinkoyu yakıyoruz ve geriye altın kalıyor.»

Rod, sigara yaktı. Bütün bunları biliyordu, ama Herby, orayı görmeye gelen önemli insanlara yaptığı gibi kendisini de bölümde dolaşınıyordu. Rod, çakmağın çakarak Herby'nin sigarasına doğru uzattı.

«Altını tanklardan çalma imkânı yok mu?»

Herby başını sallayarak sigaranın dumanını üfledi. «Her şey bir tarafa siyanür öldürücü bir zehirdir.» Saatine baktı.

«Üçü yirmi geçiyor. Dökmeye başlamışlardır. Karşıya, tasfiyehaneye gidelim mi?»

Galyaniz demir saçtan yapılan binaların arasmda bir tek tuğla yapı vardı. Tasfiyehaneydi bu. Diğerlerinden biraz daha ötede olan binanın pencereleri çok yukarıdaydı ve bunlara sık kafesler de geçirilmişti.

Herby, kaim çelik kapının yarımındaki zile bastı. Kapıdaki bir delik açıldı. İçerideki adam Rod'la Herby'yi hemen tanıdı.

Kapı açıldı. Şimdi bir kafesin içindeydiler. Bunun kapağı ancak, arkalanndaki kapı kapandıktan sonra açılabilirdi.

«Hoşgeldiniz, Mr. ironsides... Mr. Innes.» Nöbetçi özür di-lermiş gibi bir tavır takınmıştı. «Lütfen

«Bu defteri imzalar mısınız?» Emekliye ayrılmış, göbekli bir polisti. Tabancası be-lindeydi.

Rod'la Herby deftere imzalarını attılar. Nöbetçi tasfiye atölyesinin yukarıdaki iskelede dolaşan arkadaşına işaret etti.

Nöbetçi makineli tüfeğini kolunun altına sıkıştırarak yanındaki bir kolu indirdi.

Kafesin kapısı açıldı ve iki adam içeri girdiler.

Dipteki tuğla duvarda elektrik fırınları vardı. Bir ekmekçinin fırınlarına benziyordu.

Zemin betondandı. Bir makine çelik kollarıyla altın potasını ve kalıpları taşıyordu. İçeride altı kişi çalışıyordu. HerbyTe Rod yaklaşırken onlarla pek ilgilenmediler.

Dökme işlemi epey ilerlemişti. Makinenin kollar eğildi. Altın, ince bir çağlayan gibi potanın emziğinden kalıba aktı.

Hışırıyor, çatırıyor, dumanları çıkıyordu. Soğurken yüzeyinde küçük, kırmızı ve mavi kıvılcımlar belirliyordu.

Kalıbın yanındaki arabaya kırk-elli altın külçesi yerleştirilmişti bile. Her külçe bir sigara kutusundan biraz küçüktü.

Üzerleri kaba dökülmüş madenlerinki gibi kabarcıklıydı. '

Rod eğilerek külçelerden birine dokundu. Hâlâ sıcak ve yeni dökülmüş bütün altınlar gibi hafifçe yağlıydı.

Rod, Herbyye sordu. «Değeri?»

Adam omzunu silkti. «Bir milyon Rand. Belki de biraz daha fazla.»

Rod, 'Demek bir milyon Rand böyle oluyor!' diye düşündü. 'Görünüşü hiç de etkileyici değil.'

Sonra, «Ne işlem yapılıyor?» dedi.

«Külçeyi tartıyoruz. Üzerine ağırlığını ve gıp numarasını basıyoruz.» Herby yakın duvardaki büyük kasaran yuvarlak kapağını işaret etti. «Altınlar gece orada kalacak. Yann Johnnesburg'dan bir zırhlı araba gelerek onları alacak.» Herby, Rod'u tasfiyehaneden çıkardı. «Ama bizi endişelendiren bu değil. Hırsızlar parladı daha tasfiyehaneye gelmeden çalışıyorlar.»

Rod, izin ver de bu problemi birkaç gün düşüneyim,» dedi. «Sonra yine buluşur ve bir çözüm yolu bulmaya çalışırız.»

Rod hâlâ düşünüyordu. Karanlıkta yatıyor ve art arda sigara içiyordu.

Bir tek çözüm yolu vardı. Temizleme ve tasfiye bölümüne Banru polisi koymaları gerekecekti.

Bütün maden şirketleriyle tasfiye bölümü personeli arasında daima oynanan sonu gelmez bir oyundu bu. Buluş gücü olan biri altını çalmanın yeni bir yolunu geliştiriyordu. Şirket tahmini sonuçlarla gerçek sayıları karşılaştırdığı zaman fark ediyordu durumu. Hırsızlığın nasıl yapıldığını anlamak için bir hafta, bir ay, bazen de bir yıl uğraşıyordu. Sonra hırsızlık önleniyordu. Suçlular ağır hapisle cezalandırılıyordu. Şirket bütün komşularına durumu açıklıyordu. Sonra hep birlikte yeni bir hırsızın ortaya çıkmasını bekliyorlardı.

Altının birçok, ilgi çekici özelliği vardı. Ağırlığı, paslanmaması ve en önemlisi insanlarda uyandırdığı açgözlülük ve hırs.

Rod, sigarasını söndürerek yan döndü ve örtüleri omzuna doğru çekti. Uykuya dalmadan önce en son, son zamanlarda aklından pek çıkmayan o büyük problemi düşündü.

Delange Kardeşler iki hafta içerisinde hemen hemen dört yüz elli metre uzunluğunda bir tünel açmıştı. Bu gidişle yedi hafta kadar sonra Büyük Kepçe'ye erişeceklerdi. Ve o zaman altın hırsızlığı bunun yanında bütün önemini yitirecekti.

Rod İronsides'in uyumaya hazırlandığı sırada Büyük Kral, iş arkadaşı ve memleketlisi Philemon N'gabai, namı diğer Çarpık Bacak'la şarap içiyordu.

İki zenci, eski hasır iskemlelerde karşılıklı oturuyordu. Aralarında bir fener ve Jeripigo testisi duruyordu. Terkedilmiş

madenin yarasa kokusu, şarabın tadını belirli bir hale sokmaya pek yaramıyordu. Ama iki adamın da buna pek aldındıkları yoktu. Onlar şarabı, tadı değil, etkisi için içiyordu.

Çarpık Bacak, Büyük Kral'ın uzattığı ucuz camdan yapılmış büyük bardağı tekrar doldurdu. Şarap hafif bir gürültüyle akarken Portekizli Jose Almeida'nın karakteri ve ahlaki konusundaki saldırısını sürdürdü.

Büyük Kral'a, «Birkaç aydan beri sana bu konuyu açmak istiyordum,» dedi. «Ama o adamı cezalandırmanın bir yolunu buluncaya kadar bekledim. O, sürülerimize dadanan bir aslana benziyor. Gece kükrediğini duyuyor ve şafakta da hayvanlarımızın leşlerinin etrafında bıraktığı izleri görüyoruz. Ama onunla yüz yüze gelemiyoruz.»

Büyük Kral, Çarpık Bacak'm nutuklarını dinlemeye bayılırdı. Onu dinlerken bir yandan da Jeripigo'yı sanki bir şuymuş gibi içiyordu. Bardağı boşaldıkça da Çarpık Bacak bunu dolduruyordu.

«Kendi kendime düşünürken 'Philemon N'gabai,' dedim. 'Bu beyaz adamdan kuşkulanman yeterli değil. Onun, senin malını yuttuğunu gözlerinle de görmelisin...'»

«Nasıl, Çarpık Bacak?» Büyük Kral'ın sesi boğuklaşmıştı. Testideki şarap durmadan azalıyordu. Yarıyı geçmişlerdi bile.

«O adamı nasıl yakalayacağımızı bana söyle.» Büyük Kral yumruğunu sıktı. Bu bir hevenk muz iriliğindeydi. «Ben onu...»

Çarpık Bacak fena halde telaşlandı. «Olmaz, olmaz, Büyük Kral! O adama bir şey yapmamalısın. Yoksa altınımızı nasıl satarız? Sadece bizi aldattığını kanıtlamalı ve ona her şeyi bildiğimizi göstermeliyiz. Ondan sonra işe her zamanki gibi devam ederiz. Ama adam ondan sonra bize hakkımızı verir.»

Büyük Kral bu konuyu bir süre düşündü. Sonra da üzüntüyle içini çekti. «Haklısın, Çarpık Bacak. Ama aslında onu...»

Yine yumruğunu salladı.

Çarpık Bacak sözlerini telaşla sürdürdü. «Bu yüzden Johannesburg'daki S.A. Terazî Şirketi'nin kamyonetini kullanan kardeşime haber yolladım. O da şirketten sekiz ons-luk bir tartı aldı.» Çarpık Bacak cebinden silindir biçimindeki madeni tartıyı çıkardı ve Büyük Kral'a verdi. İri yarı zenci tartıyı büyük bir ilgiyle inceledi. Çarpık Bacak, «Bu gece Portekizli kendisine götüreceğin altını tarttıktan sonra, 'Şimdi, dostum,' diyeceksin. 'Lütfen bunu terazinde benim için tart.' Ve terazinin doğru tartıp tartmadığına dikkat edeceksin.»

Büyük Kral güldü. «Hah! çok kurnazsın, Çarpık Bacak!»

Büyük Kral'ın gözleri kanlı ve bulanıktı. Jeripigo çok sert ve taze bir şaraptı. Ve zenci bundan hemen hemen dört buçuk litre kadar içmişti. Şimdi Portekizlinin dükkânının arka bölümünde, adamın karşısında oturuyordu. Portekizlinin bir kuyumcu terazisinin kefesine altın tozunu dökmesini seyretmekteydi. Altının oluşturduğu piramit, tavandan sarkan çıplak ampulün ışığında donuk donuk parlıyordu.

«Yüz yirmi üç ons.» Portekizli, Büyük Kral'mbunu onaylaması için başını kaldırarak zenciye baktı. Yağlı, siyah saçından bir tutamı alnına düşmüştü. Güneş pek görmediği için rengi çok uçuktu. Bu yüzden de uzamaya başlayan sakalı iyice belli oluyordu.

Büyük Kral, «Doğru,» diye başını salladı. Alkolün tadını genzinde duyuyor gibiydi. Bu, karşısındaki adama duyduğu nefret kadar da keskindi. Geçirdi.

Almeida, kefeyi teraziden aldı. Ve altın tozunu dikkatle bir şişeye doldurdu.

«Parayı getireyim.» Yerinden kalkmak için bir hareket yaptı.

Büyük Kral, «Dur,» dedi.

Portekizli hafif bir hayretle ona baktı.

Bantu, ceketinin cebinden tartıyı çıkardı. Ve bunu masaya koydu. Potekizce, «Bunu da terazinde tart,» diye emretti.

Almedia tartıya bir göz attı, sonra da Büyük Kral'a baktı. İskemlesine çökerek alnına düşen saçları geriye itti.

Konuşmaya başladı, ama sesi birdenbire çatallaşmıştı. Oksürerek boğazını temizledi.

«Neden? Bir şey mi oldu?» Birdenbire karşısında oturan adamın ne kadar iri olduğunu bir kere daha düşündü.

Zencinin soluğunun alkol koktuğunun da farkındaydı.

«Onu tart.» Büyük Kral'ın sesi öfkeli değildi. Sadece ifadesizdi. Yüzü de öyle. Ama bulanık, kanlı gözlerinde canice bir pırıltı vardı.

Almeida birdenbire korktu. Buz gibi bir ölüm korkusuydu bu. Terazisinin yanlış tarttığı ortaya çıkarsa olacakları tahmin edebiliyordu.

«Pekâlâ,» dedi. Kendisini zorlayarak konuşmuştu. Sesi bir acayip çıkıyordu. Tabancası dizinin yanındaki çekmedeydi.

Dolu. Namluya da bir kurşun sürülmüştü. Almeida, ateş etmesine gerek olmadığını biliyordu. Silahı eline alır almaz duruma hâkim olacağından emindi.

Ateş etmek gerekirse, bu 45'likle Bantu gibi bir devi bile durdurabilirdi. Telaşla durumu inceliyor, hazırlık yapıyordu.

'Kendimi savunmak için... Bir hırsız... Onu yakaladım ve bana saldırdı... Kendimi korumak istedim.' Evet, bu hikâye uygundu. Ona inanırlardı.

Ama tabancayı nasıl alacaktı? Bunu çekmeden usul usul mu çıkarmalıydı? Yoksa birdenbire kapıvermesi daha mı iyi olurdu?

Aralarında masa vardı. Bantu ancak birkaç saniye sonra onun ne yaptığını sezerdi. Birkaç saniye de masanın köşesinden dönmesini alırdı. Evet, bol zaman bulacaktı.

Almeida telaşla çekmecenin tokmağına uzandı. Açıldı. Portekizli, Amerikan Deniz Kuvvetlerinin kullandığı büyük ta-bacayı kapmaya çalışırken tırnakları hışırdayarak tahtaya süründü. Adam büyük bir zafer duygusuyla kabzayı kavradı.

Ama Büyük Kral, masanın üzerinden kara bir çığ gibi aştı. Terazî ve altın tozu şişesi gürültüyle yere yuvarlandı. Şişe kırıldı.

Almeida elinde tabancasıyla, üzerine çullanan Büyük Kral'la birlikte sırtüstü devrildi. Büyük Kral, uzun yıllar önce Portekizli Doğu Afrikasında bir safaride çalışmış ve kurşunların ölü hayvanların vücudunda açtığı büyük yaralan da görmüştü.

Almeida'nın elindeki silah tanıdığı an, o da Portekizli kadar korkmuştu. Korku, tepki hızını arttırmıştı. Yere yığılan adama vahşice saldırmasının nedeni de yine bu korkuydu.

Almeida'nın silah tutan elinin bileğini kavramış, tabancayı düşürmek için sarsıyordu. Sağ eliyle ise, Portekizlinin gırlağını kavramıştı, içgüdülerine uymuştu, bütün gücünü kullanıyordu. Birdenbire sağ elinin altında bir şeyin kırıldığını hissetti. Bir cevizin kabuğu gibi çatırdamıştı. Parmakları, titreyen ete daha da fazla battı. Tabanca Portekizlinin birdenbire güçsüzleşen elinden fırladı. Yerde kayarak karşıki duvara çarptı.

Büyük Kral ancak o zaman korkunun neden olduğu çılgınlıktan kurtulmaya başladı. Birdenbire Portekizlinin altında hareketsiz yattığını farketti. Adamı bırakarak ayağa fırladı. Almeida ölmüştü. Boynu yana bükülmüştü. Omzuyla olmayacak bir açı yapıyordu. İri iri açılmış olan gözleri hayret doluydu. Burun deliklerinin birinden hafif bir kan üst dudağına doğru akmıştı.

Büyük Kral, gözleri dehşetle yere yayılmış olan cesette, geri geri kapıya doğru gitti. Kapıya erişince durakladı. Koşarak kaçmamak için kendisini zor tutuyordu. Bu isteğini yenerek ilerledi ve masanın yanında diz çöktü. Önce olaya neden olan silindir biçimi tartıyı aldı ve cebine attı. Sonra dağılan altın tozlarını ve şişenin parçalarını süpürdü. Bunları masada bulduğu iki zarfa ayrı ayrı doldurdu. On dakika sonra dükkânın arka kapısından karanlığa süzüldü.

Büyük Kral, telaşla madendeki yatakaneye gittiği sırada Rod ironsides de karyolasında çırpınıp duruyordu. Çarşaf lar bükülmüş ve terden sırsıklam olmuştu. Rod kendi rüyasının içine hapsolmuştu. Bir kabus görüyor, ama uyanamıyordu.

Kâbus sonsuz, yan saydam, yeşil titrek ve doğaüstüydü. Rod, kâbusu sadece saydam bir cam tabakasının engellediğini biliyordu. Adam bunun önünde korkuyla büzülmüşü. Kâbusun buz kadar soğuk olduğunu anlıyordu. Işığın bunun arasından süzüldüğünü biliyor ve adeta ölümünkine benzeyen bir korkuyla ürperiyordu.

Birdenbire cam duvarda bir çatlak belirdi. Bir saç teli kadar ince bir çatlak. Ve buradan bir tek damla sızdı. İri, gözyaşı biçimi, bir damla. Bu Tretchikoff tarafından yapılmış bir resim kadar kusursuzdu. Damla tıpkı bir mücevher gibi ışıldıyordu.

Bu, Rod'un hayatı boyunca gördüğü şeylerin en dehşet ve-ricisiydi. Adam uykusunda haykırdı. Diğerlerini uyarmak istiyordu. Ama çatlaktan yıldız gibi başka kollar uzandı. Damla camdan aşağı kaydı. Bunu bir başka damla izledi. Sonra bir damla daha. Birdenbire cam sanki patladı ve bir parça fırladı. Sular köpürerek fişkirirken Rod bir çığlık attı.

Bütün cam duvar müthiş bir gürültüyle yıkıldı. Yeşil sudan oluşan dağ gibi bir dalga hışırdarak Rod'un üzerine, geldi.

Buun tepesi köpük içindeydi.

Rod, dehşetle bağırarak uyandı. Yatakta doğrulup oturmuştu. Vücudu ter içindeydi. Deli gibi çarpan kalbi, ancak dakikalar sonra normal bir şekilde atmaya başladı. Banyoya gitti. Bir bardağa su doldurarak bunu ışığa doğru tuttu.

«Su!» diye mırıldandı. «Duvarın gerisinde su var. Olduğunu biliyorum.» Bardaktaki suyu içti.

Bardağı dudağına dayamış su içerken çıplak vücudundaki ter soğuyordu. Rod'un aklına birdenbire bir şey geldi. O

zamana kadar kimsenin böyle bir şeyi denediğini duymamıştı. Ama tanıdığı hiç kimse de Büyük Kepçe'ye tünel açacak kadar da deli değildi.

«Tünelin tavanına delikler deldirecek ve bunlara patlayıcı doldurtacağım. Bunu Delange Kardeşlere hemen yaptıracağım. Sonra istediğim herhangi bir an tavanı çökertecek ve tüneli kapatacağım.»

Birdenbire rahatladı. Ancak o zaman durumun kendisini ne kadar kaygılandırıldığını iyice anladı. Yatak odasına giderek çarşaf ları düzeltti. Ama yine de kolay kolay uyuyamadı. Hayali olanca gücüyle çalışıyordu. Kafasından türlü olaylar ve fikirler geçiyordu. Sonra birdenbire Terry Steyner'in hayali karşısına dikildi.

Genç kadını hemen hemen iki haftadır, yani Manfred Steyner, Avrupa'dan döneliden beri görmemişti. Terry'ye telefonda iki defa konuşmuştu. Bu telaşlı, karmakarışık konuşmalar Rod'da

hoşnutsuzluğa yolaçmıştı. Genç kadın gitgide daha fazla özlediğinin farkındaydı. Başka yerde avunmaya kalkışmış, ama bunda da hiç başarılı olamamıştı.

Daha yan yolda ilgisi sönmüş ve genç kadını cumartesi gecesi on birde, yani böyle umulmadık bir saatte, evine bırakmıştı.

Bütün tehlikeyi göze alarak Johannesburg'a gitmesini yeni işinin sorumlulukları engelliyordu.

«Ironsides, kendini biraz toplamaya başlamalısın. O kadın uğruna çılgınlığa kalkışma. Yeminimizi biliyorsun. 'Bir daha, asla!」»

Yastığım yumruklayarak biçim verdi. Ve uzandı.

Terry ssesizce yatmış bekliyordu. Gecenin biri olmuştu. Yine o gecelerden biriydi. Manfred neredeyse gelecekti. Ve genç kadın o zamana kadar duymadığı bir korkuya kapılmıştı. Midesinin dibinde soğuk, ıslak bir düğüm vardı sanki.

Ama yine de şanslı sayılırdı. Kocasını Paris'ten döneliden beri ona sokulmamıştı. İki haftadan beri. Ama bu devam edemezdi. Bu gece.,.

Terry, arabanın bahçe yolundan çıktığını duydu. Genç kadının* midesi bulanmaya başladı. 'Bunu yapamayacağım,' diye kararını verdi. 'Artık dayanamayacağım. Bir daha öyle davranmam. Böyle olmaması gerekiyormuş. Bunu artık l>i liyorum. Öyle iğrenç, sinsice ve çirkin bir şey de değil.

Bu... bu Rod'un davrandığı gibi...」»

Manfred'in kendi yatak odasına girdiğini işiterek bir denbire yatağında doğrulup oturdu. Sanki kapana kısılmış gibi çaresizlik içindeydi.

Oda kapısı usulca açıldı.

Terry sert bir sesle, «Manfred?」 diye seslendi.

«Evet, benim. Endişelenme.» Adam hızla karyolaya doğru geldi. Kara, biçimsiz bir gölge gibiydi. Robdöşambnnm kuşağını çözüyordu.

Terry, bağırdı. «Manfred! Çok üzgünüm... Ama durum...」

Manfred durakladı. Kadın, kocasının ellerinin yanma düştüğünü gördü.

Sonunda adam, «Ah,」 dedi. «Anlıyorum.»

Terry, kocasının ayaklarını halıya sürdüğünü duydu.

«Ben sadece sana şeyi söylemeye gelmiştim...」 Manfred kararsızca durakladı. Odaya neden geldiğini açıklamak için bir mazeret arıyordu. «Şey... Beş gün için gideceğim. Cuma günü buradan ayrılacağım. EHırban'a ve Kap kentine gitmem gerekiyor.»

Terry, «Bavulunu hazırlayayım,」 diye önerdi.

«Ne?」 Ah, evet. Teşekkür ederim.» Manfred yine ayaklarını halıya sürdü. «İyi...」 Yine durakladı. Sonra eğilerek dudaklarını karısının yanağına çabucak dokundurdu, «iyi geceler, Theresa.»

«İyi geceler, Manfred.»

Sonra genç kadın karanlıkta yatarak sevinçle, 'Beş gün,' diye düşündü. 'Rodla başbaşa tam beş gün geçireceğim.'

Güney Afrika Cinayet Masası'ndan Müfettiş Hannes Grobbelaar, iskemlenin kenarına ilişmiş, başındaki şapkasını da geriye itmişti. Telefonda konuşuyordu. Alıcıyı mendiliyle tutmuştu. Grobbelaar, uzun boylu bir adamdı. Uzun, kederli biryüzü, sarkık kırbyıkları vardı.

Telefonda kendisine sorulduğu anlaşılan bir soruya yanıt veriyordu. «Altın alım satımı. Yerlere altın tozlan saçılmış.

Ayrıca bir kuyumcu terazisi de bulduk. Bir de kırkbeşlik otomatik. Bunun namlusuna bir kurşun sürülmüş, ama emniyeti kapalı. Kabzasında ölünün parmak izleri var.» Dinledi. «Ya, ya! Pekala. Ya! Boynu kırılmış sanırım.» Müfettiş Grobbelaar iskemlesinde dönerek yerde yarımda yatan cesede baktı. «Dudaklarında biraz kan var, hepsi o kadar.»

Parmak izi uzmanlarından biri masaya yaklaştı. Grobbelaar adama çalışması için yer açmak amaayla ayağa kalktı. Alıcıyı hâlâ kulağına bastırıyordu.

Öfkeyle, «Parmak izleri mi?» dedi. «Her taraf parmak izi içinde. Şu ana kadar kırk ayrı cins parmakizi bulduk.» Birkaç saniye dinledi. «Yok, yok, onu muhakkak yakalayacağız. Bir Bantu madenci olmalı. Buraya dışarıdan gelen herkesin parmak izleri de bizde var. Bütün mesele onları ayırmak ve sorguya çekmekte. Ya! katili bir ay içerisinde ele geçireceğimizden eminim. John Vorster alanına beşe doğru döneceğim. Yani buradaki işimiz biter bitmez.» Telefonu kapayarak durdu. Başını eğerek ölüyü süzdü.

Komiser Hugo, yanından, «Çirkin bir köpek,» dedi. «Adam .kaşınmış. Altın satın almak ha? Bu pırlanta almak kadar kötü.» Elindeki büyük zarfı işaret etti. «Cam kırığı dolu bu. Galiba altın tozu bir şişenin içindeymiş. Katil etrafı temizlemeye çalışmış, ama bu işi pek de başaramamış. Bu parçaları masanın altında buldum.»

«Parmak izleri?»

«Bir' tek yeteri kadar büyük cam parçası var. Üzerinde bulanıkça bir iz görülüyor. Belki işe yarar.»

Grobbelaarbaşını salladı, «iyi. O izle ilgilen öyleyse.»

Binanın içinde bir yerden bir kadının feryadı geliyordu. Hugo yüzünü buruşturdu.

«Hah, yine başladı işte. Allah kahretsin. Ben de kadının bitkin düştüğünü sanmıştım. Bu Portekizli kadınlar da hiç çekilmiyor.»

Grobbelaar homurdandı. «Bir de onları doğum yaparken duy s an.»

«Sen nerede duydun?»

«Doğumevinde karımın odasının yanındaki koğuşta bir Portekizli kadın vardı. Neredeyse damı çökertecekti.»

Grobbelaar ne kadar çok uğraşmaları gerekeceğini düşünürken bıyığı sanki daha da sarktı. Somurtkan, konuşmak istemeyen kuşkulanan sorguya çekecek, araştırma yapacak, durumu tekrar tekrar

inceleyeceklerdi. Ve o sırada saatler, haftalar ve hatta aylar geçecekti.

İçini çekerek parmağıyla cesedi işaret etti. «Pekâlâ, onunla işimiz bitti. Kasaplara söyle, gelip onu alsınlar.»

Rod'un güvenlik sistemini planlaması hemen hemen iki gün sürdü. Patlayıcı maddenin yerleştirileceği deliklerin aç ve derinlikleri tavanın iyice çökmesi için dikkatle hesaplandı. Rod, buna ek olarak tünelin iki yan duvarına da delik açılmasına karar verdi. Buralara yerleştirilecek dinamitler de tavan çöktükten sonra patlayacaktı. Böylece tünele dolacak yıkıntılar iyice sıkışacaktı.

Rod, her iki buçuk santimetrekaresi bin kilo basınç altında olan suyun gücünün farkındaydı. Bu yüzden tünelin hiç olmazsa doksan metrelik bir bölümünün kapatılması gerektiğini anlıyordu. Ama tabii bu da suyu tümüyle engelleyemeyecekti. Ancak yıkıntılar suyun akımını yavaşlatırken betoncular da tünelde çalışmak ve burayı, iyice kapatmak için fırsat bulabilecekti.

Rod kadar Delange Kardeşleri de heyecanlandırmadı plan.

Rod, Johnny'ye dikkatle hazırladığı planı gösterdiği zaman genç adam, «Delikleri delmek ve patlayıcıları doldurmak üç günümüzü alır,» diye itiraz etti.

Rod homurdandı. «Haydi oradan. Ben bu işin dikkatle yapılmasını istiyorum. Bu iş en az bir hafta alır.»

«Çok hızlı demiştiniz. Tavanın bir peynirdekinden daha fazla delip oyulacağından hiç söz etmediniz.»

Rod öfkeyle, «Şimdi ediyorum,» dedi. «Ayrıca delikleri senin deleceğini de söylüyorum. Ama bunlara patlayıcıları, ben aşağıya inerek deliklerin istediğim derinlikte olup olmadığına baktıktan sonra yerleştireceksin.» Johnny'ye de, Davy'ye de bu bakımdan güvenmiyordu. Onlar, on iki metre yerine iki metrelik delikler açmayı ve patlayıcıları bunlara yerleştirmeyi yeğlerlerdi. Farkı kimse anlamazdı. Daha doğrusu bunu pek geç anlardı.

Davy Delange ilk defa konuşmaya katıldı. «Bu işle uğraşırken ek para alacak mıyız?»

Rod başını salladı. «Her vardiyada dört kulaçlık para.» Böyle deliklerin patlaması sonucu kopabilecek kayalara göre bir hesap yapılacaktı.

Davy, «Sekiz,» dedi.

"Rod, «Ne münasebet!» diye bağırdı. 'Pis soyguncu,' diye düşündü.

Davy bir sansara benzeyen gözleriyle Rod'u sinsice süzdü. «Bilmem ki... Belki Duivenhange'le konuşmam doğru olur. Onun fikrini alırım.»

Davy Delange, bir numaralı kuyunun sendika temsilcisiydi. Frank Lemmer'in sinirlerini iyice bozmuştu. Şimdi Rodney

İronsides'la uğraşmaya başlamıştı. Rod, Duivenhange'e yönetim kadrosunda önemli bir iş vermeleri ricasında bulunmuştu merkezden. Böylece adamdan kurtulacakh. Şu anda da Rod'un en istemediği şey, adamın Büyük Kepçe'ye açılacak tünele burnunu sokmasıydı.

«Altı,» dedi.

«Şey...» Davy kararsızca durakladı.

Johnny atıldı. «Altı uygun, Davy.» Ağabeyi ona öfkeyle baktı. Johnny zaferi elinden kapıvermişti.

«Tamam, anlaştık öyleyse.» Rod çabucak konuşmayı sona erdirdi. «Güvenlik sistemi çalışmalarına hemen başlayacaksınız.»

Rod'un planına göre hemen hemen bin iki yüz delik açılacak ve bunlara iki buçuk ton patlayıcı madde yerleştirilecekti.

Güvenik sisteminin başladığı yer 1.9 seviyesindeki ana taşıma yolundur üç yüz metre aşağıdaydı.

Yeni tünel iyice genişlemişti artık. Burası aydınlatılıyor, havası temizleniyordu. Basınçlı hava borusu ve elektrik kabloları tavana vidalanmıştı. Havalandırma boruları da. Zemine çelik dekovil hatları döşenmişti.

Delange Kardeşler güvenlik sistemi üzerinde çalışırken kazı da durdu. Bu, insanı yormayan, hafif bir işti. Her delik açılırken Davy derinliğini ölçüyor ve sonra da ağzına kâğıt tıkıyordu. Bu iş arasında termostan bol bol kahve içmek ve düşünmek için zaman buluyordu insan.

Davy, yeni bir deliğin açılmasını bekleyerek dinlenirken üç konu durmadan kafasını kurcalıyordu. Davy, bazen yarım saat sadece elli bin Rand'i düşünüyordu. Onundu bu para. Yıllar boyunca vergisini ödeyerek şimdi bankada olan bu parayı dikkatle biriktirmişti. Banknotların düzgün, yeşil desteler halinde kasada durduğunu düşünüyordu. Her destenin üzerinde David Delange' yazılıydı.

Ya alacağı çiftlik? Akşam olurken geniş verandada oturacak, batan güneşin, vadinin karşı tarafındaki Swart Berg tepelerini yaldızlamasını seyredecekti. Sürü, meradan ahırlara doğru gelecekti.

Hayalinde verandada Davy'nin yanında her zaman bir kadın da oluyordu. Kızıl saçlı bir kadın.

Davy, beşinci sabah/şafak sökerken arabayla eve döndü. Yorgun değildi. Geceki çalışmalar kolay ve rahat olmuştu.

Johnny'ye Hettie'nin yatak odasının kapısı kapalıydı. Davy, kahvaltı ederken gazeteleri okudu. Her zamanki gibi çizgi roman kahramanları Modesty Blaise ve Wulie Garvin'in serüvenlerine daldı gitti. Bu sabah Modesty bikiniliydi. Davy resmi inceleyerek, kadının biçimini, kardeşinin iri yan karısının sağlıklı vücuduyla kıyasladı. Davy yatarken aklı hâlâ Hettie'deydi. Uyu-yamadı, yine hayale dalmıştı. Atıldığı bu serüvende Hettie, Modesty Blaise'in yerini aldı, Willie Garvin ise Davy'ydı.

Bir saat sonra hâlâ uyuyamamıştı. Kalkarak yatağın ayakucundaki havluya uzandı. Bunu beline sararak koridordan banyoya gitti. Tam banyo kapısının tokmağına uzanacağı sırada açıldı ve Davy, Hettie Delange'la burun buruna geldi.

Kadın, beyaz dantelden bir sabahlık giymişti. Terlikleri devede kuşu tüyleriyle süslenmişti. Yüzü boyasızdı. Saçlarını fırçalayarak bir kurdeleyle bağlamıştı.

Genç kadın hayretle, «Ah!» diye bağırdı. «Beni korkuttun.»

«Bağışla.» Davy, kadına gülümsedi. Bir eliyle havlusunu tutuyordu. Kollarındaki dövmelemler kaslarının kalınlığına ve gücüne dikkati çekiyordu.

Hettie hayranlıkla, «Ah, gerçekten atlet yapılısın,» diye mırıldandı.

Davy farkla varmadan karnını içeri çekti. «Öyle mi düşünüyorsun?» Şimdi biraz mahcup bir tavırla gülümsüyordu.

«Evet.» Hettie eğilerek onun koluna dokundu. «Kasların çok da sert.»

Bu hareket yüzünden sabahlığın önü açılmıştı. Davy kıpkırmızı kesildi. Bir şey söylemek istedi, ama boğazı kurumuştı.

Hettie onun kolunu okşadı. Davy'nin nereye baktığının da farkındaydı.

Alçak ve boğuk bir sesle, «Benden hoşlanıyor musun, Davy?» diye sordu.

Adam bir hayvaninkini andıran bir ses çıkararak kadına saldırdı. Kesik kesik soluyordu. Gözlerinde çılgınca bir pırıltı vardı.

Hettie, soluk soluğa, inler gibi güldü. İşte böyle anlar hoşuna giderdi onun. Erkeklerin onun için çıldırmaları, kendilerini kaybetmeleri.

Adamın havlusunu çekerek, «Davy,» dedi. «Davy...»

Davy'nin saldırısı üzerine kadın dengesini yitirdi. Dayandığı duvardan yere doğru kaydı. Kesik kesik so-luyarak,«Dur,» dedi. «Burada olmaz... Yatak odası...»

Ama çok geçti.

Davy, öğleden sonraki saatleri odasında geçirdi. Kapıyı kirlemiş, yatağında yatıyor ve müthiş bir pişmanlık ve suç duygusuyla kıvranıyordu.

«Kardeşim...» diye tekrarlıyordu. «Johnny benim kardeşim.»

Bir keresinde ağladı. Sanki her hıçkırıkla göğsünden bir şeyler kopuyordu. Yanan gözkapaklanmın arasından süzülen gözyaşları onun bitkinleştirdi. Gücünü kesti.

Davy, olanlara inanamıyormuş gibi dehşetle başını salladı. «Benim öz kardeşim.» İzdırapla, «artık burada kalamam,» diye kararını verdi. «Girmem gerekiyor.»

Musluğa giderek yüzüne su çarptı. Sona lavaboya doğru eğilmiş vaziyette öyle kalakaldı. Yüzünden hâlâ sular akıyordu.

Ve kararını vermişti.

«Her şeyi Johnny'ye açıklamam gerekiyor.» Suçu çok ağırdı. «Johnny'ye bir mektup yazacağım. Bunu yazacağım ve sonra da buradan çıkıp gideceğim.»

Telaşla dolmakalemini ve bir kâğıt aradı. Sanki olanları yazarsa bütün o olayı silip atacaktı. Pencerenin önündeki masaya geçerek ağır ağır, zorlukla yazmaya başladı. Mektubu bitirdiği zaman saat üç olmuştu. Davy şimdi kendisini daha iyi hissediyordu. Sık yazıyla dört sayfayı doldurmuştu. Bunları bir zarfa koyarak kapattı. Zarfı ceketinin iç cebine soktu. Çabucak giyinerek usulca evden çıktı. Hettie'yle karşılaşmaktan korkuyordu. Ama kadın ortalarda yoktu. Kadının büyük, beyaz Monaca'su da garajda değildi. Rahatlayan Davy, bahçeden Son-der Ditch'e giden yola çıktı. Johnny'nin vardiyası sona ermeden madene erişmek istiyordu.

Davy, kılığını değiştirirken Johnny'nin vardiyadan çıkan diğer madencilerle konuşup gülmesini dinledi. Kardeşiyle karşılaşmamak için kendisini tuvaletlerden birine kitlemişti. Şimdi üzüntüyle klozetin üzerinde oturuyordu. Johnny'nin sesini duyar duymaz o suçluluk duygusu da bir sel gibi coşmuştu. İtiraf mektubunu tulumunun göğüs cebine koyarak, bunun düğmesini de iliklemişti. Zarfı çıkararak açtı ve yazdıklarını tekrar okudu.

Johnny'nin neşeli sesi duyuldu. «Hoşçakahn, çocuklar. Yarın görüşürüz.»

Diğer madenciler ona cevap verdiler. Sonra kapı çarpılarak kapatıldı.

Davy, yirmi dakika daha ter ve idrar, kirli çorap ve dezenfekte ilacı kokulan arasında oturdu. Sonunda mektubu cebine sokarak kapıyı açtı.

Davy'nin adamları onu tünelin ağzında, her zamanki yerlerinde bekliyordu. Banka oturmuş gülüyor ve gevezelik ediyorlardı. Pek keyifliydi. Çünkü bu vardiyada da çalışmanın ağır olmayacağını biliyorlardı.

Taşıma yolundan inen Davy'yi neşeyle selamladılar. Madenciler, Delange Kardeşlerin ikisini de severlerdi. Davy'nin adamlarının selamlarına karşılık vermemesi de görülmüş bir şey değildi. Ama genç adam bugün gülümsemiyordu bile.

Swazi ustabaşı, Davy'ye emniyet lambasını verdi. Genç adam da bir şeyler mırıldandı. Sonra tünelden yalnız başına ağır ağır indi. Etrafının farkında bile değildi. Suçluluk duygusu bütün ağırlığıyla beynini oyuyordu sanki. Bir de kendisine acıma hissi.

Yolun üç yüz metre aşağısında çalışma yerine erişti. Johnny'nin adamları kaya delicileri yerlerinde bırakmışlardı.

Makineler hâlâ basmçlı hava sistemine bağlıydı. Yani çalışmaya hazır. Davy, çalışma yerinin ortasında durakladı.

Beyninin verdiği emrin farkında bile olmadan emniyet lambasının fitilini yaktı.

Tel örgünün koruduğu mavi alevler pırıldadı. Davy, lambayı gözlerinin hizasına kaldırarak tünelde ağır ağır ilerledi.

Gözlerini aleve dikmişti, ama bunu görmüyordu bile.

Tüneldeki hava serindi. Bu soğutuluyor, temizleniyor ve filtreden geçiriliyordu. Onun için havanın tadı da, kokusu da yoktu. Davy, sanki uykuda yürüyormuş gibi ilerledi. Şimdi kendisine büsbütün acımaya başlamıştı. Kendisini, tarihin acı olaylarla karşılaşan en ünlü âşıklarından biri rolünde görüyordu. Beyni bu hayale dalmıştı iyiden iyiye. Gözleri körleşmiş gibiydi. Gündüz çalışması başlamadan önce bin defa yaptığı bir şeyi yineliyordu. Bir kör gibi.

Emniyet lambasının, tel kafesin içindeki mavi alevinin biçimi yavaş yavaş değişmeye başladı. Bunun tepesi düzleşti.

Yukarısında uçuk bir çizgi belirdi. Davy'nin gözleri bunu gördü, ama beyni bu uyarıyı kabul etmeye yanaşmadı.

Kendisine acıma ve suç duyguları yüzünden sersemlemiş bir halde yürümeye devam etti.

Alevin yukarıdaki bu çizgi 'takke' diye tanımlanıyordu. Ve bu havada en aşağı yüzde beş miktarında yoğun metan gazı olduğunu gösteriyordu. Johnny Delange'm grubu vardiyadan çıkmadan önce farkına varmadan metan gazı dolu bir çatlağa delik delmişlerdi son olarak. Ve gaz üç saatten beri oradan etrafa yayılıyordu. Havalandırma sistemi bulup alıp götürecektir kadar hızlı çalışmıyordu. Ve gaz şimdi tünelden aşağıya doğru yayılmaya başlamıştı. Davy'nin etrafındaki hava yoğun gaz doluydu. Adam, metanı ciğerlerine de çekmişti.

Davy, tünelin ucuna erişmişti ve lambayı söndürdü.

«Bir tehlike yok,» diye mırıldandı. Yüksek sesle konuştuğunun farkında bile değildi. Dönerek kendisini bekleyen adamlarının yanına gitti.

«Bir tehlike yok,» diye yineledi. Ve Davy Delangem kırk kişilik grubu, başlarında Swazi'yle neşeli neşeli tünelin ağzına doğru gitti. Davy de sıkıntıyla onları izledi. Yürürken elini arka cebine atarak bir sigara paketi çıkardı. Bir sigara alarak bunu dudaklarının arasına sıkıştırdı. Paketi tekrar yerine soktu ve çakmağını bulmak için ceplerine vurdu.

Davy, teker teker makinistlerin yanına giderek onlara deliklerin delineceği yerleri gösterdi. Her

konuşuşunda dudaklarının arasındaki sönük sigara oynuyordu. Çakmağını tuttuğu eliyle de işaret edip duruyordu.

Yirmi dakika içerisinde bütün delicileri çalıştırdı. Sonra durarak tünelin gerisine doğru baktı. Her makinist ve yardımcısı ayrı birer heykele benziyordu. Adamların çoğu yarı bellerine kadar soyunmuştu. Vücutları sanki yağlı abanozdan oyulmuş ve cilalanmıştı. Dev kaya delicilerin arkasındaki yerlerini almışlardı.

Davy, ellerim birleştirerek avuçlarını çukurlaştırdı. Çakmağı yüzüne doğru götürerek çaktı.

Tüneldeki hava birdenbire alev aldı. Alev, bir patlamayla bir kaynak makinesinin sıcaklığına erişti. Bu, makinistlerin yüzlerinin ve yan çıplak gövdelerinin derisini kavurdu, kafalarındaki saçları yaktı. Kulaklarını kömür haline getirdi.

Gözlerini kaynattı. Elbiselerini tutuşturdu. Adamlar yere yığılırken kumaşlar vücutların üzerinde dumanlar çıkararak yandı

Davy Delange, o anda ellerinin ve yüzünün cildi kavrulup soyulurken ağzını açarak ıstırapla inledi. Ve alev boğazından, gaz dolu ciğerlerine indi. Gaz, vücudunun içinde patladı. Göğsü, patlatılan bir kesekâğıdı gibi parçalandı. Kaburga kemikleri, bir ayçiçeğinin yaprakları gibi büyük yaranın etrafında dışarı doğru açıldı.

Kırk bir adam aynı anda öldü. O hışırtilı, havayı emen patlamadan sonraki sessizlikte tünelin zemininde kavrulmuş böcekler gibi yatıyorlardı. Bir ikisi hâlâ hareket ediyordu.

Bükülmüş bir belkemiği gevşiyor, bir bacak uzanıyor veya parmaklar açılıyordu. Ama bir dakika sonra artık hepsi de hareketsizdi.

Yaran saat sonra tünele önce Rodney Ironsides'la Doktor Dan Stander girdiler. Yanık et kokusu mide bulandıracak gibiydi, ikisi de tünelde ilerlerken kusmamak için kendilerini zor tutuyordu.

Dan Stander, masasının başında oturuyor ve madenin hastanesinin önündeki araba parkına bakıyordu. Bir akşam öncesine göre on yıl yaşlanmış gibiydi. Dan, meslektaşlarının soğukkanlılığına imreniyordu. O, bunu hiçbir zaman başaramamıştı. Genç adam kırk bir defn ruhsatı vermek için kırk bir ölüyü muayene etmişti.

On beş yıldan beri madenin doktoruydu. Onun için korkunç ölüm vakalarına da alışmıştı. Ama bu olay şimdiye kadar gördüklerinin en fecisiydi. Kırk biri de müthiş bir patlama ve korkunç bir yanma sonucu ölmüştü.

Dan Stander'ın bütün gücü kesilmişti. O iğrenç sahne genç adamı bitkinleştirmişti. Masada önünde duran kutudaki zavallı eşyaları incelerken bir yandan da şakaklarını ovuşturuyordu. Delange'm ceplerinden çıkarılmıştı bunlar. Eşyaları yanmış tulumdan çıkarıp almak bile iğrenç bir işti. Kumaş yanarak ete yapışmıştı. Delange'm tulumunun altına ucuz bir naylon gömlek giymiş olduğu anlaşılıyordu. Kumaş sıcakta erimiş ve Delange'm kabarcıklar içindeki derisinin bir parçası halini almıştı.

Kutuda pirinç halkaya takılı birkaç anahtar, kemik saplı çakı, adanın kömürleşmiş pençeye benzeyen sağ elinde tuttuğu çakmak, ceylan derisi cüzdan ve köşesi yanmış bir zarf vardı.

Dan, Bantu kurbanların eşyalarını İşçi Bulma Kurumu'na teslim etmişti. Kurum, bunları adamların ailelerine gönderecekti. Doktor tiksintiyle içini çekerek cüzdanı açtı.

Bunun bir gözüne altı posta pulu ve beş Rand konulmuştu. Diğer göz iyice şişkindi. Dan buradaki satıcı kartlarına, temizlikçinin makbuzlarına, bir çiftlik satış ilanına, haftalık Çiftçi dergisinin sütçülükle ilgili yazısına bir göz attı. Burada bir banka defteri de vardı.

Dan, banka defterini açtı ve toplamı görünce bir ıslık çaldı. Diğer sayfaları karıştırdı.

Banka defterinin arka kapağının içine çok eskimiş bir zarf sıkıştırılmıştı. Dan bunu açtı ve sonra da yüzünü buruşturdu.

Zarfin içinde pis doklarda satılan tipte fotoğraflar vardı. Dan da böyle şeyleri arıyordu zaten.

Ölen adamın eşyaları, yas tutan ailesine verildiği zaman onlar insanca zayıflıklarla ilgili kanıtlarla da karşılaşmamalıydı.

Genç adam, zarfla fotoğrafları tablada yaktı. Sonra kararan kâğıtları buruşturarak sepete attı.

Pencereye giderek dumanın çıkması için camı açtı. Orada durarak araba parkına baktı. Ama Joy'un Alfa Romeo'sunu göremedi. Genç kadın henüz gelmemişti. Dan, masasına döndü.

Geride kalan zarf gözüne ilişti ve bunu aldı. Zarfa kan bulaşmış ve bunun bir köşesi de yanmıştı. Dan, zarftaki dört sayfayı çıkararak masasına yaydı.

«Sevgili Johnny,

Babam öldüğü zaman sen küçüktün. Onun için seni daima kardeşim değil, oğlum saydım.

Şimdi sana bir şeyi açıklamam gerektiğini anlıyorum, Johnny...»

Dan, mektubu ağır ağır okudu. Joy'un odaya girdiğini de duymadı. Genç kadın kapıda durarak doktoru seyretti. Yüzünde sevgi dolu bir ifadeyle hafifçe gülümsüyordu. Sarı, parlak saçlarını omuzlarına bırakmıştı. Sonra usulca arkadan genç adamın iskemlesine yaklaştı ve Dan'in kulağını öptü.

Adam irkilerek ona doğru döndü.

«Sevgilim.» Joy, Dan'i dudaklarından öptü. «Peki ilginç bir şeye dalmış olacaksın. Geldiğimi duymadın bile. Nedir o?»

Dan bir an kararsızca durakladı. Sonra da, «Dün gece feci bir kaza oldu,» diye açıkladı. «Bunu adamın cebinde bulduk.»

Mektubu genç kadına uzattı.

Joy bunu ağır ağır okudu. «Adam bu mektubu kardeşine mi gönderecekmiş?»

Dan başını salladı.

Joy, «Adi dişi köpek...» diye-mırıldandı.

Dan şaşırdı. «Kim?»

«Kadın. Kabahat onda.» Joy, çantasını açarak kâğıt mendil çıkardı ve gözlerini kuruladı. «Hay Allah, makyajım bozulacak.» Burnunu çekti, sonra da konuşmasını sürdürdü. «Bu mektubu kocasına verseydin, lâayık olduğu cezayı bulurdu.»

Dan, «Yani mektubu Johnny'ye vermemi mi söylüyorsun?» diye sordu. «Tanrı rolüne çıkmaya hiç hakkımız yok.»

Joy, «Öyle mi dersin?» diye başını salladı. Mektubu yırtarken Dan de onu seyrediyordu. Genç kadın kağıtlan ufak ufak yırttı. Sonra bir top haline getirerek çöp sepetine attı.

Dan, «Şahanesin,» dedi. «Benimle evlenir misin?»

«Ben bu soruya cevap verdim bile, Doktor Dan Stander.» Joy, genç adamı tekrar öptü.

Hettie Delange'ın kafası allak bullaktı.

Bu, Johnny'yi uyandıran ve yatakları sıçratan o telefon ziliyle başlamıştı. Genç adam giyinirken kuyuda bir mesele çıktığından söz etmişti. Ama kadın, kısa bir süre için uyanmış, Johnny telaşla geceye fırlarken yine dalmıştı.

Genç adam saatler sonra dönmüştü eve. Yatağın kenanna ilişerek başını eğmiş, birbirine kenetlediği ellerini dizlerinin arasından sarkıtmıştı.

Hetti,e «Ne oldu be adam?» diye bağırılmıştı. «Haydi yat. Orada oturup durma öyle.»

«Davy öldü.» Johnny'nin sesi cansızdı.

Müthiş bir şok, kadının karın kaslarının büzülmesine neden olmuş ve onun iyice uyanmasını sağlamıştı. Ardından da müthiş bir rahatlık.

Davy ölmüştü. İşte problem bu kadar kolaylıkla çözülmüştü. O olaya budalalığından izin vermişti. Anlık bir zayıflık, isteklerine kapılarak yaptığı bir hata. Hettie bütün gün işin sonunun veya varacağını düşünerek korkmuştu. Davy'nin kendisine bir fino gibi bakarak peşinde dolaşmasından, kendisine dokunmaya kalkmasından korkmuştu. Sonunda Johnny bile durumu anlayacaktı. Evet, zevkli anlar geçirmişti, ama bir sefer yeterliydi. Bunun bir daha yinelenmesini istemiyordu. Bu hata yüzünden işlerin karışmasını da istemediği gibi.

Ama her şey yoluna girmişti işte. Davy ölmüştü.

Hettie endişeyle, «Davy'nin öldüğünden emin misin?» diye sordu.

Johnny, karısının sesindeki ifadeyi üzüntü olarak yorumladı. «Onu gördüm.» Genç adam titreyerek elinin tersiyle ağzını sildi.

«Ah ne feci!» Hettie rolünü anımsamıştı. Doğrulup oturarak Johnny'ye sarıldı. «Bu senin için feci bir darbe.»

Kadın o gece bir daha uyuyamadı. Davy'nin yanından ayrılarak doğruca şiddetli bir ölüme gitmesi fikri onu heyecanlandırıyordu. Bu, tıpkı filmlere ya da romanlara benziyordu. Sanki Davy havacıymış ve savaşta düşürülmüş, o da genç adamın sevgilisiymiş gibi. Belki de gebeydi ve dünyada yapayalnız kalmıştı. Buckingham Sarayı'na giderek Davy'nin madalyasını alacaktı. Kraliçe o zaman kendisine...

Hettie şafak vaktine kadar düş kurdu. Johnny ise yanında dönüp duruyordu ve bir şeyler mırıldanıyordu.

Güneşin ilk ışıklan odaya dolarken Hettie de kocasını uyandırdı. Usulca, «Davy ne haldeydi, Johnny?» diye sordu.

«Nasıldı?»

Johnny tekrar titredi. Sonra da anlatmaya başladı. Sesi boğuktu. Kesik kesik konuşuyordu. Sonunda tekrar sustu.

Hettie ise heyecanla titriyordu.

«Ne korkunç!» diye yineleyip duruyordu. Sonra kocasına sıkıca sarıldı. Bir süre sonra Johnny'yle seviştiler. Hettie bunun her zamankinden daha şahane olduğu düşündü.

Bütün o sabah telefon durmadan çaldı. Hettie'nin dört arkadaşı onunla kahve içmeye koştu. Johannesburg Star gazetesinden bir muhabirle bir fotoğrafçı da geldi. Hettie'ye sorular sordular. Kadın başrole çıkmış gibiydi. Öyküyü, bütün korkunç ayrıntılarıyla tekrar tekrar anlattı.

Johnny öğle yemeğinden sonra yanında ufak tefek, siyah saçlı bir adamla eve döndü. Yabana, koyu gri bir elbise, siyah İtalyan ayakkabıları giymişti. Elindeki çantası da siyahtı.

«Hettie, bu Mr. Boart. O, Davy'nin avukatıydı. Sana bir şey söyleyecek.»

«Mrs. Delange, kocanızla size, uğradığımız o acı kayıptan dolayı bütün kalbimle başsağlığı dileyebilir miyim?»

«Evet, ne felâket, değil mi?» Hettie endişelenmişti. Acaba Davy avukatına aralannda geçen olaydan mı söz etmişti? Bu adam mesele çıkarmaya mı gelmişti?

«Kayınbiraderiniz bir vasiyetname yapmıştı. Bunun koşullarını yerine getirmek de bana düşüyor. David Delange zengin bir adamdı. Bankada elli bin Rand'den fazla parası vardı.» Boart önemli bir açıklama yapacakmış gibi bir an durdu. «Mirasçıları kocanız ve sizsiniz.»

Hettie kuşkuyla bir Boart'a baktı, bir Johnny'e «Anlayamadım... Ne demek istiyorsunuz?.. Mirasçıları mı?»

«Yani kocanız ve siz, mirası aranızda paylaşacaksınız.» Hettie hayret ve sevinçle, «Yani elli bin Rand'in yansı benim mi olacak?» diye sordu.

«Öyle.»

Hettie sevinçle bağırdı. «Ah! Ne şahane!» Johnny'yle avukatın girmelerini sabırsızlıkla bekledi. Sonra yine arkadaşlarını aradı. Dördü de tekrar kalkıp geldiler. Kahve içerek, heyecanla olayı konuştular. Bu olağanüstüye şahane olay yüzünden Hettie'ye imreniyorlardı.

Zevkle, «Yirmi beş bin...» diye yineliyorlardı. «Yirmi beş bin...»

Kadınlardan biri kelimelere anlamlı anlamlı, «Davy seni çok seviyormuş anlaşılan Hettie,» dedi.

Ve Hettie başını önüne ederek esrarlı ve kederli bir tavır takındı.

Johnny akşam altıdan sonra eve döndü. Yalpalıyor ve içki kokuyordu. Hettie'nin dört arkadaşı istemeye istemeye evlerine döndüler. Bundan hemen sonra büyük, beyaz, spor bir araba kapının önünde durdu. Ve böylece Hettie'nin zafer günü de tamamlanmış oldu. Sonder Ditch Altın Madeni'nin Genel Müdürü o zamana kadar arkadaşlarının hiçbirinin evine gitmemişi.

Zil çalarken Hettie de hemen kapıyı açtı. Genel Müdürü kısa bir süre önce oradaki sinemalardan birinde gösterilen tarihi bir filmde gördüğü şekilde karşıladı.

«Mr. İrosides, geldiğiniz için ne kadar iyisiniz.» Rod m tıka basa eşya dolu oturma odasına götürdü. Johnny başını kaldırdı, ama ayağa kalkmadı.

Rod, «Merhaba, Johnny,» dedi. «Davy'ye çok üzülüğümü söylemeye geldim. Ve...»

Johnny Delange, «Bırak bu traşı, Teneke Kaburga,» diye homurdandı.

Hettie inledi. «Johnny, Mr. İronsidesTa böyle

konuşamazsın.» Rod'a dönerek elini adamın koluna koydu. «Bu sözlerinde ciddi değil. Mr.

Ironsides. İçmiş o.»

Johnny karısına, «Haydi, bas,» dedi. «Mutfğa git. Senin yerin orası.»

«Johnny!»

Genç adam, «Git diyorum!» diye kükreyerek ayağa kalktı. Hettie mutfğa kaçtı.

Johnny sendeleyerek bir köşedeki krom ve camdan yapılmış büyük içki dolabına gitti. Etrafa dökme saça iki bardağa viski doldurdu. Bunlardan birini Rod'a uzattı.

«Ağabey im huzur içinde yatsın,» dedi.

« Davy Delange' a içiyorum. Kitchenerville al anlarının en iyi kayacılarından biriydi o.» Rod, içkiyi başına dikti.

Johnny, «En iyisiydi,» diye düzeltti. Ve içkisini bitirdi. Viski boğazını yaktığı için hafifçe inledi. Sonra Rod'a doğru eğilerek, «Buraya o pis tüneli tamamlayıp tamamlamayacağımı öğrenmeye geldin değil mi?» diye sordu. «İşten çıkmamdan korkuyorsun. Davy'nin senin için bir önemi yoktu. Benim de yok. Seni kaygılandıran bir tek şey var: O

halde beni dinle, ahbap, iyi dinle. Johnny Delange işi ortada bırakmaz. O tünel ağabeyimin başını yedi. Ama ben o köpeği yeneceğim. Senin için endişelenecek bir şey yok. Haydi evine git ve bu gece rahatça uyu. Çünkü Johnny Delange yarın sabah ilk iş tünele inecek ve kayaları kırmaya başlayacak.»

Sisli sabahda bir Silver Cloud Rolls Royce ağaçlarının arasında bekliyordu. İleride koşu yolu vardı. Bunun beyaz parmaklığı iki kıyısından söğütlerin sarktığı nehre doğru bir kıvrım yapıyordu. Sis nehirde daha yoğundu. Çimler bu yüzden daha da yeşil duruyordu.

Üniformalı şoför, Rolls'daki iki adamın yalnız kalmaları için arabadan biraz uzaklaşmıştı, iki adam arka kanapeye oturmuş ve dizlerinin üzerine de beyaz, Ankara yününden bir yol battaniyesi örtmüşlerdi, önlerindeki açılır kapanır masanın üzerinde kahve dolu gümüş bir termos, incecik porselen fincanlar ve bir tabakjambonlu sandviç duruyordu.

Şişman adam durmadan sandviç yiyor ve lokmayı kahvenin yardımıyla yutuyordu. Ufak tefek, kabak kafalı adamın bir şey yediği yoktu. Sinirli sinirli sigarasını içiyor ve koşuyo-lunda çalıştırılan atlara bakıyordu pencereden. Seyisler alan dolaştırarak daireler çiziyorlardı. Atların burun deliklerinden buharlar yükseliyor, sırtlarındaki örtüler dalgalanıyordu.

Jokeyler toplanmış, antrenörle konuşuyorlardı. Dik yakalı kazaklar ve sert kepler giymişlerdi. Hepsinin de kamçıları vardı. Antrenör ellerini pardösüsünün cebine sokmuş, heyecanlı heyecanlı konuşuyordu.

Ufak tefek adam, «Servis çok güzel,» dedi. «Rio'ya uğramak özellikle çok hoşuma gitti. Oraya ilk gidişim bu.»

Şişman adam homurdandı. Sinirlenmişti. 'Bu ajanı göndermemeleri gerekirdi.' diye düşünüyordu. 'Bu bir kuşku ve güvensizlik işareti. Borsa çalışmalarımı da ciddi bir şekilde aksatacak.'

Antrenörle jokeyler arasındaki konuşma sona ermişti. Ufak tefek biniciler atlarına atladılar. Antrenör ise Rplls'a doğru geldi.

Açık pencereden, «Günaydın, efendim,» dedi.

Şişman adam yine bir şeyler homurdandı.

Antrenör, «Onu iyice koşturacağım,» diye sürdürdü. «Zümrüt Ada, hayvanın koşu hızını belirtecek. Sonra Pater Nos-ter onu zorlayacak. En son da Köpekbaliğı devreye girecek.»

«Pekâlâ.»

«Belki zamanı kontrol etmek istersiniz.» Antrenör kronometreyi uzattı.

Şişman adam ise, o eski nazik ve sevimli tavırlarını takmıverdi. «Teşekkür ederim, Henry,» diye gülümsedi. «Atiyi gözükyor. Bunu itiraf etmeliyim.»

Bu lütuf antrenörü sevindirdi. «Ah, şahane o, şahane! Cumartesiye kadar iyice hazırlanmış olacak.» Gerileyerek pencereden uzaklaştı. «Startı vereyim.» Dönerek yürüdü.

Şişman adam yanmdakine, «Bana bir haber mi getirdiniz?» diye sordu.

«Tabii.» Ufak tefek adam bıyıklarını bir tavşamki gibi oynattı. Bu, sinir bozucu bir alışkanlıktı. «Buraya kadar iki, üç beygirin kulvarda dolaşmasını seyretmeye gelmedim.»

Şişman adam bu sözleri bir hakaret saydı, ama öfkesini belli etmedi. «O haberi bana açıklar mısınız?» Yanmdakinin beygir' diye tanımladığı, Afrika'nın en güzel atlanndandı.

«Gaz patlamasının içyüzünü anlamayı istiyorlar.»

Şişman adam elini sallayarak fikrini açıkladı. «Bu önemsiz. Gaz patlaması. Birkaç kişi öldü. Ama tünele bir şey olmadı.

Grubun başmdaki şefin ihmali kazaya yolaçtı.»

«Bu, planlarımızı etkileyecek mi?»

«Hiç etkilemeyecek.»

İki at yanyana hızla koşmaya başlamışlardı. Sisler arkalarından döne döne yükseliyordu. Parmaklık tarafındaki parlak doru at, rahatlıkla, uçarcasına gidiyordu. Yanındaki kır at ise hızla koşuyordu.

«Patronlarım endişelendiler.»

Şişman adam, «Boşuna endişelenmişler,» diye söylendi. «Bu kaza durumu değiştirmeyecek.»

«Bu patlamaya o, ironsides denilen adamın hesaplarındaki bir yanlışlık mı yolaçtı?»

Şişman adam başını salladı. «Hayır. Grubun başındaki madencinin ihmali. Gazı farketmesi gerekirdi.»

«Yazık...» Kabak kafalı adam içini çekti. «Biz de bunun, İronsides'in karakterindeki bir kusuru ortaya koyduğunu umuyorduk.»

Doru at hâlâ koşarken, kır hayvan yorulmaya başlamıştı ve yavaş yavaş geri kalıyordu. Yandan başka bir at çıkarak kırın yerini aldı ve doruyla omuz omuza koşmaya başladı.

«İronsides'in karakteri sizi neden ilgilendiriyor?»

«Endişe verici haberler aldık, ironsides, istediğimiz gibi sürebileceğimiz bir piyon değil. Genel Müdürlük görevlerini ciddiye alıyor. Kaynaklarımız onun Sonder Ditch'deki masrafları şimdiden yüzde iki düşürdüğünü bildirdiler. Bu oran inanılmayacak bir şey. İronsides'in buluş gücü olan, yorulmayan bir adam olduğu anlaşılıyor. Yani kısacası tehlikeli bir insan.»

Şişman adam, «Olabilir,» diye kabul etti. «Ama açıkçası — ah— patronlarınızın neden endişelendiklerini hâlâ anlamış değilim. Onlar bu adamın sırf güçlü kişiliğiyle madeni basacak suları durduracağını mı sanıyorlar?»

İkinci at da yorulmaya başlamıştı. Ama iri, doru at hâlâ koşuyordu. At, sislerin arasında iyice uzaklaşmıştı. Bir buçuk kilometreyi gösteren levhanın önünden geçerken yanında üçüncübir atbelirdi.

Kabak kafalı adam, uçarcasına giden iki hayvana bakarak, «Ben atlardan hiç anlamam,» diye açıkladı. «Ama şu hayvanın...» Signrasıyla uzaklardaki doru atı işaret etti. «...iki atın 'pestilini çıkardığını da gözlerimle gördüm. Arka arkaya ikisinin de cesaretini kırdı ve onları geride bıraktı. Bu atı 'önceden ölçülmesi olanaksız bir güç' diye tanımlayabiliriz.» Sözlerini sürdürmeden önce sigarasından bir nefes çekti. «Yani o, normal ölçülere vurulamayacak bir hayvan. Dünyada öyle insanlar da var. Önceden ölçülemeyecek adamlar. Bize ironsides da öyle biriymiş' gibi geliyor ve bu hoşumuza gitmiyor. Hele öyle birinin karşı takımından olması hiç işimize gelmiyor. Bu ironsides bütün operasyonu altüst edebilir. Sizin dediğiniz gibi sadece güçlü kişiliğiyle değil tabii. Ama" birdenbire beklenmedik bir şey yaparak, hesaba katmadığımız bir şekilde davranarak.»

İki adam da susarak iki atın son virajı almasını seyrettiler. Hayvanlar düzlüğe çıktılar.

Şişman adam usulca, «Şimdi seyredin,» dedi.

İri, doru at sanki ona cevap veriyormuş gibi birdenbire hızlanarak diğer hayvanla arasını açtı. Başım bir çekiç gibi sallıyor, irileşen burun deliklerinden buharlar fışkırıyordu. Ayaklarının altından çimler ve topraklar fırlıyordu. Peşindeki attan beş boş ileride finiş çizgisini hızla geçti. Şişman adam, kronometreyi durdurdu.

Endişeyle kadrana baktı. Sonra da sağlıklı bir bebek gibi kıkır kıkır güldü. «Üstelik onu zorlamadılar da.»

Yanındaki cama vurdu. Üniformalı şoför hemen ön kapıyı açarak direksiyona geçti.

Şişman adam, «Büroma,» diye emretti. «Aradaki camı da kapat.»

Şoförle, arkadakilerin arasındaki ses geçirmeyen cam kapatıldıkta sonra şişman adam konuğuna döndü. «Demek İronsides'in önceden hesaplanamayacak bir güç olduğunu düşünüyorsunuz, dostum? Onun konusunda ne yapmamızı istiyorsunuz?»

«Toz olmalı.»

Şişman adam tek kaşını kaldırdı. «Acaba bunu benim anladığım anlamda mı söylediniz?»

«Yok, yok. O kadar uzun boylu değil.» Kabak kafalı adam başını telaşla sallayıp duruyordu. «Siz James Bond serüvenlerini fazla okumuşsunuz. Sadece Büyük Kepçe'ye tünel açıldığı sırada İronsides'in çok uzaklarda, başka önemli bir işle uğraşmasını sağlayın. Yoksa adam planlarımızı altüst edecek bir şeyler yapabilir.»

Şişman adam, «Bunu sağlayabiliriz sanırım,» diyerek jambonlu bir sandviç daha aldı.

Manfred söylediği gibi cuma akşamı Kap kentine giden uçağa bindi. Rod'la Terry, cumartesi gecesi çılgnılık ederek Kyalami Ranch Oteli'ne gittiler. Onları kimsenin tanımayacağını umuyorlardı. Afrika salonunda yemek yiyerek dansettiler. Ama geceyarısından önce apartmana döndüler.

Şafak vakti Rod, rulo gibi sardığı pazar gazetesıyla uyuyan Terry'nin çıplak kalçasına vurdu. Bu gürültülü bir boğuşmaya neden oldu. Uçan bir yastık, duvardaki tabloyu düşürdü. Bir sigara masası devrildi. Neşeli çığlıklar ve kahkahalar öyle arttı ki. Yukarıdaki kiracı öfkeyle ayağını vuruyordu.

Terry, tavana bakarak meydan okurcasına bir hareket yaptı. Sonra o da Rod da gülerek soluk soluğa yatağa yuvarlandılar.

Sonra, çok sonra Melanie'yi aldılar ve pazar gününü yine Vaal'deki harada geçirdiler. Melanie ata da bindi. Bu önemli olay, kızın bütün yaşantısını değiştirecek gibiydi. Öğle yemeğinden sonra sürat motorunu nehrin kıyısındaki kayıkaneden suya indirdiler. Baraja kadar giderek su kayağı yaptılar. Terry'yle Rod direksiyona sırayla geçiyorlardı.

Rod, beyaz bikininin Terryye çok yakıştığını düşünüyordu.

Rod, uyuyakalmış olan Melanie'yi annesine götürdüğü zaman hava da kararmıştı.

Patti, «Melanie'nin durmadan sözünü ettiği bu Terry de kim?» diye sordu. Rod'un terfisi yüzünden hâlâ somurtuyordu.

Kadının belleği bir vergi memurununkinden farksızdı.

Rod, şaşırmış gibi bir tavır takındı. «Terry mi? Onu bildiğini sanıyordum!»

Merdivenden inerken Patti arkasından ateş saçan gözlerle bakıyordu.

Terry, Maserati'nin ön koltuğunda ayaklarını altına almış oturuyordu. Bol kürküne sıkıca sarınmıştı. Sadece burnu gözükiyordu.

«Kızınızı çok seviyorum, Mr. Ironsides,» diye mırıldandı.

«Galiba o da bu duygunuza karşılık veriyor.»

Rod ağır ağır arabayı sırta doğru sürdü. Terry, beyaz kürkünün içinden elini uzatarak adamın dizini tuttu. «İleride bir gün kendi kızımız olsaydı... Ne hoş olurdu, değil mi?»

Rod uysalca, «Gerçekten...» diye yanıtladı. Sonra hayretle bunu gerçekten istediğini farketti.

Maserati'yi apartmanın bodrumundaki garaja bırakırken hâlâ bu olayı inceliyordu. Dolaşarak Terry'nin yanındaki kapıyı açtı.

Manfred Steyner, karısının arabadan inerek başını Rodney Ironsides'a doğru kaldırmasını seyretti, ironsides eğilerek kadını öptü. Sonra Maserati'nin kapılarını çarparak kapattı ve kitledi. İki sevgili kolkola asansöre doğru gittiler.

Garajın gölgeleri arasına parkedilmiş olan siyah Ford'un direksiyonundaki adam, «Peterson Bürosu her zaman sonuç alır,» diye mırıldandı. «Onlara rahatça yerleşebilmeleri için yarım saat

vereceğiz. Sonra da gidip kapısını çalacağız.»

Manfred Steyner özel detektifin yanında hiç kımıldamadan, gözlerini kırpmadan oturuyordu. Araştırma Bürosu'nun telefonu üzerine üç saat önce Johannesburg'a dönmüştü.

Manfred, «Beni burada bırakın,» dedi. «Arabayla Clarendon alanına gidin ve beni orada bekleyin.»

Dedektif şaşırdı. «Ama onları...»

«Dediğimi yapın.» Manfred'in sesi asit kadar yakıcıydı.

Ama dedektif üsteledi. «Mahkeme için kanıt gerekecek. Size tanıklık edeceğim.»

Manfred homurdandı. «Gidin, dedim.» Ford'un kapısını açarak indi. Kapıyı arkasından kapattı.

Dedektif bir an daha kararsızca durdu. Sonra da motoru çalıştırarak garajaan çıktı. Manfred içeride yalnız kalmıştı.

Manfred, ağır ağır büyük, pırıl pırıl spor arabaya doğru gitti. Cebinden altın kaplama bir çakı çıkararak, bunun enli kısmını açtı.

Arabanın Ironsides için özel bir anlamı olduğunu sezmişti. Şu ara onu ancak bu şekilde cezalandırabilirdi. Rodney Ironsides, Büyük Kepçe'ye tünel açmcaya kadar ne onun karşısına dikilebilirdi, ne de Theresa'nın. Hatta onlara, kuşkulandığını bile ima edemezdi.

Manfred Steyner'm sevgi, nefret ve kıskançlık gibi duyguları yok denecek kadar azdı. Zaman zaman bu duyguların pek hafifine kapıldığı olurdu. Theresa Hirschfeld'i hiçbir zaman sevmemişti. Hayatında hiçbir kadına âşık olmamıştı zaten.

Theresa'yla parası ve mevkisi için evlenmişti. Şimdi adamı sarsan duygu ve nefretti, ne de kıskançlık; Manfred sadece, Theresa ve Ironsides gibi iki önemsiz insanın kendisini aldatmak için komplo kurmalarını bir tür hakaret sayıyordu.

Şimdi aptalca bir öfkeyle paratmana dalarak âşıkları şiddetle ve boşanmayla tehdit edecek değildi. Hayır, adamı usulca böyle cezalandıracak ve onu derinden yaralayacaktı. Hesabın bir bölümüydü bu. İleride, Ironsides istediğini yaptıktan sonra adamı soğukkanlılıkla, bir böcek gibi ezecekti.

Kansma gelince, Manfred biraz rahatlamış olduğunun farkındaydı. Theresa sorumsuzca davranmış ve artık kocasının pençesine düşmüştü. Hem ahlak ve hem de hukuk bakımından. Büyük Kepçe'nin gerisindeki alün daman Manfred'i zengin eder etmez, Theresa'yı kaldırıp atacaktı. Kansı yeteri kadar işine yaramıştı.

Adam telaşla Johannesburg'e döndüğü sırada Sonder Ditch hisse senetleri işini çözümlemeye çalışıyordu. Önemli merkezlere gidiyor, çeşitli borsa komisyoncularına belirli bir tarihte bulabildikleri her Sonder Ditch hissesini almalan talimatını veriyordu.

Bu işi yoluna koyar koymaz özel dedektife kendisini Jan Smuts Havaalanı'na götürmesini söyleyecekti. Durban'a kalkacak gece uçağında yer ayırtmıştı. Orada da, hazırlık yapacaktı.

Manfred, çakıyı Maserati'nin kelebek camının kenarındaki lastiğe sokarken, 'Her şey yolunda gidiyor' diye düşündü. Çabucak mandalı çekerek camı açtı. içeri uzanarak, tokmağı buldu. Kapı çatırdayarak açılırken Manfred içeri süzüldü. Direksiyon tarafından girmişti.

Çakı, jilet kadar keskindi. Manfred şoför koltuğunun üzerine geçirilmiş olan deriyi parça parça etti. Sonro da yandaki koltuğunu. Arka tarafa geçerek aynı şeyi orada da yaptı. Panoyu açarak, kauçuk köpüğünün içine yerleştirilmiş olan aletlere baktı. Sonunda maden bir çubuğu seçti.

Manfred, bununla öndeki bütün kadranları kırdı. Camlar şangırdayarak yerdeki halının üzerine düşüyordu. Adam, çubuğu gül ağacından kaplamaya batırarak bir bölümünü kopardı. Tahta çatlayarak parçalandı.

Maserati'den inerek maden çubuğu ön cama indirdi. Camda yıldız yıldız çatlaklarbelirdi. Adam vurdu, vurdu, ama camı kıramadı. Fakat bunu ortası kamburlaşmış, buzlu bir levha haline soktu.

Sonra çubuğu atarak yine çakısını aldı. Diz çökerek ön sağ lastiği kesmeye başladı. Lastik sandığından daha sertti.

Öfkelenen Manfred çakıyı tekrar indirdi. Çakı elinde dönerken vuruşun hızında kapandı. Ve o arada Manfred'in başparmağının ucunu kesti. Yara bir hayli derindi. Canı yanan Manfred, bağırarak ayağa fırladı. Yaralı başparmağını sıkıca tutuyordu. Kanfişkırım aktaydı.

Kanı Manfred'i dehşete düşürmüştü. «Mein Gott!» diye inledi. «Mein Gott!» Bodrumdaki garajdan sendeleyerek çıkarken mendiliyle parmağını sarmaya çalışıyordu.

Bekleyen Ford'a erişerek kapıyı açtı. Dedektifin yanındaki koltuğa devrilircesine oturdu.

«Bir doktor! Çabuk beni bir doktora götür! Ağır yaralıyım! Çabuk! Arabayı hızlı sür!»

Rod, masasının başına geçerken, 'Terry'nin kocası bugün dönüyor diye düşündü. Bu telaşlı çalışmalarla geçeceğini bildiği güne katlanması için ona güç verecek bir düşünce de değildi.

Ertesi sabah merkeze üç aylık raporlar verilecekti. Bu yüzden de bütün yönetim her zaman olduğu gibi son anda yine paniğe kapılmıştı. Büronun önündeki bekleme salonu iyice dolmuştu. Adamları kontrol için Lily Jordan'ın kırbaç kullanması gerecekti galiba. Rod'un saat üçte Merkeze, danışmanlar toplantısına gitmesi gerekiyordu. Ama adam ondan önce aşağıya inmeyi, Johnny Delange'm tamamlayarak patlayıcı maddeleri yerleştirdiği güvenlik sistemini gözden geçirmek istiyordu.

Lily, ilk ziyaretçiyi içeri sokarken telefon çalmaya başladı. İçeri giren adam, sarkıkbıyıklı, üzgün görünümlü bir adamdı.

Telefonda biri, «Mr. ironsides?» dedi.

«Evet?»

«Burası Porters Motor Maserati'ye yapılacak onarımın hesabımı çıkardım.»

«Ne kadar?» Rod heyecanla bekledi.

«Binikiyüz Rand.»

Rod inledi. «Tanrım!»

«Tamire başlamamızı istiyor musunuz?»

«Hayır, Önce sigorta şirketimle görüşmem gerekiyor. Ben size haber veririm.» Rod telefonu kapattı. Arabasına yapılan açıklayamadığı vahşice saldırı, adamı hâlâ öfkeliendiriyordu. Rod, uzun bir süre şirketin Volksvagen'ini kullanmak zorunda kalacağını da farkındaydı.

Ziyaretçiye döndü.

Uzun boylu adam, «Ben Müfettiş Grobbelaar'ım,» diye kendisini tanıttı. «Bu maden alanında dükkânı olan Jose Almeida'nın ölüm olayının araştırılması görevi bana verildi.»

El sıkıştılar.

Rod, «Katil kim olabilir?» diye sordu. «Bu konuda bir fikriniz var mı?»

Müfettiş, «Bizim her zaman bazı fikirlerimiz vardır,» dedi. Sesi o kadar kederliydi ki, Rod bir an kuşku listesinde kendi adının bile olduğunu sandı. Grobbelaar, «Katilin bu bölgedeki madenlerden birinde çalıştığını sanıyoruz,» diye açıkladı. «Hatta belki de Sonder Ditch'de. Size soruşturma sırasında bizimle işbirliği yapmanızı içingeldim.»

«Tabii.»

«Bantuların çoğunu sorguya çekeceğim. Bana bu iş için burada bir oda bulacağınızı umuyordum.»

Rod, telefona uzandı. Numarayı çevirirken Müfettişe, «Maden Yönetim Müdürünü arayacağım,» dedi. Sonra da dikkatini telefona verdi. «Ben ironsides. Müfettiş Grobbelaar'ı sana yolluyorum. Lütfen bürolardan birini ona ver.

Kendisiyle tam bir işbirliği yapılmasını da sağla.»

Grobbelaar ayağa kalkarak elini uzattı. «Daha fazla zamanınızı almayayım. Teşekkür ederim, Mr. Ironsides.»

Müfettişten sonra Personel Müdürü Van der Bergh içeri girdi. Elindeki raporları, sanki bunlar ikramiye çıkmış piyango biletleriymiş gibi sallıyordu. Zaferle, «Hepsi tamam!» diye bağırdı. «Artık sadece bunları imzalaman kaldı»

Rod, dolmakaleminin kapağını açarken telefon yine çalmaya başladı. Rod bir elinde kalemi, bir elinde telefon,

«Tanrım...» diye mırıldandı. «Bütün bunlara değer mi?»

Rod, ziyaretçi selini önleme işini Lily Jordan'a bırakarak bürodan kaçarken saat de biri geçmişti. Doğruca bir numaralı kuyuya gitti. Dimitri ve eski Şube Müdürleri onu kayıp bir akrabalarına kavuşmuş gibi sevinçle karşıladılar. Hepsi de Yeraltı Çalışmaları Müdürlüğüne Rod'un yerine kimin getirileceğini öğrenmek için sabırsızlanıyordu.

Rod, tulum ve kask giydi. Davy Delange'ın öldüğü yerde bir grup güvenlik sistemini oluşturan yana tel kafes geriordu.

Patlatma için akım sağlayan ve yüze kadar uzanan fünnyeleri korumak için kablonun üzeri hemen dikkati çeken yeşil bir plastikle kaplıydı. Tünelin tavanını da sıkıca takılmıştı.

Kuyunun başındaki beton patlatma odasında devreyi kontrol için ayrı bir sistem kurmuştu. Rod isterse bir, iki elektrikçi bu hazır durumda olacaktı. Buhather zaman patlatmalara başlayabilecekti. Rod, 10 dakika içerisinde konuşmak için iki tarafa da açılan kapılardan geçerek tünelde kapılmıştı. Dany Delange'la ilerlerken Rod'un omuzlarından ağır bir yük kalkmıştı.

Yarı yolda bir deve benzeyen Büyük Adam emrindeki birkaç işçiyle birlikte ona doğru geliyordu, Kralla karşılaştı. Rod, Bantu'ya selam verdi. Büyük Kral Konuşmaya başlamadan önce diğerlerinin uzaklaşmalarını bekledi.

«Konuşmak istiyorum.»

«Konuş öyleyse.» Rod birdenbire Büyük Kralın yüzünün zayıflamış olduğunu farketti. Zencinin gözleri çukura kaçmıştı. Bütün hasta Bantularda görüldüğü gibi derisi kül rengi ve tozlu gibi duruyordu. Büyük Kral, «Portekiz Mozambiği'ne, karılarımın yanına dönmek istiyorum.» diye açıkladı. Rod, onun gibi çok değerli bir ustabaşını yitireceği için üzüldü. «Neden?»

«Kanım sulandı.» Bu cevaptan hiçbir şey anlaşılmıyordu. Yani Büyük Kral, Rod'a, «Nedenler yalnızca beni ilgilendirir,» demek istiyordu.

Rod, «Kanın tekrar koyulaştığı zaman buraya, madene döner misin?» diye sordu.

«Bu, Tanrılara kalmış bir şey.» Bu yanıtın fazla bir anlamı yoktu. İn da önceki gibi Rod, «Gitmek istersen seni engelleyemem. Büyük Kral,» dedi. «Bunu sen de biliyorsun. Yönetim Müdürüne git. O, istifan için gerekli her şeyi yapar.»

«Yönetim Müdürüne her şeyi söyledim. Ama o, anlaşmam sona erinceye kadar çalışmamı istiyor. Yani otuz üç gün daha.»

Rod başını salladı. «Tabii. Anlaşmanın böyle olduğunu biliyorsun. Gereken süreyi doldurmaksın.»

Büyük Kral inatla, «Ben hemen gitmek istiyorum.» diye karşılık verdi.

«O halde bana bunun nedenini açıklamalısın. Önemli bir neden olmadıkça anlaşmaya aykırı

davranmana izin veremem.» Rod, böyle tehlikeli örneklere izin vermemesi gerektiğini biliyordu.

Büyük Kral, yenilgiyi kabul etti. «Bir neden yok. Anlaşmam sona erinceye kadar çalışacağım.»

Bantu, Rod'un yanından ayrılarak adamlarının ardı sıra tünelden indi. Büyük Kral, Portekizliyi öldürdüğü geceden beri pek az uyuyor, hemen hemen hiç yemek yemiyordu. Endişe, midesini altüst etmiş, barsaklarını bozmuştu. Artık ne dan-sediyor, ne de şarkı söylüyordu. Çarpık Bacak'm, Shanga İndona'nın sözleri de onu avutamıyordu. Zenci, polisin gelmesini bekliyordu. Günler geçerken iri yan Bantu eriyordu. Adam, anlaşmasının sona ereceği otuz üç gün içerisinde polisin geleceğini de biliyordu.

Bantu, en son çare olarak Rod'a başvurmuştu. Ama artık kaderine boyun eğecekti. Polisin amansız olduğunu biliyordu.

Yakında kalkıp geleceklerdi. Bileklerine gümüş zincirler takacak ve onu kapalı arabaya götüreceklerdi. Birçok adamın öyle götürüldüğünü görmüştü. Daha sonra onların başlarına neler geldiğini de öğrenmişti. Beyaz adamların yasaları, Shangaların kabile yasalarından farksızdı. O, birinin canını almıştı. Bunu kendi canıyla ödeyecekti.

Bir iple boynunu kıracaklardı. Atalan savaş baltalarıyla kafatasını kırarlardı. Sonuç aynıydı.

Rod, Johnny Delange'ın matarasından soğuk çay içtiğini gördü. Grubu ise kazıdaydı.

Rod,«Nasıl gidiyor?»diye sordu.

«Artık oyunu bıraktık, tekrar ilerliyoruz.» Johnny, du-daklarındaki soğuk çayı silerek, matarasının kapağını kapattı.«Davy öldüğünden beri hemen hemen dört yüz elli metre kadar ilerledik.»

«İşte bu çok iyi.» Rod, metan patlaması ve güvenlik sistemiyle ilgili imayı anlamamazlıktan geldi.

Johnny ekledi. «Davy sağ olsaydı daha iyi çalışırdık.» Genç adam gece vardiyasında ağabeysinin yerini alan madenciden nefret ediyordu. «Gece vardiyası iyi çalışmıyor.»

Rod söz verdi. « Onları sıkıştırırım.»

«Öyle yapın.» Johnny döndü ve adamlarına bağırarak emirler verdi.

Rod, durmuş tünelin ucuna bakıyordu. Büyük Kepçe ötedeydi, aralarında üç yüz metreden daha az bir uzaklık vardı. Ya onun geriisinde?.. Rod, kâbusu anımsadı ve tüylerinin diken diken olduğunu hissetti. O soğuk, yan şeffaf tehlike, kaya duvarın ötesinde onları bekliyordu.

Rod, o yeşil tehlikeyi kafasından kovmaya çalıştı. «Pekâlâ, Johnny, artıkyaklaşıyorsun. Kıvrımlıkayaya gelir gelmez hemen çalışmayı durdur. Ve bana hemen haber ver. Anlıyor musun?»

«Bunu Campbell'a söyleyin daha iyi,» diye yanıtladı. «Büyük Kepçe'ye gece vardiyasındakiler erişebilirler.»

Rod başını salladı. «Ona söylerim. Ama sen de bu sözlerimi unutma. Duvara tünel açılacağı zaman burada olmak istiyorum.»

Rod, saatine bir göz attı. Merkezdeki toplantıya katılmak için bir saati vardı.

Uzun toplantı masasının başında oturan Dr. Manfred Stey-ner, kâa'fasını kaldırdı. «Geç kaldınız, Mr. Ironsides.»

«Özür dilerim, baylar.»Rod, meşeden yapılmış toplantı masasındaki yerini aldı. «O yorucu günlerden biriydi.»

Masadakiler anlayışla mırıldandılar. Dr. Steyner bir an ifadesiz bir yüzle Rod'u süzdü.

Sonra da, «Bu toplantıdan sonra bana birkaç dakikanızı ayırmanızı rica edeceğim, Mr. Ironsides,» dedi.

«Tabii, Dr. Steyner.»

Manfred başım salladı. «İyi. Eh artık Mr. Ironsides varlığıyla bu masaya onur verdiğine göre, toplantı başlayabilir.» Hepsi de Dr. Steyner'ın ilk defa şaka yapmaya kalkıştığına tanık oluyordu.

Toplantı sona erdiği sırada hava da kararmıştı. Diğerleri ceketlerini giyerek, «Hoşçakalm,» dediler. Manfred'le Rod'u kalemler, not defterleri ve dolup taşan kül tablaları saçılmış olan masada başbaşa bırakarak çıktılar.

Manfred, kapı son adamın arkasından kapandıktan sonra tam üç dakika bekledi. Rod, bu uzun, elektrikli sessizliklere alışmıştı, ama yine de endişeliydi. Manfred'in tavırlarında yeni bir düşmanlık olduğunu sezmişti. Sıkıntısını gizlemek için bir sigara yaktı ve dumandan halkaları şirketin ilk Yönetim Kurulu Başkanı Norman Hrandsky'ye doğru üfledi.

Hrandsky'nin portresinin iki yanında birer resim daha vardı. Bunlardan biri eskiden yakışıklı olduğu anlaşılan, neşeli bakışlı, mavi gözlü, ince sarışın bir adamdı. Portrenin altında, «Dufford Charleyvwood,» yazılıydı. «1867- 1872 tarihleri arasında M.R.B.'nin Müdürlüğünü yaptı.» Diğer kaim, san yaldızlı çerçeveli portre, iri yan, esmer, yan sakallı bir adamındı. İrlandalı olduğu anlaşılıyordu. Resmin altında şöyle bir açıklama vardı: «Sean Courtney». Tarihler Charleywood'unünün aynıydı.

Şirketi bu üç adam kurmuştu. Rod, onların öyküsünü de biraz biliyordu. Mahkûmların yerleştiği herhangi bir bölgede raslanan tiplerdendi onlar. Hradsky, borsada zekice bir oyun çevirerek diğer ikisini mahvetmiş, âdeta şirketteki hisselerini çalmıştı.

Rod, 'O zamandan beri daha kibarlaştık,' diye düşündü. Sonra farkına varmadan masanın başına bir göz attı. Dr. Steyner gözlerini kırpmadan onu süzüyordu. İki adam göz göze geldi.

Rod, için için, 'Yoksa kibarlaşmadık mı?' dedi. 'Bu dostumuz yine ne iblislikler planlıyor acaba?'

Manfred, Rod'u tarafsızca bir merakla inceliyordu. Adamın duygularla ilgili bir öfke duyduğu da yoktu. Bu yüzden de karısıyla Rod arasındaki ilişkiyi o sabah aldığı talimatı yerine getirmek için kullanmay a karar vermişti.

Birdenbire, «Kaya duvara ne kadar kaldı?» diye sordu.

«Üç yüz metreden daha az.»

«Oraya ne kadar zamanda erişilecek?»

«On günde. Daha fazla değil. Hatta bu süre daha da kısalabilir.»

«Büyük Kepçe'ye erişilir erişilmez çalışma hemen durdurulmalı. Zamanlama çok önemli. Anlıyor musunuz?»

«Madencilere özel emrim olmadıkça kaya duvarı del-memelerini söyledim.»

«İyi.» Manfred, yine susarak bir dakika kadar hiç konuşmadı. Andrew ona bu sabah telefon ederek patronunun talimatını iletmışti. Büyük Kepçe'ye tünel açılacağı sırada Ironsides'm Sonder Ditch'den iyice uzaklarda olması gerekiyordu. Bunu sağlamak Manfred'e düşüyordu.

«Mr. Ironsides, kaya duvarın delinmesi emrini en aşağı üç hafta sonra vereceğim. Siz, Büyük Kepçe'ye eriştiğiniz zaman benim de bazı hazırlıklar yapmak için Avrupa'ya gitmen gerekecek. Orada en aşağı on gün kalacağım. Ben yokken Büyük Kepçe üzerinde hiçbir çalışma yapılmamalı.»

Rod hayretle sordu. «Yani Noel'de burada olmayacak mısınız?»

Manfred, başını salladı. «Evet.» Rod'un kafasından geçenleri okuyabiliyordu.

Rod, Terry yalnız olacak,' diye düşünüyordu. 'Noel'deyalnız olacak. Sonder Ditch'de Noel'de yedi gün sadece gerekli çalışmalar yapılır. Az bir işçi çalışır. Bir hafta izin alabilirim. Terry'yle buradan uzakta bir yerde başbaşa tam bir hafta geçirebiliriz.'

Manfred, Rod'un onun istediği sonuca vardığını sezer sezmez, «Anlıyorsunuz, değil mi?» dedi. «Tünel açılması için benim emrimi bekleyeceksiniz. Bu emir de ocak ayının ortalarında verilecek.»

«Anlıyorum.» .

Manfred, adamı savdı. «Gidebilirsiniz.»

«Teşekkür ederim.» Rod'un sesi alay doluydu

Reef binasının altındaki pasajda bir kahve vardı. Rod, sakallı bir hipiden atik davranarak telefon kulübesine girdi. Sandown'daki evin numarasını çevirdi. Bir tehlike yoktu. Manfred'i yukarıda bırakmıştı.

Telefona genç kadın çıktı. «Ben Theresa Steyneer.»

Rod, «Bir haftamız var,» diye müjdeyi verdi. «Şahane bir hafta.»

Genç kadın sevinçle, «Ne zaman?» diye sordu.

Rod olanları anlattı.

Terry, «Nereye gideceğiz?» diye sordu.

«Bir yer buluruz.»

Rojohnny Delange, 16 aralıkta saat on biri yirmi altı geçe dinamitleri patlattı. Sonra da toz ve duman içerisinde ilerledi.

Fenerinin ışığında ortaya çıkan kaya, mavimsi Ventersdorp kuvarzitinden çok farklıydı. Bu cam gibi, siyahımsıyeşil, parlak bir şeydi. Beyaz damarları vardı. Taştan çok mermere benziyordu.

Johnny, Büyük Kral'a «Bu Büyük Kepçe,» dedi. Eğilerek Büyük Kral, sessiz sedasız yanında duruyordu. Johnny'nin sevincini paylaştığı da yoktu.

«Tamam!» Johnny, kayayı yığının üzerine fırlattı. «Güvenlik önlemlerini al. Sonra adamları buradan çıkar. Emir çıkıncaya kadar artık burada çalışmayacağız.»

Rod, takdirle, «Yaşa, Johnny,» dedi. «Kayanın yüzünü temizle ve adamlarını tünelden çıkar. Büyük Kepçe'ye tünel açma emri ne zaman gelecek bilmiyorum. O arada tatil yap. Sen beklerken ben de ikramiyeni vereceğim.» Telefonu kapattı. Sonra başka bir numarayı çevirerek merkezin santralindeki kızla konuştu. «Bana lütfen Dr. Steyner'ı bağlayın.

Ben Rodney Ironsides.» Birkaç dakika bekledi. Sonra Manfred'in sesini duydu.

Rod, «Büyük Kepçe'ye eriştik,» diye bildirdi.

Manfred, «Yarın sabah Boeing'le Avrupa'ya hareket edeceğim,» dedi. «Ben dönünceye kadar hiçbir şey yapmayacaksınız.» Telefonu kapayarak düofona uzandı. Sekreterine, «Bütün randevularımı iptal edin,» diye emir verdi.

«Kimseyle görüşmeyeceğim.»

«Peki, Dr. Steyner.»

Manfred bu sefer numarası rehberde bulunmayan diğer telefonunu açtı. Numarayı çevirdi.

«Merhaba, Andrew, Ona görevimi yerine getirmeye hazır olduğumu söyle. Büyük Kepçe'ye eriştik.» Birkaç saniye dinledi. Sonra da, «Pekâlâ,» dedi. «Cevabını bekleyeceğim.»

Andrew telefonu kapattı. Yana doğru kaydırılarak açılan camlı kapılardan terasa çıktı. Sıcak, sessiz, güzel bir yaz günüydü. Güneş, yüzme havuzunun kristal gibi suyunu ısıldatıyordu. Verandanın etrafındaki sık çiçeklerin arasında böcekler vızıldıyordu.

Şişman adam bir ressam sehпасının önünde ayakta duruyordu. Şiş göbeğini bir hamile elbisesi gibi örten beyaz bir önlük giymiş, başına mavi bir bere geçirmişti.

Modeli havuzun kenarındaki bir yatağın üzerine yüzükoyun uzatmıştı. Vücudu bir bebeğinkine benzeyen, sevimli yüzlü, siyah saçlı, ufak tefek bir kızdı. Çıkardığı ıslak bikiniyi taşların üzerine atmıştı. Cildinin üzerindeki su damlaları güneşte mücevher gibi parlıyordu. Bunlar kıza hem bir saflık ve hem de doğaya özgü şehvetli bir hava veriyordu.

Andrew, «Aryan Steyner'dı,» diye haber verdi. «Büyük Kepçe'ye erişmişler.»

Şişman adam başını kaldırmadı. Büyük bir dikkatle tuale boya sürüyordu. «Lütfen sağ omzunu

kaldır yavrum,» diye emretti.

Kız, onun bu isteğini hemen yerine getirdi.

Adam bir süre sonra gerileyerek yaptığı resmi inceledi. «Artık biraz dinlenebilirsin, yavrum.» Fırçaları temizlemeye başladı.

Kız ayağa kalkarak bir kedi gibi gerindi. Sonra da havuza daldı. Suyun yüzüne çıktığı zaman kısa, siyah saçları başına iyice yapışmıştı. Bir fokun postuna benziyordu bu saçlar. Ağır ağır havuzun diğer ucuna doğru yüzmeğe başladı.

Şişman adam, Andrevv'ya talimat verdi. «New York, Paris, Tokyo ve Berlin'e telgraf çek. 'Gotik' şifresini kullan.»

Bu kelime üzerine dünya para piyasalarına saldırı başlayacak, bu telgraftan alan ajanlar Kitchenerville alanlarında çalışan madenlerin milyonlarca hissesini elden çıkaracaktı.

«Sonra Steyner'a söyle. Ironsides'i buradan uzaklaştırsın ve BüyükKepçe'yi delsin.»

Manfred, direk telefonunu açarak Andrew'yu dinledi. Talimatı tekrarlardı. Daha sonra da bir kertenkele hareketsizliğiyle oturarak yaptığı hazırlıkları kafasından geçirdi. Bunları iyice inceliyor, bir kusurları olup olmadığını anlamaya çalışıyordu. Hiçbir aksaklık yoktu.

Artık Sonder Ditch hisse senetlerini satın almasının zamanı gelmişti. Düofonla sekreterine Kap, Durban ve Johannesburg'da bazı numaralara telefon etmesini söyledi. Satın alma emrinin değişik borsa komisyoncularından çıkmasını istiyordu.

Böylece piyasada bir tek alıcı olduğu anlaşılmayacaktı. Ayrıca kredi meselesi de vardı. Satın alma emirlerini banka garantisiyle dei-teklemiyordu. Borsa komisyoncuları sırf onun adı, ünü ve M.R.B. Grubu'ndaki mevkisi yüzünden hisse senetlerini satın alacaktı. Manfred, herhangi bir firmadan çok fazla hisse almasını isteyemezdi. Çünkü o zaman garanti talebinde bulunabilirlerdi. Dr. Manfred Steyner'm ise böyle bir garantiyi vermesi olanaksızdı.

Bu yüzden sürüyle değişik firmaya, yerine getirilebilir emirler vermişti. O akşam saat üçte Manfred'in satın aldırıldığı hisse senetlerinin toplamı yedi yüz elli bin Rand tutuyordu. Bunların parasını ödemesi olanaksızdı. Ama bunu kendisinden hiçbir zaman istemeyeceklerini de biliyordu. Hisse senetlerini birkaç hafta sonra tekrar sattığı zaman bunların değeri iki katma çıkmış olacaktı.

Manfred'in Kap kentindeki Swetling - Wright firmasıyla yaptığı son konuşmanın hemen arkasından düofondan sekreterinin sesi yükseldi.

«Güney Amerika Havayolları Salisbury uçağında size yer ayrıldığını bildirdi. Uçak yarın sabah dokuzda kalkacak. Yarın akşam saat altıda Rodezya Havayolları'nın uçağıyla Jo-hannesburg'e döneceksiniz.»

«Teşekkür ederim.» Manfred, bir gününün böyle heder olmasına kızıyordu. Ama Theresa'nın onun Avrupa'ya hareket ettiği inanması şarttı. Hatta karısının onun uçakla hareket ettiğini görmesi de gerekiyordu. «Lütfen telefonla karımı ara.»

Sonra genç kadına, «Theresa,» dedi. «Önemli bir şey oldu. Yarın sabah Londra'ya uçmam gerekiyor. Korkarım Noel'de burada olamayacağım.»

Kadının hayreti de, üzüntüsü de inanılacak gibi değildi. Manfred, karısıyla Ironsides'in kendilerince bazı planlar yaptıklarından emindi.

Telefonu kaparken, 'Her şey yolunda/diye düşündü.'Çok yolunda.'

Daimler, Jan Smuts Havaalanı'nın sütunlu kapısının önünde durdu. Şoför önce Theresa, sonra da Manfred'in inmesi için kapıları açtı.

Hamal, Daimler'in bagajından bavulları alırken, Manfred de araba parkını bakışlarıyla çabucak inceledi. Sabahın bu erken saatinde park yarısına kadar bile dolu değildi. Dibe yakın bir yere Kitchenerville plakalı, krem rengi bir Volkswagen bırakılmıştı. Sonder Ditch'deki bütün şef ve müdürlerin resmi arabaları krem rengi Volkswagenerlerdi.

Manfred, 'Arı, bal kabına geldi,' diye düşünerek sıkıntılı sıkıntılı gülümsedi.

Sonra Terry'yi dirseğinden tuttu. Timsah derisi bavulları taşıyan hamalın peşinden havaalanının büyük salonuna girdiler.

Manfred, bilet ve gümrükle ilgili formaliteleri tamamlarken Terry onu bekledi. Vakur ve görevlerini bilen evli bir kadın tavırlarını takınmıştı. Ama o da krem rengi Volkswagen'i far-ketmişti ve için için heyecanla sarsılıyordu. Güneş gözlüğünün arkasından etrafa bakıyor, kalabalığın arasında o uzun boylu, geniş omuzlu adamı anyordu.

Genç kadın balkonda yalnız kalıncaya kadar ona aradan bir ömür boyu süre geçmiş gibi geldi. Rüzgâr, benekli vidala mantosunun eteklerini bacaklarına çarpıyor, saçlarını dans ediyormuş gibi uçurarak birbirine kanştırmıyordu. Biçimi köpekbalığınıninkine benzeyen uzun, Boeing jet, alanın en uçundaydı. Uçak hareket ederken Terry de döndü ve koşarak içeri girdi.

Rod, kapıların hemen içinde onu bekliyordu. Genç kadını tuttuğu gibi havaya kaldırdı. «Yakaladım seni!»

Terry öyle havadayken Rod'un boynuna sarılarak onu öptü.

Etraftakiler duraklayarak gülümsediler. Ama aslında merdivenlerin sahanlığında kalabalık da yoktu.

Terry yalvardı. «Haydi! Bir dakikamızı bile boşa geçirmemeliyiz.»

Rod, genç kadını yere bıraktı. El ele tutuşarak merdivenlerden koş koş indiler. Terry sadece şoförü savmak için Rod'un yanından ayrıldı. Okuldan çıkan çocuklar gibi araba parkına koştular. Ve Volkswagen'e bindiler. Bavullarını arka kartapeye koymuşlardı.

Terry, «Haydi,» dedi. «Rüzgâr gibi gidelim.»

Rod, yirmi dakika sonra arabayı lastik iniltileri arasında özel bir havaalanının hangarları önünde durduruyordu.

Çift motorlu Cessna alanda bekliyordu. İki motor da çalışıyordu, hazırды. Makinist Terry'yi tanıyınca pilot yerinden indi.

Genç kadını, «Merhaba, Terry,» diye selamladı. «Tam zamanında geldin.»

«Merhaba, Hank. Motorları ısıtmışsmbile. Çok tatlısın.»

«Uçuş planını da bildirdim. En sevdiğim müşteri için her şeyi yaparım.» Hank kır saç, tıknaz, kısa boylu bir adamdı.

Rod'a da merakla bakıyordu.

Sonra, «Bavulları taşımanıza yardım edeyim,» dedi.

Onlar bavulu uçağa taşıymcaya kadar Terry de pilot yerine geçmiş, kontrol kulesiyle konuşuyordu: Rod onun yanındaki yolcu yerine oturdu.

Terry radyoyu kapayarak, Hank'la konuşmak için Rod'un önünden uzandı. «Teşekkürler, Hank.» Anlamalı anlamalı sustu bir an. Sonra da çabucak ekledi. «Hank, biri sana sorarsa... bugün yalnızım.»

«Pekâlâ.» Hank genç kadına gülümsedi. «İyi yolculuklar.» kapıyıkapatı.

Uçak alanda ilerlemeye başladı.

Rod, «Bu uçak senin mi?» diye sordu. Cessna yüz bin Rand ederdi.

Terry, «Pops doğum günümde armağan etti.» diye yanıtladı. «Beğendin mi?»

Rod, «Fena değil,» diye itiraf etti.

Terry, dönerek rüzgârı arkasına aldı. Motorlar', hızla çalıştırarak onları denerken tekerlek frenlerini çekti.

Rod birdenbire kadın bir pilotun ellerinde olduğunu düşündü. Artık konuşmuyordu. Sinirleri iyice gerilmişti.

Terry, «Gidelim,» diyerek frenleri serbest bıraktı. Cessna hızla ilerledi. Rod, koltuğun iki yanını iyice kavradı. Şimdi donmuş gibi oturuyordu. Gözlerini ileriye dikmişti.

Terry gözlerini alandan, «Biraz gevşe, Ironsides,» dedi. «On altı yaşımdan beri uçuyorum.»

Genç kadın dokuz yüz metre yükseklikte uçağı usulca doğuya doğru çevirdi.

«Eh, canın fazla yanmadı, değil mi?» Terry, Rod'a yan yan bakarak güldü.

Adam, «Şahane bir kadınsın,» dedi. «Çok şeyi başanyorsun.»

Terry, «Bu daha bir şey değil,» diye onu uyardı. «Henüz bir şey görmedin.»

Highveld gerilerde kalıncaya kadar sessizce uçtular. Şimdi sık tüylü, yeşil bir halıya benzeyen Bushveld'in üzerindeydiler. Terry sessizliği bozdu. «Manfred'i boşayacağım.» Rod, birbirleriyle böyle adeta telepati yoluyla anlaşmalanna hiç şaşmadı. Çünkü kafaları birbirlerinininkine çok yakındı. O da o sırada Terry'nin kocasını düşünüyordu.

«İyi,» dedi.

«Boşanırsam seni kazanma şansım olur mu dersin?»

«Kozlarını iyi oynarsan belki olur.»

Kadın, «Kendini beğenmiş budala,» dedi. «Seni neden seviyorum bilmem ki!»

. Rod, «Gerçekten seviyor musun?» diye sordu.

«Evet.»

«Ben de seni seviyorum.»

Mutlu bir sessizliğe hüründüler. Sonra Terry, Cessna'nın burnunu hafifçe yere doğru dikti.

Rod telaşlandı. «Ne oldu?» «Av arayacağım.»

Altın sarısı otların ve zeytin yeşili sık çalıların üzerinden uçuyorlardı.

Rod ileriye gösterdi. «İşte.» Açıkta sanki siyah, şişman böcekler dolaşıyordu. «Yaban sığırları.»

Terry de solu gösterdi. «Orada da var.»

Rod, hayvanları seçti. «Zebra ve gnular. Ah, birzüraafa da yar.» Hayvan uzun boynunu bir periskop gibi uzatmıştı. Uçak kükreyerek üzerinden uçarken sanki bacakları kıvrılmıyormuş gibi beceriksizce koşmaya başladı.

«Geldik.» Terry ufuktaki yuvarlak iki graniti gösterdi. Yaklaşırlarken Rod, iki tepenin arasında büyük bir binanın saz damını farketti. Gerisinde ağaçların arasına uzun ve düz bir iniş yeri açılmıştı. Direkte beyaz rüzgâr hortumu dalgalanıyordu.

Terry gazı kısarak, binanın üzerinde dolaştı. Çim alandaki altı-yedi kişi başlarını kaldırarak el salladı. Terry'yle Rod bakarken bunlardan ikisi bir jipe binerek alana doğru gitti. Arabanın arkasından kurdeleye benzeyen bir toz bulutu yükseliyordu.

Terry, «O, Harts,» diye açıkladı. «Artık inebiliriz.»

İniş için Cessna'yı döndürdü. Motorlar hafifçe ho-murdanırken alçalmaya başladılar. Yer sanki yükselerek tekerleklerle çarptı. Sonra alanda yaklaşan jipe doğru gittiler.

Jipten inen adam beyaz saçlıydı. Yüzü güneşten yanmış, adeta kayışa dönmüştü.

«Mrs. Steyner!» adam sevincini gizlemiyordu. «Uzun bir süreden beri gözükmüyordunuz. Nerelerdediniz?»

«Çok işim vardı, Hans.»

Hans şaşılacak bir şekilde, «New York'ta mıydınız?» diye sordu. «Allah allah, orada ne işiniz vardı?»

* Terry, onları tanıştırdı. «Bu Mr. ironsides- Rod, bu da Hans Kruger.»

El sıkışırlarken Hans, Rod'a, «Van Breda?» diye sordu. «Caledonlu Van Bredalann akrabası mısınız?»

Rod şaşkın şaşkın, «Sanmıyorum...» diye mırıldandı. Bir taraftan da yalvarır gibi Terry'ye bakıyordu.

Terry, «Kulakları hiç duymaz,» diye açıkladı. «1930'da madendeki patlamada sağır olmuş. Ama bunu hiçbir zaman itiraf etmiyor.»

Hans mutlu bir tavırla başını salladı, «işte buna çok sevindim. Siz her zaman çok sağlıklı bir kızsınız. Küçüklüğünüzü düşünüyorum da.»

«Ama pek şeker bir insandır. Karısı da öyle.» Terry, Rod'a gülümsedi. «Pops'un av köşküne onlar bakıyor.»

Hans neşeyle başını salladı. «Güzel fikir! Bavullarınızı jipe koyalım. Ve eve gidelim. Mr. Van Breda'nın bir içki istediğinden eminim.» Rod'a göz kırptı.

Av köşkünün damı kaba odundan yapılmış ve üzerine saz yayılmışta. Taş döşeli zemine tabaklanmış hayvan postları ve kilimler serilmişti. Bir insan boyundaki şöminenin iki yanındaki raflara elli kadar tüfek yerleştirilmişti. Tüfek yapma sanatının en güzel örnekleriydi. Büyük eşyalar bir erkeğe yakışacak şeylerdi. İspanyol badanası çekilmiş duvarlara yerli silahları ve av hayvanlarının kafaları asılmıştı.

Geniş tahta bir merdivenden yatak odalarına çıkılıyordu. Bunların kapıları alt salonun yukarıdaki balkona açılıyordu.

Yatak odalarında havalandırma tertibatı vardı. Rod'la Terry, Hans'la şişman karısını savdıktan sonra yataklardan birini denediler.

Bir buçuk saat sonra şişman Mrs. Hans'ın onlara hazırladığı yemek için aşağıya indiler. Kadın sanki devlere ziyafet çekmeye hazırlanmıştı.

Sonunda yemekten adeta bitkin düştüler. Terry saat dörtten önce ava çıkmalarının anlamsız olacağını söyledi. Çünkü hayvanlar o arada öğle sıcağından korunmak için çalıların arasına girerdi. Bu yüzden adamla kadın tekrar yukan çıktı»

Saat dörtten sonra Rod, bir üç yüz yetmiş beşlik Holland seçti. Bir fişekliğe çekmede bulduğu kurşunları doldurdu. Jipe bindiler.

Rod, arabayı bahçeden çıkararak hiç insan ayağı değmemiş gibi gözüken çalılıklara doğru sürerken, «Burasının büyüklüğü ne kadar?» diye sordu.,

Terry, «Her yöne doğru otuz kilometre kadar gidebilirsin. Hepsi de bizim. Şu tarafta da Kruger Ulusal Parkı'yla aramızda sınır uzanıyor.» diye yanıtladı Rod'u.

Nehrin kıyısından ilerlediler. Üzerleri, tüylü kamışlarla kaplı kum tepeliklerinin yarımından geçiyorlardı. Sular, parlak, siyah kayaların arasından hızla akıyor, sonra durgun gölcükler oluşturuyordu.

Belki on iki cins av hayvanı gördüler. Her yüz metrede bir, güzel bir hayvanı seyretmek için duruyorlardı.

Helezon biçimi uzun boynuzlu ve boru biçimi kulaklı beyaz bir ceylan, dokuz metre kadar öteden iri, ıslak gözleriyle onları süzerken, Rod, «Pops'un burada avlanmaya izin vermediği anlaşılıyor,» dedi. «Hayvanlar ehli sürüler kadar uysal.»

Terry başını salladı. «Burada sadece aile üyelerinin avlanmalarına izin veriliyor. Tabii sen de aileden sayılıyorsun.»

Rod, başını salladı. «Ben cinayet işleyemem.» Ceylanı işaret etti. «Bu ihtiyarcık herhalde elinden ot yer.»

Terry, «Böyle düşünmene sevindim,» diye mırıldandı.

Jiple ağır ağır ilerlediler.

Akşam, bir mağarayı andıran şöminede ateş yakılmasını gerektirecek kadar soğuk değildi. Ama Rod, çatırdayarak yanan büyük bir ateşin karşısında oturarak viski içmenin ve sevgilisine sarümanın hoş bir şey olacağını düşünüyordu.

Bu yüzden şömineyi yaktılar.

Müfettiş Grobbelaar, fincanını indirdiği zaman bıyıklarına süt bulaşmıştı. Adam bunu dikkatle yaladı. Sonra da Komiser Hugo'ya baktı.

«Sırada kim var?» diye sordu.

Hugo not defterine bir göz attı. «Philemon N'gabai.»

Grobbelaar içini çekti. «O, kırk sekizinci. Geride on altı kişi kaldı.»

Altın şişenin kırık parçasının üzerindeki bir tek bulanık parmak izi uzmanlarca incelenmişti. Sonra da bu parmak izinin sahibi olabileceklerin bir listesini hazırlamışlardı. Bu listede altmış dört ad vardı. Bu adamların her birinin sorguya çekilmesi gerekiyordu. Bu da uzun ve fazla bir yaran olmayan bir işti.

Grobbelaar sordu: «Dostumuz Philemon hakkında ne biliyoruz?»

«Kırk yaşlarında. Mozambikli bir Shanga. Boyu bir altmış sekiz, ağırlığı yetmiş kilo. Sağ bacağı sakat. Daha önce iki defa mahkûm olmuş. 1956'da bisiklet hırsızlığından altmış gün. 1962'de park edilmiş bir arabadan fotoğraf makinesi çaldığı için doksan gün.» Hugo bir dosyayı açmış okuyordu.

«Yetmiş kilo ağırlığında bir adamın kimsenin boynunu kırabileceğini sanmıyorum. Ama çağır da bir konuşalım kendisiyle.» Grobbelaar bıyığını tekrar fincanına daldırdı.

Hugo, Afrikalı polis memuruna bakarak başını salladı. Adam kapıyı açtı. Çarpık Bacak, yanında yine Afrikalı bir memurla içeri girdi.

İki adam, dedektiflerin oturduğu masaya yaklaştı. Müfettişle yardıması ceketlerini çıkarmıştı. Hiç kimse konuşmuyordu, iki detektif, Çarpık Bacak'ı uzun uzun, dikkatle, sessizce süzdü. Onu mümkün olduğu kadar sarsmaya çalışıyorlardı.

Grobbelaar, elli adım öteden vicdan azabının kokusunu almayı başardığını söyleyerek övünürdü. Philemon N'gabai de suçlu suçlu kokuyordu. Adam hareketsiz duramıyor, kımıldanıyordu. Bir yere bakıyordu, bir tavana. Ve durmadan da terliyordu. Philemon'un suçlu olduğu belliydi. Ama onun katil olması da gerekmezdi. Grobbelaar başını kederle sallayarak, «Bu işi neden yaptın, Philemon?» diye sordu.

Aslında zencinin suçunu itiraf edeceğini hiç sanmıyordu. «Altın şişesinin üzerinde parmak izlerini bulduk.»

Bu sözlerin Çarpık Bacak'm üzerinde hemen, dramatik bir etkisi oldu. Adamın dudakları aralanarak titremeye başladı.

Tükrüğü çenesine aktı. İrileşmiş gözlerini ilk defa Grobbelaar'ın yüzüne dikti.

Grobbelaar, 'Vay vay vay diye düşünerek, iskemlesinde dikleşti. Tetikteydi şimdi. Yanında Hugo'nun ilgisinin «yanmış olduğunun da farkındaydı.

«Adam öldüren kimselere ne yaptıklarını biliyor musun, Philamon? Onları alır götürürler ve...»

Müfettiş sözlerini tamamlama fırsatını bulamadı.

Çarpık Bacak ulumayı andıran bir ses çıkararak kapıya doğru atıldı. Topallığına rağmen bir sansar kadar hızlı koşuyordu.

Bantu memur onu yakalayınca kadar kapıyı açtı. Ama polis onu ensesinden tutarak içeri sürükledi. Çarpık Bacak, anlaşılmaz bir şeyler söylüyor ve çırpıyordu.

«Altın, evet... Ama adam değil... Portekizliyi ben öldürmedim.»

Grobbelaar'la Hugo birbirlerine baktılar. Hugo büyük bir sevinçle, «Altın damarını bulduk!» diye bağırdı.

Grobbelaar, «Tam isabet,» diye başını sallayarak güldü. Pek ender gülerdi o. Kısa bir an için.

Satıcı kontağı gösteriyordu. «Bakın, şurada küçük bir ampul yanıyor. Böylece anahtar deliğini kolaylıkla görebiliyorsunuz.»

Hettie heyecanla bağırdı. «Ah, Johnny, görüyor musun?»

Ama Johnny Delange başını büyük, pırıltılı Mustang arabanın kaportasının altına sokmuştu.

Satıcı kadına, «Neden arabaya binmiyorsunuz?» dedi.

Hettie, onun pek hoş olduğuna karar verdi. Gözleri hülyalı', favorileri de şahaneydi.

«Ah, bu çok hoşuma gider.» Spor arabaya bindi. Koltukları deri kaplıydı. Hettie'nin etekleri açılmıştı. Satıcı 'hülyalı' bakışlarıyla bu olayı yakından izledi.

Hettie başını kaldırarak adama saf saf, «Koltuk ayarlanabiliyor mu?» diye sordu.

«Durun da size göstereyim.» Adam, Mustang'm içine doğru eğilerek Hettie'nin bacaklarının üzerinden uzandı.

Parmakları kadının kalçasına süründü, ama o, bunu far-ketmemiş gibi davrandı. Genç adam traş losyonu kokuyordu.

Hettie, «Hah, böyle daha iyi,» diye mırıldanarak kımıldandı. Daha rahatça oturdu. O arada bu hareketine çekici bir hal vermeyi de unutmadı.

Cesaret bulan satıcı da uzaklaşmadı. Şimdi bileği kadının bacağına değiyordu.

Johnny Delange motordan başını kaldırarak, «Bu modelin sürati ne kadar?» diye sordu. Satıcı çabucak doğrularak onun yanına koştu.

Johnny bir saat sonra satış belgesini imzaladı. Hem o ve hem de Hettie, satıcının elini sıktı.

Satıcı ısrarla, «Size kartımı vereyim,» dedi. Ama Johnny yeni oyuncağının yanına döndü. İş kartını da Hettie aldı.

Satıcı, pek anlamlı bir tavırla, «Bir şeye ihtiyacımız olursa bana telefon edin,» diye mırıldandı. «Herhangi bir şeye ihtiyâcınız olursa...»

Hettie kartta yazılı olanları yüksek sesle okudu. «Dennis Langley, Satış Müdürü. Vay vay vay! Satış Müdürü olmak için çok gençsiniz.»

«O kadar genç değilim, canım.»

Hettie, «Bundan eminim,» diye fısıldadı. Birdenbire bakışları küstahlaşmıştı. Pembe dilinin ucunu dudaklarında dolaştırdı. «Kartı kaybetmeyeceğim.» diye söz vererek bunu çantasına koydu. Sonra da Mustang'a gitti. Geride gizli bir vaat ve kıvrılan kalçaların hayalini ve yüksek topukların şıkırtısını bıraktı.

Yeni Mustang'la hızla Potchestroom'a kadar gittiler. Hettie, Johnny'yi daha ağır giden arabaları geçmeye teşvik ediyordu. Karşıdan gelen arabaların yanından kıl payı geçiyorlardı. Johnny, kornaya basarak yokuşları tırmanıyor, diğer şoförlerin itirazlarına yüzüklü parmaklarıyla zafer işareti yaparak

karşılık veriyordu. Dönüşte saatte yüz seksen kilometreyle adeta uçtular. Evin bahçesine girerlerken hava kararmıştı. Johnny kapının önünde duran büyük, siyah bir Da-imler'e çarpmamak için fren yaptı.

Sonra da, «Tannm!» diye mırıldandı. «Bu, Dr. Steyner'ın arabası.»

Hettie, «Dr. Steyner da kimmiş?» diye sordu.

«Merkezdeki büyük patronlardan biri.»

Hettie kocasına meydan okudu. «Atma!»

Johnny başım salladı. «Doğruyu söylüyorum. O gerçek büyük patronlardan biri.»

«Mr. Ironsides'dan da mı önemli?» Hettie için Sonder Ditch'in Genel Müdürü toplum merdiveninin en üst basamağına erişmiş bir adamdı.

«Teneke Kaburga bu adamın yanında peş para etmez. Şu arabasına bak. Bu, Teneke Kaburga'nın bitkin Maserati'sinden beş defa daha güzel.»

«Ah!» Hettie bu sözleri mantıklı bulmuştu. «Adam bizden ne istiyor?»

Johnny hafif bir endişeyle, «Bilmiyorum,» diye itiraf etti. «Gidip öğrenelim.»

Delangeların evinin oturma odası Dr. Manfred Steyner'a yakışacak bir yer değildi.

Adam, kırmızılı sanlı naylon kaplı kanapenin kenarına ilişmişti. Masanın üzerini ve vitrinin raflarını dolduran porselen köpekler kadar biçimsizdi. Veya pembe duvarda boy sırasıyla uçuşan yaban ördekleri kadar. Ayrıca kaskatı kesilmiş

gibiydi. Tavandan sarkan yaldızlı Noel süslerinin ve Hettie'nin yeşil bir kurdelenin üzerine iğnelediği parlak renkli kartların yanında Manfred'in siyah röleve şapkası ve astragan yakalı paltosu haddinden fazla ciddi duruyordu.

Adam, karı kocayı ayağa kalkmadan selamladı. «Küstahlık ettiğim için özür dilerim. Ama evde yoktunuz. Hizmetçiniz beni içeri aldı.»

Hettie aptal aptal sırtıttı. «Burası sizin eviniz sayılır.»

Johnny de karısını destekledi. «Tabii, Dr. Steyner.»

Manfred memnun memnun sordu. «Ah, demek kim olduğumu biliyorsunuz? O zaman bu, işimi daha kolaylaştıracak.»

«Bilmez olur muyuz?» Hettie ilerleyerek adama elini uzattı. «Ben Hettie Delange'ım. Hoşgeldiniz.»

Manfred dehşetle kadının koltuk altlarını traş etmemiş olduğunu gördü. Hettie'nin koltuk altları ıslak, kırmızı buklelerle doluydu. Manfred'in burun delikleri kısıldı. Adam kusmamak için kendisini zor tuttu.

«Delange sizinle yalnız konuşmak istiyorum.» İri yan Hettie'nin yaradan uzaklaşmasını istiyordu.

Johnny adamı memnun etmek için çırpıyordu. «Tabii, tabii.» Hettie'ye döndü. «Bize kahve yapar mısın, hayatım.»

Manfred on dakika sonra bitkin bitkin Daimler'in rahat ka-napesine çöktü. Kendisine el sallayan Delangelara aldırmayarak gözlerini kapattı. Bu işi de halletmişti. Johnny De-lange yarın sabah çalışmaya başlayacak ve Büyük Kepçe denilen yeşil, cam gibi kayayı delmeye başlayacaktı.

Manfred ise öğleye kadar Sonder Ditch'in bir milyon hissesine sahip olacaktı.

Bir hafta sonra ise milyoner.

Bir ay içerisinde Theresa Steyner'dan boşanacaktı. Üstelik zina davası da açacak, iyice gürültü

koparacaktı. Artık Theresa'yaihtiyacıyoktu
Şoför onu Johannesburg'a götürdü.

Her şey Johannesburg Borsası'nda başladı.

Birkaç aydan beri hemen hemen sadece endüstri kontuarlarında faaliyet görülüyordu. Bunların merkezi Alex Sagov Şirketler Grubu ve bunların birleşmeleri hazırlıklarıydı.

Madencilik alanındaki İngiliz-Amerika şirketi ve De Beers konularında biraz canlılık görülmüştü. Ama bu da artık eski hikayeydi. Fiyatlar yeni düzeylerinde kalmıştı. Bu yüzden altın madeni kontuarlarında çalışma başladığı zaman hiç kimse kıyametin yaklaştığını kestiremiyordu. içeri doluşmuş olan borsa firmalarının katipleri nezaketle davranıyor ve alçak sesle konuşuyorlardı. Sonra ilk şimşek çaktı.

Salonun bir ucundan bir ses yükseldi. «Sonder Ditch satın alınsın.»

Biri sesini yükseltti. «SonderDitch satın alınsın.»

-218-

«Satın alınsın!» Başlar döndürüldü, kalabalık dalgalandı.

«Satın alınsın!» Birdenbire telaşlanan borsacılar, çalışmalar sürdürülürken küçük gruplar oluşturuldu. Bu gruplar dağıldı, yeniden toplandı. Fiyat elli sent fırladı. Bir borsacı patronlarıyla görüşmek için dışarı fırladı.

Bir borsacı yanındaki meslektaşının dikkatini çekmek için onun sırtını yumrukladı. Adamın telaşı bulaşıcıydı. «Satın alınsın! Satın alınsın!» «Ne oluyor?»

«Kim alıyor bütün bunları?» «Yerel bu!»

Fiyat hisse başına on Rand'e fırladı. Sonra gerçekten panik çıktı.

«Dışarıdan satın alıyorlar.»

«On bir Rand.»

Borsacılar telefonlara koşarak sevdikleri müşterilerine fiyatların devamlı yükseldiğini haber verdiler.

«On iki buçuk. Yerel bir alım bu.»

«En iyisi almalı. Beş bin kadar.»

Kâtipler telefonlarla telaşla verilen emirleri dinleyerek geri döndüler. Çılgınca alışverişe katıldılar.

«Tanrım! On üç bin Rand. Şimdi sat. Kâr edersin. Fiyatlar daha fazla yükselemez.»

«On üç-yetmiş beş. Dışarıdan satın alıyorlar.»

Ülkedeki elli kadar borsa firmasında, hayatlarını fiyatları kaydeden aletlerin üzerine eğilerek geçiren adamlar, kendilerini topladılar. Gafil avlandıkları için küfrederek onlar da hisse senedi almaya başladılar. Daha kurnaz olan bazıları, bir olağandışılık olduğunu sezerek hisse senetlerini

ellerinden çıkardılar. Yalnız maden değil, endüstri hisselerini de sattılar. Fiyatlar iyice karmakarışık oldu.

Saat onu çeyrek geçe Pretoria'daki Maliye Bakanlığında Johannesburg Borsası başkanına telefon edildi.

«Ne yapacaksınız?»

«Henüz karar vermedik. Mümkün olursa borsayı kapatmayacağız.»

Afrika saatiyle on birde hisseler on altı Rand'e çıkmıştı ve hâlâ yükseliyordu. Tam o saatte Londra Borsası işe karıştı. İlk çılgınca on beş dakikada Londra'da Sonder Ditch Madeni hisseleri Johannesburg Borsası'na uygun bir şekilde yükseldi.

Sonra birdenbire beklenmedik bir şey oldu ve Sonder Ditch hisseleri korkunç bir satış baskısıyla karşılaştı. Yalnız Sonder Ditch değil, Kitchenerville'deki bütün maden şirketleri baskı artarken iyice sarsıldı. Fiyatlar dalgalandı. Birkaç şilin yükselir gibi oldu. Sonra düştü. Yeniden dalgalandı ve hızla aşağıya indi. Şimdi fiyat açış sırasındakinden daha da düşüktü.

«Satın!» diye bağıyorlardı artık. «Hemen satın!» Birkaç dakika içerisinde kâğıt üzerinde yeni kazanılmış olan servetler bataverdi.

Sonder Ditch madeninin hisseleri beş-yetmiş beşe düşünce borsa, ulusal çıkarları düşünerek kapılarını kapattı. Artık o gün alım - satım yapılmayacaktı.

Ama New York, Paris ve Londra'da, Güney Afirka altın madeni hisselerinin fiyatları düşüğe düşüyordu.

Bir gökdelenin havalandırma tertibatının serinlettiği bir odasında kabak kafalı, ufak tefek adam, yumruğunu patronunun masasına indirip duruyordu.

«Size, ona güvenmemenizi söylemiştim! Dolar yetmedi ona! Ah, hayır, herşeyi mahvetmesi de gerekiyordu!»

Patronu, «Lütfen,» dedi. «Kendinize gelin. Bu mali faaliyeti tarafsızca, haksızlık etmeden inceleyelim.»

Kabak kafalı adam tekrar koltuğuna çöktü. Sigarasını yakmaya çalıştı, ama elleri 6 kadar titriyordu ki, bu yüzden çakmağı söndü.

«Durum ortada.» Çakmağını tekrar çaktı ve sigarasından çabucak bir nefes çekti. «Johannesburg Borsası'ndaki ilk fa-

-220-

aliyetin nedeni Dr. Steyner'm aklı sıra zekice bir manevraya kalkışmasıydı. Bizim uydurma rapora kanmış ve hisse senetleri almaya karar vermişti. Bu normaldi. Ve ondan böyle bir şeyi de bekliyorduk. Hatta bunun olmasını da istiyorduk. Böylece kimse bizden kuşkulananm ayacaktı.» Sigarası sönmüş, ucu tükrüğünden ıslanmıştı. Kabak kafalı adam, sigarasını atarak bir yenisini yaktı.

«Âlâ. O zamana kadar her şey yolundaydı. Doktor Steyner mali bakımdan intihar etmiş sayılırdı. Bizim işlerimiz ise yolundaydı.» Yeni sigarasının dumanlarını içine çekti. «Sonra.1 Sonra o şişko dostumuz kalleşliğe kalkıştı ve Kitchenerville hisselerini ucuza satmaya başladı. Milyonlar götürdü tabii.»

Patronu, «Artık operasyonu durdurabilir miyiz?» dedi.

«Olanaksız.» Kabak kafalı adam başını çabucak salladı. «Şişko dostumuza bir telgraf çekerek tüneldeki çalışmaları durdurmasını emrettim. Ama onun, bu emre uyacağım sanıyor musunuz? Bu işe milyonlar yatırmış. Ve tabii bu yatırımını da koruyacak.»

«Sonder D itch' in yöneticilerini uyaracak mıyız?»

«O zaman bu işin bizim başımızın altından çıktığı hemen anlaşılır.»

«Hım... Onlarkim olduğumuzu açıklamadan uyarırız.»

«Buna kim inanır?»

Patron, «Haklısınız,» diye içini çekti. «Sıkı durmamız ve fırtına geçinceye kadar beklememiz gerekiyor. Suçlamaları da reddedeceğiz tabii.»

«Zaten bütün yapabileceğimiz bu.» Küçük adamın sigarası tekrar sönmüş, bıyığına ıslak tütün parçaları yapışmıştı.

Çakmağını yeniden çaktı. «Köpek! Açgözlü iğrenç şişko köpek!»

Johnny'yle Büyük Kral, asansörde omuz omuza duruyordu. Yukarı çıkmaktaydılar. Bu vardiyada iyi çalışmışlardı.

Kayanın sert olmasına ve bunun delmeyi yarı yarıya ağırlaştırmasına rağmen, o gün yine beş patlama olmuştu. Johnny, Büyük Kepçe'nin ortasına erişip, bunu geçtiklerinden emindi. Artık gece vardiyası yoktu. Campbell'i yine kazılara göndermişlerdi. Onun için Büyük Kepçe'yi delip geçme onuru da Johnny'nin olacaktı. Bu düşünce genç adamı heyecanlandırıyordu. Ertesi sabah bilinmeyene erişecekti.

Yüzeye erişerek asansörden inerlerken Johnny, «Yarın sabah görüşürüz, Büyük Kral,» dedi.

Ayrıldılar. Büyük Kral, Bantu yatakanesine gitti. Johnny ise, araba parkında duran pırıl pırıl Mustang'ına doğru yürüdü.

Büyük Kral, iş tulumunu çıkarmayarak doğru Shanga İnduna'nın kulübesine koştu. Kapıda durduğu zaman İnduna da yazdığı mektuptan başını kaldırdı.

Büyük Kral, «Haberler nasıl, baba?» diye sordu.

İnduna usulca, «Çok kötü,» diye cevap verdi. «Polis, Çarpık Bacak'ı yakaladı.»

Büyük Kral, «Çarpık Bacak beni ele vermez,» diye açıkladı, ama buna inanmadığı belliydi.

İnduna sordu: «Ondan, senin yerine ölmesini bekleyebilir misin? Çarpık Bacak'm kendisini koruması gerekiyor.»

Büyük Kral üzüntüyle, «Onu öldürmek istemedim,» diye açıkladı. «Portekizliyi öldürmeyi düşünmüyordum. Buna o tabanca neden oldu.»

«Biliyorum, oğlum.» İnduna'nın sesi acizce bir merhametle boğuklaşmıştı.

Büyük Kral dönerek kapıdan uzaklaştı. Çim alanı aşarak yıkanma bölüğüne gitti. Artık eskisi gibi kabara kabara cakayla yürümüyordu. Bitkin haldeydi. Kamburunu, çıkarmış, ayaklarını sürüyordu.

Manfred Steyner masasının başında oturuyordu. Ellerini, önündeki sumenin üzerine koymuştu. Başparmağında tertemiz, bembeyaz bir sargı vardı. Hareketsiz oturuyordu. Sadece bir gözü seyiriyor, boynunda da bir damar atıyordu.

Yüzü bir ölününki kadar solgundu. Hafif bir ter suratının ıslak mermerden oyulmuş gibi bir etki yapmasına yol açıyordu.

Radyoyu iyice açmıştı. Spikerin yüksek sesi tahta kaplı duvarlara çarparak yankılanıyordu.

Dramın en heyecanlı anma Güney Afrika saatiyle on biri kırk beş gece erişmişlerdi. Johnnesburg Borsa Başkanı o zaman bütün alım satımı durdurduğunu açıklamıştı. Ve borsa kapanmıştı.

«Tokyo Borsası'ndan alman son haberlere göre, Sonder Ditch hisse senetleri dört Rand kırk sente satılmaktadır. Bu, Johannesburg Borsası'nda, hisselerin açılış fiyatıyla kıyaslanabilir. Bu sabah, bu hisseler dört Rand kırk beş sentten satılmaktaydı.

«Güney Afrika Hükümeti sözcüsü bu olağanüstü fiyat dalgalanmalarının görünürde bir nedeni olmadığını bildirmiştir.

Ancak Madenler Bakanı Doktor Carel de Wet, hemen geniş bir soruşturmaya başlanılmasını emretmiş bulunmaktadır.

Bunun için bir kurul oluşturulacaktır.»

Manfred Steyner masasından kalkarak banyoya geçti. Matematik konusunda bir dahi olan adamın o sabah aldığı hisselerin değerlerinin borsa kapandığı sırada bir milyon Rand düşmüş olduğunu hesaplaması için kâğıt kaleme ihtiyacı yoktu.

Manfred, klozetin önünde fayansların üzerine diz çöktü ve kusmaya başladı.

Hava hızla kararıyordu. Güneş uzun bir süre önce tutuşmuş gibi duran ufukta kaybolmuştu.

Rod kanat hışırtılarını duyurarak, karanlıkta havaya baktı. Yaban ördekleri V biçiminde sürüler halinde hızla yaklaştı ve nehirdeki gölcüklere doğru indi. Rod, gizlendiği yerde doğrularak çiftleyle sürünün önünde bir yere nişan aldı.

Tetiği çekti. Güm! Güm! Ördek sürüsü karıştı. Hayvanlar gürültüyle kanat çırparak yükseldi.

Rod, «Allah kahretsin,» diye homurdandı.

Terry, «Ne oldu, büyük avcı?» diye sordu. «Vuramadın mı?»

«Işık çok kötü.»

«Bahaneler, bahaneler.» Terry de kalkarak Rod'un yaranda durdu.

Rod, yumruğuyla hafifçe kadının yanağına vurdu. «Kes sesini bakayım. Haydi, eve gidelim.»

Alacakaranlıkta ellerinde tüfekler ve vurulmuş ördeklerle nehrin kıyısındanj ipe doğru gittiler.

Av köşküne döndükleri sırada, hava da iyice kararmıştı.

Terry mutlulukla, «Ne şahane bir gündü...» diye mırıldandı. «Başka hiçbir şey olmazsa, bana hayatın zevkini çıkarmasını öğrettiğin için yine de minnet duyarım.»

Av köşkünde banyo yaparak, temiz elbiseler giydiler. Yemekte yaban ördeği ve ananas vardı. Mrs. şişko Hans da -

bahçesinden salata koparmış ve hazırlamıştı. Daha sonra Rod'la Terry şöminenin önündeki pars postunun üzerine uzandılar. Konuşmadan yanan odunlan seyrediyorlardı. Mutlu, rahat ve yorgundular.

Terry kol saatine bir göz attı. «Ah, neredeyse dokuz olacak.. Artıkyatmakistiyorum. Ya siz, Mr. Ironsides?» «önce dokuz haberlerini dinleyelim de.»

«Ah, Rod, burada hiç kimse haberleri dinlemez. Periler ülkesi burası.»

Rod, radyoyu açtı ve duydukları ilk kelimeler ikisinin de donmuş gibi kalmalarına neden oldu. «Sonder Ditch,» adıydı bu.

Kadınla adam, dehşet dolu bir sessizlikle haberi dinledi. Rod'un yüzü granitten oyulmuş gibiydi. Çehresinde haşın bir ifade vardı. Dudakları öfkeyle gerilmişti. Haber sona erince Rod radyoyu kapatarak bir sigara yaktı.

«Bir sorun var,» dedi. «Korkunç bir sorun. Çok üzgünüm Terry, ama dönmemiz gerekiyor. Hem de çabucak. Madende olmam şart.»

Terry hemen, «Biliyorum,» diye başını salladı. «Ama karanlıkta buradan havalanamam. Işık yok.»

«Hava aydınlanırken gideriz.»

Rod, o gece pek az uyudu. Terry her uyanışında adamın yaranda endişeyle yattığını sezdi. Rod'un iki kere kalkarak banyoya gittiğini de farketti.

Genç kadın erken saatlerde sıkıntılı bir uykudan uyandı. Rod, yıldızların ışıklarının aydınlattığı pencerenin önünde duruyordu. Sigara içiyor, karanlıklara doğru bakıyordu. Sevişmeden geçirdikleri tek geceydi. Şafağın ilk ışıklarında Rod'un yüzü şiş duruyordu. Üzüntülüydü.

Sekizde yola çıktılar ve onu biraz geçte Johannesburg'e eriştiler.

Rod, Hank'ın bürosunda hemen telefona koştu. Telefona Lily Jordan çıktı.

«Miss Jordan, ne oluyor? Her şey yolunda mı?»

«Mr. Ironsdes, siz misiniz? Ah, çok şükür! Neyse ki geldiniz. Pek feci bir şey oldu.»

Johnny Delange saat dokuzdan önce kayanın yüzüne iki kez dinamit yerleştirdi. Böylece yeşil cam gibi kayaya dokuz metre daha girmiş oldu.

Genç adam delikleri doksan santim daha derin yaparsa kıvrımlı kayayı kolaylıkla çatlatacağını farketmişti. Böylece delme sırasında geçen zamanı yeniden kazanmış oluyordu. Bundan sonraki patlama sırasında da şirketin kurallarını çiğneyecekve deliklere iki misli patlayıcı yerleştirecekti.

Delicilerin homurtusu arasında sesini duyurabilmek için, «Büyük Kral!» diye bağırdı. «Bir grupla kuyu başındaki merkeze git. Bana altı sandık patlayıcı getir.»

Büyük Kral'a yanındakilerin tünelden uzaklaşmalarını seyretti. Sonra bir sigara yakarak makinistlere döndü. Hepsi de kaya duvarın önünde duruyordu. Delme makinelerinin başında ter içinde kalmışlardı. Koyu renk kaya duvar, tavandaki elektrik lambalarının ışığını emiyordu. Bu yüzden tünelin ucu karanlıktı. Korkutucu.

Johnny, Davy'yi düşünmeye başladı. Birdenbire endişelendiğini farkederek huzursuzca kımıldandı. Kollarındaki tüylerin diken diken olduğunu hissetti. «Davy burada.» Bunu birdenbire sezdi. Emindi bundan. Ürperirken bütün vücudu buz gibi oldu. Çabucak dönerek omzunun üzerinden baktı. Arkasında uzanan tünel bomboştu. Johnny acayip bir tavırla gülümsedi.

Adamlarına, «Saya, modada,» diye bağırdı. Aslında buna gerek yoktu. Delicilerin uğultusu arasında onu duymaları olanaksızdı. Sesi yalnızca endişelerini gidermişti.

Ama yine de acayip bir duygunun etkisindeydi. Dav/nin hâlâ orada olduğunu, kendisine bir şeyler söylemeye çalıştığını seziyordu.

Johnny, bu duygunun etkisinden kurtulmaya çalıştı. Hızla ilerleyerek makinistlerin yanında durdu. Sanki onların varlığı kendisini avutacaktı. Ama bunun da yaran olmadı.

Genç adamın sinirleri iyice gerilmişti artık. Terlediğinin farkındaydı.

Birdenbire kayanın ortasına bir delik açmakta olan makinist sendeleyerek geriledi.

Johnny ona, «Hey!» diye bağırdı. Sonra da delicinin ucunun etrafında ince ince fişkırان sulan gördü. Bir şey matkabı itiyordu. Tübün sıkılarak dış macununun çıkarılmasına benziyordu bu. Ve bu güç, makinisti de geriye itiyordu.

«Hey!» Johnny ilerledi. Aynı anda ağır maden matkap, sanki topla ateş ediliyormuş gibi kayadan fırladı. Ve makinistin kafasını vücudundan kopardı. Adamın gövdesini tünelin gerilerine doğru fırlattı. İşçinin kanları, koyu renk kayaya sıçradı.

Şimdi delikten şiddetle su fışkınıyordu. Bu, o kadar basınçlıydı ki, makinistinyardımcısının göğsüne geldiği zaman, kaburgalarını, otomobil çarpmışcasına içeriye göçertti.

Johnny, «Çıkın!» diye haykırdı. «Çıkın!»

Ve kaya duvar patladı. Jelatin - dinamitin sağlayacağından daha müthiş bir güçle dışanya doğru

fırladı. Ve Johnny Delange hemen öldü. Uçan kaya, genç adamı kanlı bir yığın haline sokuverdi. Johnny'nin grubundan kimse kurtulamamıştı. Sonra kayadan akan sular, cesetleri toplayarak tünelde sürüklemeye başladı.

Suyun yaklaştığım duydukları sırada Büyük Kral, kuyunun yanındaki merkezdeydi. Dalgalar bir tünelden geçen eksprese benzer bir homurtu çıkarıyordu. Güç karşı konulacak gibi değildi. Sular tüneldeki havayı önüne katmış itiyordu. Onun için tünelin ucundan bir tayfun esiyordu sanki. Tozlan ve gevşek taşları uçuran bir tayfun.

Büyük Kral ve grubu dehşet ve hayretle bakıyordu. Sonra sular yeni tünelden nışkırdı. Beraberinde kaya parçalarını ve cesetleri taşıyordu.

Sel, 1.9'da ana taşıma yolundaki T biçimi kavşağa eriştiği sırada gücü de azaldı. Ama asansöre yaklaşırken derinliği insanın yarı beline kadar geliyordu.

İlk hareket eden Büyük Kral oldu. «Bu taraftan!» Yukarıya çıkan çelik imdat merdivenine doğru atıldı. Diğerleri onun kadar çevik değildi. Su onları yakaladığı gibi kuyuyu koruyan çelik telden engele çarptı. Dalgalar, Büyük Kral'ın bacaklarına sarılarak onu çekti. Ama Bantu kendisini kurtaracak merdivene tırmandı. Artıkkurulmuştu.

Aşağıda sular kuyuya gürültüyle akarken bir girdap oluşturuyordu. 1.9'un aşağısındaki tünellere dolacaklardı.

Rod, Terryyi Hank'la kente dönmesi için bırakarak doğru Sonder Ditch'e döndü ve bir numaralı kuyuya gitti. Volkswagen'den kuyunun başına toplanmış olan gürültücü kalabalığın arasına daldı.

Dimitri'nin gözleri irileşmiş, adam iyice sersemlemişti. Büyük Kral, onun yanında kara bir dev gibi duruyordu.

Rod, «Ne oldu?» diye sordu.

Dimitri, BüyükKral'a emretti. «Ona anlat.»

«Ben adamlarımla kuyunun yanındaydım. Tünelin ağzından bir nehir fırladı. Kışın sellerle kabaran Zambezi'den daha da hızlı akıyordu. Aslan gibi kükreyen su yanımdaki adamların hepsini de yedi. Ben yalnız başıma yukarı çıktım.»

Dimitri onun sözünü kesti. «Çok büyük bir delik açıldı, Rod. Sular hızla doluyor. Hesapladığımıza göre, dört saat içerisinde alt tabakaları 1.9'a kadar dolduracak.»

Rod sordu. «Madeni boşalttırdın mı?»

Dimitri cevap verdi. «Delange ve grubu dışında bütün işçiler dışarı çıktı. Delange'la grubu tüneldeler. Korkarım öldüler.»

«Diğer madenleri uyardınız mı? Aradaki duvarlar yıkılabilir.»

«Evet. Onlar da bütün işçileri çıkarıyorlar.»

«Tamam.» Rod patlama odasına doğru gitti. Dimitri ona yetişmek için koşup duruyordu. Rod, «Anahtarlarını bana ver,» dedi. «Elektrikçilerin ustabaşısı da bul.»

Birkaç dakika sonra üçü de küçük kontrol odasıındaydı.

Rod, «Özel devreyi kontrol et,» diye emir verdi. Güvenlik sistemini harekete geçirecek ve tüneli tıkayacağım.»

Ustabaşı panonun önünde hızla çalışıyordu. Sonra başını kaldırarak Rod'a baktı. «Hazır.»

Rod, başını salladı. «Tamam!»

Ustabaşı kolu indirdi. Üçü de aynı anda soluklarını tuttu.

Sonra Dimitri diğerlerinin adına da konuştu. «Kırmızı!»

Kontrol panosunda kırmızı ışık yanmıştı. Bu, öfkesinden ateş saçan bir göze benziyordu. Ya da çaresizlik tanrısı Sik-lops'un gözüne.

Ustabaşı, «Tanrım!» diye bağırdı. «Devre kesik. Sular telleri kopardı sanırım.»

«Belki panoda bir kusur var.»

Ustabaşı kesin bir tavırla başını salladı. «Olamaz.»

Dimitri, «İşte şimdi mahvolduk!» diye fısıldadı. «Elveda Sonder Ditch.»

Rod dışarı fırlayarak ümitle bekleyen kalabalığın karşısına dikildi. Maden şeflerinden birine işaret

ederek, «Johnson!» dedi. «Barajdaki yat kulübüne git. Onların kauçuk yardım botunu al. Hemen, yıldırım gibi git gel!»

Adam koşarak uzaklaştı.

Rod, kontrol odasından çıkan elektrikçiye döndü. «Bana pille çalışan bir el patlatıcısı bul. Sonra bir makara tel, pens, eldiven, iki kangal naylon ip de getir. Çabuk!»

Ustabaşı da koştu.

«Rod.» Dimitri adamı kolundan yakaladı. «Ne yapacaksın?» «Aşağıya ineceğim. Devredeki kopuğu bulacak ve patlamayı elle sağlayacağım.»

Dimitri, «Tanrım!..» diye inledi. «Sen çıldırmışsın, Rod. Ölmek mi istiyorsun?»

Rod, arkadaşının itirazlarına aldırmadı bile.

«Yanımda birini istiyorum. Güçlü kuvvetli birini. Burada çalışanların en güçlüsü olmalı o. Çünkü botu sele karşı sürüklemek zorunda kalacağız.» Rod etrafına bakındı. Büyük Kral, biraz geride duruyordu. Ama iki adam da kalabalığın başlarının üzerinden birbirlerine rahatça bakacak kadar uzun boyluydu.

Rod, «Benimle gelir misin, Büyük Kral?» diye sordu.

Bantu, «Evet,» dedi. «Gelirim.»

Yirmi dakikadan daha kısa bir süre içerisinde hazırlandılar. Rod da Büyük Kral da soyunmuş ve bir atletle kalmışlardı.

Mayosu ve ayaklarını korumak için de bez, tenis ayakkabıları giymişlerdi. Başlarındaki sert kasklar kılıklarına hiç uymuyordu.

Kauçuk bot, Deniz Kuvvetleri'nden alınmıştı vaktiyle. Yaklaşık iki metre boyunda, hava dolu bir yatağa benziyordu. Bir insanın tek eliyle taşıyabileceği kadar da hafifti. Yapacakları iş için gerekli olan aletleri içine yerleştirdiler. Pilli patlatıcı, elektrik teli, pensler, eldivenler ve yedek fener, su geçirmeyen bir torbaya konulmuştu. Kayığın yanındaki deliklere iki kangal hafif naylon ip, küçük bir maden çubuk, bir balta ve bir jilet kadar keskin, kınılı bir bıçak bağlanmıştı. Kayığın burnuna naylon çekme halatları takılmıştı.

Dimitri, «Başka ne lazım, Rod?» diye sordu.

Rod, üşünceli bir tavırla başını salladı. «Tamam, Dimitri. Bunlar yeter.»

«İyi,» Dimitri işaret etti. Dört adam kalabalıktan öne çıktılar ve botu, bekleyen asansöre götürdüler.

Dimitri, «Gidelim,» diyerek kayığın peşinden asansöre girdi. Onu, Büyük Kral izledi. Rod bir an durarak havaya baktı.

Gökyüzü masmavi ve aydınlıktı.

Asansörcü çelik kafesli kapılan kapamadan bir Silver Cloud Rolls Royce hızla kapıya yaklaştı. Arka kapıdan önce Aceleci Hirschfeld indi. Sonra da Terry.

Aceleci, «ironsides!» diyekükredi. «Ne oluyor?»

Rod, asansörden cevap verdi. «Suya rastladık.»

«Suya mı? Nereden çıktı bu?»

«Büyük Kepçe'nin gerisinden.»

«Büyük Kepçe'yi mi deldin?»

«Evet.»

Aceleci, «Köpek,» diye gürleyerek asansöre doğru geldi. «Sonder Ditch'i mahvettin...»

Rod, itiraz etti. «Henüz değil.»

«Rod!» Büyükbabasının yanında duran Terry'nin yüzü bembeyazdı. «Aşağı inemezsin.» Öne doğru birkaç adım attı.

Rod, asansörcüyü yana iterek kapılan kapattı. Terry kendisini çelik tel örgüye doğru attı. Ama asansör inmeye başlamıştı bile.

Kadın, «Rod...» diye fısıldadı.

Aceleci, kolunu torununun omzuna atarak onu Rolls Royce'a götürdü.

Rolls'un arka kanapesinde oturan Aceleci Hirschfeld, ayaküstü Rodney Ironsides'ı yargılıyordu. Sonder Ditch'in maden şeflerini birer birer çağırarak onları sorguya çekti.

Rod'a sadık olanlar bile adamı savunamadılar. Diğerleri ise, Rodney Ironsides'dan öç almak için bu fırsattan yararlandılar.

Büyükbabasının yanında oturan Terry, sevdiği adamın suçlanmasını dinlerken sanki ruhunun derinliklerine kadar dondu. Artık Rodney Ironsides'in merkezin onayını almadan şirket siyasetine aykırı, çok tehlikeli bir işe kalkışmış olduğu anlaşılıyordu. Onun yaptığı bir cinayetten farksızdı.

Aceleci Hirschfeld, «Bunu neden yaptı?» diye homurdandı. Şaşırmış gibiydi. «Büyük Kepçe'yi delmekle eline ne geçecek? Mahsus Sonder Ditch'i sabote etmeye çalıştığı anlaşılıyor.» Öfkesi iyice artıyordu. «Köpek! Sonder Ditch'e su basardı, bir sürü adamın ölümüne neden oldu.» Yumruğunu diğer avcuna indirdi. «Bunu ona ödeteceğim. Onu mahvedeceğim! Bir daha kendine gelemeyecek. Aleyhinde dava açacağım. Sonder Ditch'i kasten mahvetti! Katiloj Cani! Yemin ediyorum, canına okuyacağım!»

Aceleci'nin öfkeli sözlerini ve tehditlerini dinleyen Terry sonunda dayanamadı, «Suç onda değil, Pops. Gerçekten değil.

Onu bu işi yapmaya zorladılar.»

Aceleci, «Hah,» diye homurdandı. «Biraz önce kuyunun ağzında neler söylediğini duydum. O adam senin nen oluyor da kendisini hemen böyle savunuyorsun, küçükhanım?»

«Pops, yalvarırım, bana inan.» Terry'nin gözleri solgun yüzünde pek iri duruyordu.

«Sana neden inanayım? İkinizin birlikte bir işler karıştırdığınız belli. Tabii onu korumaya çalışacaksın.»

Genç kadın, «Hiç olmazsa söyleyeceklerimi dinle,» diye -yalvardı.

Aceleci, kendisini tutarak sustu ve torununa döndü. Kesik kesik soluk alıyordu. «Anlatacaklarının bir işe yarayacağını umarım,» diye uyardı Terry'yi.

Genç kadın telaşı arasında olanları pek de doğru dürüst anlatamadı. Hatta konuşmasının yarısında sözleri kendi kulaklarına bile pek inanılacak şeylermiş gibi gelmedi.

Aceleci'nin yüzündeki ifade gitgide daha sertleşiyordu. Sonunda sabırsızca torununun sözünü kesti. «Tanrım! Senden böyle bir şey beklemezdim, Theresa! Suçu kocanın üzerine yıkmaya çalışıyorsun ha! İğrenç bir şey bu. Bu felaketin suçunu kocana...»

«Tanrı şahidim! Doğruyu söylüyorum.» Terry telaşla büyükbabasının kolunu çekiştiriyordu..Neredeyse ağlayacaktı.

«Manfred, Rod'u bunu yapmaya zorladı. Rod'a seçme hakkı tanımadı.»

Aceleci alayla sordu. «Elinde kanıt var mı?»

Terry o zaman susarak üzüntüyle yaşlı adama baktı. Ne kanıt vardı ki?

Asansör 1.8 seviyesine yaklaşırken sarsılarak ağırlaştı. Işıklar hâlâ yanıyordu, ama tüneller bomboştu. Botu merkeze taşıdılar.

Altlarındaki kattan suyun boğuk homurtusu geliyordu. Sellerin akışı yüzünden hava yer değiştiriyor, bu yüzden kuyudan yukarıya şiddetli ve soğuk bir rüzgar esiyordu.

Rod, Dimitri'ye, «Büyük Kral'la imdat merdiveninden ineceğiz,» dedi. «Sen sonra botu aşağıya sarkıtırsın. Bütün aletlerin bağlı olmasına dikkat et.»

Dimitri başını salladı. «Peki.»

Her şey hazırды. Onlarla birlikte aşağıya incek olan adamlar asansörde bekliyordu. Rod, artık duraklamak için bir neden olmadığı düşünüyordu. Ve aynı anda sanki midesinin dibine soğuk bir kurşun külçesi oturdu.

«Haydi, Büyük Kral.» Merdivene doğru gitti.

Yukarıdan Dimitri'nin sesi geldi. «Şansın açık olsun, Rod!» Ama adam cevap vermedi. O soğuk ve karanlık yerde aşağıya inerken soluğunu boşuna tüketmeyecekti.

1.9'da bütün elektrikler kontak yapmıştı, ışıklar yanmıyordu. Rod, fenerinin ışığında aşağıdaki suyun kapkara olduğunu gördü. Dalgalanıyor, sonra da çelik kafesi bükerek kuyuya akıyordu. Çelik kafes dev bir süzgeç görevi yapıyor, sudaki tahtaları, taşları ve diğer maddeleri süzüyordu. Rod, tahtalar ve krişler, ıslak çuvallar ve tanıyamadığı diğer cisimler arasında, sudan şişmiş cesetlerin çelik kafese yapışmış olduklarını farketti.

Basamaklardan aşağıya inerek ağır ağır suya girdi. Aynı anda sel onu aşağıya çekti. Suyun gücü akim alacağı gibi değildi. İnsanın beline kadar geliyordu. Ama Rod, çelik merdivene dayanarak ayakta kalabileceğini anladı.

Büyük Kral, onun yanma indi. Rod, suyun şakırtısı arasında sesini yükseltmek zorunda kaldı. «Tamam mı?»

«Evet. Botu sarkıtsınlar.»

Rod, fenerin ışığını kuyunun yukarısına doğru tuttu. Birkaç dakika sonra bot sarsılarak yukarıdan inmeye başladı.

Rod'la Bantu uzanarak botun uygun şekilde suya oturmasını sağladılar. Sonra da halatları çözdüler.

Sular botu hemen çelik kafese dayadılar. Rod, botun içindekileri çabucak kontrol etti. Her şey yerli yerindeydi.

«Tamam.» Rod, naylon iplerden birinin ucunu beline bağlayarak çelik kafese tırmandı. Artık tünelin tavanına uzanabiliyordu. Arkada Büyük Kral, naylon ipi salıyordu.

Rod, tünelin tavanında uzanan basınçlı hava borularına erişinceye kadar uzandı. Borular bir insan bileği kalınlığındaydılar. Tünelin tavanına sağlamca vidalanmıştı. Bir insanın ağırlığı da kolaylıkla

taşıyacak kadar sağlamdı.

Rod, borulardan birini sıkıca tutarak, ayaklarını çelik kafesten çekti. Şimdi hızla akan suların yukarısında sallanıyordu.

Ayakları hemen hemen selin yüzüne degecek gibiydi.

Rod, boruya turuna tutuna, ayaklarını sallaya sallaya tünelde ilerlemeye başladı. Nylon ip arkasında beyaz bir kuyruk gibi uzanıyordu. Suların yeni tünelden kabarak ana taşıma yoluna aktığı yer doksan metre kadar ötedeydi. Rod daha oraya erişmeden omuz kasları fena halde sancımaya başladı. Sanki kollan yerlerinden çıkıyordu. Suda sürüklenen nylon ipin ağırlığı bile çekilmez bir hal almıştı.

Yeni tünelle ana dehlizin yaptıkları köşede kara sular kabanyordu. Sel burada bir girdap oluşturmuştu. Rod da ağır ağır kendini burada bıraktı. Su onu sarsmaya başladı, ama adam dehlizin yan duvarına dayanarak düşmekten kurtuldu. İpi çabucak kayayı kuvvetlendirmek için yan duvara çakılmış olan demir çubuklardan birine bağladı. Birkaç dakika içerisinde bir çalışma merkezi hazırlamış oldu. Fenerin ışığını ana tünelden yukanya tuttuğu zaman Büyük Kral'ın da basınçlı hava borularından birine tutunarak geldiğini gördü.

Bantu, Rod'un yanma, suyun içine atladı. Su göğsüne kadar geliyordu. Nylon ipe tutunarak,adeta alev alev yanan kol kaslarını dinlendirdiler.

Sonra Rod, «Hazır mısın?» diye sordu. Büyük Kral, «Evet,» der gibi başını salladı. Bota bağlı olan ipi tutarak çektiler.

Bir an hiç bir şey olmadı. Sanki ipin diğer ucu bir dağa bağlıydı.

Rod, «Birlikte,» diye homurdandı. İpi biraz çekebildiler.

«Tekrar!» Botu hızla akan sulara karşı tünelde santim santim çekip getirmeyi başardılar.

Sonunda botu bulundukları yere getirdikleri sırada avuçları da kanamaya başlamıştı. Botu da yine duvardaki çubuklardan birine bağladılar. Tekne, altına çarpan sulann yüzünden zıplıyor, yalpalıyordu.

Rod da, Büyük Kral da konuşacak halde değildi. Bitkin halde iplere tutunmuşlardı. Sular vücutlarına çarparken soluk almaya çalışıyorlardı.

Nihayet Rod başını kaldırarak Bantu'nun yüzüne baktı. Ve fenerin ışığında kendi kuşkulannm Büyük Kral'ın gözlerine yansımış olduğunu gördü. Güvenlik sistemi tünelde, yüzlerce metre ötedeydi. Şimdi onları kamçıl原因 bu ilkel güce karşı savaşarak oraya kadar gidebilecekler miydi?

Büyük Kral, «Şimdi sıra bende,» dedi. Rod bunu kabul ettiğini belirtmek için başını salladı.

Dev Bantu ipe tutunarak doğruldu ve sonunda basınçlı hava borusuna erişti. Derisi lambanın ışığında bir yunusunki gibi parlıyordu. Boruya tutuna tutuna yeni tünelin karanlık ağzında kayboldu. Lambası kaya duvarların üzerinde dev gölgelerin titremesine neden oluyordu.

Büyük Kral, lambasıyla Rod'a işaret verdiği zaman adam da boruya tutunarak tünele girdi. Doksan metre kadar ileride de Büyük Kral'ın ikinci bir çalışma noktası hazırladığını gördü. Ama burada sel müthiş bir hızla akıyordu. Sel yüzünden iplere öyle şiddetle çarptılar ki, sert nylon derilerini yüzdü. Yine bir arada kayığı yanlarına çekerek duvardaki çubuklardan birine bağladılar.

Rod, derileri soyulmuş avuçlarını göğsüne bastırmış, hıçkırığa benzer sesler çıkarıyor ve aynı şeyi tekrar yapıp yapamayacağım kendi kendisine soruyordu.

Yanında Büyük Kral, «Hazır mısın?» diye sordu.

Rod başını salladı ve uzanarak cılk et halindeki avuçlarını boruya dayadı. Can acısından gözleri yaşardı. Gözlerini kıpnıştırarak yaşlarını tuttu. İlerlemeye başladı.

'Düşmemem gerekiyor., diye düşünüyordu. 'Ben ölü bir adamım. Sel beni sürükleyip götürecekt. Tünelin sivri çıkıntılarla dolu yan duvarlarına çarpacak. Etlerimi parçalayarak, kemiklerimden ayıracak. Sonunda beni kuyunun etrafındaki, çelik kafese çarparak son hayat ışığını da söndürecek.'

Artık sürdürmeyeceğini anlayınca kadar ilerledi. Sonra yan duvardaki demir çubuklardan birini seçerek ipi buraya bağladı. Bu korkunç yolculuğu tekrarladılar. Rod, dinginin ipine asılırken iki defa gözlerinin önünde kıvılcımlar çaktı sanki! İradesini kullanmasabayılıp gidecekti.

Büyük Kral, örnek oluyor ve Rod'un çabalarını sürdürmesi için güç veriyordu. Bantu, yüzündeki ifadeyi hiç değiştirmeden çalışıyordu. Ama gözleri yorgunluktan kanlanmıştı. Rod, zencinin karnından yaralanmış bir aslan gibi inlediğini duydu. Sadece bir kez ama. Büyük Kral'ın ipe dokunduğu yerler de kanlıydı.

Rod, Büyük Kral dayandığı sürece kendini bırakamayacağını biliyordu.

Gerçek ağır ağır, ıstırap dolu, kara, uluyan bir karabasan halini aldı. Kaslar ve kemikler taşınamayacak bir ağırlığı çekiyor, ama buna rağmen yine de çalışıyorlardı. Rod'a bitkinlikten ağırlaşmış ve yavaşlamış kollarına sonsuza, kadar asılıyormuş gibi geliyordu. Yine boruya tutunarak tünelde ilerliyordu. Gözlerine akan terler yüzünden etrafını bulanık görüyordu. Bu yüzden karanlıkta ilerideki şeyi gördüğü zaman gözlerine inanamadı.

Terleri silmek için başını salladı. Sonra da gözlerini kısarak lambasının ışığının aydınlattığı tarafa doğru baktı. Kaim kalaslardan yapılmış iskeleye benzer bir şey tavandan çapnıkça sarkmıştı. Bunu tavan cıvatalar suyun iskeleyi sürükleyip götürmesine engel oluyordu.

Rod birdenbire bunun, küçük odanın kapılarını tutan çerçevenin kalıntısı olduğunu anladı. Su, kapılan kopanp götürmüştü. Ama çerçeve hâlâ yerindeydi. Rod, kapının hemen gerisinden güvenlik sisteminin başladığını biliyordu.

İstedikleri yere erişmişlerdi!

Adam, birdenbire canlandı. Boruda sallanarak, ilerledi. Tahta çerçeve uygun olduğu için Rod, ipi buna bağladı ve Büyük Kral'a işaret vermek için fenerin ışığını geriye doğru tuttu. Bir süre ipin oluşturduğu ilmeğe tutunarak dinlendi. Sonra da kendisini zorlayarak etrafıyla ilgilenmeye çalıştı. Feneriyle çarpılmış tahta çerçeveyi aydınlattı ve aynı anda güvenlik sistemine neden elektrik gitmediğini anladı.

Lambanın ışığında yeşil, plastik kaplı kablo yer yer tavandan sarkıyordu. Kablonun kapılara dolaştığı ve onlar yerlerinden sürüklenirken de koptuğu anlaşılıyordu. Kablonun kopuk uçlarından biri aşağıya, hızla akan suya doğru uzanmıştı. Rod, gözlerini buna dikti. Yeni tünelde de o ıstırap dolu yolculuğu yapmayacaklarını biliyordu. Bu, onu rahatlatıyor, kendisine güç veriyordu.

Büyük Kral, karanlıkların arasından çıktığı zaman Rod ona kabloyu gösterdi.

Soluk soluğa, «Bak!» dedi.

Büyük Kral, durumu anladığını belirtmek için gözlerini kıstı. Konuşacak halde değildi.

Ancak beş dakika sonra o güç tüketici işe başladılar: Botu çekerek kapının çerçevesine bağladılar.

Sonra tekrar dinlendiler. Hareketleri gitgide daha ağırlaşyordu. İkisinin de yeniden güç kazanması olanaksızdı.

Rod, Büyük Kral'a, «Kablonun ucunu yakala,» diye emretti. Sonra botun dibine boylu boyunca uzandı.

Ağırlığı botu suya iyice bastırdı. Hızla akan sele daha fazla karşı koyabiliyordu şimdi. Çerçeveye bağlı ip gerildi. Rod, beceriksizce hareketlerle pilli patlayıcıyı çıkardı. Büyük Kral, beline kadar gelen suda durmuş, bir eliyle de tahta çerçeveye tutunmuştu. Diğer eliyle yeşil, plastik kabloya doğru uzanıyordu. Parmaklarının ucundan hemen ötedeydi.

Bantu, akıntıya karşı usul usul ilerledi. Düşmemek için çerçeveye dayandı. Tahtaları tutan cıvatalar onun ağırlığıyla titredi.

Bantu, telin ucunu yakaladı. Memnunlukla bir şeyler homurdanarak "bunu Rod'a uzattı.

Rod, büyük bir dikkatle çalışarak makaradaki elektrik telini, yeşil kablonun kopuk ucuna bağladı. Rod, Büyük Kral'la birlikte bota binmeyi planlamıştı. İpi gevşetecek ve suların onları geri sürüklemesine izin vereceklerdi. Aynı zamanda makaradaki tel de açılacaktı. Uygun bir uzaklıkta güvenlik sistemini patlatacaklardı.

Rod'un parmakları şişmiş ve uyuşmuştu. O, hazırlıklarını tamamlarken dakikalar da geçti. O sırada tahta çerçeve yerinde sarsılıyordu.

Rod, işinden başını kaldırarak dizlerinin üzerinde süründü. Botun burnuna giderek, gıcırtilı bir sesle, «Pekâlâ, Büyük Kral,» dedi. Teknenin sarsılmaması için tahta çerçeveyi sıkıca tuttu. «Atla bakalım. Hazırız.»

Bantu, suların arasında ilerledi. Aynı anda ağır tahta çerçevenin bir yanındaki cıvatalar çıktı. Çerçeve müthiş bir gıcırtilıyla tünelde döndü. Keresteler dev bir makas gibi çaprazlamasına takılmıştı. Rod'un iki kolu da tahtaların arasındaydı. Adamın kol kemikleri, tahta çubuklar gibi çatırdayarak kırıldı.

Kod, ıstırapla bir çığlık atarak botun içine çöktü. Artık kollan bir işe yaramayacaktı. İki yanda sallanan kollarının kırık kemikleri acayip açılar oluşturmuştu. Hâlâ suyun içinde olan Büyük Kral, üç adım ötedeydi. Ağzı iyice açılmıştı, ama gırtlığından ses çıkmıyordu. Gözleri yuvalarından fırlamış gibiydi. Kara bir heykel gibi hareketsiz duruyordu. Rod, azapla kıvrınmasına rağmen Büyük Kral'ın çarpılan suratındaki ifade yüzünden dehşet duydu.

Suyun dibinde de tahtalar yine bir makas gibi hareket etmiş, bu kez de Bantu'nun vücudunun alt kısmı kısıtlanmıştı.

Adamın kalça kemikleri tuzla buz oldu bir anda. Şimdi bir mengenedeydi sanki. Bantu'nun kurtulması olanaksızdı.

Beyaz çehreyle siyah çehre, birbirlerine yalandı. Ağır darbe yiyen iki felaket arkadaşı birbirlerinin gözlerinin içine baktılar ve kurtuluş olmadığını anladılar. Öleceklerdi.

Rod, boğuk bir sesle, «Kollarım,» diye fısıldadı. «Onları kullanamıyorum.»

Büyük Kral, yuvalarından uğramış gözleriyle hâlâ ona bakıyordu.

Rod, telaşla fısıldadı. «Patlayıcıya uzanabilir misin? Onu al ve kolu çevir. Patlat, Büyük Kral, patlat!»

Büyük Kral'ın ıstırapla camlaşmış gözlerinde ağır ağır bir ifade belirdi. Rod'un ne demek istediğini anlamıştı.

«Sonumuz geldi. Büyük Kral. Erkek gibi ölelim. Patlat. Kayaları çökert.»

Tepelerindeki kaya tavana patlayıcılar yerleştirilmişti. Patlayıcı da bağlıydı. Rod, telaşla buna

erişmeye çalıştı. Ama kollarının dirseklerinden aşağı kısımları gevşekçe sallanıyordu.

Parmakları solmuş bir çiçeğin yaprakları gibi açılmıştı. Can acısıyla durakladı.

Rod,, ısrarla, «Haydi, Büyük Kral,» dedi.

Bantu patlayıcıyı aldı. Bunu bir eliyle göğsüne bastırdı.

Rod, durmadan bağıırıyordu. «Kolu... Kolu çevir.»

Ama Büyük Kral, bunu yapacağı yerde tekrar bota uzandı ve bıçağı kınından çıkardı.

Rod, «Ne yapıyorsun?» diye sordu.

Bantu cevap olarak bıçağı omzunun üzerine doğru kaldırdı. Sonra botu çerçeveye bağlayan naylon ipe doğru indirdi.

Bıçak havada ışıltılı bir yarım daire çizdi. Şak! Bıçak tahtaya saplandı ve buna sarılı ipi kesti.

Sel, bıçak darbesiyle kurtulan botu sürüklemeye başladı. Yalpalayan kauçuk teknede yatan Rod, su şarılması arasında bir boğaninkini andıran bir ses duydu.

«Huzur içinde git, dostum.»

Rod, şimdi hızla, ana taşıma tünelinden ilerliyordu. Cehennemi bir yolculuktu. Yaralı Rod, teknenin dibinde yatarken bot bir topaç gibi dönüyor, adamın fenerinin aydınlattığı tayan ve duvarlar hızla koşan, kara bir gölge halini alıyordu.

Sonra birdenbire sanki hava kulaklarına doldu. O dar tünelde uzun bir sarsıntı oldu. Rod, Büyük Kral'ın güvenlik sistemini uçurduğunu anladı. Kendinden geçerek sanki yumuşak, sıcak ve karanlık bir âleme daldı. Oradan bir daha dönmeyi istemiyordu.

Dimitri, 1.8 tabakasında kuyunun başına çömelmişti. Onuncu sigarasını içiyordu. Adamları da onun gibi büyük bir sabırsızlıkla beklemekteydi. Dimitri birkaç dakikada bir kuyuya iyice yaklaşarak fenerini 1.9'a doğru tutuyordu.

«Onlar gideli ne kadar oldu?»

Diğerleri saatlerine baktılar.

«Bir saat on dakika.»

«Hayır, bir saat on dört dakika.»

«Tanrım! Dört dakika için bana yalana mı diyeceksin?»

Tekrar sessizlik. Birdenbire merkezin telefonu çalmaya başladı.

Dimitri ayağa fırlayarak telefona koştu. «Hayır, Mr. Hirsc-hfeld, henüz bir şey yok!»

Telefonu kapattı. Adamları ona sorarmış gibi baktılar.

Dimitri, «Aşağıyapolis yolluyormuş,» diye açıkladı.

«Allah kahretsin! Neden?»

«Büyük Kral'ı istiyorlarmış.»

«Niçin?»

«Onu cinayet suçundan tutuklayacaklarmış.»

«Cinayet mi?»

«Ya! Portekizli dükkâncıyı onun öldürdüğüne karar vermişler.»

«Tanrım.»

«Büyük Kral ha?» Zamanı geçirmenin bir yolunu bulduklarına sevinen adamlar heyecanlı bir tartışmaya giriştiler.

Polis Müfettişi asansörle 1.8'e indi. Ve orada bekleyen adamları da düş kırıklığına uğrattı. Müfettiş, yoksul düşmüş bir cenae levazımatçısına benziyordu, işçilerin heyecanlı sorularını kederli bir bakışla cevapladı. Diğerleri kekelemeye başladılar.

Dimitri, on beşinci defa kuyuya yaklaşarak aşağıya baktı. Birden bir patlama etrafı sarstı. Bu uzun homurtu birkaç saniye sürdü.

Dimitri, «Başardılar!» diye haykırdı. Deli gibi dan-sediyordu şimdi. Adamları ayağa fırlayarak birbirlerinin sırtını yumruklamaya başladılar. Bağırıp gülüyorlardı. Sadece Polis Müfettişi bu sevince katılmadı.

Sonunda Dimitri, «Durun!» diye haykırdı. «Hepiniz de susun! Susun! Allah kahretsin! Dinleyin!»

Hepsi de sustular.

Sonra biri, «Ne var?» diye sordu. «Ben bir şey duymuyorum!»

Dimitri sevinçle, «Mesele de bu ya,» diye bağırdı. «Su! Artık akıyor.»

Ancak o zaman kulaklarının zorla alıştığı suyun o boğuk homurtusunun kesilmiş olduğunu farkettiler. Madene derin bir sessizlik çökmüştü, işçiler neşeyle haykırmaya başladılar. Çığlıkları o sessizlik yüzünden kulağa çok tizmiş gibi geliyordu.

Dimitri, çelik merdivene koşarak bir maymun çevikliğiyle inmeye başladı.

Adam, dokuz metre kadar yukarıda kauçuk botun, kuyunun etrafındaki tahta parçalarının arama sıkışmış olduğunu gördü. Sonra teknenin dibine yığılmış olan adamı farkettiler.

1.9 tabakasına erişmeden, «Rod!» diye bağırmağa başladı. «Rod, nen var?»

Taşıma tünelinin zemini ıslaktı. Bazı yerlerde ince dereleri andıran sular, yılan gibi kıvrılıp bükülerek kuyuya doğru akıyordu. Dimitri, sıkışmış olan bota doğru koştu. Rpd'u arkaüstü çevirmeye başladı.

Sonra adamın kollarını gördü. Dehşetle, «Tanrım...» diye 'İnledi. Başını kaldırarak yukarıya bağırdı. «Buraya hemen bir sedye getirin.»

Rod kendine geldiği zaman üzerine battaniyelerin örtölmüş olduğunu farkettiler. Onu kayışlarla sıkıca küçük bir sedyeye bağlamışlardı. Kollan alçılanıp sarılmıştı. Adam, o tanıdık rüzgar ve takırtıdan ansörle yüzüye doğru çıktıklarını anladı.

Sonra Dimitri'nin sesini tanıdı. Adam biriyle tartışıyordu ve sesini yükseltmişti. «Allah kahretsın! Adam baygın ve ağır yaralı. Onun yakasını bırakamaz mısınız?»

Bir yabancı, «Görevimi yerine getirmem gerekiyor,» diye cevap verdi.

Rod, boğuk ve çatalı bir sesle, «Ne istiyor, Dimitri?» dedi.

Onun konuştuğunu duyan Dimitri, endişeyle sedyenin yanında diz çöktü. «Rod, nasılsın?»

Rod, «Berbat...» diye fısıldadı. «Bu adam ne istiyor?»

Dimitri açıkladı. «Polis o. Büyük Kral'ı cinayet suçundan tutuklayacakmış.»

Rod yine fısıltıyla, "Korkarım biraz geç kaldı," dedi. Bütün acısına rağmen bu adama pek komik geldi. Gülmeye başladı.

Hıçkırır gibi kahkalar atıyor, vücudunun her sarsılışında kollarına korkunç bir sana saplanıyordu. Artık şok yüzünden kendisini tutacak halde değildi. Titriyor, terler yüzünden akıyordu. Deli gibi gülüyordu.

O delice kahkahaları arasında, "Korkarım biraz geç kaldı," diye yineledi.

Aynı anda Dr. Dan Stander iğneyi koluna sokarak ona morfin verdi.

Aceleci Hirschfeld, 1.9da, ana taşıma tüneline duruyordu. Etrafında müthiş bir koşuşturma başlamıştı. Çimentocular, makinelerini itip kakarak tıkanmış olan yeni tünele doğru gidiyordu.

Bağımsız şirketlerde çalışıyorlardı. Biraz sonra tüneli tıkanmış olan kayaların arasına tulumbalarla binlerce ton çimento dökceklerdi. Çimentoyu iki buçuk santim kare başına bin beş yüz kilodan daha fazla bir basmçla püskürtecekler, çimento donduğu zaman tüneli ebediyen kapatacak dev bir tıpa oluşacaktı.

Aceleci, 'Ayrıca orası Büyük Kral'ın mezarı da olacak,' diye düşündü. 'Sonder Ditch'i kurtaran adama uygun bir anıt'.

Dış duvara Bantu'nun adı ve uygun birkaç cümle yazılı bir levha taktıracaktı. Bu levhada adam ve yaptığı kahramanlık anlatılacaktı.

Büyük Kral'm ailesine de uygun şekilde bakılması gerekiyordu. Belki levhanın takılacağı gün törene aile üyelerini uçakla getirebilirlerdi. Her neyse... Bunu halkla ilişkiler bölümüne bırakabilirdi.

Tünel nem ve çamur kokuyordu. Islak, yapışkan ve soğuktu havası. Tabii bu Aceleci'nin lumbagosuna da hiç iyi gelmeyecekti. Dönerek kuyuya doğru gitti. Dev tulumbaların homurtusu hafifçe duyuluyordu. Birkaç gün sonra Sonder Ditch'in alt tabakalarındaki sular tamamiyle boşalmış olacaktı.

Tünelin bir duvarına alelacele takılmış olan lambaların alanda, battaniye örtülü korkunç yüklerini taşıyan sedyeler duruyordu. Aceleci onların önünden geçerken yüzündeki ifade de sertleşti.

Asansörü beklerken sessizce, «Bu işi yapan adamın canına okuyacağım,» diye ant içti.

Terry ambulansa, Rod'un yanma binmişti. Adamın yüzündeki çamurları siliyordu.

Bir ara, «Durumu çok mu kötü, Dan?» diye sordu.

«Yok çanım. Birkaç güne kadar ayağa kalkar, Terry. Tabii kollarının durumu pek de hoş değil. Bu yüzden onu doğruca Jo-hennesburg'a götürüyorum. Onları bir uzman operatörün düzeltmesini istiyorum. Bunun dışında Rod korkunç bir şokun etkisinde. Tabii ellerinde de derin olmayan yaralar var. Ama iyilecek.»

Terry, morfinle uyutulmuş olan Rod'un saçlarını düzeltmek için boşuna uğraşırken Dan merakla genç kadını süzdü.

Sonra da, «Sigara ister misin?» diye sordu.

«Lütfen bana da bir sigara yak, Dan.»

Doktor, kadına sigarayı uzattı. «Rod'la bu kadar dost olduğunuzu bilmiyordum...» diye mırıldandı.

Terry çabucak başım kaldırarak ona baktı. Alayla, «Ne kadar da nazıksınız, Dr. Stander,» dedi.

Dan hemen geriledi. «Tabii bu benim üzerime vazife değil.»

«Saçmalama, Dan. Sen Rod'un en samimi arkadaşısın. Joy da benim. İkinizin de durumu öğrenmeye

hakkınız var. Ben bu koca bebeğe delicesine, çılgıncasına âşığım. En yakın zamanda Manfred'i boşayacağım.»

«Rod seninle evlenecek mi?»

«Evlilikten hiç söz etmedi, ama onu zorlayacağımdan emin olabilirsiniz.» Terry gülümsedi.

Dan de bir kahkaha attı «O halde ikinizin şansı da açık olsun. Rod'un başka bir iş bulabileceğinden eminim.»

Terry, «Ne demek istiyorsun?» diye sordu.

«Büyükbabanın onu kovmakla tehdit ettiğini söylediler. Rod'u bir teknede aya kadar" uçuracaktı.»

Terry birdenbire sustu. Pops kanıt istemişti. Ama ne kanıt vardı ki?

Joy Allbright, «Röntgen raporunu bekliyorlar,» diye fikrini açıkladı. Dan'le nişanlandığından beri tıp konusunda bir uzman kesilmişti. Genç kadın, Dan'in telaşlı telefonu üzerine Johannesburg Merkez Hastanesi'ne koşmuştu. Dan, Rod'un acil servisten çıkarılmasını beklerken Joy da Terry'yi oyalayacaktı. İki genç kadın şimdi bekleme salonunda oturuyorlardı.

Terry, «Herhalde,» diye başım salladı, Joy'un bir sözü aklına bir şeyin gelir gibi olmasına yol açmıştı. Bu, anımsaması gereken bir şeydi.

«Filmlerin banyo edilmesi filan yirmi dakika alıyor. Sonra röntgen uzmanı filmleri inceliyor ve operatöre rapor veriyor.»

İşte, Joy tekrar söylemişti o sözleri. Terry olduğu yerde dikleşerek Joy'un anlattıklarını düşünmeye çalıştı. Onu hangi kelime sarsmıştı?

Birdenbire anladı.

«Rapor!» diye bağırdı. «Tamam! Rapor! Kanıt bu işte!» Yerinden fırladı. «Joy, bana arabanın anahtarlarını ver.»

Joy şaşırdı. «Ne oluyor?»

«Şimdi anlatamam. Ama Sandown'a, eve hemen gitmem gerekiyor. Sen anahtarları ver. Her şeyi sonra anlatırım.»

Joy çantasını karıştırarak deri anahtarlığı buldu. Terry bunu elinden kaparcasma aldı. Sonra da telaşla, «Arabayı nereye park ettin?» diye sordu.

«Ana kapının yanındaki araba parkına.» «Teşekkür ederim. Joy,» Terry bekleme salonundan fırladı.

Ayakkabılarınınyüksek topukları şıkırdıyordu.

«Bu kız delirdi!» Joy şaşkın şaşkın arkadaşının arkasından bakıyordu.

On dakika sonra Dan bekleme salonuna geldi. «Rod çok iyi artık. Terry nerede?»

«Çıldırdı o.» Joy, arkadaşının birdenbire nasıl çıkıp gittiğini anlattı.

Dan'm yüzünde ciddi bir ifade belirdi. «Bence onun peşinden gitmemiz daha iyi olacak, Joy.»

«Galiba haklısın, sevgilim.»

Dan, «Hemen ceketimi alayım,» dedi.

Rod'un sözünü ettiği raporu Manfred ancak bir tek yere saklamış olabilirdi. Çalışma odasındaki duvar kaplamasının arkasında gizli olan kasaya. Neyseki Terry, mücevherlerini oraya koyduğu için

hem kasanın şifresini biliyordu, hem de anahtarı vardı.

Genç kadın Joy'un Alfa Romeo'sunu trafik kurallarına pek aldırmadan sürmesine rağmen Sandown'a ancak otuz beş dakika sonra erişebilirdi. Terry bahçe yolundan inerek arabayı garajın önüne park ederken akşamın beşi olmuştu.

Büyük bahçe bomboştu. Çünkü bahçıvanlar saat beşte işi bırakıyordu. Ev de derin bir sessizliğe gömülmüştü. Terry,

'Ama bu da normal diye düşündü. 'Manfred hâlâ Avrupa'da. En aşağı dört gün sonra dönecek.'

Terry, anahtarı kontakta bıraktı. Yoldan koşarak ilerledi. Verandaya çıktı. Telaşla çantasını karıştırarak sokak kapısının anahtarını buldu. İçeri girerek doğruca Manfred'in çalışma odasına gitti. Kasayı gizleyen panoyu yana kaydırды. Ve çelik kasayı açmaya hazırlandı. Bu iş bir hayli uzun sürüyordu. Mekanizmayı harekete geçirmek için hem anahtar gerekiyordu, hem de şifre. Ve Terry bu konuda hiçbir zaman ustalaşamamıştı.

Ama sonunda kasayı açabildi. İç i kâğıt doluydu. Terry çeşitli belgeleri ve dosyaları çıkarmaya başladı. Her birini inceliyor ve sonra da dikkatle yere, yanına diziordu.

Aradığı raporun boyunu, biçimini ya da rengini bilmiyordu.. Ancak on dakika sonra üzerinde etiket olmayan bir dosyayı seçerek açtı. «Kitchenerville altın alanının ve Büyük Kepçe'nin doğusundaki bölgenin jeolojik yapısıyla ilgili gizli rapor.»

Terry bu başlığı okurken birdenbire rahatladı, çünkü raporun orada olmadığını düşünmeye başlamıştı. Çabucak sayfaları çevirerek gelişigüzel okumaya başladı.

Sonra da yüksek sesle, «Tamam, bu!» diye bağırdı.

O korku verici, tanıdık ses, Terry'i daldığı düşüncelerden ayırdı. Genç kadın dönerek ani bir hareketle ayağa fırladı.

Dosyayı korumak istiyormuş gibi göğsüne bastırmıştı. Kapıda, duran adama bakarak geriledi.

Kocasını zorlukla tanımıştı. Terry, Manfred'i o zamana kadar hiç bu halde görmemişti. Manfred ceketsizdi. Gömleğinin yakası da, düğmesi de yoktu. Pantolonuyla yatıp uyumuşa benziyordu. Buruşmuş, dizleri çıkmış bir pantolon. Adamın beyaz gömleğinin önünde uzun, san bir leke de vardı.

Manfred'in seyrek, kumral saçları karışmış, cılız tutamlar halinde alnına düşmüştü. Traş olmamıştı. Gözlerinin etrafı şişip morarmıştı.

«Onu bana ver.» Elini uzatarak karısına doğru geldi.

«Manfred.» Terry yine geriledi. «Burada ne işin var? Ne zaman geldin?»

«Onu bana ver, kaltak!»

Terry zaman kazanmaya çalıştı. «Neden bana öyle diyorsun?»

Manfred, «Kaltak,» diye tekrarlayarak genç kadına doğru atıldı.

Terry hafif bir hareketle dönerek çalışma odasının kapısına doğru koştu. Manfred de peşindeydi. Ama kocasından önce koridora fırlamayı başardı. Sokak kapısına gitti. Tam oraya erişeceği sırada ayakkabılarından birinin topuğu koridora serilmiş olan İran halısına takıldı. Kadın sendeleyerek duvara çarptı.

«Şıllık!» Manfred üzerine saldırmış, dosyayı elinden almaya çalışıyordu. Ama Terry bütün gücüyle dosyaya sarılmıştı.

Aynı boyda oldukları için yüz yüzeydiler. Terry Manfred'in gözlerindeki çılgınca ifadeyi farkettti.

Adam birdenbire karısını bıraktı. Bir adım gerileyerek yumruğunu sıktı. Ve olanca gücüyle Terry'nin yanağına vurdu.

Kadının kafası geri gitti ve duvara çarptı. Manfred, yumruğunu kaldırarak tekrar indirdi. Terry burnundan sıcak kanların fışkırdığını hissetti. Yandaki kapıdan sendeleyerek yemek salonuna girdi. Darbelerden sersemlemişti. Büyük, ağır masaya dayanıp kaldı.

Manfred hemen arkasındaydı. Üzerine saldırınca kadın, masanın üzerine yuvarlandı. Manfred, Terry'nin üzerine abanarak ila eliyle onun boynunu kavradı.

Hırıltılı bir sesle, «Seni öldüreceğim, kahpe!» dedi. Başparmaklarını kıvrarak Terry'nin gırlağına batırmaya başladı.

Genç kadın çaresizliğin verdiği çılgınca güçle iki eliyle adamın yüzünü çizdi. Derisinde uzun, kırmızı çizgiler belirdi.

Manfred haykırarak geriledi. İki elini de yaralı yüzüne bastırmıştı. Terry ise hâlâ masada yatıyor ve soluk almaya çalışıyordu.

Manfred, bir iki dakika kadar öyle durdu. Sonra ellerini indirerek avuçlarındaki kanları inceledi. «Bunu yaptığın için seni öldüreceğim!»

Ama o yaklaşırken Terry masanın üzerinde yuvarlanarak kendisini öbür tarafa attı.

Manfred ince bir sesle. «Şıllık!» diye bağırdı. «Kahpe! Kaltak!» Masanın yanından dolaştı. Ama Terry yine koşmaya başlamıştı.

Büfede ağır Stuart kristalinden eş iki sürahi vardı. Birinde seri, ötekinde de porto şarabı doluydu. Terry, birini kaparak Manfred'e doğru döndü. Geri kalan bütün gücünü toplayarak kocasının kafasına doğru fırlattı.

Manfred başım egecek zaman bulamadı. Sürahi şiddetle alnına çarptı. Sersemleyen adam, arkaüstü yere devrildi.

Terry, dosyayı kaparak yemek salonundan fırladı. Koridoru geçti. On kapıdan bahçeye indi. Bahçe yolunda ana caddeye doğru bitkince koşuyordu.

Sonra birdenbire arkada bir yerde bir arabanın motorunun homurdanarak çalışmaya başladığını duydu. Dosyayı göğsüne bastırarak durdu. Kesik kesik soluk alarak geriye baktı. Manfred, onun peşinden evden çıkmıştı. Şimdi Joy'un Alfa Romeo'sunun direksiyonundaydı. Terry bakarken araba hızlandı ve ona doğru homurdanarak geldi. Hız yüzünden arka lastiklerden mavi bir duman çıkıyordu. Manfred'in yüzü bembeyazdı. Bu yüzden tırmık izleri daha da kırmızı duruyordu. Sabit bakışlı gözlerinde delice bir pırıltı vardı. Terry o zaman Manfred'in kendisini çiğneyeceğini anladı.

Alfa'da direksiyonun başında olan Manfred, kamburunu çıkarmış, kaçan karısına bakıyordu.

Terry, olgun kadınlara özgü bir şekilde kalçalarını oynatarak koşuyordu. Uzun bacakları güneşten yanmıştı. Saçları arkasında uçuyordu.

Manfred artık jeolojik raporla ilgilenmiyordu. Bunun varlığı onun için önemli değildi şimdi. Adamın bütün istediği Terry'yi mahvetmekti.. Çıldırılmış olan adam için Terry, bütün dertlerinin bir sembolü, bir temsilcisi halini almıştı.

Mahvolmasının Terryyle ilgili olduğuna inanıyordu. Öcünü ancak onu ortadan kaldırarak alabilirdi. O tiksinti verici sıcak vücudu, Alfa Romeo'nun çelik şasisiyle ezecekti.

Vites 'değiştirerek direksiyonu kırdı. Alfa Romeo, bahçe yolundan saptı. Arka tekerlekleri yoldan çıkarak otların üzerinde kaydı. Manfred ustalıkla bu kaymayı kontrol altına aldı ve arabayı, koşan

Terryye doğru çevirdi.

Genç kadın alt setteki proteaların arasına girmişti bile. Alfa yokuştan hızla indi. Adeta bir kuş gibi havalandı, sonra tekerlekler yere değdi. Tekerlekler dönerek biraz kaydı. Sonra güzel araba yine ileri doğru atıldı.

Terry, omzunun üzerinden baktı. Yüzü bembeyazdı. Büsbütün irileşmiş olan gözleri korku doluydu. Manfred, ince bir sesle kıkır kıkır güldü. Kendini çok güçlü hissediyordu. Onda hayat verme ya da öldürme gücü vardı. Yine arabayı Terry'ye doğru sürdü. Hiçbir şeye aldırımıyordu, tek isteği genç kadını öldürmekti.

Tam karşıda, iki metre boyunda bir protea fidanı vardı. Manfred homurdanan arabayla bunun arasından geçerek bitkiyi parçaladı. Yapraklar ve dallar etrafa saçılırken Manfred yine kıkır kıkır gülüyordu. Sonra Terry'nin hemen ileride olduğunu gördü. Genç kadın hâlâ omzunun üzerinden ona bakıyordu. Ve aynı anda sendeleyerek diz üstü düştü.

Terry aciz durumdaydı. Yüzü yara bere içindeydi. Karmakarışık saçları yüzüne düşmüştü. Sanki celladın baltayı indirmesini bekliyormuş gibi diz çökmüştü.

Manfred, düş kıklığıyla sarsıldı. Bu ölüm kovalamacasının çabuk bitmesini istemiyordu. Bu sadist heyecanın, bu güç hissinin iyice zevkini çıkarmalıydı.

En son anda direksiyonu çevirdi ve araba şiddetle döndü, Terry'nin hemen hemen on beş santim uzağından geçti. Arka lastikler için ve toprak fırlattı kadının yüzüne.

Manfred, gözlerinde delice bir ifade, kahkahalarla güldü. Direksiyonu sıkıca kavramıştı. Arabaya adeta bir daire çizdirdi. Otomobilin yanı başka bir protea fidanına çarptı.

Terry yine ayağa fırlamış koşuyordu. Manfred, onun en alt çim alandaki yüzme havuzu ve kabinlere doğru gittiğini hemen anladı. Belki de kocasının elinden kurtulacak kadar uzaktaydı.

Manfred, «Dişi köpek,» diye homurdanarak, yine vites değiştirdi. Alfa, kaçan genç kadının peşinden homurdanarak ilerlemeye başladı.

Eğer Terry pek kaim olan raporu bir tarafa atsaydı, belki de hızla ilerleyen spor arabadan daha önce tuğladan yapılmış

kabinlere erişebilirdi. Rapor onu engelliyor, ağırlaşmasına neden oluyordu. Kabinlere daha yirmi metre vardı. Genç kadın yüzme havuzunun taş döşeli kenarında koşuyordu. Arabanın sokulmuş olduğunu birdenbire farkettiler.

Yanlamasına havuza daldı. Vücudunun yanı suya çarparken Alfa homurdanarak geçti. Manfred hızla fren yaptı.

Tekerlekler taş döşeli yerde iniltiye benzeyen bir ses çıkardı. Araba dururken Manfred de dışarı fırladı.

Koşarak havuzun yanına gitti. Terry, diğer taraftaki merdivene doğru yüzüyordu. Bitkin haldeydi. Koşmak ve dehşet, bütün gücünü kesmişti. Islak saçları yüzüne yapışmıştı. Ağzını açmış, soluk almaya çalışıyordu.

Manfred, tekrar güldü. Tiz kahkahası bir genç kızmına benziyordu. Sonra Terry'nin arkasından suya daldı. Bütün ağırlığıyla genç kadının üzerine düştü. Ayakları onun iki kürek kemiğinin arasına geldi. Terry suya battı. Sızlamaya başlayan ciğerlerine sulan çekti. Tekrar yüzeye çıktığı zaman öğürüyor ve öksürüyordu. Su ve ıslak saçları yüzünden etrafını göremiyordu.

Aynı anda Manfred'in kendisini arkadan yakaladığını hissetti. Adam, onun başını zorla suya soktu.

Terry, yarım dakika kadar şiddetle çırpındı. Sonra hareketleri yavaşladı, bitkinleşti.

Manfred, göğsüne kadar gelen berrak suda duruyordu. Karısını belinden kavramış, bir eliyle de onu ıslak saçlarını yakalamıştı. Yüzünü suyun altına doğru itiyordu. Bu arada gözlükleriniyiitirmişti. Gözlerini kırıp duruyordu. Su saçlarını başına, ipek gömleğini de göğsüne yapıştırmıştı.

Karısının ölmek üzere olduğunu, hareketlerinin iyice ağırlaştığını hissedince tekrar gülmeye başladı. Bir delinin acayip, kesik gülüşüydü.

«Dan!» Joy, eliyle ağaçların arasını gösteriyordu. «Şuradaki benim arabam. Yüzme havuzunun yanında duruyor.»

«Orada ne işi var onun?»

«Kötü bir şey oldu galiba. Feci bir şey olmasaydı Terry arabayı çok sevdiği çiçeklerin arasından sürmezdi.»

Dan çabucak fren yaparak Jaguar'ını bahçe yolunun yanma çekti. «Ben gidip bakayım.» Arabadan inerek çim alanda ilerledi. Joy da diğer kapıdan atlayarak onun peşinden koştu.

Dan, sudaki adamı gördü. Giyimliydi ve bir şeye dalmıştı. Genç doktor, Manfred Steyner'ı tanıdı.

«Ne yapıyor o?» Dan koşmaya başladı. Havuzun kenarına erişir erişmez de birdenbire ne olduğunu anladı.

Olanca sesiyle, «Tanrım!» diye bağırdı. «Terry'yi boğuyor!» Suya atladı.

ManfredTe boğuşarak zaman kaybetmedi. Elini kaldırdığı gibi Manfred'in yüzünün yanına vurdu. Tabanca patlamasını andıran bir ses çıktı. Manfred, Terry'yi bırakarak sendeledi. Yan yan gitti.

Dan, ManfredTe ilgilenmeyerek Terry'yi boğulmuş bir kedi yavrusu gibi yakaladı. Kadını kucağına alarak sulann içinden merdivene doğru gitti. Onu yukan çıkararak, taşların üzerine yüzükoyun yatırdı. Terry'nin yanında diz çökerek suni solunuma başladı. Nihayet Terry'nin ellerinin altında hafifçe kımıldadığını hissetti. Kadın öksürdü, hafifçe öğürdü.

Joy koşarak yaklaştı. Genç adamın yanında diz çöktü. «Tanrım... Ne oldu, Dan?»

«O küçük köpek, Terry'yi boğmaya çalışıyordu!»

Dan, ilkyardıma ara vermeden başını kaldırarak baktı. Terry tekrar öksürerek öğürdü.

Manfred Steyner havuzun öteki tarafından akmıştı. Şimdi kenarda oturuyordu, ayaklarını suya doğru sarkıtmışn. Başını önüne eğmiş, Dan'm vurduğu yeri yokluyordu. Kucağında ıslak bir kâğıt yığını vardı: Jeolojik rapor!

«Joy, sen devam eder misin? Terry'nin durumu o kadar kötü değil. Ben şu küçük Alman'ı yakalamak istiyorum.»

Joy, Dan'in yerini alarak uzanmış yatan Terry'nin üzerine eğildi. Genç adam ayağa kalktı.

Joy, «Ona ne yapacaksın?» diye sordu. «Pestilini çıkarıncaya kadar döveceğim.» Joy, «Aferin. Biraz da benim için döv!» dedi.

Manfred bu konuşmayı duymuştu. Dan koşarak havuzun köşesini dönerken telaşla ayağa kalktı. Sendeleyerek Alfa Romeo'ya gitti. Arabaya binerek hemen motoru çalıştırdı. Dan'in ona yetişip adamı durdurması olanaksızdı. Araba çim alanda hızla ilerlerken Dan çaresizce bunun peşinden koşuyordu.

Sonra, «Teriyye iyi bak, Joy!» diye bağırdı.

Genç adam çim alandan yukarıya çıkarak Jaguar'ına gitti. Arabayı döndürdü. O sırada ekzosunda

uyumlu sesler çıkan Alfa, bahçe kapısından dışarı fırlamıştı bile.

Dan arabasına, «Haydi, kızım,» dedi. «Onu yakalayalım.»

Araba hareket ederken arka tekerlekler hızla döndü:

Manfred, gözlükleri olmadığı için etrafı bulanık görüyordu. Her şey ne kadar belli belirsizdi!

Sokağın sonunda ana yola çıkarken Alfa'yı farkına varmadan durdurdu. Hâlâ karar verememişti. Üzerinden sular akıyordu, ayakkabıları sırsıklamdı. Kanapede, yanında ıslak rapor duruyordu. Dosyanın sayfaları çekiştirilmekten ve sudan parçalanmaya başlamıştı. Raporu ortadan kaldırması gerekiyordu. Bu, onun başına belâ açabilecek bir kanıttı.

Manfred'in kafasındaki tek berrak düşünce buydu. Hayatında ilk defa o kesin ve belirli düşünce dizisi kopmuştu. Aklı karışmıştı. Kafası bir o konudan diğerine atlıyordu. Terry'ye işkence etmenin verdiği şahane zevkle, kendi yara ve berelerinin yakıcı acısı kanşıyordu. Bu duygularının hiç birinin üzerinde duramıyordu. Çünkü kararsızlık ve korku hepsinden üstündü. Canı yanıyor, kendisini savunmasız hissediyordu. Sarsılmıştı. Kendisini bir av hayvanına benzetiyordu. Beyni, kontak yapmış bir bilgisayar gibiydi. Çırpıyor ve ona saçma sapan yanıtlar veriyordu.

Manfred, aynaya baktı Jaguar beyaz bahçe kapısından çıkmış, kendisinin bulunduğu tarafa doğru dönmüştü.

«Tanrım!» Paniğe kapılmıştı. Ayağını telaşla gaza bastı. Alfa, lastik gıcırıltıları arasında anayola fırladı. Büyük bir kamyonun önüne çıktı, diğer taraftaki kaldırıma bindirdi. Ve sonra tekrar yola indi.

Dan, Alfa'nın Kyalami'ye doğru hızla ilerlediğini gördü.

Kamyonun geçmesini bekledi, sonra onun arkasından trafiğe karıştı. Kamyonu geçebilmek için yolun tenhalaşmasını bekledi. Alfa ise o sırada ileride krem rengi ufak bir benek halini almıştı.

Dan rahatça oturarak Jaguar'ı hızlandırdı. Çok öfkeliydi, Manfred'in Terry'ye yaptıklarını gördüğü zaman fena halde Şiddetlenmişti. Genç kadının şişmiş, çürümüş yüzü Dan'i çok sarsmıştı. Ve şimdi Manfred'den bunun acısını çıkarmak niyetindeydi.

Direksiyonu öfkeyle sıkıca tutuyordu. Arabanın hızı artarken Manfred'i nasıl pataklayacağını yüksek sesle anlatıyordu.

Krem rengi spor arabaya yaklaşımaya başlamıştı. Amansız bir takipti.

Alfa'ya yaklaştı yaklaştı. Şimdi arabaya iyice sokulmuştu. Yeşil, bir okul otobüsü Manfred'in duraklamasına neden oldu.

Ama Dan de geçemedi. Çünkü karşıdan gelen trafik artmıştı.

Dan, gözlerini Manfred'in kafasına dikti. Hâlâ öfkeyle köpürüyordu. Dan, vites değiştirdi. Fırsat bulur bulmaz ilerleyip Alfa'ya yetişecekti. Aynı anda Manfred dikiz aynasına baktı. Dan adamın aynadaki hayalini gördü. Manfred'in yüzü bembeyazdı. Karışık ıslak saçları alına düşmüştü. Manfred Dan'ı tanıdı ve yüzündeki ifade hemen değişti. Ve Alfa karşıdan gelen arabalara doğru fırladı.

Korna sesleri etrafta yankılandı. Arabalar delice ilerleyen Manfred'e yol açmak için sağa sola kaçıştı. Dan, yanından geçen şoförlerin korku dolu yüzlerini gördü. Ama Alfa yeşil otobüsün yanından geçerek hızla uzaklaşmayı başardı.

Dan biraz geriledi. Sonra Jaguar, fırlatılmış bir mızrak gibi otobüsle kaldırımın arasındaki açıklığa girdi. Dan, şoförün ağız dolusu küfürlerine aldırmayarak yolun ters tarafından ilerledi.

Jaguar, Alfa'dan çok daha hızlıydı. Dümdüz uzanan Pretoria karayolunda Dan krem rengi Alfa'ya yaklaşmaya başladı.

Manfred'in sık sık dikiz aynasına baktığının farkındaydı. Kinle gülümsüyordu.

İleride yol açlak bir tepeye tırmanıyordu. Yolun iki tarafında büyük, mavi sakız ağaçları yükseliyordu.

Eski ama sağlam bir mini araba da hızla iki spor otomobile aynı yöne gidiyordu.

Arabanın yaşlıca sahibi, sebze dolu bir kamyonu zaferle geçmek üzereydi. Miniyle kamyon burun buruna saatte otuz kilometre hızla yokuşa yaklaştılar. Yolun yansıını böylece kapamışlardı.

Alfa'nın tiz kornası duyuldu. Manfred, iki aracı uyarıyordu. Sonra adam daha ağır giden miniyle kamyonu geçmek için yana kaydđ. Onların hizasına geldi. Ortadaki beyaz çizgiyi aşmıştı. Birdenbire tepede bir çimento kamyonu belirdi.

Dan, sağ ayağının bütün gücüyle frene bastı. Ve sonra da onları seyretti.

Alfa'yla çimento kamyonu müthiş bir hızla birbirlerine yaklaştı. Alfa son dakikada yana kaçmaya çalışı, ama çok geç kalmıştı.

Araba ağır çimento kamyonuna çarptı, sonra daha yavaşça yaklaşan diğeri iki aracın önüne fırladı. Neyseki bir mucize sonucu onların ikisine de dokunmadı. Asfaltta siyah, pis kokulu lastik izleri bırakarak yan yan kaydđ. Yandaki alçak duvarı aştı ve olanca hızıyla mavi sakız ağaçlarından birine bindirdi. Ağacın dev gövdesi sarsıldı ve yapraklar döküldü.

Dan Jaguar'ı yolun yanına çekerek durdurdu. Arabadan inerek geriye doğru yürüdü.

Acele etmesine gerek olmadığını biliyordu. Mininin ve sebze dolu kamyonun şoförleri ondan önceki kaza yerine erişmişti. Ölümünden kıl payı kurtuldukları için sevmiyor, birbirlerini bastırmaya çalışarak yüksek sesle konuşuyorlardı.

Dan, «Ben doktorum,» dedi. İki şoför de saygıyla geriledi.

Biri, «Onun doktora değil, cenaze levazımatçısına ihtiyacı var,» dedi.

Dr. Manfred Steyner'a bir defa bakmak yeterliydi. Adam ölmüştü. «Bu kesindi. Ezilmiş kafası ön camdan dışarı çıkmıştı.

Dan, cesedin yanındaki sırsıklam dosyayı aldı. Önemi olduğunu sezmişti.

Genç adamın öfkesi geçmişti. Parçalanmış arabaya ve ölüye bakarken bir acıma duygusuna bue kapıldı. Manfred o kadar ufak tefek ve güçsüz duruyordu ki. Sanki hiç önemi yoktu onun.

Güneş'pırıl pırıldı. Işıkları körfezin dalgalarına çarparak gözü alan binlerce ışıltılı parçaya ayrılıyordu.

Rüzgâr, ters yönden gelen Arrow sınıfı yatlara üçgen, büyük yelkenlerini açtıracak kadar kuvvetliydi. Mavi, sarı ve kırmızılı yelkenler rüzgârla şişti. Geride, Durban Körfezi'nin yukarıdaki balina sırtına benzeyen koyu yeşil tepe bu parlak renkli yelkenler için güzel bir fon oluşturuyordu.

Motorlu bir yatın kış güvertesindeki branda tentenin gölgesi serindi. Ama şişman adam sadece beyaz ketenden bir pantolon giymişti. Ayaklarında koyu mavi espadriller vardı.

Bir şezlonga uzanmış olan adamın düzgün, sert ve şiş karnı pantolonunun belini zorluyordu. Güneşten iyice yanmış, cildi bronz bir renk almıştı. Göğsündeki kıllar sık ve kıvrıktı.

«Teşekkür ederim, Andrew.» Şişman adam boş kadehini uzattı. Andrew güvertedeki bara götürdü. O içki hazırlarken şişman adam da kendisini seyretti.

Beyazlar giymiş bir tayfa, kaptan köprüsünden güverteye indi. Elini kasketine götürerek şişman adamı saygıyla selamladı.

Kaptan saygılarını sunuyor, efendim. Emrettiğiniz zaman hareket etmeye hazırız.»

«Teşekkür ederim. Lütfen kaptana söyle, Miss du Maine gelir gelmez hareket edeceğiz.»

Tayfa merdivenden koşarak çıktı.

Andrew, şişman adamın uzattığı eline içki kadehini sıkıştırdı. O, «Ah...» dedi. «Bu tatili gerçekten hakettim. Şu son haftalar özellikle sinir bozucuydu.»

Andrew itaatle, «Evet, efendim,» diye onayladı. «Ama yine her zamanki gibi küllerden bir zafer yarattınız.»

Şişman adam başını salladı. «Az kalsın herşey mah-voluyordu. Ironsides o güvenlik sistemiyle hepimizin de ödünü patlattı. Fiyatlar yükselmeden önce ancak kendi kişisel işlerimi düzelterek kadar zaman bulabildim. Umduğum kadar kazanamadım. Ama ben zaten bana armağan edilen salatalıkları 'eğri' diye beğenmeyen tiplerden değilimdir.»

Andrew mırıldandı. «Bu işe sizinle birlikte giren kimselerin paralarını yitirmeleri kötü oldu.»

«Evet. Çok kötü oldu. Ama biz kaybedeceğimize onlar kaybetsin, daha iyi, Andrew.»

«Gerçekten öyle, efendim.»

«Bir bakıma her şeyin böyle olmasına memnunum. Ben aslında vatansever bir adamım. Az birşey kazanacağız diye ülke ekonomisini alt üst etmeye gerek kalmadı. Sevinçliyim.»

Birdenbire ayağa kalktı. Bir taksi yat kulübünün rıhtımına yaklaşırken şişman adam da heyecanlandı. Şoför arka kapıyı açtı ve taksiden çok genç ve güzel bir kadın indi.

«Ah, Andrew! Konuğumuz geldi. Kaptana birkaç dakika sonra hareket edeceğimizi haber verdi. Bavulları alması için de bir tayfa yolla.»

Genç kadını karşılamak için iskeleye doğru gitti.

Zambezi vadisinde yaz ortalarında sıcaklık adeta bembeyaz, ısıltılı bir cisim halini alır. Öğle zamanı amansız güneşte canlı bir şey görülmez.

Yerli köyünün ortasından bir baobab ağacı yükseliyordu. Ağacın şiş gövdesi dev gibiydi. Çarpık dalları felçlilerin kol ve bacaklarına benziyordu. Dallara leş kargalan konmuştu. Bunlar hamam böcekleri gibi parlak ve siyahtılar. Saz kulübeler ağacın etrafında bir daire oluşturunuyordu. Daha geride ise sürülmüş tarlalar uzanıyordu. Akdarılar güneşte yemyeşil ve boyluydu.

Toprak köy yolunda bir j ip belirdi. Ağır ağır geliyor, bozuk yolda sarsılıp yalpalıyordu. Jipin iki yarana siyah kadifelerle AİBK yazılmıştı. Afrika İşçi Bulma Kurumu.

Jipin homurtusunu önce çocuklar duydular ve sürünerek saz kulübelerden çıktılar. Güneşte çıplak siyah vücutları parlıyordu. Sesleri tiz ve canlıydı.

Çocuklar jipi karşılamak için koştu. Gülerек, haykırarak aracın yanında dansetmeye başladılar. Jip, baobab ağacının pek de koyu olmayan gölgesinde durdu. Yaşlıca beyaz bir adam araçtan indi. Haki safari kılığı ve geniş kenarlı bir şapka giymişti, Etrafa derin bir sessizlik çöktü. Daha büyükçe olan çocuklardan biri gidip tahtadan oyulmuş bir tabure getirdi.

Bunu gölgeye koydu.

Beyaz adam tabureye oturdu. Bir kız ortaya çıkarak adamın karşısında diz çöktü. İçi akdarı birası dolu bir tulumu uzattı.

Adam biradan içti. Kimse konuşmuyordu. Hiç biri de bu saygıdeğer konuğu, o bir şeyler içmeden önce rahatsız edemezdi. Kulübelerden kabilenin olgun üyeleri çıktılar. Güneşte göz kırptırarak kısa örtülerine sarındılar. Yaklaştılar ve taburede oturan beyaz adamın karşısında çömelerek bir yarım daire oluşturdular.

Beyaz adam, tulumu indirerek, bir kenara bıraktı.

Yerlileri selamladı.

Zenciler de heyecanla karşılık verdi.

Ama yabancının yüzündeki ciddi ifade kaybolmadı. «Kral Nkulu'nun karıları öne çıksın,» diye söze başladı. «Hepsi de en büyük oğullarını getirsin.»

Dört kadın ve yeni yetişen dört çocuk, kalabalıktan ayrılarak utangaç tavırlarla ortaya çıktı. Beyaz adam, bir an onları acıyarak süzdü. Sonra ayağa kalkarak birkaç adım attı. İki çocuğun omuzlarına ellerini koydu.

Onlara, «Babanız, atalarına gitti,» diye açıkladı.

Kalabalık kımıldandı. Herkes soluğunu tutmuştu. Biri hayretle bağırdı. Sonra âdet olduğu gibi Büyük Kral'ınbirinci karısı acıyla inleyerek hıçkırdı.

Batu'nun diğer eşleri de teker teker kupkuru, tozlu toprağa çökerek başlarını şallarıyla örttü.

Beyaz adam, onların iniltileri arasında, «Kral Nkulu öldü,» dedi. «Ama bu öyle onurlu bir ölüm ki, adı sonsuza kadar yaşayacak. Her ay karılarına para verilecek. Her oğlu için de üniversitede yer ayrıldı. Böylece babaları vücut bakımından ne kadar güçlü idiyse, oğulları da bilgi alanında o kadar kuvvetli olacaklar. Büyük Kral'ın taştan bir benzeri yapılacaktır.»

«Kral Nkulu'nun eşleri ve oğulları uçan makineyle Altın Alanı'na gidecekler. Böylece kocaları ve babaları olan adamın taştan benzerine bakacaklar.» Beyaz adam soluk almak için sustu. Vadide, öğle sığağında yeteri kadar uzun bir konuşmaydı bu. Yüzünü silerek, mendilini cebine soktu.

«O, bir aslandı!»

Beyaz adamın yanında duran on iki yaşındaki güçlü çocuk, «Ngwenyama,» diye fısıldadı. Gözleri dolmuştu, yaşlar yanaklarından aktı. Dönerek yalnız başına akdarı tarlalarına doğru koştu.

Aynı zamanda Ford acentası da olan Kitchenerville Motorları'nın Satış Müdürü Dennis Langley uzun uzun gerindi.

Büyük bir memnunlukla nefes aldı. Bir çalışma gününün sabah saatlerini geçirmek için bundan daha güzel yol olamazdı.

İki kişilik yatakta yanında yatan Hettie Delange, «Mutlu musun?» diye sordu.

Dennis, cevap yerine gülerek, tekrar içini çekti.

Hettie doğrulup oturdu, çarşaf beline doğru kaydı. Adamın çıplak göğsüne ve kol kaslarına heyecanla baktı. «Ah, vücudun pek güzel.»

Dennis kadına gülümsedi. «Seninki de öyle.»

Hettie, «Gezdiğim diğer erkeklerden çok farklısın.» diye açıkladı. «Pek güzel konuşuyorsun... Tam kibar bir beyefendi gibi.»

Dennis Langley, uygun bir cevap bulamadan kapının zili acı acı çaldı. Ses bütün evde yankılandı. Dennis, yüzünde korku dolu bir ifade, telaşla doğrulup oturdu.

«Bu da kim?» diye sordu. «Herhalde kasap et getirdi.»

Dennis, Hettie'yi uyardı. «Gelen karım olabilir. Sakın kapıyı açma.»

«Açmam gerekiyor, deli.» Hettie çarşafı atarak ayağa kalktı. Sabahlığını aradı. Beyaz vücudu ve kıvrık saçlarıyla çok güzeldi. Dennis Langley bir an endişelerini unuttu. Ama kadın sabahlığını giyerek kuşağını bağlarken yine üsteledi:

«Dikkatli ol, Hettie. Gelenin kim olduğunu iyice anla. Karım değilse, kapıyı o zaman aç.»

Hettie sokak kapısını açtı ve eliyle sabahlığına daha sıkıca sarınmaya çalıştı. Diğer eliyle de saçlarını düzeltmeye çabalıyordu.

Soluk soluğa, «Merhaba...» dedi.

Kapının önünde duran uzun boylu, genç adam gerçekten şahaneydi. Arkasında koyu renk bir elbise, elinde de pahalı deriden bir çanta vardı.

«Mrs. Delange?» diye sordu. Güzel ve yumuşak sesi nasıl da etkileyiciydi!

Hettie, kirpiklerini kırıştırdı. «Evet, Mrs. Delange benim. Girmez misiniz?»

Genç adamı oturma odasına götürdü. Onun gözlerini sabahlığının önündeki açıklığa diktiğinin farkındaydı. Bu da hoşuna gidiyordu. Cilveli cilveli, «Sizin için ne yapabilirim?» diye sordu.

«Ben Sanlan Sigorta Şirketi'nin Kitchenerville temsilcisiyim, Mrs. Delange. Geçenlerdeki acı kaybınızdan dolayı şirketimin başsağlığı dileklerini iletmek istiyorum. Daha önce gelecektim, ama üzüntülü günlerinizde sizi rahatsız etmek istemedim.»

Hettie başını önüne eğerek hemen bir dul kadın rolüne girdi. «Ah...»

«Ama etrafınızı saran karanlığı biraz aydınlatacak bir ışık sağlayacağımızı da umuyoruz. Herhalde kocanızın kendisini şirketimize sigorta ettirdiğini biliyorsunuz?»

Hettie, 'Hayır der gibi başını salladı. Sigortacı çantasını açarken dikkatle adama bakıyordu.

«Evet. Sigortalıydı kocanız. İki ay önce hayat sigortası yaptırdı. Ayrıca kazaya karşı da önlem aldı. Varisi sizsiniz.»

Çantasından birtakım kâğıtlar çıkardı. «Şirketim size tam sigorta ücretim ödeyecek, işte çek burada. Lütfen şurayı imzalayın.»

Hettie üzgün dul rolünü bir yana bıraktı. «Kaç para?»

«Kırk sekiz bin Rand. Kaza sigortası da dahil tabii»

Hettie'nin gözleri sevinçle irileşti. «Ah!» diye bağırdı. «Ne şahane!»

Aceleci'nin ilk planı gitgide gelmişti. 1.9'daki çimento duvara bir levha asılmasından vazgeçilmişti. Onun yerine Büyük Kralın normal boyda bronz bir heykeli yaptırıldı ve Sonder Ditch'inyönetim binasının önündeki çim alanda, siyah bir mermerin üzerine oturtuldu.

Etkileyici bir heykeldi bu. Heykeltraş, bronz bir heyecan, canlı bir güç vermeyi başarmıştı. Alttaki yazı kısaydı.

Levhanın üzerine sadece Kral Nkulu ve Bantu'nun ölüm tarihi yazılmıştı.

Aceleci, heykelin açılışında bulundu. Aslında törenlerden nefret eder, böyle şeylerden kaçardı. Yaşlı adamın karşısındaki koltuklarda torunu, Dr. Stander'la genç adamın yeni evlendiği Joy'un yanında oturuyordu. Terry, büyükbabasına göz kırptı. Aceleci de sevgiyle kaşlarını çatı.

Aceleci'nin yanında oturan Ironsides, Yönetim Kurulu Başkanı'nı sunmak için ayağa kalktı. Terry, bütün dikkatini iki kolu da alçıda olan adama verirken, Aceleci de torununun yüzündeki ifadeyi inceledi. Rod'un iki kolu da askıdaydı.

Aceleci, 'Belki de Ironsides'ı kovmam daha iyi olacaktı,' diye düşündü. Torunumu elimden alacak.'

Yaşlı adam, yan yan Genel Müdürüne baktı, sonra da bıkkın bıkkın, 'Çok geç,' diye karar verdi. Ama bu işin yine de sevinilecek bir yanı vardı. 'Herhalde çocukları güçlü kuvvetli olur.'

Aklına başka bir şey geldi. 'İronsides'i merkeze almak için hazırlık yapmalı. Onu yetiştirmem ve işinde iyice pişirmem gerekecek.'

Göğüs cebinden iri bir sigara çıkardı. Tam dudaklarına götüreceği sırada Terry'nin yüzündeki hayret dolu ifadeyi farkettil. Torunu öfkeyle ona bakıyordu.

Genç kadın, usulca dudaklarını oynattı. «Doktorun...»

Aceleci Hirschfeld, sigarayı suçlu suçlu tekrar cebine soktu.

-bitti-

Wilbur Smith _ Altın Madeni